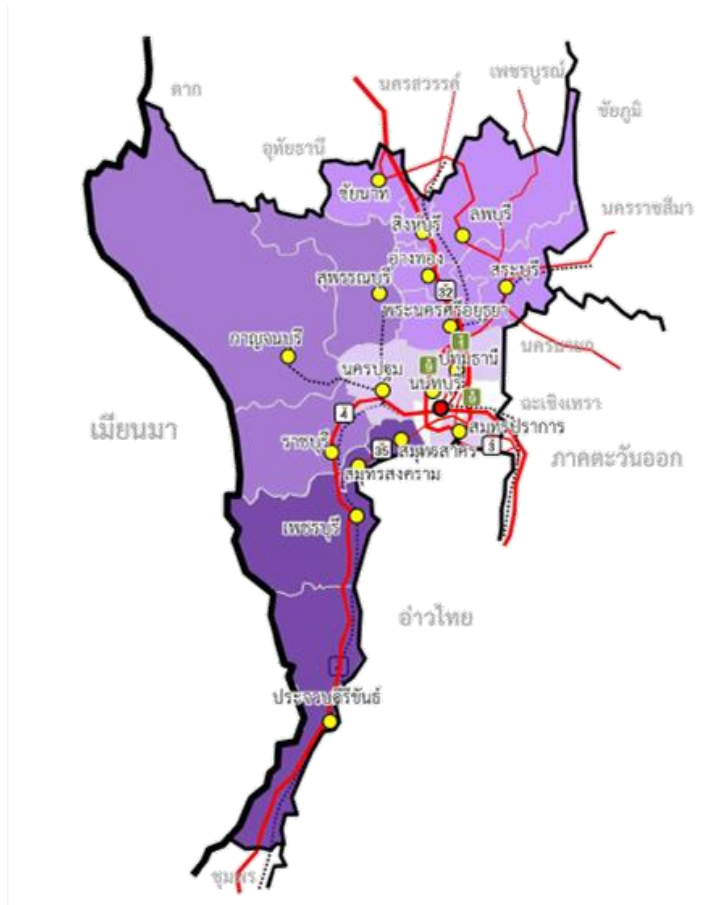

(ร่าง)

แผนพัฒนาการเกษตร
ภาคกลางและพื้นที่กรุงเทพมหานคร
ปี ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕

คณะทำงานขับเคลื่อนแผนงานบูรณาการพัฒนาศูนย์ระดับภาค (ภาคกลาง)
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
กันยายน ๒๕๖๒

(ร่าง)

แผนพัฒนาการเกษตร
ภาคกลางและพื้นที่กรุงเทพมหานคร
ปี ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕

คณะทำงานขับเคลื่อนแผนงานบูรณาการพัฒนาศูนย์ระดับภาค (ภาคกลาง)
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
กันยายน ๒๕๖๒

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
สารบัญ	ก - ข
สารบัญตาราง	ค
สารบัญภาพ	ง
ส่วนที่ ๑ สภาพทั่วไป	๑
๑.๑ ที่ตั้ง	๑
๑.๒ พื้นที่และลักษณะภูมิประเทศ	๑
๑.๓ ภูมิอากาศ	๒
๑.๔ การใช้ประโยชน์ที่ดิน	๒
๑.๕ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๒
ส่วนที่ ๒ โครงข่ายคมนาคมขนส่งและการบริการสาธารณูปโภค	๓
๒.๑ การคมนาคมขนส่งทางบก	๓
๒.๒ การคมนาคมขนส่งทางน้ำ	๔
๒.๓ การคมนาคมขนส่งทางอากาศ	๔
๒.๔ ด้านชายแดน	๔
๒.๕ แผนงานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ที่อยู่ระหว่างดำเนินการในภาค	๔
๒.๖ บริการสาธารณูปโภค	๔
ส่วนที่ ๓ สภาพเศรษฐกิจและรายได้	๕
๓.๑ ภาพรวมเศรษฐกิจ	๕
๓.๒ เศรษฐกิจภาคเกษตร	๖
ส่วนที่ ๔ สถานการณ์การผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญ ปี ๒๕๖๑	๙
๔.๑ การใช้ประโยชน์ที่ดิน	๙
๔.๒ การใช้ประโยชน์ที่ดินการเกษตร	๑๐
๔.๓ ด้านพืช	๑๑
๔.๔ ด้านปศุสัตว์	๑๕
๔.๕ ด้านประมง	๑๖
ส่วนที่ ๕ การวิเคราะห์สถานะแวดล้อม	๑๘
๕.๑ จุดแข็ง	๑๘
๕.๒ จุดอ่อน	๑๙
๕.๓ โอกาส	๒๐
๕.๔ ภัยคุกคาม	๒๐
ส่วนที่ ๖ ปัญหาและประเด็นท้าทาย	๒๑

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
ส่วนที่ ๗ แนวคิดและทิศทางการพัฒนา	๒๑
๗.๑ เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์	๒๑
๗.๒ วัตถุประสงค์	๒๒
๗.๓ เป้าหมาย	๒๒
๗.๔ ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๒๒
๗.๕ ยุทธศาสตร์การพัฒนา	๒๒
ส่วนที่ ๘ สรุปแผนงานโครงการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ระดับภาค	๒๙
ส่วนที่ ๙ รายละเอียดโครงการ (Project idea)	๓๕
- กรมการข้าว	๓๕
- กรมประมง	๕๓
- กรมปศุสัตว์	๘๘
- สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	๙๘
- กรมวิชาการเกษตร	๑๐๑
- กรมส่งเสริมการเกษตร	๑๐๕

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
๑	การเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจของภาคกลาง	๕
๒	การใช้ที่ดินของภาคกลางปี ๒๕๕๗ - ๒๕๖๐	๙
๓	เนื้อที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรของภาคกลางปี ๒๕๕๗ - ๒๕๖๐	๑๐
๔	ครัวเรือนเกษตรกร เนื้อที่เพาะปลูก ผลผลิต และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ข้าวนาปี ภาคกลาง (ความขึ้น ๑๕%) ปีเพาะปลูก ๒๕๕๖/๕๗ - ๒๕๖๐/๖๑	๑๑
๕	ครัวเรือนเกษตรกร เนื้อที่เพาะปลูก ผลผลิต และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ข้าวนาปรัง ภาคกลาง (ความขึ้น ๑๕%) ปีเพาะปลูก ๒๕๕๗ - ๒๕๖๑	๑๑
๖	ครัวเรือนเกษตรกร เนื้อที่เพาะปลูก ผลผลิต และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ภาคกลาง ปีเพาะปลูก ๒๕๕๗ - ๒๕๖๑	๑๒
๗	ครัวเรือนเกษตรกร เนื้อที่ปลูก เนื้อที่เก็บเกี่ยว ผลผลิต และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ มันสำปะหลัง ภาคกลาง ปี เพาะปลูก ๒๕๕๗ - ๒๕๖๑	๑๒
๘	ครัวเรือนเกษตรกร เนื้อที่ปลูก เนื้อที่เก็บเกี่ยว ผลผลิต และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ สับปะรดโรงงาน ภาคกลาง ปีเพาะปลูก ๒๕๕๗ - ๒๕๖๑	๑๓
๙	เนื้อที่เก็บเกี่ยว ผลผลิต และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ อ้อยโรงงาน ภาคกลาง ปีเพาะปลูก ๒๕๕๗-๒๕๖๑	๑๓
๑๐	ครัวเรือนเกษตรกร เนื้อที่ให้ผล ผลผลิต และผลผลิตต่อไร่ มะพร้าวแก่ ภาคกลาง ปีเพาะปลูก ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑	๑๔
๑๑	เนื้อที่กรี๊ดได้ ผลผลิต และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ยางพารา ภาคกลาง ปีเพาะปลูก ๒๕๕๗-๒๕๖๑	๑๔
๑๒	ครัวเรือนเกษตรกร เนื้อที่ให้ผล ผลผลิต และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ปาล์มน้ำมัน ภาคกลาง ปีเพาะปลูก ๒๕๕๗-๒๕๖๑	๑๕
๑๓	ปริมาณการผลิตปศุสัตว์ ภาคกลาง ปี ๒๕๕๗ - ๒๕๖๑	๑๖
๑๔	เนื้อที่เพาะเลี้ยง ผลผลิต และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ กุ้งขาวแวนนาไม ภาคกลาง ปี ๒๕๕๗-๒๕๖๑	๑๖
๑๕	เนื้อที่เพาะเลี้ยง ผลผลิต และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ปลาดุก ภาคกลาง ปี ๒๕๕๗-๒๕๖๑	๑๗
๑๖	เนื้อที่เพาะเลี้ยง ผลผลิต และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ปลานิล ภาคกลาง ปี ๒๕๕๗ - ๒๕๖๑	๑๗

สารบัญภาพ

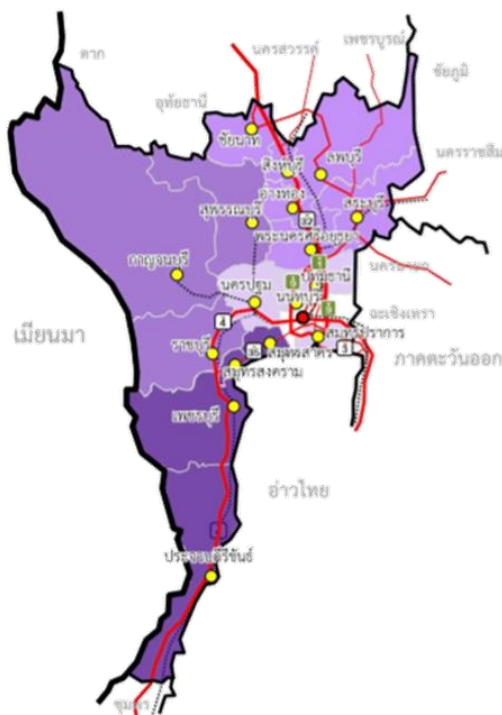
ภาพที่		หน้า
๑	แสดงขอบเขตของภาคกลางและพื้นที่กรุงเทพมหานคร	๑
๒	โครงสร้างการผลิตภาคกลาง ปี ๒๕๖๐	๖
๓	การใช้ที่ดินของภาคกลาง ปี ๒๕๖๐	๙
๔	เนื้อที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรของภาคกลาง ปี ๒๕๖๐	๑๐

แผนพัฒนาภาคกลางและพื้นที่กรุงเทพมหานคร ปี ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕

ส่วนที่ ๑ สภาพทั่วไป

๑.๑ ที่ตั้ง

ภาคกลางประกอบด้วย ๑๗ จังหวัด ได้แก่ สมุทรปราการ นนทบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา สระบุรี ลพบุรี อ่างทอง สิงห์บุรี ชัยนาท นครปฐม ราชบุรี กาญจนบุรี สุพรรณบุรี สมุทรสาคร สมุทรสงคราม เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ และพื้นที่กรุงเทพมหานคร มีอาณาเขตติดต่อกับเมียนมา ด้านตะวันตก ด้านเหนือ ติดกับจังหวัดอุทัยธานี นครสวรรค์ เพชรบูรณ์ ด้านใต้ติดกับจังหวัดชุมพร ส่วนทิศตะวันออกติดกับ จังหวัดนครราชสีมา นครนายก ฉะเชิงเทรา และอ่าวไทย

ภาพที่ ๑ แสดงขอบเขตของภาคกลางและพื้นที่กรุงเทพมหานคร

๑.๒ พื้นที่และลักษณะภูมิประเทศ

มีพื้นที่รวม ๔๑.๑๕ ล้านไร่ หรือร้อยละ ๑๒.๘ ของประเทศ เมื่อรวมกับพื้นที่กรุงเทพมหานครมีพื้นที่ ๔๒.๑๒ ล้านไร่ หรือร้อยละ ๑๓.๑ ของประเทศ

ภูมิประเทศแบ่งออกเป็น ๓ ลักษณะ คือ ด้านตะวันตกเป็นพื้นที่สูงบริเวณเทือกเขาถนนธงชัย และ ตะนาวศรีเป็นแนวยาวไปทางใต้ตามแนวพรมแดน ตอนกลางเป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำที่เกิดจากการทับถม ของ ดินตะกอนที่แม่น้ำเจ้าพระยาและแม่น้ำสาขาต่าง ๆ พัดพามา สภาพดินมีความอุดมสมบูรณ์สูง และ ตอนล่าง เป็นพื้นที่ราบและที่ราบชายฝั่งทะเล

๑.๓ ภูมิอากาศ

ภาคกลางมีภูมิอากาศแบบทุ่งหญ้าเมืองร้อน มีฝนตกปานกลาง มีลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดพาความชุ่มชื้นมาจากทะเลอันดามันเข้าสู่ภาคกลาง แต่เนื่องจากเทือกเขาถนนธงชัยและตะนาวศรีซึ่งทอดตัวในแนวเหนือ-ใต้ทางด้านตะวันตกของภาค จึงเป็นแนวบังลมมรสุม ทำให้พื้นที่หลังเขามีฝนตกน้อย ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ประมาณ ๑,๕๐๐ มิลลิเมตรต่อปี

๑.๔ การใช้ประโยชน์ที่ดิน

ในปี ๒๕๖๐ จากพื้นที่รวม ๔๑.๑๕ ล้านไร่ จำแนกเป็นพื้นที่ป่าไม้ ๑๓.๙๒ ล้านไร่ หรือร้อยละ ๓๓.๘ พื้นที่ทำการเกษตร ๑๘.๐๒ ล้านไร่ หรือร้อยละ ๔๓.๘ และพื้นที่ใช้ประโยชน์อื่นๆ ๙.๒๑ ล้านไร่ หรือร้อยละ ๒๒.๔ ของพื้นที่ภาค

๑.๕ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑.๕.๑ ดิน ดินที่พบส่วนใหญ่ในบริเวณที่ราบภาคกลาง มีลักษณะเป็นดินลุ่มน้ำหรือดินตะกอนที่แม่น้ำเจ้าพระยา ป่าสัก และแม่กลอง พาดตะกอนโคลนตมและทรายจากบริเวณที่สูงโดยรอบมาทับถมอยู่ในบริเวณแอ่งลุ่มน้ำเป็นเวลานาน และยังพาดตะกอนใหม่มาทับถมอยู่ตลอดเวลา จากบริเวณที่เคยอยู่ใต้ระดับน้ำทะเลจนกลายเป็นที่ราบดินดอนสามเหลี่ยมปากน้ำ และบริเวณที่ราบน้ำท่วมถึงมายังเขตทุ่งราบเจ้าพระยา สภาพดินในภาคกลางมีคุณสมบัติที่แตกต่างกัน ดังนี้

- ดินเหนียวดำกรุงเทพ เป็นดินที่มีเนื้อละเอียดเหมาะที่จะใช้เพาะปลูกข้าว หรือยกร่องปลูกมะพร้าวได้

- ดินเหนียวองครักษ์ เป็นดินเปรี้ยวที่ควรใช้เป็นเขตที่อยู่อาศัยหรือพื้นที่เพื่อทำการอุตสาหกรรม เป็นลักษณะของดินที่ไม่สมบูรณ์ ได้แก่ ดินในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นต้น

- ดินร่วนกึ่งแพลงแสน เป็นดินบริเวณขอบของที่ราบภาคกลางใช้ปลูกพืชไร่ดี

- ดินเหนียวท่าจีน พบในเขตที่ติดต่อกับทะเล หากยกร่องให้สูงขึ้นสามารถปลูกมะพร้าว ผัก หรือไม้ผลอื่นๆ หรือใช้พื้นที่เลี้ยงกุ้ง เลี้ยงปลาหรือทำนาเกลือ

๑.๕.๒ แหล่งน้ำ ภาคกลางมีลุ่มน้ำที่สำคัญ ๗ ลุ่มน้ำ คือ ลุ่มน้ำเจ้าพระยา ลุ่มน้ำสะแกกรัง ลุ่มน้ำป่าสัก ลุ่มน้ำท่าจีน ลุ่มน้ำแม่กลอง ลุ่มน้ำเพชรบุรี และลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลตะวันตก โดยแม่น้ำที่สำคัญในภาคกลาง ได้แก่ (๑) แม่น้ำเจ้าพระยา แยกสาขาออกเป็นแม่น้ำ ๓ สาย คือ แม่น้ำท่าจีน แม่น้ำน้อย และ แม่น้ำลพบุรี (๒) แม่น้ำป่าสัก (๓) แม่น้ำแม่กลอง และ (๔) แม่น้ำเพชรบุรี

๑.๕.๓ พื้นที่ป่าไม้ ปี ๒๕๖๐ มีพื้นที่ป่าไม้ ๑๓.๙๒ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๘ ของพื้นที่ หรือร้อยละ ๑๓.๖ ของพื้นที่ป่าทั้งประเทศ ลักษณะของป่าไม้ในภาคกลางส่วนใหญ่เป็นป่าเบญจพรรณ ลักษณะทั่วไปเป็นป่าโปร่ง พื้นที่ป่าไม้ไม่รกทึบ โดยมีไม้ที่มีคุณค่าทางเศรษฐกิจหลายชนิด ได้แก่ ไม้สัก ไม้มะค่า และยังมีป่าไม้ประเภทอื่นๆ ด้วย เช่น ป่าดงดิบชื้น ขึ้นอยู่ในที่ราบหรือบนภูเขาที่ระดับความสูงไม่เกิน ๖๐๐ เมตรจากระดับน้ำทะเล ป่าชายเลน มักพบขึ้นอยู่บริเวณชายฝั่งทะเล ปากแม่น้ำลำคลอง และบริเวณรอบเกาะที่มีสภาพเป็นดินเลน และป่าชายหาด ป่าที่ขึ้นคลุมดินหรือเนินทรายชายฝั่งทะเลที่ยกตัวจนน้ำท่วมไม่ถึง

ส่วนที่ ๒ โครงข่ายคมนาคมขนส่งและการบริการสาธารณูปโภค

๒.๑ การคมนาคมขนส่งทางบก

๒.๑.๑ โครงข่ายถนน มีเส้นทางถนนสายหลักขนาดไม่ต่ำกว่า ๔ ช่องจราจรเชื่อมโยงทุกจังหวัด และโครงข่ายหลักของประเทศที่เชื่อมสู่ภาคต่างๆ แต่พื้นที่เมืองยังมีปัญหาการจราจรแออัด

๑) ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑ (ถนนพหลโยธิน) จากกรุงเทพมหานคร ผ่านภาคกลาง (ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา สระบุรี ลพบุรี ชัยนาท) ไปยังภาคเหนือ ถนนเส้นนี้บางช่วงอยู่ในโครงข่ายทางหลวงเอเชีย คือ AH๑ (หินกอง-บางปะอิน; ชัยนาท-ตาก) AH๒ (ชัยนาท-แม่สาย) AH๑๒ (สระบุรี- หินกอง)

๒) ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒ (ถนนมิตรภาพ) หรือ ทางหลวงสายสระบุรี-สะพานมิตรภาพที่หนองคาย เชื่อมโยงกับทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑ (ถนนพหลโยธิน) โดยสายทางเริ่มต้นที่จังหวัดสระบุรี มุ่งเข้าสู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยสิ้นสุดที่จังหวัดหนองคาย และเป็นส่วนหนึ่งของทางหลวง เอเชีย AH๑๒

๓) ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓ (ถนนสุขุมวิท) จากกรุงเทพมหานครผ่านจังหวัดสมุทรปราการไปยังภาคตะวันออก สิ้นสุดที่ด่านพรมแดนบ้านหาดเล็ก อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด (เขตแดนไทย-กัมพูชา) เป็นส่วนหนึ่งของทางหลวงเอเชีย AH๑๒๓

๔) ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔ (ถนนเพชรเกษม) จากกรุงเทพมหานคร ผ่านภาคกลาง ไปยังภาคใต้ถึงจุดผ่านแดนถาวรสะเดา (เขตแดนไทย-มาเลเซีย) เป็นส่วนหนึ่งของทางหลวงเอเชีย AH๒ และ AH๑๒๓

๕) ถนนกาญจนาภิเษก หรือ ถนนวงแหวนรอบนอกกรุงเทพมหานคร เป็นทางเลี่ยงเมืองที่เชื่อมทางสายหลักไปสู่ทุกภาคของประเทศ เพื่อแก้ปัญหาการจราจรติดขัดในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล เป็นถนนสายสำคัญที่มีเส้นทางเชื่อมต่อกันเป็นวงแหวนล้อมรอบตัวเมืองกรุงเทพมหานคร จังหวัดนนทบุรี ปทุมธานี และสมุทรปราการ รวมถึงผ่านจังหวัดพระนครศรีอยุธยาด้วย

๖) เส้นทางแนวระเบียงเศรษฐกิจเหนือ-ใต้ (North-South Economic Corridor : NSEC) เชื่อมโยงระหว่างไทย เมียนมา ลาว และจีน โดยมีจุดเริ่มต้นที่จีนเข้าเขตประเทศไทยทางจังหวัดเชียงราย มีปลายทางที่กรุงเทพมหานคร และมีเส้นทางเชื่อมต่อไปยังภาคใต้

๗) เส้นทางแนวระเบียงเศรษฐกิจตอนใต้ (Southern Economic Corridor : SEC) เชื่อมโยงระหว่างเมียนมา ไทย กัมพูชา และเวียดนาม ประกอบด้วย เส้นทางทวาย-ทิกิ-กรุงเทพมหานคร อร์รัฐประเทศ-ปอยเปต-พนมเปญ-โฮจิมินห์-วังเตา ซึ่งเป็นเส้นทางที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจสูง โดยพาดผ่าน เมืองสำคัญหลายเมืองและมีการขนส่งข้ามแดนตามแนวเส้นทางในปริมาณมาก และเส้นทางทวาย-ทิกิบ้านพุน้ำร้อน-กรุงเทพมหานคร-เสียมราฐ-สตริงเตร็ง-ควีวอน ซึ่งเป็นเส้นทางเศรษฐกิจและท่องเที่ยวสำคัญ ระหว่างไทย และกัมพูชา รวมถึงเชื่อมต่อระหว่างไทยไปภาคกลางของเวียดนามผ่านกัมพูชา

๒.๑.๒ รถไฟ มีศูนย์กลางอยู่ที่สถานีกรุงเทพมหานคร หรือสถานี "หัวลำโพง" โดยเป็นระบบ ทางสามได้แก่ ช่วงสถานีรังสิต - ชุมทางบ้านภาชี และหัวหมาก - ชุมทางฉะเชิงเทรา และทางคู่ ได้แก่ ช่วงสถานีชุมทางบางซื่อ - รังสิต ชุมทางบ้านภาชี - ลพบุรี ชุมทางบ้านภาชี - ชุมทางแก่งคอย และตลิ่งชัน นครปฐม ทางรถไฟมี ๕ สาย คือ สายเหนือ สายตะวันออกเฉียงเหนือ สายตะวันออก สายใต้ และสายแม่กลอง

๒.๑.๓ รถไฟฟ้า มีระบบรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนเชื่อมกรุงเทพมหานคร ออกสู่พื้นที่ปริมณฑล ทุกทิศทาง โดยปัจจุบันมีระบบรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนเปิดให้บริการแล้วจำนวน ๖ เส้นทาง ประกอบด้วย ๑) รถไฟฟ้าสายสีเขียวอ่อน ช่วงหมอชิต-สำโรง ๒) รถไฟฟ้าสายสีเขียวเข้ม ช่วงสนามกีฬาแห่งชาติ - บางหว้า ๓) รถไฟฟ้าสายสีน้ำเงิน ช่วงเตาปูน - บางซื่อ - หัวลำโพง ๔) รถไฟฟ้าสายสีม่วง ช่วงบางใหญ่ - เตาปูน ๕) รถไฟฟ้าแอร์พอร์ตเรลลิงก์ ช่วงสุวรรณภูมิ - พญาไท และ ๖) รถโดยสารด่วนพิเศษ BRT ช่วงสาทร - ราชพฤกษ์ และที่อยู่ระหว่างดำเนินการ ได้แก่ รถไฟฟ้าสายสีแดงเข้ม ช่วงบางซื่อ-รังสิต สายสีเขียว ช่วงหมอชิต - สะพานใหม่-คูคต และสายสีชมพู ช่วงแคราย-มีนบุรี เป็นต้น

๒.๒ การคมนาคมขนส่งทางน้ำ

๒.๒.๑ การขนส่งทางลำนํ้าภายในภาค ได้แก่ เส้นทางแม่น้ำเจ้าพระยา ป่าสัก แม่กลอง และท่าจีน ซึ่งยังใช้ไม่ได้เต็มศักยภาพ เนื่องจากปัญหาลำนํ้าตื้นเขินในบางช่วง

๒.๒.๒ การขนส่งทางชายฝั่ง คือ ท่าเรือกรุงเทพมหานคร เป็น Feeder Port ของท่าเรือแหลมฉบัง รวมถึงมีท่าเรือ Ferry หัวหิน - พัทยา

๒.๓ การคมนาคมขนส่งทางอากาศ มีท่าอากาศยานนานาชาติสุวรรณภูมิ และท่าอากาศยานดอนเมือง และอยู่ระหว่างการพัฒนากระบวนรถไฟฟ้าเชื่อมโยง ๓ ท่าอากาศยาน ดอนเมือง-สุวรรณภูมิ-อู่ตะเภา ให้เป็นศูนย์กลางการบินของภูมิภาคอาเซียน

๒.๔ ด้านชายแดน มีด่านถาวร ๑ ด่าน คือ ด่านถาวรบ้านพุน้ำร้อน จุดผ่อนปรน ๒ จุด คือ จุดผ่อนปรนพิเศษด่านสิงขร และจุดผ่อนปรนด่านพระเจดีย์สามองค์ ที่เป็นจุดเชื่อมโยงการค้าชายแดนกับเมียนมา

๒.๕ แผนงานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ที่อยู่ระหว่างดำเนินการในภาค ได้แก่ รถไฟความเร็วสูง ช่วงกรุงเทพมหานคร-โคราช รถไฟทางคู่ช่วงนครปฐม-หัวหิน หัวหิน-ประจวบคีรีขันธ์ ฉะเชิงเทรา-คลองสิบเก้า-แก่งคอย ลพบุรี-ปากน้ำโพ ฯลฯ ทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง (มอเตอร์เวย์) ๒ เส้นทาง ได้แก่ ๑) เส้นทางบางใหญ่-กาญจนบุรี ๒) เส้นทางบางปะอิน-นครราชสีมา การพัฒนารถไฟฟ้าในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ได้แก่ รถไฟฟ้าสายสีเขียว ช่วงหมอชิต-สะพานใหม่-คูคต สายสีชมพู ช่วงแคราย-มีนบุรี รถไฟฟ้าสายสีแดงเข้ม ช่วงบางซื่อ-รังสิต สายสีเหลือง ช่วงลาดพร้าว-สำโรง และสายสีส้ม ช่วงศูนย์วัฒนธรรม-มีนบุรี

๒.๖ บริการสาธารณูปโภค

๒.๖.๑ ไฟฟ้า การให้บริการไฟฟ้าครอบคลุมร้อยละ ๘๕.๗ ของจำนวนครัวเรือนในภาคกลาง โดยมีทั้งการไฟฟ้านครหลวงและการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคให้บริการ

๒.๖.๒ ประปา การให้บริการน้ำประปายังไม่ครอบคลุมและทั่วถึง และมีปัญหาการขาดแคลน แหล่งน้ำดิบทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ ในปี ๒๕๖๐ การประปาภูมิภาค (กปภ.) ซึ่งให้บริการน้ำประปา รวม ๑๕ จังหวัด (ยกเว้นพื้นที่ของ กปน.) สามารถให้บริการแก่ผู้ใช้น้ำ จำนวน ๑,๐๖๙,๓๔๕ ราย สัดส่วน การให้บริการในแต่ละจังหวัดอยู่ระหว่างร้อยละ ๑๐ - ๕๔ และการประปานครหลวง (กปน.) ซึ่งให้บริการ น้ำประปาครอบคลุมพื้นที่กรุงเทพมหานคร นนทบุรี และสมุทรปราการ สามารถให้บริการแก่ผู้ใช้น้ำ จำนวน ๒,๓๒๘,๕๔๘ ราย หรือร้อยละ ๕๕.๓ ของจำนวนครัวเรือนในพื้นที่บริการ (๔,๒๑๐,๔๔๔ ราย) ทั้งนี้ ในเขต กรุงเทพมหานคร สามารถให้บริการครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมด

ส่วนที่ ๓ สภาพเศรษฐกิจและรายได้

๓.๑ ภาพรวมเศรษฐกิจ

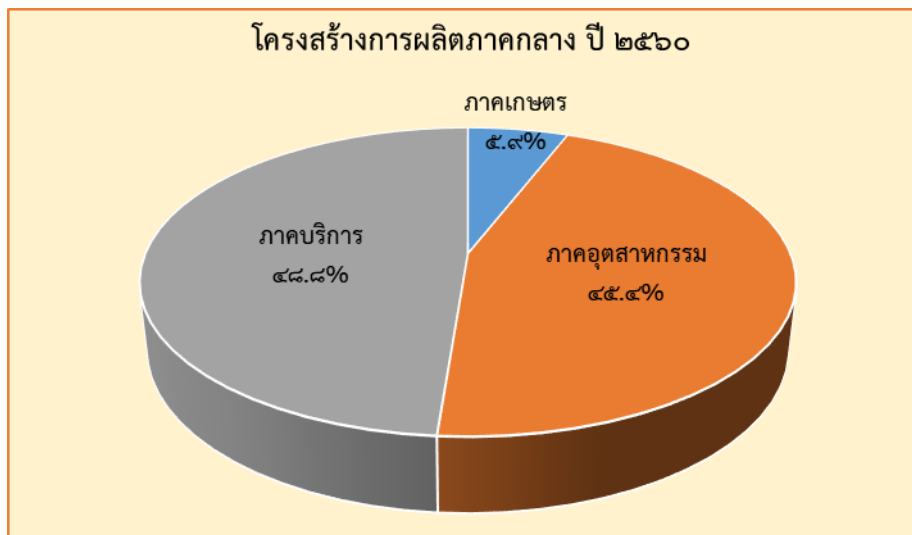
๓.๑.๑ ภาคกลางเป็นแหล่งเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศรองลงมาจากกรุงเทพมหานคร โดยภาคกลาง (๑๗ จังหวัด) มีมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาค ณ ราคาประจำปี ๒๕๖๐ เท่ากับ ๓,๕๒๒,๕๑๕ ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๒๒.๘ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมประเทศ เมื่อเทียบขนาดเศรษฐกิจ ปี ๒๕๕๖ กับปี ๒๕๖๐ พบว่า ภาคกลาง (๑๗ จังหวัด) มีสัดส่วนการผลิตลดลง สำหรับกรุงเทพมหานคร เพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๓๐.๔ เป็นร้อยละ ๓๒.๕ ภาคกลางเป็นภาคที่มีการพัฒนาและใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจสูง ซึ่งเป็นผลมาจากการเป็นพื้นที่รองรับการขยายตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจจากกรุงเทพมหานคร อีกทั้งยังได้รับการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานค่อนข้างเพียบพร้อม ทำให้มีความสะดวกในการคมนาคมขนส่งทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ รวมทั้งมีแหล่งน้ำและระบบชลประทานค่อนข้างสมบูรณ์เมื่อเทียบกับภาคอื่นๆ และมีพื้นที่ชายแดนติดกับเมียนมา จึงมีศักยภาพและโอกาสในการพัฒนาทั้งทางด้านเกษตรกรรม อุตสาหกรรม การค้า การท่องเที่ยวและบริการ ทำให้มีสัดส่วนการผลิตสูงรองจากกรุงเทพมหานคร และเมื่อภาคกลางรวมกับกรุงเทพมหานคร มีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ ๕๕.๓ ในขณะที่ภาคอื่นส่วนใหญ่มีสัดส่วนการผลิตต่อประเทศค่อนข้างต่ำ

๓.๑.๒ โครงสร้างเศรษฐกิจของภาคกลางพึ่งพิงภาคบริการมากที่สุด ในปี ๒๕๖๐ ภาคบริการมีสัดส่วนการผลิตร้อยละ ๔๘.๘ เพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๔๔.๔ ในปี ๒๕๕๖ รองลงมาคือ ภาคอุตสาหกรรมมีสัดส่วนการผลิตร้อยละ ๔๕.๔ (สาขาอุตสาหกรรม ร้อยละ ๔๔.๓ สาขาเหมืองแร่ ร้อยละ ๑.๑ ลดลงจากร้อยละ ๔๘.๑ ในปี ๒๕๕๖ และที่เหลือเป็นภาคเกษตรร้อยละ ๕.๙ ลดลงจากร้อยละ ๗.๕ ในปี ๒๕๕๖ สำหรับสาขาการผลิตที่มีสัดส่วนการผลิตสูงสุดของภาคในปี ๒๕๖๐ คือ สาขาอุตสาหกรรม โดยสัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์สาขาอุตสาหกรรมคิดเป็นร้อยละ ๔๔.๓ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาค และสัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมภาคกลางต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมรวมทั้งประเทศอยู่ที่ร้อยละ ๓๗.๒ นอกจากสาขาอุตสาหกรรมแล้วสาขาการผลิตหลักของภาคที่สำคัญรองลงมา คือ สาขาการค้า มีสัดส่วนการผลิตร้อยละ ๑๓.๖ สาขาขนส่ง ร้อยละ ๗.๐ และสาขาเกษตรกรรม ป่าไม้ และประมง ร้อยละ ๕.๙

ตารางที่ ๑ การเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจของภาคกลาง

รายการ	ปี ๒๕๕๖	ปี ๒๕๕๗	ปี ๒๕๕๘	ปี ๒๕๕๙	ปี ๒๕๖๐
มูลค่าผลิตภัณฑ์ภาค					
● มูลค่า (ล้านบาท)	๓,๐๒๑,๙๗๘	๓,๐๙๖,๙๔๓	๓,๒๕๒,๘๔๓	๓,๓๔๒,๔๓๙	๓,๕๒๒,๕๑๕
● สัดส่วนต่อประเทศ(ร้อยละ)	๒๓.๔	๒๓.๔	๒๓.๗	๒๓.๐	๒๒.๘
● อัตราขยายตัวที่แท้จริง(ร้อยละ)	๑.๗	๐.๑	๓.๕	๑.๑	๔.๓
มูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคต่อหัว					
● มูลค่า(บาท/คน/ปี)	๒๒๕,๔๓๗	๒๒๘,๗๗๔	๒๓๘,๐๑๑	๒๔๒,๓๑๑	๒๕๓,๑๑๖
● อัตราการขยายตัว(ร้อยละ)	๒.๐	๑.๕	๔.๐	๑.๘	๔.๕
โครงสร้างการผลิต (ร้อยละ)					
● ภาคเกษตร	๗.๕	๗.๐	๖.๒	๖.๐	๕.๙
● ภาคอุตสาหกรรม	๔๘.๑	๔๗.๗	๔๗.๓	๔๕.๖	๔๕.๔
● ภาคบริการ	๔๔.๔	๔๕.๓	๔๖.๕	๔๘.๔	๔๘.๘

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของสำนักบัญชีประชาชาติ สศช.

ภาพที่ ๒ โครงสร้างการผลิตภาคกลาง ปี ๒๕๖๐

๓.๑.๓ อัตราการขยายตัวเฉลี่ยทางเศรษฐกิจของภาคกลางต่ำกว่าระดับประเทศ เศรษฐกิจภาคกลางมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยในช่วง ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๕๖-๒๕๖๐) ร้อยละ ๒.๑ ต่ำกว่าระดับประเทศที่มีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๒.๘ และถ้าเทียบรายปีจะพบว่า อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจของภาคกลาง ส่วนใหญ่จะต่ำกว่าประเทศ ทั้งที่ภาคกลางเป็นภาคที่มีบทบาททางเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศ ซึ่งสาเหตุหลักมาจากเศรษฐกิจของภาคพึ่งพิงการส่งออก ดังนั้นจำเป็นต้องเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการ เพื่อยกระดับการพัฒนาและขับเคลื่อนประเทศให้หลุดพ้นจากการเป็นประเทศรายได้ปานกลาง

๓.๑.๔ ภาคกลางมีมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเฉลี่ยต่อหัว (GRP Per capita) สูงกว่าระดับประเทศ ปี ๒๕๖๐ ภาคกลางมีมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเฉลี่ยต่อหัวเท่ากับ ๒๕๓,๑๑๖ บาท เพิ่มขึ้นจาก ๒๒๕,๔๓๗ บาท ในปี ๒๕๕๖ และสูงกว่าระดับประเทศที่มีมูลค่าผลิตภัณฑ์เฉลี่ยต่อหัวเท่ากับ ๒๒๘,๓๘๘ บาท แต่มีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยในช่วง ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๕๖-๒๕๖๐) ร้อยละ ๒.๗ ต่ำกว่าระดับประเทศที่มีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๔.๒ ในช่วงเดียวกัน จังหวัดที่มีมูลค่าผลิตภัณฑ์จังหวัด เฉลี่ยต่อหัว (GPP Per capita) สูงที่สุดคือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๔๖๕,๙๗๒ บาท รองลงมาคือ สมุทรสาคร ๔๑๑,๓๒๖ บาท และสมุทรปราการ ๓๔๓,๒๑๕ บาท ส่วนจังหวัดที่มีมูลค่าผลิตภัณฑ์จังหวัด เฉลี่ยต่อหัวต่ำที่สุดคือ สุพรรณบุรี ๑๐๐,๕๙๕ บาท ต่ำกว่าจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๔.๖ เท่า สำหรับกรุงเทพมหานคร มีมูลค่าผลิตภัณฑ์จังหวัดเฉลี่ยต่อหัว ๕๗๓,๙๐๗ บาท

๓.๑.๕ พื้นที่เศรษฐกิจหลักของภาคกลางยังคงกระจุกตัวอยู่ในจังหวัดที่เป็นแหล่งอุตสาหกรรมสำคัญของภาค โดยจังหวัดที่มีสัดส่วนการผลิตสูงที่สุดคือ สมุทรปราการ ร้อยละ ๒๐.๔ รองลงมาคือ พระนครศรีอยุธยา ร้อยละ ๑๑.๕ สมุทรสาคร ร้อยละ ๑๑.๓ และปทุมธานี ร้อยละ ๑๐.๘

๓.๒ เศรษฐกิจภาคเกษตร

๑) ภาคกลางมีศักยภาพในการพัฒนาด้านการเกษตรตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ โดยมีดินและน้ำอุดมสมบูรณ์ และมีระบบชลประทานที่ดี มีลักษณะภูมิประเทศที่เอื้ออำนวยทำให้เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรหลากหลายประเภท ทั้งพืชผัก ผลไม้ ปศุสัตว์ และประมง รวมทั้งเป็น แหล่งอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรที่เชื่อมโยงแหล่งผลิตสินค้าเกษตรทั้งในภาคกลาง และภาคอื่นๆ มีสถาบันวิทยาศาสตร์ข้าวแห่งชาติตั้งอยู่ที่จังหวัดสุพรรณบุรี มีศูนย์วิจัยข้าวตั้งอยู่ในพื้นที่หลายจังหวัด ได้แก่ จังหวัดชัยนาท สุพรรณบุรี ลพบุรี ราชบุรี ปทุมธานี และพระนครศรีอยุธยา นอกจากนี้ยังมีตลาดค้าส่งค้าปลีกสินค้าเกษตรที่สำคัญในพื้นที่ เช่น ตลาดไท จังหวัดปทุมธานี ตลาดศรีเมือง จังหวัดราชบุรี ตลาดปลาสุพรรณ จังหวัดอ่างทอง และตลาดมหาชัย จังหวัดสมุทรสาคร เป็นต้น

๒) ภาคกลางมีมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตร ณ ราคาประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ประมาณ ๒๐๗,๓๗๙ ล้านบาท ลดลงจาก ๒๒๖,๖๒๑ ล้านบาท ในปี ๒๕๕๖ โดยเป็นมูลค่าผลิตภัณฑ์ เกษตรกรรม การป่าไม้ ณ ราคาประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ประมาณ ๑๓๘,๙๐๖ ล้านบาท และการประมง ๒๘,๔๗๓ ล้านบาท ภาคเกษตรฯ ของภาคกลางมีส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๑ ของมูลค่า ผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรฯ ของประเทศ เมื่อพิจารณาอัตราการเติบโตเฉลี่ยในช่วง ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๕๖-๒๕๖๐) ของภาคเกษตรฯ พบว่า หดตัวเฉลี่ยร้อยละ ๐.๖ เนื่องจากรูปแบบการผลิตเป็นเกษตรเชิงพาณิชย์ที่ใช้สารเคมี จำนวนมาก มีปัญหาดินเสื่อมโทรม และหลายพื้นที่มักประสบปัญหาอุทกภัยและภัยแล้ง มูลค่าผลิตภัณฑ์ เกษตรกรรม การป่าไม้มีส่วนการผลิตร้อยละ ๕.๑ ต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคกลาง และร้อยละ ๑๕.๓ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์เกษตรกรรม การป่าไม้ของประเทศ สำหรับการประมง แม้ว่าจะมีส่วนการผลิตเพียงร้อยละ ๐.๘ ต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์ ภาคกลาง แต่มีส่วนสูงถึงร้อยละ ๒๕.๐ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์การประมงของประเทศ

๓) ภาคกลางเป็นแหล่งการทำเกษตรฯ ที่สำคัญของประเทศและมีแนวโน้มการพัฒนาคุณภาพการผลิตมากขึ้น แหล่งการทำเกษตรฯ (เกษตรและประมง) ที่สำคัญของภาคกลาง คือ จังหวัดราชบุรี มีส่วนการผลิตร้อยละ ๑๒.๓ รองลงมาคือ จังหวัดสุพรรณบุรี ร้อยละ ๑๒.๒ กาญจนบุรี ร้อยละ ๑๐.๑ และนครปฐม ร้อยละ ๙.๕ ภาคกลางเป็นพื้นที่ที่มีที่ราบลุ่มแม่น้ำที่อุดมสมบูรณ์เหมาะสมในการทำเกษตร แม้ว่าปัจจุบันมีแรงผลักดันทางเศรษฐกิจทำให้พื้นที่เกษตรกรรมของภาคกลางลดลงไปมาก โดยแปรเปลี่ยนไปเป็นพื้นที่อุตสาหกรรมและที่อยู่อาศัยมากขึ้น แต่ภาคกลางยังถือได้ว่าเป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญของประเทศแห่งหนึ่ง ทั้งทางด้านการเพาะปลูก การทำปศุสัตว์ และประมง สินค้าเกษตรที่สำคัญของภาคกลางมี ดังนี้

(๑) ข้าวและพืชไร่ ผลผลิตที่สำคัญได้แก่ ข้าว จังหวัดที่มีพื้นที่ปลูกข้าวทั้งนาปี และนาปรัง มาก คือ จังหวัดสุพรรณบุรี พระนครศรีอยุธยา และชัยนาท มันสำปะหลัง จังหวัดที่มีพื้นที่ปลูก มันสำปะหลังมาก คือ จังหวัดกาญจนบุรี และลพบุรี อ้อยโรงงาน ปลูกมากในจังหวัดกาญจนบุรี ลพบุรี และสุพรรณบุรี สับปะรดโรงงาน ปลูกมากในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปลูกมากในจังหวัด ลพบุรี และสระบุรี

(๒) ถั่วลิสง เป็นพืชส่งออกสำคัญที่ทำรายได้และสร้างชื่อเสียงให้กับประเทศ โดยแหล่งผลิตถั่วลิสงที่สำคัญของประเทศอยู่ในพื้นที่ภาคกลาง ซึ่งจังหวัดที่มีเนื้อที่เก็บเกี่ยวและผลผลิตมากที่สุดของภาคและของประเทศคือ จังหวัดนครปฐม รองลงมาคือ จังหวัดสมุทรสาคร

(๓) ปศุสัตว์ ได้แก่ โคเนื้อ เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดสระบุรี รองลงมาได้แก่ จังหวัดลพบุรี ราชบุรี กาญจนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ และนครปฐม ไก่เนื้อ เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดกาญจนบุรี รองลงมาได้แก่ จังหวัดสุพรรณบุรี ราชบุรี เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์ สุกร เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดราชบุรี รองลงมาได้แก่ จังหวัดนครปฐม ลพบุรี สุพรรณบุรี และสระบุรี เป็ดเนื้อ เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดสระบุรี รองลงมาได้แก่ จังหวัดนครปฐม ลพบุรี กาญจนบุรี และราชบุรี เป็ดไข่ เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดสุพรรณบุรี รองลงมาได้แก่ จังหวัดอ่างทอง นครปฐม ลพบุรี และพระนครศรีอยุธยา ไก่ไข่ เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดลพบุรี รองลงมาได้แก่ จังหวัดกาญจนบุรี สระบุรี สุพรรณบุรี ราชบุรี และนครปฐม และไก่ไข่ เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัด พระนครศรีอยุธยา รองลงมาได้แก่ จังหวัดสุพรรณบุรี นครปฐม อ่างทอง และสระบุรี

(๔) ประมง ภาคกลางมีศักยภาพในการทำประมงทั้งน้ำจืดและน้ำเค็ม โดยจังหวัดที่มีมูลค่าผลิตภัณฑ์สาขาประมงสูงที่สุดของภาค คือจังหวัดสมุทรสาคร รองลงมาคือ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ นครปฐม และสมุทรปราการ

๔) พื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรของภาคกลางสูงกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ โดยมีสัดส่วนร้อยละ ๕๘.๘ ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศที่มีสัดส่วนร้อยละ ๒๒.๐ พื้นที่ชลประทานของภาคกลาง ในปี ๒๕๖๐ ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ ๑๐.๖ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๓ ของพื้นที่ชลประทานทั่วประเทศ

๕) เกษตรปลอดภัย/เกษตรอินทรีย์ในพื้นที่ยังมีไม่มากนัก จากข้อมูลการตรวจ รับรองเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ของกรมวิชาการเกษตร ณ วันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ พบว่า ภาคกลางมีพื้นที่ได้รับการรับรองเกษตรปลอดภัยรวมทั้งสิ้น ๑๐๑,๘๙๓.๕๘ ไร่ แบ่งออกเป็นที่ยังไม่หมดอายุ ๙๘,๔๘๐.๖๕ ไร่ และที่หมดอายุ ๓,๔๑๒.๙๓ ไร่ และเกษตรอินทรีย์ ๑,๔๖๙.๙๙ ไร่ แบ่งออกเป็นที่ยังไม่หมดอายุ ๑,๔๔๗.๗๔ ไร่ และที่หมดอายุ ๒๒.๒๕ ไร่ โดยจังหวัดในภาคกลางที่มีพื้นที่ที่ได้รับการรับรองแหล่ง ผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยมากที่สุดคือ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ รองลงมาคือ จังหวัดปทุมธานี ราชบุรี และ สุพรรณบุรี ส่วนจังหวัดที่มีพื้นที่ได้รับการรับรองแหล่งผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์มากที่สุดคือ จังหวัดลพบุรี รองลงมาคือ จังหวัดสุพรรณบุรี สระบุรี ประจวบคีรีขันธ์ และราชบุรี

ส่วนที่ ๔ สถานการณ์การผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญ ปี ๒๕๖๑

๔.๑ การใช้ประโยชน์ที่ดิน

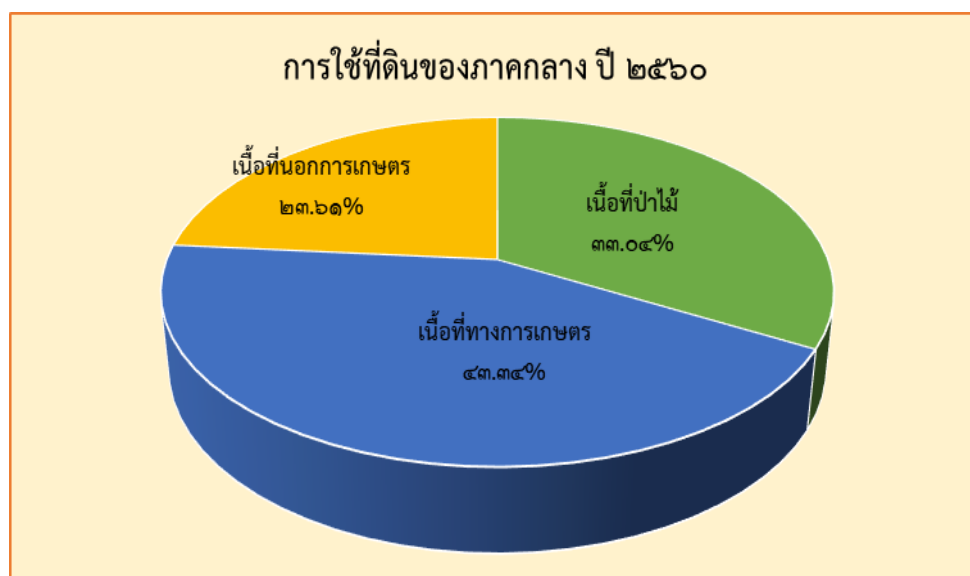
พื้นที่ภาคกลางในปี ๒๕๖๐ มีพื้นที่รวม ๔๒,๑๒๔,๑๙๐ ไร่ จำแนกเป็นพื้นที่ป่าไม้ ๑๓,๙๑๙,๔๓๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๐๔ ของพื้นที่ทั้งหมด เนื้อที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ๑๘,๒๕๘,๐๑๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๓๔ ของพื้นที่ทั้งหมด เนื้อที่ใช้ประโยชน์นอกการเกษตร ๙,๙๔๖,๗๔๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๖๑ ของพื้นที่ทั้งหมด ขนาดของฟาร์ม ๓๖.๓๘ ไร่/ครัวเรือน

ตารางที่ ๒ การใช้ที่ดินของภาคกลางปี ๒๕๕๗ - ๒๕๖๐

หน่วย : ไร่

ปี	เนื้อที่ทั้งหมด	เนื้อที่ป่าไม้	เนื้อที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร	ขนาดฟาร์ม (ไร่/ครัวเรือน)	เนื้อที่ใช้ประโยชน์นอกการเกษตร
๒๕๕๗	๔๒,๑๒๔,๑๙๐	๑๓,๘๖๓,๑๙๗	๑๘,๒๔๕,๖๖๕	๓๗.๐๓	๑๐,๐๑๕,๓๒๘
๒๕๕๘	๔๒,๑๒๔,๑๙๐	๑๓,๙๑๘,๑๔๔	๑๘,๒๕๒,๕๐๗	๓๗.๑๑	๙,๙๕๔,๕๓๙
๒๕๕๙	๔๒,๑๒๔,๑๙๐	๑๓,๙๐๘,๓๘๘	๑๘,๒๕๖,๕๙๗	๓๖.๘๕	๙,๙๕๙,๒๐๖
๒๕๖๐	๔๒,๑๒๔,๑๙๐	๑๓,๙๑๙,๔๓๐	๑๘,๒๕๘,๐๑๒	๓๖.๓๘	๙,๙๔๖,๗๔๘
สัดส่วนต่อเนื้อที่ทั้งหมด	๑๐๐.๐๐	๓๓.๐๔	๔๓.๓๔	-	๒๓.๖๑

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ภาพที่ ๓ การใช้ที่ดินของภาคกลาง ปี ๒๕๖๐

๔.๒ การใช้ประโยชน์ที่ดินการเกษตร

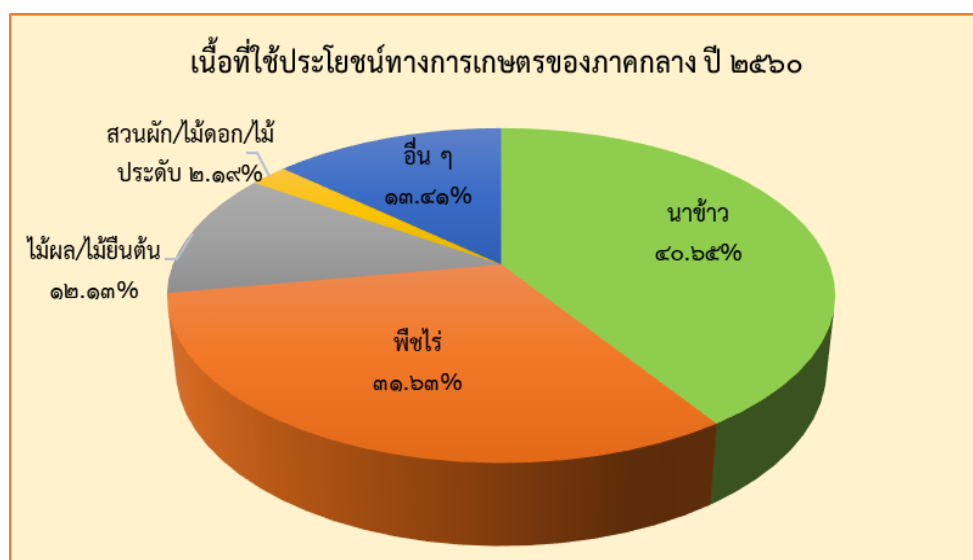
เนื้อที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรของภาคกลาง ปี ๒๕๖๐ ทั้งหมด ๑๘,๒๕๘,๐๐๙ ไร่ ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่นาข้าว ๗,๔๒๒,๗๘๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๖๕ รองลงมาได้แก่ พืชไร่ ๕,๗๗๔,๑๘๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๖๓ สวนไม้ผล/ไม้ยืนต้น ๒,๒๑๔,๓๖๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๑๓ สวนผัก/ไม้ดอก/ไม้ประดับ ๓๙๙,๐๐๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒.๑๙ และเนื้อที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรอื่นๆ ๒,๔๔๗,๖๖๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๔๑

ตารางที่ ๓ เนื้อที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรของภาคกลางปี ๒๕๕๗ - ๒๕๖๐

หน่วย : ไร่

ปี	เนื้อที่ทั้งหมด	นาข้าว	พืชไร่	สวนไม้ผล/ ไม้ยืนต้น	สวนผัก/ ไม้ดอก/ ไม้ประดับ	เนื้อที่ใช้ประโยชน์ ทางการเกษตรอื่นๆ
๒๕๕๗	๑๘,๒๖๗,๐๐๑	๗,๔๒๑,๑๓๘	๕,๗๘๘,๘๘๕	๒,๒๑๓,๙๕๗	๓๙๘,๓๗๖	๒,๔๔๔,๖๔๕
๒๕๕๘	๑๘,๒๕๒,๕๐๘	๗,๔๒๑,๖๒๗	๕,๗๗๓,๓๖๗	๒,๒๑๓,๙๒๘	๓๙๘,๖๗๕	๒,๔๔๕,๙๑๑
๒๕๕๙	๑๘,๒๕๖,๖๐๐	๗,๔๒๑,๔๗๕	๕,๗๗๓,๘๘๖	๒,๒๑๔,๑๒๙	๔๐๐,๒๔๔	๒,๔๔๖,๘๖๖
๒๕๖๐	๑๘,๒๕๘,๐๐๙	๗,๔๒๒,๗๘๒	๕,๗๗๔,๑๘๘	๒,๒๑๔,๓๖๘	๓๙๙,๐๐๓	๒,๔๔๗,๖๖๘
สัดส่วน ต่อเนื้อที่ทั้งหมด	๑๐๐.๐๐	๔๐.๖๕	๓๑.๖๓	๑๒.๑๓	๒.๑๙	๑๓.๔๑

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ภาพที่ ๔ เนื้อที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรของภาคกลาง ปี ๒๕๖๐

ภาคกลางมีศักยภาพในการพัฒนาด้านการเกษตรตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ โดยมีดินและน้ำอุดมสมบูรณ์ และมีระบบชลประทานที่ดี มีลักษณะภูมิประเทศที่เอื้ออำนวย ทำให้เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรหลากหลายประเภท ทั้งพืชผัก ผลไม้ ปศุสัตว์ และประมง รวมทั้งเป็นแหล่งอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรที่เชื่อมโยงแหล่งผลิตสินค้าเกษตรทั้งในภาคกลาง และภาคอื่นๆ มีสถาบันวิทยาศาสตร์ข้าวแห่งชาติตั้งอยู่ที่จังหวัดสุพรรณบุรี มีศูนย์วิจัยข้าวตั้งอยู่ในพื้นที่หลายจังหวัด ได้แก่ จังหวัดชัยนาท สุพรรณบุรี ลพบุรี ราชบุรี ปทุมธานี และพระนครศรีอยุธยา นอกจากนี้ยังมีตลาดค้าส่งค้าปลีกสินค้าเกษตรที่สำคัญในพื้นที่ เช่น ตลาดไท จังหวัดปทุมธานี ตลาดศรีเมือง จังหวัดราชบุรี ตลาดปลาสุพรรณ จังหวัดอ่างทอง และตลาดมหาชัย จังหวัดสมุทรสาคร เป็นต้น

ภาคกลางเป็นพื้นที่ที่มีที่ราบลุ่มแม่น้ำที่อุดมสมบูรณ์เหมาะสมในการทำเกษตร แม้ว่าปัจจุบันมีแรงผลักดันทางเศรษฐกิจทำให้พื้นที่เกษตรกรรมของภาคกลางลดลงไปมาก โดยแปรเปลี่ยนไปเป็นพื้นที่อุตสาหกรรม และที่อยู่อาศัยมากขึ้น แต่ภาคกลางยังถือได้ว่าเป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญของประเทศแห่งหนึ่ง ทั้งทางด้านการเพาะปลูก การทำปศุสัตว์ และประมง สินค้าเกษตรที่สำคัญของภาคกลาง มีดังนี้

๔.๓ ด้านพืช

๔.๓.๑ ข้าวนาปี

จากข้อมูลการผลิตข้าวนาปี ปีเพาะปลูก ๒๕๖๑/๖๒ ของภาคกลาง มีเนื้อที่เพาะปลูก ๖,๒๘๕,๕๗๘ ไร่ ผลผลิต ๔,๑๗๔,๖๘๑ ตันข้าวเปลือก และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ๗๓๖ กิโลกรัม ลดลงจากปี ๒๕๖๐/๖๑ ที่มีเนื้อที่เพาะปลูก ๖,๓๐๐,๖๑๐ ไร่ ผลผลิต ๔,๑๘๕,๕๔๑ ตันข้าวเปลือก และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ๗๓๖ กิโลกรัม ลดลงร้อยละ ๐.๒๔ และ ๐.๒๖ ตามลำดับ มีเกษตรกรจำนวน ๒๖๙,๑๓๑ ครัวเรือน ลดลงร้อยละ ๕.๗๖

ตารางที่ ๔ ครัวเรือนเกษตรกร เนื้อที่เพาะปลูก ผลผลิต และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ข้าวนาปี ภาคกลาง (ความขึ้น ๑๕%) ปีเพาะปลูก ๒๕๕๖/๕๗ - ๒๕๖๐/๖๑

ปีเพาะปลูก	จำนวนครัวเรือนเกษตรกร	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (กก.)
๒๕๕๗/๕๘	๒๙๘,๘๙๐	๖,๖๑๑,๔๓๖	๖,๔๙๐,๑๙๐	๔,๓๗๖,๕๕๒	๗๐๗
๒๕๕๘/๕๙	๒๙๗,๐๕๐	๖,๐๒๔,๓๘๖	๕,๙๒๓,๓๒๘	๓,๙๔๐,๔๘๒	๗๗๔
๒๕๕๙/๖๐	๒๘๗,๐๑๒	๖,๐๗๒,๘๒๔	๕,๙๙๗,๔๙๘	๓,๙๙๐,๒๙๘	๗๖๕
๒๕๖๐/๖๑	๒๘๕,๕๘๔	๖,๓๐๐,๖๑๐	๖,๒๓๑,๗๕๙	๔,๑๘๕,๕๔๑	๗๓๖
๒๕๖๑/๖๒	๒๖๙,๑๓๑	๖,๒๘๕,๕๗๘	๖,๒๓๒,๔๒๓	๔,๑๗๔,๖๘๑	๗๓๖
% (+/-)	-๕.๗๖	-๐.๒๔	๐.๐๑	-๐.๒๖	๐.๐๐

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

๔.๓.๒ ข้าวนาปรัง

จากข้อมูลการผลิตข้าวนาปรังปีเพาะปลูก ๒๕๖๑ ของภาคกลาง มีเนื้อที่เพาะปลูก ๔,๕๕๖,๗๕๗ ไร่ ผลผลิต ๓,๒๐๑,๖๑๒ ตันข้าวเปลือก และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ๗๐๔ กิโลกรัม เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๐ ที่มีเนื้อที่เพาะปลูก ๓,๔๙๙,๐๔๐ ไร่ ผลผลิต ๒,๔๐๕,๔๖๓ ตันข้าวเปลือก และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ๖๘๗ กิโลกรัม เพิ่มขึ้นร้อยละ ๓๐.๒๓ , ๓๓.๑๐ และ ๒.๐๘ ตามลำดับ มีเกษตรกรจำนวน ๑๘๘,๓๘๑ ครัวเรือน เพิ่มขึ้นร้อยละ ๔๐.๖๐

ตารางที่ ๕ ครัวเรือนเกษตรกร เนื้อที่เพาะปลูก ผลผลิต และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ข้าวนาปรัง ภาคกลาง (ความขึ้น ๑๕%) ปีเพาะปลูก ๒๕๕๗ - ๒๕๖๑

ปีเพาะปลูก	จำนวนครัวเรือนเกษตรกร	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (กก.)
๒๕๕๗	๑๙๖,๗๕๗	๕,๓๐๑,๐๘๗	๕,๒๔๑,๖๖๒	๓,๖๗๐,๒๖๗	๗๐๐
๒๕๕๘	๑๐๓,๔๔๒	๒,๔๗๒,๘๗๖	๒,๔๖๐,๓๔๓	๑,๗๑๘,๗๓๗	๖๙๙
๒๕๕๙	๖๑,๙๒๓	๑,๖๐๑,๒๗๘	๑,๕๙๒,๑๔๓	๑,๐๖๗,๘๕๒	๖๗๑
๒๕๖๐	๑๓๓,๙๘๕	๓,๔๙๙,๐๔๐	๓,๔๙๐,๓๐๒	๒,๔๐๕,๔๖๓	๖๘๙
๒๕๖๑	๑๘๘,๓๘๑	๔,๕๕๖,๗๕๗	๔,๕๕๐,๙๗๑	๓,๒๐๑,๖๑๒	๗๐๔
% (+/-)	๔๐.๖๐	๓๐.๒๓	๓๐.๓๙	๓๓.๑๐	๒.๑๘

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

๔.๓.๓ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

จากข้อมูลการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปีเพาะปลูก ๒๕๖๑ ของภาคกลาง มีเนื้อที่เพาะปลูก ๕๗๗,๕๓๕ ไร่ ผลผลิต ๔๓๕,๓๒๓ ตัน และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ๖๐๖ กิโลกรัม ลดลงจากปี ๒๕๖๐ ที่มีเนื้อที่เพาะปลูก ๕๘๒,๓๓๔ ไร่ ลดลงร้อยละ ๐.๘๒ ผลผลิต ๔๔๐,๐๓๑ ตัน ลดลงร้อยละ ๑.๐๗ และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ๗๕๖ กิโลกรัม ลดลงร้อยละ ๐.๒๕ ตามลำดับ ปี ๒๕๖๐ มีเกษตรกรจำนวน ๒๒,๔๗๙ ครัวเรือน ลดลงจากปี ๒๕๖๐ ร้อยละ ๑.๘๖

ตารางที่ ๖ ครัวเรือนเกษตรกร เนื้อที่เพาะปลูก ผลผลิต และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ภาคกลาง ปีเพาะปลูก ๒๕๕๗ - ๒๕๖๑

ปีเพาะปลูก	จำนวนครัวเรือนเกษตรกร	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (กก.)
๒๕๕๗	๒๒,๐๓๙	๕๔๕,๔๑๘	๔๙๘,๑๖๓	๓๓๐,๗๗๕	๖๖๔
๒๕๕๘	๒๔,๘๑๘	๕๘๕,๘๑๖	๔๙๕,๓๖๐	๓๒๔,๑๒๘	๖๕๔
๒๕๕๙	๒๓,๖๔๒	๕๗๔,๙๗๗	๕๕๘,๙๒๐	๔๐๖,๕๐๘	๗๒๗
๒๕๖๐	๒๒,๙๐๔	๕๘๒,๓๓๔	๕๗๙,๕๖๒	๔๔๐,๐๓๑	๗๕๙
๒๕๖๑	๒๒,๔๗๙	๕๗๗,๕๓๕	๕๗๖,๘๖๘	๔๓๕,๓๒๓	๗๕๕
% (+/-)	-๑.๘๖	-๐.๘๒	-๐.๔๖	-๑.๐๗	-๐.๖๑

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

๔.๓.๔ มันสำปะหลัง

จากข้อมูลการผลิตมันสำปะหลัง ปีเพาะปลูก ๒๕๖๑ ของภาคกลาง มีเนื้อที่ปลูก ๑,๐๐๙,๗๘๙ ไร่ เนื้อที่เก็บเกี่ยว ๙๗๓,๖๗๑ ไร่ ผลผลิต ๓,๒๑๒,๗๖๗ ตัน และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ๓,๓๐๐ กิโลกรัม ลดลงจากปี ๒๕๖๐ ที่มีเนื้อที่ปลูก ๑,๐๓๒,๙๕๖ ไร่ เนื้อที่เก็บเกี่ยว ๑,๐๐๘,๑๓๐ ไร่ ผลผลิต ๓,๒๘๖,๒๒๙ ตัน ร้อยละ ๒.๒๔, ๓.๔๕ และ ๒.๒๔ ตามลำดับ ส่วนผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ๓,๒๖๐ กิโลกรัม เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑.๒๒ มีเกษตรกรจำนวน ๔๑,๓๗๒ ครัวเรือน ลดลงจากปี ๒๕๖๐ ร้อยละ ๒.๖๐

ตารางที่ ๗ ครัวเรือนเกษตรกร เนื้อที่ปลูก เนื้อที่เก็บเกี่ยว ผลผลิต และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ มันสำปะหลัง ภาคกลาง ปี เพาะปลูก ๒๕๕๗ - ๒๕๖๑

ปีเพาะปลูก	จำนวนครัวเรือนเกษตรกร	เนื้อที่ปลูก (ไร่)	เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (กก.)
๒๕๕๗	๓๘,๑๑๖	๙๓๓,๑๖๓	๘๘๙,๑๓๐	๒,๙๗๘,๕๕๐	๓,๓๕๐
๒๕๕๘	๓๙,๓๔๖	๙๕๒,๖๖๒	๙๓๕,๕๙๔	๓,๑๔๐,๘๙๖	๓,๓๕๗
๒๕๕๙	๔๑,๒๑๔	๑,๐๒๐,๔๘๗	๙๘๑,๖๖๕	๓,๑๗๖,๔๗๑	๓,๒๓๖
๒๕๖๐	๔๒,๔๗๖	๑,๐๓๒,๙๕๖	๑,๐๐๘,๑๓๐	๓,๒๘๖,๒๒๙	๓,๒๖๐
๒๕๖๑	๔๑,๓๗๒	๑,๐๐๙,๗๘๙	๙๗๓,๖๗๑	๓,๒๑๒,๗๖๗	๓,๓๐๐
% (+/-)	-๒.๖๐	-๒.๒๔	-๓.๔๕	-๒.๒๔	๑.๒๒

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

๔.๓.๕ สับปรตโรงงาน

จากข้อมูลการผลิตสับปรตโรงงาน ปีเพาะปลูก ๒๕๖๑ ของภาคกลาง มีเนื้อที่เก็บเกี่ยว ๓๒๐,๙๖๘ ไร่ ผลผลิต ๑,๒๖๗,๓๘๒ ตัน และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ๓,๙๔๙ กิโลกรัม เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๐ ที่มีเนื้อที่เก็บเกี่ยว ๓๑๓,๖๖๑ ไร่ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒.๓๓ ผลผลิต ๑,๒๖๘,๓๘๒ ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒.๐๖ และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ๓,๙๕๙ กิโลกรัม ลดลงร้อยละ ๐.๒๖ ตามลำดับ ในปี ๒๕๖๑ มีจำนวนเกษตรกร ๒๒,๑๘๒ ครัวเรือน เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๐ ร้อยละ ๒.๔๑

ตารางที่ ๘ ครัวเรือนเกษตรกร เนื้อที่ปลูก เนื้อที่เก็บเกี่ยว ผลผลิต และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ สับปรตโรงงาน

ภาคกลาง ปีเพาะปลูก ๒๕๕๗ - ๒๕๖๑

ปีเพาะปลูก	จำนวนครัวเรือน เกษตรกร	เนื้อที่ปลูก (ไร่)	เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (กก.)
๒๕๕๗	๒๐,๒๓๔	๒๘๒,๓๔๘	๒๗๗,๙๕๔	๑,๐๗๔,๘๔๓	๓,๘๖๗
๒๕๕๘	๒๑,๐๑๙	๒๘๑,๒๘๘	๒๗๗,๗๔๐	๑,๐๕๗,๔๔๒	๓,๘๐๗
๒๕๕๙	๒๑,๔๗๑	๓๐๖,๖๙๐	๓๐๐,๑๓๘	๑,๑๕๒,๖๑๗	๓,๘๔๐
๒๕๖๐	๒๑,๖๖๐	๓๑๘,๗๙๘	๓๑๓,๖๖๑	๑,๒๔๑,๘๐๑	๓,๙๕๙
๒๕๖๑	๒๒,๑๘๒	๓๑๗,๒๒๒	๓๑๓,๘๗๑	๑,๒๒๘,๖๘๕	๓,๙๑๕
% (+/-)	๒.๔๑	-๐.๔๙	๐.๐๗	-๑.๐๖	-๐.๒๖

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

๔.๓.๖ อ้อยโรงงาน

จากข้อมูลการผลิตอ้อยโรงงาน ปีเพาะปลูก ๒๕๖๑ ของภาคกลาง มีเนื้อที่เก็บเกี่ยว ๒,๖๔๙,๔๑๙ ไร่ ผลผลิต ๓๑,๕๕๑,๙๖๓ ตัน และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ๑๑,๙๐๙ กิโลกรัม เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๐ ที่มีเนื้อที่เก็บเกี่ยว ๒,๓๕๕,๕๕๓ ไร่ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๒.๔๘ ผลผลิต ๒๒,๔๗๔,๙๓๐ ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ ๔๐.๓๙ และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ๙,๕๔๑ กิโลกรัม เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๔.๘๒ ตามลำดับ

ตารางที่ ๙ เนื้อที่เก็บเกี่ยว ผลผลิต และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ อ้อยโรงงาน ภาคกลาง ปีเพาะปลูก ๒๕๕๗-๒๕๖๑

ปีเพาะปลูก	เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (กก.)
๒๕๕๗	๒,๑๐๙,๖๓๔	๒๖,๗๐๕,๓๐๗	๑๒,๖๕๙
๒๕๕๘	๒,๓๒๗,๑๘๓	๒๕,๔๘๘,๒๗๒	๑๐,๙๕๒
๒๕๕๙	๒,๓๘๘,๘๐๘	๒๑,๙๓๖,๐๑๒	๙,๑๘๓
๒๕๖๐	๒,๓๕๕,๕๕๓	๒๒,๔๗๔,๙๓๐	๙,๕๔๑
๒๕๖๑	๒,๖๔๙,๔๑๙	๓๑,๕๕๑,๙๖๓	๑๑,๙๐๙
% (+/-)	๑๒.๔๘	๔๐.๓๙	๒๔.๘๒

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

๔.๓.๗ มะพร้าวผลแก่

จากข้อมูลการผลิตมะพร้าวผลแก่ ปีเพาะปลูก ๒๕๖๑ ของภาคกลาง มีเนื้อที่ให้ผล ๓๔๗,๔๘๗ ไร่ ผลผลิต ๓๗๒,๐๖๗ ตัน และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ๑,๐๗๑ กิโลกรัม เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๐ ที่มีเนื้อที่ให้ผล ๓๓๙,๗๓๖ ไร่ ผลผลิต ๓๓๑,๔๐๑ ตัน และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ๙๗๕ กิโลกรัม เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒.๒๘, ๑๒.๒๗ และ ๙.๘๕ ตามลำดับ ผู้ปลูกมะพร้าวแก่ในปี ๒๕๖๑ มีจำนวน ๔๐,๙๕๙ ครัวเรือน ลดลงจากปี ๒๕๖๐ ร้อยละ ๑๓.๑๑

ตารางที่ ๑๐ ครัวเรือนเกษตรกร เนื้อที่ให้ผล ผลผลิต และผลผลิตต่อไร่ มะพร้าวแก่ ภาคกลาง ปีเพาะปลูก ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑

ปีเพาะปลูก	จำนวน ครัวเรือนเกษตรกร	เนื้อที่ให้ผล (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (กก.)
๒๕๕๙	๔๘,๑๐๕	๓๕๒,๘๒๔	๓๑๕,๙๗๐	๘๙๖
๒๕๖๐	๔๗,๑๖๗	๓๓๙,๗๓๖	๓๓๑,๔๐๑	๙๗๕
๒๕๖๑	๔๐,๙๕๙	๓๔๗,๔๘๗	๓๗๒,๐๖๗	๑,๐๗๑
% (+/-)	-๑๓.๑๑	๒.๒๘	๑๒.๒๗	๙.๘๕

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

๔.๓.๘ ยางพารา

จากข้อมูลการผลิตยางพารา ปีเพาะปลูก ๒๕๖๑ ของภาคกลาง มีเนื้อที่กรีดยางได้ ๓๗๔,๐๑๖ ไร่ ผลผลิต ๗๖,๙๖๕ ตัน และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ๒๐๖ กิโลกรัม เพิ่มขึ้นปี ๒๕๖๐ ที่มีเนื้อที่กรีดยางได้ ๒๙๒,๒๔๒ ไร่ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๗.๙๘ ผลผลิต ๖๒,๕๖๓ ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๓.๐๒ และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ๒๑๔ กิโลกรัม ลดลงร้อยละ ๓.๘๘ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๑ เนื้อที่กรีดยางได้ ผลผลิต และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ยางพารา ภาคกลาง ปีเพาะปลูก ๒๕๕๗-๒๕๖๑

ปีเพาะปลูก	เนื้อที่กรีดยางได้ (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (กก.)
๒๕๕๗	๒๑๕,๓๖๐	๓๙,๙๘๘	๑๘๖
๒๕๕๘	๒๓๗,๔๔๓	๔๘,๔๖๐	๒๐๔
๒๕๕๙	๒๔๐,๖๑๙	๕๐,๓๐๑	๒๐๙
๒๕๖๐	๒๙๒,๒๔๒	๖๒,๕๖๓	๒๑๔
๒๕๖๑	๓๗๔,๐๑๖	๗๖,๙๖๕	๒๐๖
% (+/-)	๒๗.๙๘	๒๓.๐๒	-๓.๘๘

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

๔.๓.๙ ปาล์มน้ำมัน

จากข้อมูลการผลิตปาล์มน้ำมัน ปีเพาะปลูก ๒๕๖๑ ของภาคกลาง มีเนื้อที่ให้ผล ๑๗๗,๖๐๙ ไร่ ผลผลิต ๔๒๗,๓๗๔ ตัน และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ๒,๔๐๖ กิโลกรัม เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๐ ที่มีเนื้อที่ให้ผล ๑๗๓,๗๖๘ ไร่ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒.๒๑ ผลผลิต ๔๐๕,๔๑๒ ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕.๔๒ และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ๒,๓๓๓ กิโลกรัม เพิ่มขึ้นร้อยละ ๓.๑๔ ตามลำดับ ในปี ๒๕๖๐ มีจำนวนเกษตรกร ๕,๙๓๑ ครัวเรือน ลดลงร้อยละ ๐.๐๕

ตารางที่ ๑๒ ครัวเรือนเกษตรกร เนื้อที่ให้ผล ผลผลิต และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ปาล์มน้ำมัน ภาคกลาง ปีเพาะปลูก

๒๕๕๗-๒๕๖๑

ปีเพาะปลูก	จำนวนครัวเรือน เกษตรกร	เนื้อที่ให้ผล (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (กก.)
๒๕๕๗	๕,๑๙๙	๑๕๒,๙๘๒	๓๙๕,๗๑๓	๒,๕๘๗
๒๕๕๘	๕,๘๘๒	๑๓๗,๔๗๙	๓๒๒,๔๔๖	๒,๓๔๕
๒๕๕๙	๕,๙๓๔	๑๓๙,๖๑๖	๓๐๗,๗๙๖	๒,๒๐๕
๒๕๖๐	๕,๙๓๑	๑๗๓,๗๖๘	๔๐๕,๔๑๒	๒,๓๓๓
๒๕๖๑		๑๗๗,๖๐๙	๔๒๗,๓๗๔	๒,๔๐๖
% (+/-)	-๐.๐๕	๒.๒๑	๕.๔๒	๓.๑๔

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

๔.๔ ด้านปศุสัตว์

การเลี้ยงสัตว์เป็นอาชีพหนึ่งที่สำคัญของเกษตรกร สามารถเป็นอาชีพเสริมสร้างรายได้ให้กับเกษตรกร ซึ่งฟาร์มส่วนใหญ่ในภาคกลางเป็นฟาร์มมาตรฐานที่ได้รับการรับรองจากกรมปศุสัตว์ อีกทั้งยังมีพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์และเหมาะต่อการประกอบอาชีพทางการเลี้ยงสัตว์ รวมทั้งมีที่ตั้งที่เหมาะสมสำหรับการขนส่ง และมีเครือข่ายที่สามารถเชื่อมโยงกับภาคอื่นๆ ซึ่งช่วยสนับสนุนการกระจายสินค้าไปสู่ตลาดต่างๆ รวมทั้งการส่งออกต่างประเทศได้ โดยในภาคกลาง มีการเลี้ยงปศุสัตว์ที่สำคัญ คือ ไก่เนื้อ สุกร ไก่ไข่ โคเนื้อ และโคนม โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๔.๔.๑ ไก่เนื้อ ในปี ๒๕๖๑ ภาคกลางมีปริมาณการผลิตไก่เนื้อ ๗๙๗,๔๗๔,๑๖๐ ตัว เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๙.๐๙ เมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๐ ที่มีปริมาณการผลิต ๖๖๙,๖๑๗,๒๔๓ ตัว ไก่เนื้อเป็นสัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญของไทย ซึ่งจังหวัดที่มีการเลี้ยงมากที่สุด คือ จังหวัดลพบุรี เนื่องจากมีความพร้อม ทั้งด้านปัจจัยการผลิต ด้านสาธารณูปโภค และการคมนาคม โดยตั้งอยู่ในศูนย์กลางของกลุ่มจังหวัดที่เป็นแหล่งเพาะปลูกวัตถุดิบอาหารสัตว์ รองลงมา ได้แก่ จังหวัดสระบุรี กาญจนบุรี ราชบุรี และสุพรรณบุรี

๔.๔.๒ สุกร ในปี ๒๕๖๑ ภาคกลางมีปริมาณการผลิตสุกร ๙,๗๓๙,๐๑๕ ตัว เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕.๙๖ เมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๐ ที่มีปริมาณการผลิต ๙,๑๖๑,๕๕๒ ตัว ปริมาณการผลิตมากที่สุดคือ จังหวัดราชบุรี รองลงมา ได้แก่ จังหวัดลพบุรี กาญจนบุรี สุพรรณบุรี และนครปฐม

๔.๔.๓ ไข่ไก่ ในปี ๒๕๖๑ ภาคกลางมีปริมาณการผลิตไข่ไก่ ๓,๕๕๒ ล้านฟอง เพิ่มขึ้นร้อยละ ๔.๑๗ เมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๐ ที่มีปริมาณการผลิต ๓,๔๑๐ ล้านฟอง จังหวัดที่มีปริมาณการผลิตไข่ไก่มากที่สุดคือ จังหวัดนครปฐม รองลงมา ได้แก่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สุพรรณบุรี อ่างทอง และสระบุรี

๔.๔.๔ นำนมดิบ ในปี ๒๕๖๑ ภาคกลางมีปริมาณการผลิตน่านมดิบ ๖๕๑,๔๖๙ ตัน ลดลงร้อยละ ๑.๘๓ เมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๐ ที่มีปริมาณการผลิต ๖๖๓,๖๒๔ ตัน จังหวัดที่มีปริมาณการผลิตมากที่สุดคือ จังหวัดสระบุรี รองลงมาได้แก่ จังหวัดลพบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ราชบุรี และกาญจนบุรี

๔.๔.๕ **โคเนื้อ** ในปี ๒๕๖๑ ภาคกลางมีปริมาณการผลิตโคเนื้อ ๑๘๘,๑๗๓ ตัว เพิ่มขึ้นร้อยละ ๐.๒๐ เมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๐ ที่มีปริมาณการผลิต ๑๘๗,๗๙๔ ตัว จังหวัดที่มีปริมาณการผลิตมากที่สุดคือ จังหวัดกาญจนบุรี รองลงมาได้แก่ จังหวัดราชบุรี เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์

ตารางที่ ๑๓ ปริมาณการผลิตปศุสัตว์ ภาคกลาง ปี ๒๕๕๗ - ๒๕๖๑

ปี รายการ	๒๕๕๗	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	% (+/-)
ไก่เนื้อ (ตัว)	๕๙๒,๗๙๙,๕๒๑	๖๑๙,๑๔๕,๓๐๒	๖๖๘,๘๐๑,๗๔๖	๖๖๙,๖๑๗,๒๔๓	๗๙๗,๔๗๔,๑๖๐	๑๙.๐๙
สุกร (ตัว)	๕,๙๑๐,๒๘๐	๖,๕๗๕,๙๕๑	๘,๔๗๕,๖๑๑	๙,๑๙๑,๕๕๒	๙,๗๓๙,๐๑๕	๕.๙๖
ไข่ไก่ (ล้านฟอง)	๒,๗๑๖,๒๘๓,๑๑๔	๓,๒๒๗,๐๕๖,๙๘๘	๓,๒๔๓,๕๗๘,๕๘๑	๓,๔๑๐,๑๙๑,๒๐๖	๓,๕๕๒,๕๔๒,๕๗๔	๔.๑๗
นํ้ามันดิบ(ตัน)	๖๓๓,๐๖๐	๖๘๐,๕๙๘	๖๘๓,๓๗๓	๖๖๓,๖๒๔	๖๕๑,๔๖๙	-๑.๘๓
โคเนื้อ (ตัว)	๑๗๙,๙๘๕	๑๗๘,๒๘๒	๑๘๒,๓๓๗	๑๘๗,๗๙๔	๑๘๘,๑๗๓	๐.๒๐

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

๔.๕ ด้านประมง

ภาคกลางมีศักยภาพในการทำการประมงน้ำจืดและประมงทะเล โดยจังหวัดที่มีมูลค่าผลิตภัณฑ์สาขาประมงสูงที่สุดของภาค คือจังหวัดสมุทรสาคร รองลงมาคือ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ นครปฐม และสมุทรปราการ โดยในภาคกลางมีการทำการประมงที่สำคัญ ได้แก่ กุ้งขาวแวนนาไม ปลาดุก ปลานิล

๔.๕.๑ กุ้งขาวแวนนาไม

ปี ๒๕๖๑ ภาคกลางมีเนื้อที่เพาะเลี้ยงกุ้งขาวแวนนาไม ๗๐,๒๕๐ ไร่ ผลผลิต ๘๔,๓๘๒ ตัน ผลผลิตต่อไร่ ๑,๒๐๑ กิโลกรัม เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๐ ที่มีเนื้อที่เพาะเลี้ยง ๖๙,๕๖๙ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๐.๙๘ ผลผลิต ๘๐,๒๑๑ ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ ๔.๙๐ และผลผลิตต่อไร่ ๑,๑๕๖ กิโลกรัม เพิ่มขึ้นร้อยละ ๓.๘๘

ตารางที่ ๑๔ เนื้อที่เพาะเลี้ยง ผลผลิต และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ กุ้งขาวแวนนาไม ภาคกลาง ปี ๒๕๕๗-๒๕๖๑

ปี	เนื้อที่เพาะเลี้ยง (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (กก.)
๒๕๕๗	๖๔,๙๓๙	๖๙,๓๖๓	๑,๐๖๘
๒๕๕๘	๖๔,๐๐๓	๖๗,๔๔๑	๑,๐๕๔
๒๕๕๙	๖๖,๕๕๑	๗๓,๘๒๕	๑,๑๐๙
๒๕๖๐	๖๙,๕๖๙	๘๐,๒๑๑	๑,๑๕๖
๒๕๖๑	๗๐,๒๕๐	๘๔,๓๘๒	๑,๒๐๑
% (+/-)	๐.๙๘	๔.๙๐	๓.๘๘

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

๔.๕.๒ ปลาตูก

ปี ๒๕๖๑ ภาคกลางมีเนื้อที่เพาะเลี้ยงปลาตูก ๑๓,๙๒๕ ไร่ ผลผลิต ๒๐,๗๙๙ ตัน ผลผลิตต่อไร่ ๑,๔๙๔ กิโลกรัม เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๐ ที่มีเนื้อที่เพาะเลี้ยง ๑๓,๘๘๓ ไร่ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๐.๓๐ ผลผลิต ๒๐,๕๙๗ ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ ๐.๙๘ ผลผลิตต่อไร่ ๑,๔๘๔ กิโลกรัม เพิ่มขึ้นร้อยละ ๐.๖๘ ตามลำดับ จังหวัดที่มีปริมาณการผลิตมากที่สุดคือ จังหวัดปทุมธานี รองลงมาได้แก่ จังหวัดสระบุรี สุพรรณบุรี และกรุงเทพฯ

ตารางที่ ๑๕ เนื้อที่เพาะเลี้ยง ผลผลิต และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ปลาตูก ภาคกลาง ปี ๒๕๕๗-๒๕๖๑

ปี	เนื้อที่เพาะเลี้ยง (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (กก.)
๒๕๕๗	๑๓,๘๘๗	๒๑,๐๙๑	๑,๕๐๘
๒๕๕๘	๑๓,๘๘๑	๒๐,๗๖๕	๑,๔๙๖
๒๕๕๙	๑๓,๖๕๒	๑๙,๗๘๘	๑,๔๔๙
๒๕๖๐	๑๓,๘๘๓	๒๐,๕๙๗	๑,๔๘๔
๒๕๖๑	๑๓,๙๒๕	๒๐,๗๙๙	๑,๔๙๔
% (+/-)	๐.๓๐	๐.๙๘	๐.๖๘

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

๔.๕.๓ ปลานิล

ปี ๒๕๖๑ ภาคกลางมีเนื้อที่เพาะเลี้ยงปลานิล ๑๒๑,๑๑๔ ไร่ ผลผลิต ๖๑,๔๘๑ ตัน ผลผลิตต่อไร่ ๕๐๘ กิโลกรัม เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๐ ที่มีเนื้อที่เพาะเลี้ยง ๑๒๐,๗๐๘ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๐.๓๔ ผลผลิต ๖๐,๔๙๗ ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑.๖๓ ผลผลิตต่อไร่ ๕๐๑ กิโลกรัม เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑.๒๙ ตามลำดับ จังหวัดที่มีปริมาณการผลิตมากที่สุด คือ จังหวัดนครปฐม รองลงมาได้แก่ จังหวัดสุพรรณบุรี พระนครศรีอยุธยา และ กรุงเทพฯ

ตารางที่ ๑๖ เนื้อที่เพาะเลี้ยง ผลผลิต และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ปลานิล ภาคกลาง ปี ๒๕๕๗ - ๒๕๖๑

ปี	เนื้อที่เพาะเลี้ยง (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (กก.)
๒๕๕๗	๑๒๐,๓๓๗	๖๒,๑๘๐	๕๑๗
๒๕๕๘	๑๑๗,๓๖๑	๕๙,๔๓๐	๕๐๖
๒๕๕๙	๑๑๓,๘๒๗	๕๖,๑๖๐	๔๙๓
๒๕๖๐	๑๒๐,๗๐๘	๖๐,๔๙๗	๕๐๑
๒๕๖๑	๑๒๑,๑๑๔	๖๑,๔๘๑	๕๐๘
% (+/-)	๐.๓๔	๑.๖๓	๑.๒๙

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ส่วนที่ ๕ การวิเคราะห์สภาวะแวดล้อม

ภาคกลางและพื้นที่กรุงเทพมหานคร มีที่ตั้ง ลักษณะภูมิสังคม โครงสร้างเศรษฐกิจ ระบบโครงสร้างพื้นฐาน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่เป็นจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภัยคุกคาม ซึ่งมีผลต่อการพัฒนาเชิงพื้นที่ ดังนี้คือ

๕.๑ จุดแข็ง

๕.๑.๑ เป็นที่ตั้งของกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นเมืองท่องเที่ยวที่มีผู้เดินทางมาเยือนมากที่สุดในโลก (Global Destinations Cities Index) เนื่องจากมีแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงในระดับนานาชาติ ได้แก่ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม วัดอรุณราชวรารามราชวรมหาวิหาร พระบรมมหาราชวัง และถนนข้าวสาร เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอ ทำให้รายได้ท่องเที่ยวของกรุงเทพมหานครสูงถึงร้อยละ ๓๘.๓ ของประเทศ และในปี ๒๕๖๐ กรุงเทพมหานคร ติดอันดับเมืองท่องเที่ยวที่มีผู้เดินทางมาเยี่ยมเยือนมากที่สุดในโลก

๕.๑.๒ เป็นศูนย์กลางการบริหารราชการ ศูนย์กลางเศรษฐกิจและธุรกิจสำคัญของประเทศ เนื่องจากเป็นที่ตั้งของกระทรวง กรม ตลาดหลักทรัพย์ สถาบันการเงิน ธุรกิจ และการค้าชั้นนำของประเทศ

๕.๑.๓ เป็นที่ตั้งของสถาบันการศึกษาชั้นนำทุกระดับ และมีความพร้อมด้านเครื่องมืออุปกรณ์และบุคลากรการวิจัย โดยมีมหาวิทยาลัย และสถาบันวิจัยและพัฒนาที่มีชื่อเสียงจำนวนมาก

๕.๑.๔ เป็นที่ตั้งของสถานพยาบาลที่ดีที่สุดและมากที่สุดของประเทศ โดยมีศูนย์การแพทย์ชั้นนำ และสถาบันการแพทย์เฉพาะทางที่มีชื่อเสียงจำนวนมาก

๕.๑.๕ เป็นฐานเศรษฐกิจอุตสาหกรรมส่งออกและแหล่งจ้างงานหลักของประเทศ ซึ่งอุตสาหกรรมที่สำคัญของภาค ได้แก่ วัสดุก่อสร้าง ยานยนต์ อิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้า ในจังหวัดสระบุรี พระนครศรีอยุธยา ปทุมธานี สมุทรปราการ รวมถึงอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตร โดยเฉพาะการรวมกลุ่มของอุตสาหกรรมอาหาร ๓ กลุ่ม คือ อุตสาหกรรมอาหารทะเล จังหวัดสมุทรสาคร อุตสาหกรรมไก่เนื้อ จังหวัดลพบุรี และอุตสาหกรรมสับปะรดกระป๋อง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตลอดจนเขตอุตสาหกรรมเหล็กที่บางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

๕.๑.๖ เป็นศูนย์กลางการคมนาคมขนส่งของประเทศและภูมิภาคอาเซียน โดยมีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางคมนาคมขนส่งอย่างเพียงพอและทันสมัย สามารถอำนวยความสะดวกในการคมนาคมขนส่งที่ครอบคลุมการเชื่อมโยงระหว่างเมือง ระหว่างภาค และระหว่างประเทศมากกว่าภาคอื่นๆ ทั้งทางบก ทางราง ทางน้ำ และทางอากาศ

๕.๑.๗ เป็นแหล่งรวมของแม่น้ำสายสำคัญและมีพื้นที่ลุ่มแม่น้ำขนาดใหญ่ที่มีความอุดมสมบูรณ์ มีพื้นที่ชลประทานมากที่สุดเป็น “อู่ข้าว อู่น้ำ” ของประเทศ โดยมีสัดส่วนพื้นที่ชลประทานคิดเป็นร้อยละ ๓๐.๕ ของพื้นที่ชลประทานทั่วประเทศ

๕.๑.๘ เป็นศูนย์รวบรวมและกระจายสินค้าเกษตรของประเทศ เนื่องจากมีตลาดค้าส่ง ค้าปลีก สินค้าเกษตรที่สำคัญในพื้นที่ เช่น ตลาดไท จังหวัดปทุมธานี ตลาดศรีเมือง จังหวัดราชบุรี ตลาดปลาสุพรรณ จังหวัดอ่างทอง และตลาดมหาชัย จังหวัดสมุทรสาคร เป็นต้น

๕.๑.๙ เป็นแหล่งเกษตรกรรมที่อุดมสมบูรณ์ของประเทศ เนื่องจากมีสภาพพื้นที่และระบบชลประทานที่อุดมสมบูรณ์ โดยมีลักษณะการผลิตที่เด่นและแตกต่างกันไปในแต่ละพื้นที่ ได้แก่ ภาคกลางตอนบนเป็นแหล่งผลิตข้าวและพืชไร่ เช่น อ้อยโรงงาน และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ภาคตะวันตกเป็นแหล่งผลิตสับปะรด มะพร้าว และไม้ผล นอกจากนี้ภาคกลางยังเป็นแหล่งผลิต โคเนื้อ โคเนื้อ สุกร และไก่ รวมทั้งยังมีพื้นที่ชายฝั่งทะเล ที่เหมาะแก่การทำประมงน้ำลึก และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งทะเลที่สำคัญของประเทศ

๕.๑.๑๐ มีแหล่งท่องเที่ยวหลากหลาย โดยมีทั้งแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม วิถีชีวิต และแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ซึ่งแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงระดับนานาชาติ ได้แก่ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม อุทยานประวัติศาสตร์พระนครคีรีอยุธยา ชะอำ และหัวหิน เป็นต้น นอกจากนี้ ภาคกลางยังมีพื้นที่อีกหลายแห่งที่มีสภาพภูมิอากาศและธรรมชาติที่เหมาะสมต่อการพัฒนาธุรกิจการท่องเที่ยวและบริการเชิงสุขภาพ เพื่อตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายที่เกิดขึ้นใหม่ เช่น การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การบริการที่พักแบบ Long Stay Home Stay การบริการสปา การดูแลผู้สูงอายุ การบริการสุขภาพ นวดแผนไทย สมุนไพรเพื่อสุขภาพ และอาหารสุขภาพ การท่องเที่ยวแบบผจญภัย ทัวร์ป่า ฯลฯ

๕.๑.๑๑ เป็นพื้นที่ในแนวเส้นทางแนวระเบียงเศรษฐกิจตอนใต้ (Southern Economic Corridor : SEC) เชื่อมโยงระหว่างเมียนมา ไทย กัมพูชา และเวียดนาม ซึ่งเป็นเส้นทางที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจสูง โดยพาดผ่านเมืองสำคัญหลายเมืองและมีการขนส่งข้ามแดนตามแนวเส้นทางในปริมาณมาก จึงเป็นเส้นทางเศรษฐกิจและท่องเที่ยวสำคัญที่เชื่อมโยงระหว่างไทย เมียนมา และกัมพูชา รวมถึงเชื่อมต่อไปยังเวียดนามได้

๕.๒ จุดอ่อน

๕.๒.๑ พื้นที่กรุงเทพมหานคร และจังหวัดที่มีการเจริญเติบโตและขยายตัวของเมืองสูงประสบปัญหาที่กระทบต่อคุณภาพชีวิต ได้แก่ ปัญหาจราจรแออัด ปัญหาฝุ่นละอองจากการจราจรที่หนาแน่น ปัญหาน้ำเสีย ปัญหาขยะ ปัญหาน้ำท่วม ปัญหาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน รวมทั้งปัญหาความเสี่ยงภัยการก่อการร้าย เป็นต้น

๕.๒.๒ มีปัญหาฝุ่นละอองในเขตอุตสาหกรรมก่อสร้าง โดยเฉพาะในพื้นที่ตำบลหน้าพระลาน อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน ๑๐ ไมครอน มากที่สุดของประเทศ

๕.๒.๓ พื้นที่เกษตรที่อุดมสมบูรณ์ลดลง จากการขยายตัวของเมืองและอุตสาหกรรมรุกเข้าพื้นที่เกษตร และเป็นการทำการเกษตรเชิงพาณิชย์ที่ยังมีการใช้สารเคมีจำนวนมาก

๕.๒.๔ ปัญหาการเชื่อมต่อระหว่างโครงข่ายถนนกับระบบการขนส่งอื่นๆ มีน้อย ทำให้ไม่ประหยัดและมีต้นทุนสูง เนื่องจากภาคกลางได้มีการพัฒนาโครงข่ายถนนเป็นจำนวนมาก ในขณะที่การพัฒนาโครงข่ายรถไฟ และท่าเรือ เพื่อใช้ขนส่งสินค้ายังมีน้อย

๕.๒.๕ ทักษะกำลังแรงงานอยู่ในเกณฑ์ต่ำไม่สอดคล้องกับระดับการพัฒนาของภาค ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการพัฒนา ทำให้ขาดแคลนแรงงานที่มีความรู้ความสามารถที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของโลกได้ โดยเฉพาะในภาคการผลิตที่มีการใช้ทุนและเทคโนโลยีอย่างเข้มข้น

๕.๒.๖ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรมลง และมีแนวโน้มที่จะทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น เนื่องจากการขยายตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ และชุมชนเมือง โดยไม่มีการดำเนินมาตรการควบคุมและบริหารจัดการสถานะแวดล้อมที่เหมาะสม ได้แก่ คุณภาพแม่น้ำเจ้าพระยาและท่าจีนตอนล่าง เสื่อมโทรมลงคุณภาพดินเสื่อมโทรมลง ป่าไม้และป่าชายเลนถูกบุกรุกทำลาย และความสมบูรณ์ของทรัพยากรชายฝั่งลดลง เป็นต้น

๕.๒.๗ การพัฒนาอุตสาหกรรมส่วนใหญ่ยังใช้เทคโนโลยีเดิม และมีการใช้แรงงานเข้มข้น จึงสร้างมูลค่าเพิ่มได้ต่ำ

๕.๒.๘ การท่องเที่ยวกระจุกตัวในกรุงเทพมหานคร และบางจังหวัด เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวรอบนอก ไม่เป็นที่รู้จักและขาดความพร้อม จึงไม่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้พักค้างในพื้นที่ได้

๕.๒.๙ ผู้สูงอายุที่มีแนวโน้มเพิ่มจำนวนขึ้นอย่างต่อเนื่องส่งผลให้มีอัตราการพึ่งพิงเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากสัดส่วนประชากรผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น ในขณะที่ประชากรวัยเด็ก และวัยแรงงาน มีแนวโน้มลดลง

๕.๓ โอกาส

๕.๓.๑ การเปิดเสรีการค้าและการลงทุนกับประเทศกลุ่ม CLMV จะเป็นโอกาสในการขยายตลาดส่งออกสินค้าอาหารและอุตสาหกรรมมากขึ้น รวมทั้งชักจูงนักลงทุนเข้ามาลงทุนในพื้นที่ภาคกลางเพิ่มขึ้น เนื่องจากมีความพร้อมทั้งในด้านทำเลที่ตั้ง ระบบโครงสร้างพื้นฐานและบริการสังคม

๕.๓.๒ การพัฒนาความเชื่อมโยงเขตเศรษฐกิจพิเศษทวาย-ภาคกลาง-ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ตามเส้นทางแนวระเบียงเศรษฐกิจตอนใต้ (Southern Economic Corridor) จะเป็นโอกาสในการเพิ่มการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว เชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน

๕.๓.๓ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว ทั้งเทคโนโลยีสารสนเทศ เทคโนโลยีชีวภาพ เทคโนโลยีวัสดุ และนาโนเทคโนโลยี จะเป็นโอกาสในการปรับกระบวนการผลิตสินค้าให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภคที่หลากหลาย ทั้งในด้านคุณภาพ มาตรฐาน และราคา

๕.๓.๔ โครงสร้างประชากรที่กำลังเปลี่ยนแปลงเป็นสังคมผู้สูงอายุ เปิดโอกาสให้กับสินค้าและบริการใหม่ ที่สอดคล้องกับความต้องการที่เปลี่ยนแปลงไป อาทิ การขยายตัวของตลาดอาหารสุขภาพ สมุนไพร และการแพทย์พื้นบ้าน สถานที่ท่องเที่ยวและการพักผ่อนระยะยาวของผู้สูงอายุ

๕.๓.๕ กระแสการรักษาสุขภาพและความนิยมธรรมชาติที่ขยายตัวไปทั่วโลก ช่วยให้เกิดความตระหนักในการดูแลสุขภาพธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น ในขณะเดียวกัน ก็สร้างกระแสความนิยมบริโภคสินค้าเชิงอนุรักษ์และสินค้าสุขภาพ

๕.๓.๖ แผนงานโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานระหว่างภาค จะเป็นโอกาสในการเชื่อมโยงห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain) ระหว่างภาค

๕.๔ ภัยคุกคาม

๕.๔.๑ สินค้าราคาถูกของประเทศอื่นที่ต้นทุนถูกกว่าเข้ามาตีตลาด ส่งผลให้สูญเสียส่วนแบ่งทางการตลาดและนักลงทุนต่างชาติย้ายฐานการผลิตไปยังประเทศเหล่านั้นเนื่องจากมีต้นทุนการผลิตที่ต่ำกว่า ซึ่งสินค้าของภาคกลางที่ได้รับผลกระทบ เช่น ข้าว เสื้อผ้า ผลไม้ เครื่องใช้ไฟฟ้า และอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

๕.๔.๒ ภัยก่อการร้ายข้ามชาติที่มีแนวโน้มการก่ออาชญากรรมในเขตเมือง ซึ่งเป็นอาชญากรรมรูปแบบใหม่ที่เกิดขึ้นในภูมิภาคอาเซียน จะส่งผลกระทบต่อความมั่นคง ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน รวมทั้งกระทบต่อเศรษฐกิจ ทำให้นักธุรกิจหรือผู้ประกอบการที่สนใจจะเข้ามาลงทุนขาดความเชื่อมั่น

๕.๔.๓ มาตรการกีดกันที่ไม่ใช่ภาษี เช่น มาตรฐานการผลิตสินค้า มาตรฐานด้านความสะอาด และสุขอนามัย โดยได้มีการตั้งกฎเกณฑ์ในการรับซื้อสินค้าจากผู้ผลิตค่อนข้างมาก และมีการตรวจสอบคุณภาพอย่างเข้มงวด ส่งผลให้ผู้ประกอบการในภาคกลางต้องเร่งปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตให้ได้มาตรฐาน และคุณภาพสินค้าให้เป็นที่ยอมรับระหว่างประเทศ

๕.๔.๔ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติทางธรรมชาติ มีความผันผวนและรุนแรงมากขึ้น โดยเฉพาะอุทกภัยและภัยแล้ง

ส่วนที่ ๖ ปัญหาและประเด็นท้าทาย

- ๖.๑ ปัญหาคุณภาพชีวิตของคนในเมือง ได้แก่ ปัญหาจราจร ขยะ น้ำเสีย น้ำท่วม มลพิษทางอากาศ ฯลฯ
- ๖.๒ ปัญหาการดูแลผู้สูงอายุที่มีแนวโน้มเพิ่มจำนวนขึ้นอย่างต่อเนื่อง
- ๖.๓ ทักษะกำลังแรงงานอยู่ในเกณฑ์ต่ำ ไม่สอดคล้องกับระดับการพัฒนาของภาค
- ๖.๔ พื้นที่เกษตรที่อุดมสมบูรณ์ลดลงจากการขยายตัวของเมืองและอุตสาหกรรม และเป็นการทำเกษตรเชิงพาณิชย์ที่ใช้สารเคมีจำนวนมาก
- ๖.๕ อุตสาหกรรมส่วนใหญ่ยังขาดการนำนวัตกรรมมาสร้างมูลค่าเพิ่ม ใช้แรงงานเข้มข้น และส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
- ๖.๖ การท่องเที่ยวกระจุกตัวในกรุงเทพมหานคร และบางจังหวัด แหล่งท่องเที่ยวรอบนอกไม่เป็นที่รู้จัก และขาดความพร้อม จึงไม่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้พักค้างในพื้นที่
- ๖.๗ มีสถาบันการศึกษาและวิจัยชั้นนำทุกระดับ แต่ยังขาดการนำผลงานวิจัยที่สามารถใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและบริการที่ชัดเจน

ส่วนที่ ๗ แนวคิดและทิศทางการพัฒนา

ภาคกลางและพื้นที่กรุงเทพมหานคร เป็นภูมิภาคที่มีบทบาทสำคัญในการเชื่อมโยงกับทุกภาคภายในประเทศ เนื่องจากเป็นที่ตั้งของเมืองหลวงกรุงเทพมหานคร และเป็นที่ตั้งของหน่วยงานราชการระดับกระทรวง หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ สถาบันการศึกษาและสถาบันวิจัยชั้นนำทุกระดับ สถาบันการรักษายาบาลที่ดีที่สุด รวมทั้งสถาบันธุรกิจ และสถาบันการเงินชั้นนำของประเทศ ขณะเดียวกันภาคกลางตั้งอยู่ในพื้นที่ลุ่มแม่น้ำขนาดใหญ่ที่มีความอุดมสมบูรณ์เป็น “อู่ข้าว อู่น้ำ” ของประเทศ และเป็นพื้นที่ในแนวระเบียงเศรษฐกิจตอนใต้ของอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง (Southern Economic Corridor) ที่เชื่อมโยงเมียนมา-ไทย-กัมพูชา-เวียดนาม ซึ่งเป็นเส้นทางลัดโลจิสติกส์ (Landbridge) เชื่อมโยงภูมิภาคอาเซียนกับโลกตะวันตกและโลกตะวันออก

ดังนั้น การพัฒนาภาคกลางสู่ความ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” จำเป็นต้องรักษาความมีชื่อเสียงของกรุงเทพมหานครให้เป็นเมืองชั้นนำระดับโลกตลอดไป ควบคู่ไปกับการใช้ศักยภาพพื้นฐานด้านความอุดมสมบูรณ์ของดินและน้ำ และความพร้อมของสถาบันการศึกษาและสถาบันวิจัยในการยกระดับภาคการเกษตรสู่เกษตรอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อผลิตสินค้าและบริการที่มีมูลค่าสูง รวมทั้งการพัฒนาเส้นทางลัดโลจิสติกส์เชื่อมโยงทวาย (เมียนมา) กับระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) เพื่อให้ภาคกลางเป็นพื้นที่ยุทธศาสตร์ในการเชื่อมโยงเส้นทางทางการค้าการขนส่งระหว่างทะเลตะวันออก และทะเลตะวันออกในระยะยาว

๗.๑ เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์

ภาคกลางมีบทบาทสำคัญในการเชื่อมโยงกับทุกภาคภายในประเทศ เนื่องจากเป็นที่ตั้งของกรุงเทพมหานคร สถาบันการศึกษาและวิจัยชั้นนำทุกระดับ สถาบันการรักษายาบาลที่ดีที่สุด นอกจากนี้ภาคกลางยังมีแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียง สภาพพื้นที่และระบบชลประทานที่อุดมสมบูรณ์ เป็นฐานเศรษฐกิจอุตสาหกรรมที่สำคัญของประเทศ และเป็นพื้นที่แนวระเบียงเศรษฐกิจตอนใต้ของอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง (Southern Economic Corridor) ที่เชื่อมโยงเมียนมา-ไทย-กัมพูชา-เวียดนาม ซึ่งเป็นเส้นทางลัดโลจิสติกส์ (Land bridge) เชื่อมโยงภูมิภาคอาเซียนกับโลกตะวันตกและโลกตะวันออก ภาคกลางจึงมีเป้าหมายที่จะ “พัฒนากรุงเทพฯ ลุ่มหานครทันสมัย และภาคกลางเป็นฐานการผลิตสินค้าและบริการที่มีมูลค่าสูง”

๗.๒ วัตถุประสงค์

๗.๒.๑ เพื่อรักษาภาพลักษณ์ของกรุงเทพมหานคร ให้เป็นเมืองที่มีความทันสมัย และเป็นเมืองน่าอยู่ น่าเที่ยวในลำดับต้นๆ ของโลกตลอดไป

๗.๒.๒ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนให้มีความสุขทั้งสุขภาพกาย จิตใจ มีความมั่นคงด้านอาชีพ ด้านรายได้ และมีสภาพแวดล้อมที่ดี

๗.๒.๓ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถและยกระดับการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้า และบริการด้านการเกษตร อุตสาหกรรม และการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง

๗.๒.๔ เพื่อฟื้นฟูและรักษาสถานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ และคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน

๗.๓ เป้าหมาย

๗.๓.๑ อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคกลางขยายตัวเพิ่มขึ้น

๗.๓.๒ สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini Coefficient) ในการกระจายรายได้ของภาคกลางลดลง

๗.๔ ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	ค่าฐาน	ค่าเป้าหมาย				
		๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๒-๒๕๖๕
อัตราการขยายตัวของมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคกลาง	๒,๕๐๘,๗๙๙ ลบ. (มูลค่า CVM ปี ๒๕๖๐)	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๓.๕	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๓.๕	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๓.๕	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๓.๕	เพิ่มขึ้นเฉลี่ย ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๓.๕
สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini Coefficient) ในการกระจายรายได้ภาคกลาง	๐.๔๐๖ (ปี ๒๕๖๐)	ลดลงต่ำกว่า ๐.๔๐๐	ลดลงต่ำกว่า ๐.๔๐๐	ลดลงต่ำกว่า ๐.๔๐๐	ลดลงต่ำกว่า ๐.๔๐๐	ลดลงต่ำกว่า ๐.๔๐๐

หมายเหตุ : ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายภาคกลาง ไม่รวมกรุงเทพมหานคร

๗.๕ ยุทธศาสตร์การพัฒนา

๗.๕.๑ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนากองทุนฯ เป็นมหานครทันสมัยระดับโลกควบคู่กับการพัฒนาคุณภาพชีวิตและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมเมือง

➤ ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	ค่าฐาน	ค่าเป้าหมาย				
		๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๒ - ๒๕๖๕
กรุงเทพฯ ได้รับการจัดลำดับเป็นเมืองน่าอยู่ที่มีประชากรมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น	อันดับที่ ๙๘ * (ปี ๒๕๖๐)	ต่ำกว่า อันดับที่ ๙๗	ต่ำกว่า อันดับที่ ๙๗	ต่ำกว่า อันดับที่ ๙๗	ต่ำกว่า อันดับที่ ๙๗	ต่ำกว่า อันดับที่ ๙๗
สัดส่วนปริมาณขยะมูลฝอยที่ถูกกำจัดอย่างถูกต้องของภาคกลาง	ร้อยละ ๔๓.๒๕ (ปี ๒๕๖๐)	ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๔๕ ของปริมาณ ขยะที่เกิดขึ้น	ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๔๕ ของปริมาณ ขยะที่เกิดขึ้น	ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๔๕ ของปริมาณ ขยะที่เกิดขึ้น	ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๔๕ ของปริมาณ ขยะที่เกิดขึ้น	ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๔๕ ของปริมาณ ขยะที่เกิดขึ้น
สัดส่วนคดีชีวิตและทรัพย์สินภาคกลาง	๑๖๑.๒ คดีต่อ ประชากรแสนคน (ปี ๒๕๖๐)	ต่ำกว่า ๑๖๐ คดีต่อประชากร แสนคน	ต่ำกว่า ๑๖๐ คดีต่อประชากร แสนคน	ต่ำกว่า ๑๖๐ คดีต่อประชากร แสนคน	ต่ำกว่า ๑๖๐ คดีต่อประชากร แสนคน	ต่ำกว่า ๑๖๐ คดีต่อประชากร แสนคน

หมายเหตุ : * การจัดอันดับเมืองที่น่าอยู่ที่สุดในโลก World's Most Live able City ๒๐๑๗ ของ The Economist Intelligence Unit (EIU)

➤ แนวทางการพัฒนา

๑. เร่งพัฒนาระบบขนส่งมวลชนและระบบขนส่งสาธารณะ อาทิ รถไฟฟ้า รถเมล์ ฯลฯ เพื่อบรรเทาปัญหาจราจรและให้ประชาชนเข้าถึงบริการระบบขนส่งสาธารณะที่สะดวกสบายและปลอดภัยในการเดินทาง

๒. ก่อสร้างถนนวงแหวน โครงข่ายเส้นทางถนนที่ขาดความเชื่อมโยง (Missing Link) สะพานข้ามแม่น้ำเจ้าพระยา ฯลฯ เพื่อลดปัญหาความแออัดและคับคั่งของปริมาณการจราจรในเขตเมือง ลดปัญหาคอขวดเป็นการเชื่อมต่อโครงข่ายการเดินทางเพื่ออำนวยความสะดวกในการเข้าถึง และลดเวลาการเดินทาง รวมทั้งสร้างความเชื่อมโยงระหว่างเมือง

๓. จัดระเบียบการใช้ประโยชน์ที่ดินโดยใช้มาตรการผังเมืองควบคุมการใช้พื้นที่รวมทั้งคุ้มครองแหล่งอนุรักษ์และทัศนียภาพเมือง ตลอดจนการจัดทัศนียภาพของเมืองให้สวยงาม มีพื้นที่สีเขียว และสวนสาธารณะ

๔. พัฒนาระบบดูแลผู้สูงอายุ โดยส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม ให้สอดคล้องต่อความต้องการและเอื้อต่อการใช้ชีวิต รวมทั้งพัฒนารูปแบบและคุณภาพการบริการสาธารณสุขระดับปฐมภูมิและบริการดูแลระยะยาวสำหรับผู้สูงอายุ และออกแบบโครงสร้างพื้นฐานและบริการต่าง ๆ ให้สามารถรองรับคนทุกกลุ่มในสังคมได้อย่างเท่าเทียมกัน (Universal Design) เพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ และส่งเสริมให้คนทุกกลุ่มสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและบริการต่าง ๆ อย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน

๕. ป้องกันและแก้ไขปัญหายยะ น้ำเสีย น้ำท่วม และมลพิษทางอากาศ ในเขตพื้นที่ที่มีปัญหาความรุนแรงและความเสียหายเป็นมูลค่าสูง โดยเฉพาะในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล

๖. วางระบบป้องกันภัยอาชญากรรม และภัยก่อการร้ายในเขตกรุงเทพมหานคร และพื้นที่ต่อเนื่อง รวมทั้งพื้นที่ที่มีปัญหาอาชญากรรม ปัญหาการจราจร และปัญหาความรุนแรงในสังคม โดยการใช้เทคโนโลยีการบังคับใช้กฎหมาย การปลูกจิตสำนึกและเสริมสร้างความเป็นพลเมือง ตลอดจนสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังเพื่อดูแลรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

๗. พัฒนากทม.เป็นเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ โดยการจัดทำผังภูมิโนเวคเพื่อการจัดการพื้นที่และพัฒนาเมืองให้เป็นเมืองที่มีความน่าอยู่ อัจฉริยะ และสามารถรองรับกิจกรรมทางเศรษฐกิจ เป็นที่อยู่อาศัยลดความเหลื่อมล้ำ และยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ทุกกลุ่ม โดยยังคงรักษาอัตลักษณ์ของพื้นที่ซึ่งระยะแรกดำเนินการที่บางซื่อ เพื่อเป็นต้นแบบพัฒนาพื้นที่รอบสถานีระบบขนส่งมวลชน และเมืองอัจฉริยะแห่งแรก (Smart City) ในไทย และภูมิภาคอาเซียน

๗.๕.๒ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงระดับนานาชาติและสร้างความเชื่อมโยงเพื่อกระจายการท่องเที่ยวทั่วทั้งภาค

➤ ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	ค่าฐาน	ค่าเป้าหมาย				
		๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๒ - ๒๕๖๕
รายได้จากการท่องเที่ยวภาคกลาง *ภาคเกษตรเป็นฝ่ายสนับสนุน	๑๕๘,๒๒๕ ล้านบาท (ปี ๒๕๖๐)	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๑๕.๐	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๑๕.๐	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๑๕.๐	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๑๕.๐	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๑๕.๐

➤ แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวระดับนานาชาติ อาทิ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม ชายหาดชะอำ-หัวหิน สนามกอล์ฟพระดัมโลกที่เพชรบุรี กาญจนบุรี และพระนครศรีอยุธยา ให้เป็นฐานการกระจายรายได้และการสร้างงาน โดยยกระดับคุณภาพของธุรกิจบริการด้านการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานระดับนานาชาติ และเป็นที่ประทับใจของนักท่องเที่ยว รวมทั้งพัฒนาการท่องเที่ยวเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลตะวันตกของภาคกลาง ได้แก่ จังหวัดเพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์ เชื่อมกับจังหวัดชุมพร และระนอง ของภาคใต้

๒. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวมรดกโลกพระนครศรีอยุธยาอย่างยั่งยืน โดยฟื้นฟู บูรณะโบราณสถาน และเตรียมความพร้อมของเมืองให้สามารถรองรับภัยพิบัติ โดยเฉพาะอุทกภัยได้ อย่างมีประสิทธิภาพ

๓. อนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์และเมืองเก่า เพื่อรักษาอัตลักษณ์ของเมืองให้เป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่สืบทอดความเจริญรุ่งเรืองด้านศิลปวัฒนธรรมอันยิ่งใหญ่ของชาติตลอดไป อาทิ พื้นที่เกาะรัตนโกสินทร์ในเขตกรุงเทพมหานคร เมืองเก่าเพชรบุรี เมืองเก่ากาญจนบุรี เมืองเก่าราชบุรี เมืองเก่าสุพรรณบุรี และเมืองเก่าลพบุรี

๔. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ เช่น กลุ่มประวัติศาสตร์และศาสนา กาญจนบุรี-สุพรรณบุรี-พระนครศรีอยุธยา-อ่างทอง-สิงห์บุรี-ชัยนาท-ลพบุรี-สระบุรี-นครปฐม-ราชบุรี-เพชรบุรี กลุ่มดูแลสุขภาพด้วยแพทย์แผนไทย อาทิ นนทบุรี-สมุทรสาคร-นครปฐม-เพชรบุรี และกลุ่มท่องเที่ยวทางน้ำ อาทิ พระนครศรีอยุธยา-นนทบุรี-ปทุมธานี-อ่างทอง-สิงห์บุรี โดยปรับปรุงและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรม การท่องเที่ยวให้มีคุณค่าและมูลค่าเพิ่ม มีความหลากหลาย และเชื่อมโยงการท่องเที่ยวระหว่างจังหวัดอย่างยั่งยืน รวมทั้งบริหารจัดการท่องเที่ยวโดยคำนึงถึงขีดความสามารถในการรองรับ

๕. เพิ่มมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวท้องถิ่นและแหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชน เช่น ตลาดสามชุก ตลาดน้ำอัมพวา ตลาดน้ำดำเนินสะดวก เกาะเกร็ด ท่องเที่ยวธรรมชาติสวนผึ้ง อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน ฯลฯ โดยปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวก กิจกรรมการท่องเที่ยว สินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานสากล

๖. พัฒนาการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวชุมชน แหล่งผลิตสินค้า OTOP และแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร เพื่อให้มีเส้นทางหรือเครือข่ายการคมนาคมที่สามารถเดินทางเข้าไปยังแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างสะดวกและปลอดภัย เป็นการขยายเส้นทางท่องเที่ยวและกระจายรายได้สู่ชุมชน

๗.๕.๓ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมโดยใช้นวัตกรรมเทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์ เพื่อให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

➤ ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	ค่าฐาน	ค่าเป้าหมาย				
		๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๒ - ๒๕๖๕
อัตราการขยายตัวการผลิตภาคเกษตรภาคกลาง *ภาคเกษตรเป็นหลัก	๑๐๗,๓๙๒ ล้านบาท (มูลค่า CVM ปี ๒๕๕๙)	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๑.๙	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๑.๙	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๑.๙	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๑.๙	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๑.๙

➤ แนวทางการพัฒนา

๑. นำผลการวิจัยและพัฒนาด้านการเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรมาใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ เช่น นำผลการวิจัยและพัฒนาของสถาบันวิทยาศาสตร์ข้าวแห่งชาติมาใช้ในการพัฒนาการผลิตข้าวในพื้นที่เพื่อเพิ่มผลผลิตต่อไร่ เพิ่มศักยภาพ และยกระดับคุณภาพข้าว ซึ่งเป็นสินค้าส่งออกที่สำคัญของประเทศให้มีคุณภาพตรงตามความต้องการของตลาด เป็นต้น

๒. พัฒนามาตรฐานฟาร์มเพื่อผลิตอาหารปลอดภัย (Food Safety) จากสินค้าเกษตรหลักของภาค ได้แก่ ข้าว พืชผัก มะพร้าว โคนม โคเนื้อ สุกร ไก่ เป็ด กุ้ง ปลา โดยเฉพาะในพื้นที่ที่เป็นแหล่งผลิตสำคัญ ได้แก่ จังหวัดชัยนาท สิงห์บุรี อ่างทอง ลพบุรี สระบุรี พระนครศรีอยุธยา สุพรรณบุรี ราชบุรี นครปฐม และประจวบคีรีขันธ์ เพื่อการส่งออกสินค้าเกษตรคุณภาพสูง ที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภคในตลาดเฉพาะ และตลาดระดับบน

๓. ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีการเกษตรเพื่อยกระดับสู่ Smart Farmer และ Smart Farming โดยส่งเสริมให้เกษตรกรมีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีการผลิตที่ทันสมัยและพันธุ์ที่เหมาะสม รวมทั้งปรับปรุงระบบการบริหารจัดการตลาดให้มีประสิทธิภาพ

๔. พัฒนาความอุดมสมบูรณ์ทรัพยากรประมงทะเล โดยเร่งรัดการอนุรักษ์ พื้นฟู และการจัดการใช้ประโยชน์ทรัพยากรประมงและสิ่งแวดล้อมให้เป็นระบบเหมาะสม ควบคู่ไปกับการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ เช่น การส่งเสริมการวิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยีการจัดการและวิธีการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่ม การส่งเสริมและพัฒนาการประมงพื้นบ้าน รวมทั้งการส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจ การประมง เป็นต้น ในพื้นที่ที่มีศักยภาพด้านการประมงและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำบริเวณชายฝั่งรอบอ่าวไทย ได้แก่ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร และสมุทรปราการ

๕. เพิ่มความสามารถการแข่งขันอุตสาหกรรมประมง (สมุทรสาคร) อุตสาหกรรมก่อสร้าง (สระบุรี) อุตสาหกรรมยานยนต์และอิเล็กทรอนิกส์ (พระนครศรีอยุธยา ปทุมธานี สมุทรปราการ) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีที่สูงขึ้นและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๖. พัฒนาทักษะแรงงานให้มีความรู้ขั้นสูง เพื่อยกระดับและปรับเปลี่ยนทักษะแรงงานให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและนวัตกรรม สามารถรองรับอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต

๗. พัฒนากาญจนบุรี-ราชบุรี-เพชรบุรีตอนบนให้เป็นแหล่งอุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรและปศุสัตว์ และกลุ่มอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มเชื่อมโยงกับแหล่งผลิตในเมียนมา โดยเพิ่มประสิทธิภาพระบบโลจิสติกส์เพื่อลดต้นทุนในการขนส่งสินค้า รวมทั้งยกระดับคุณภาพสินค้าอุตสาหกรรมในพื้นที่ให้มีความทันสมัยและให้ได้มาตรฐานสากลไปสู่ตลาดอาเซียน

๘. ส่งเสริมและสนับสนุนธุรกิจ SMEs และ Start Up โดยให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างองค์ความรู้ให้แก่ผู้ประกอบการในการดำเนินธุรกิจ อาทิ การนำงานวิจัยนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และการใช้กลยุทธ์การตลาด ฯลฯ เพื่อให้สามารถเริ่มต้นธุรกิจและเติบโตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๗.๕.๔ ยุทธศาสตร์ที่ ๔ บริหารจัดการน้ำและทรัพยากรธรรมชาติเพื่อแก้ไขปัญหาน้ำท่วมภัยแล้ง และคงความสมดุลของระบบนิเวศอย่างยั่งยืน

➤ ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	ค่าฐาน	ค่าเป้าหมาย				
		๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๒ - ๒๕๖๕
คุณภาพน้ำแม่น้ำเจ้าพระยาและท่าจีนตอนล่าง *ภาคเกษตรเป็นฝ่ายสนับสนุน	ค่าดัชนีคุณภาพน้ำ(WQI .) เท่ากับ ๓๑ - ๖๐ คะแนน (ปี ๒๕๖๐)	ค่าดัชนีคุณภาพน้ำ(WQI.) ระดับดีมากกว่า ๗๐ คะแนน	ค่าดัชนีคุณภาพน้ำ(WQI.) ระดับดีมากกว่า ๗๐ คะแนน	ค่าดัชนีคุณภาพน้ำ(WQI.) ระดับดีมากกว่า ๗๐ คะแนน	ค่าดัชนีคุณภาพน้ำ(WQI.) ระดับดีมากกว่า ๗๐ คะแนน	ค่าดัชนีคุณภาพน้ำ(WQI.) ระดับดีมากกว่า ๗๐ คะแนน

➤ แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาแหล่งน้ำ และระบบกระจายน้ำ ในพื้นที่แล้งซ้ำซาก อาทิ จังหวัดกาญจนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ราชบุรี และลพบุรี เพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการน้ำ โดยปรับปรุงและบำรุงรักษาแหล่งน้ำเดิม วางแผนจัดสรรน้ำเพื่อรองรับความต้องการใช้น้ำที่เพิ่มขึ้นจากการขยายตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและชุมชนได้อย่างพอเพียงและมีเสถียรภาพ รวมทั้งจัดทำแหล่งเก็บกักน้ำขนาดเล็กกระจายในพื้นที่การเกษตรเพื่อบรรเทาและแก้ไขปัญหาขาดแคลนน้ำในช่วงฤดูแล้ง

๒. ป้องกันและแก้ไขปัญหาพื้นที่เศรษฐกิจ ชุมชน แหล่งประวัติศาสตร์ โบราณสถาน และพื้นที่น้ำท่วมซ้ำซาก อาทิ จังหวัดชัยนาท อ่างทอง สิงห์บุรี พระนครศรีอยุธยา สมุทรสาคร นนทบุรี ปทุมธานี และสมุทรปราการ โดยเพิ่มแหล่งเก็บกักน้ำที่เป็นแก้มลิง ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนในพื้นที่เสี่ยงจัดตั้งกลุ่มเฝ้าระวังภัยน้ำท่วม

๓. ป้องกันและแก้ไขปัญหาการทรุดตัวของแผ่นดิน รวมทั้งปัญหาการรुक้าของน้ำเค็ม ในเฉพาะเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล

๔. หยุดยั้งการบุกรุกทำลายพื้นที่ป่าและส่งเสริมการฟื้นฟูป่าเสื่อมโทรม ในพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี เพชรบุรี และราชบุรี โดยการปลูกป่าเพิ่มเติม และเพิ่มมาตรการเฝ้าระวังและป้องกันการบุกรุกป่า สนับสนุนสิทธิและบทบาทของชุมชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการพื้นที่ป่าชุมชนไม่ให้เสื่อมโทรมลง

๕. ขุดลอกลำน้ำเพื่อเพิ่มปริมาณการกักเก็บน้ำและใช้ในการขนส่ง อาทิ แม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำท่าจีน ฯลฯ และเพิ่มประสิทธิภาพการเดินเรือ และปรับปรุงท่าเรือโดยสารสาธารณะในแม่น้ำ และลำคลองสาขาที่สำคัญ อาทิ แม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำป่าสัก และลำคลองสาขาในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล รวมทั้งฟื้นฟูคุณภาพน้ำแม่น้ำเจ้าพระยาและท่าจีนตอนล่างในพื้นที่ พระนครศรีอยุธยา ปทุมธานี นนทบุรี สมุทรปราการ นครปฐม และสมุทรสาคร

๖. ฟื้นฟูพื้นที่ชายฝั่งทะเลที่เสื่อมโทรม อาทิ ป้องกันและแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งทะเลในเขตพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ สมุทรสาคร สมุทรสงคราม เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ โดยการจัดทำแนวป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งด้วยวิธีการที่เหมาะสม เช่น ปลูกป่าชายเลน และการทำแนวไม้ไผ่กันคลื่นแก้ไขปัญหามลพิษทางทะเล และชายฝั่ง โดยการบริหารจัดการขยะที่ลงสู่ทะเล และคราบน้ำมันในพื้นที่อ่าวไทยตอนใน

๗.๕.๕ ยุทธศาสตร์ที่ ๕ เปิดประตูการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว เชื่อมโยง เขตเศรษฐกิจพิเศษทวาย-ภาคกลาง-ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

➤ ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	ค่าฐาน	ค่าเป้าหมาย				
		๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๒ - ๒๕๖๕
มูลค่าการค้าชายแดนภาคกลาง *ภาคเกษตรเป็นฝ่ายสนับสนุน	๖๔,๙๓๓ ล้านบาท (ปี ๒๕๖๐)	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๒.๐	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๒.๐	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๒.๐	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๒.๐	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๒.๐

➤ แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง และรถไฟ เชื่อมกรุงเทพ -กาญจนบุรี เพื่อเชื่อมโยงพื้นที่เศรษฐกิจชายแดนของภาคกับพื้นที่เศรษฐกิจหลักของประเทศให้สามารถเกื้อหนุนและติดต่อทางการพัฒนา ระหว่างพื้นที่ได้โดยสะดวกและรวดเร็ว

๒. เร่งพัฒนาพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนบ้านพุน้ำร้อน อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ให้เป็นประตูเชื่อม Southern Economic Corridor จากท่าเรือทวาย-ท่าเรือแหลมฉบัง-ท่าเรือสีหนุวิลล์ ประเทศกัมพูชา-ท่าเรือวังเตา ประเทศเวียดนาม โดยพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการเดินทางและขนส่งเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน

๓. พัฒนามาตรฐานด้านชายแดนไทย-เมียนมา บ้านพุน้ำร้อน ด้านเจดีย์สามองค์ และด้านสิงขร เพื่อเชื่อมโยงการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว กับเมียนมา โดยจัดระเบียบการใช้ประโยชน์ที่ดินให้สอดคล้องกับการพัฒนาในอนาคต พร้อมทั้งปรับปรุงและพัฒนาระบบโลจิสติกส์ ระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ จุดบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกบริเวณจุดผ่านแดน ตลอดจนระเบียบและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง

๔. พัฒนาเมืองและพื้นที่เศรษฐกิจของภาคกลาง ตามแนวแกนหลักการเชื่อมโยงเขตเศรษฐกิจพิเศษทวายกับ EEC โดยจัดเตรียมระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ รองรับการพัฒนากิจกรรมทางเศรษฐกิจ เพื่อให้เอื้อต่อการพัฒนาการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวเชื่อมโยงระหว่างไทยกับเมียนมา

๗.๕.๖ ยุทธศาสตร์ที่ ๖ พัฒนาความเชื่อมโยงเศรษฐกิจและสังคมกับทุกภาคเพื่อเสริมสร้างเสถียรภาพและลดความเหลื่อมล้ำภายในประเทศ

➤ ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	ค่าฐาน	ค่าเป้าหมาย				
		๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๒ - ๒๕๖๕
มูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคต่อหัวของภาคกลาง (GRP Per capita)	๒๙๒,๙๖๓ บาท (ปี ๒๕๖๐)	เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๔	เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๔	เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๔	เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๔	เพิ่มขึ้นเฉลี่ย ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๔

➤ แนวทางการพัฒนา

๑. เร่งดำเนินการแผนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการคมนาคมขนส่งที่เชื่อมโยงภาคกลางกับภาคอื่น ๆ โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบขนส่งทางรางให้เป็นโครงข่ายหลักในการขนส่งของประเทศ และรองรับการเชื่อมโยงกับการขนส่งรูปแบบอื่นๆ เพื่อกระจายประโยชน์และโอกาสจากจุดความเจริญหลักของประเทศ ให้เชื่อมโยงไปยังพื้นที่ภาคอื่นๆ ซึ่งจะทำให้เกิดการกระตุ้นการพัฒนาและลดความเหลื่อมล้ำระหว่างภาค อาทิ

๑) เชื่อมโยงภาคเหนือ ด้วยรถไฟความเร็วสูงกรุงเทพฯ-พิษณุโลก และรถไฟทางคู่ลพบุรี-ปากน้ำโพ
๒) เชื่อมโยงภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้วยรถไฟความเร็วสูงกรุงเทพฯ-นครราชสีมา และทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองบางปะอิน-นครราชสีมา

๓) เชื่อมโยงภาคตะวันออก ด้วยรถไฟความเร็วสูง กรุงเทพฯ-ระยอง ทางหลวงพิเศษ พัทยา-มาบตาพุด และรถไฟทางคู่ฉะเชิงเทรา-คลองสิบเก้า-แก่งคอย

๔) เชื่อมโยงภาคใต้และภาคใต้ชายแดน ด้วยรถไฟความเร็วสูงกรุงเทพฯ-หัวหิน และรถไฟทางคู่ประจวบคีรีขันธ์-ชุมพร

๒. พัฒนาพื้นที่โดยรอบสถานีขนส่งมวลชนในเมืองที่มีศักยภาพที่สำคัญ อาทิ กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล พระนครศรีอยุธยา และบริเวณเมืองชายแดนที่มีศักยภาพ รวมทั้งบริเวณใกล้พื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน อาทิ เมืองพุน้ำร้อน โดยสนับสนุนให้มีการจัดทำโครงการนำร่อง ที่ใช้แนวทางการจัดรูปที่ดิน การผังเมืองควบคู่กับการพัฒนาเมืองแบบประหยัดพลังงาน

ส่วนที่ ๘ สรุปแผนงานโครงการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ระดับภาค

ยุทธศาสตร์/แนวทาง	แผนงาน/โครงการ	งบประมาณ (บาท)				พื้นที่เป้าหมาย	ห่วงโซ่คุณค่า (Value-chain)			หน่วยงานหลัก/สนับสนุน
		๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	รวม		ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง	
รวมทั้งสิ้น		๑,๑๕๖,๑๓๖,๘๐๐	๓,๕๒๘,๙๔๘,๓๐๐	๓,๗๔๐,๔๑๘,๗๕๐	๘,๓๒๕,๕๐๓,๘๕๐					
ยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงระดับนานาชาติและสร้างความเชื่อมโยง เพื่อกระจายการท่องเที่ยวทั่วทั้งภาค			๑๒,๑๑๗,๒๕๐	๗,๐๐๐,๐๐๐	๑๙,๑๑๗,๒๕๐					
แนวทางที่ ๒.๖ พัฒนาการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวชุมชน แหล่งผลิตสินค้า OTOP และแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร	๑. โครงการพัฒนาสินค้าเกลือสู่เส้นทางท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ		๖,๑๑๗,๒๕๐		๖,๑๑๗,๒๕๐	เพชรบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร	✓	✓	✓	สป.กษ.
	๒. โครงการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยววิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น		๖,๐๐๐,๐๐๐	๗,๐๐๐,๐๐๐	๑๓,๐๐๐,๐๐๐	กาญจนบุรี นครปฐม เพชรบุรี ราชบุรี นนทบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา ชัยนาทลพบุรี สระบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง สุพรรณบุรี			✓	กษ.

ยุทธศาสตร์/แนวทาง	แผนงาน/โครงการ	งบประมาณ (บาท)				พื้นที่เป้าหมาย	ห่วงโซ่คุณค่า (Value-chain)			หน่วยงานหลัก/สนับสนุน
		๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	รวม		ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง	
ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตร และอุตสาหกรรมโดยใช้นวัตกรรม เทคโนโลยีและความคิดสร้างสรรค์ เพื่อให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน		๕๔,๖๑๗,๖๐๐	๔๖๕,๑๐๕,๑๕๐	๓๕๒,๐๗๙,๑๕๐	๘๗๑,๘๐๑,๙๐๐					
แนวทางที่ ๓.๒ พัฒนามาตรฐานฟาร์ม เพื่อผลิตอาหารปลอดภัย (Food safety) จากสินค้าเกษตรหลักของภาคเพื่อการส่งออก		๕๔,๖๑๗,๖๐๐	๒๖๖,๒๐๓,๑๕๐	๑๕๒,๑๗๗,๑๕๐	๔๗๒,๙๙๗,๙๐๐					
	๑. โครงการพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตข้าวตลาดเฉพาะ (ข้าวกข๔๓ และข้าวเจ้าพื้นนุ่ม)	๔๕,๙๖๘,๖๐๐	๕๓,๑๒๕,๘๐๐	๕๙,๐๒๕,๘๐๐	๑๕๘,๑๒๐,๒๐๐	๑๓ จังหวัดได้แก่ กาญจนบุรี ชัยนาท นครปฐม นนทบุรี ปทุมธานี ออยุธยา เพชรบุรี ราชบุรี ลพบุรี สระบุรี สิงห์บุรี สุพรรณบุรี และ อ่างทอง	✓			กข. (หน่วยงานหลัก) พด./ตส. (หน่วยงานสนับสนุน)
	๒. โครงการส่งเสริมและพัฒนาการผลิตข้าวอย่างยั่งยืน		๑๑,๐๐๐,๐๐๐	๑๑,๐๐๐,๐๐๐	๒๒,๐๐๐,๐๐๐	กาญจนบุรี นครปฐม เพชรบุรี ราชบุรี นนทบุรี ปทุมธานี สระบุรี ลพบุรี พระนครศรีอยุธยา ชัยนาท อ่างทอง สิงห์บุรี สุพรรณบุรี	✓	✓	✓	กข.
	๓. โครงการยกระดับการผลิตพืชผักปลอดภัยได้มาตรฐานในพื้นที่ภาคกลาง		๑๖,๘๐๖,๐๐๐	๑๐,๑๕๖,๐๐๐	๒๖,๙๖๒,๐๐๐	พื้นที่ภาคกลาง	✓	✓		กสภ. วก.

ยุทธศาสตร์/แนวทาง	แผนงาน/โครงการ	งบประมาณ (บาท)				พื้นที่เป้าหมาย	ห่วงโซ่คุณค่า (Value-chain)			หน่วยงานหลัก/สนับสนุน
		๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	รวม		ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง	
	๔. โครงการส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร ๑) กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดเชิงพาณิชย์ (ปลาช่อน ปลาสลิด) ๒) พัฒนาด้านสินค้าประมง	๘,๖๔๙,๐๐๐ ๒,๓๓๒,๖๐๐ ๖,๓๑๖,๔๐๐			๘,๖๔๙,๐๐๐ ๒,๓๓๒,๖๐๐ ๖,๓๑๖,๔๐๐	สมุทรปราการ สมุทรสาคร ราชบุรี อ่างทอง สิงห์บุรี ชัยนาท ประจวบคีรีขันธ์	✓			กป.
	๕. โครงการพัฒนาศักยภาพการผลิต กึ่งกำมกรวมคุณภาพตลอดห่วงโซ่การผลิต		๔๓,๕๔๘,๐๐๐		๔๓,๕๔๘,๐๐๐	ประจวบคีรีขันธ์ ราชบุรี นครปฐม กาญจนบุรี สุพรรณบุรี ปทุมธานี นนทบุรี พระนครศรีอยุธยา สิงห์บุรี และกรุงเทพฯ	✓	✓	✓	กป.
	๖. โครงการพัฒนาการแปรรูป บริหารจัดการ และจำหน่ายผลิตภัณฑ์ จะเข้ครบวงจร เพื่อแก้ไข ปัญหาราคาจะเข้ตกต่ำ		๓๓,๐๐๐,๐๐๐	๑๘,๐๐๐,๐๐๐	๕๑,๐๐๐,๐๐๐	ราชบุรี อ่างทอง ลพบุรี สมุทรปราการ สิงห์บุรี นนทบุรี พระนครศรีอยุธยา กรุงเทพฯ		✓	✓	กป.
	๗. โครงการพัฒนาศักยภาพการผลิตปลาน้ำ จืดแบบครบวงจร (ปลาสลิด ปลาดุก)		๑๓,๖๓๑,๓๕๐	๑๓,๖๓๑,๓๕๐	๒๗,๒๖๒,๗๐๐	สุพรรณบุรี สระบุรี ปทุมธานี อ่างทอง สมุทรปราการ สมุทรสงคราม	✓	✓	✓	กป.

ยุทธศาสตร์/แนวทาง	แผนงาน/โครงการ	งบประมาณ (บาท)				พื้นที่เป้าหมาย	ห่วงโซ่คุณค่า (Value-chain)			หน่วยงานหลัก/สนับสนุน
		๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	รวม		ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง	
	๘. โครงการพัฒนาและส่งเสริมการเกษตร - กิจกรรมศูนย์บริการอาหารสัตว์ (Feed center) - กิจกรรมส่งเสริมการบริโภคน้ำนมโคคุณภาพ		๙๕,๐๙๒,๐๐๐ ๘๒,๐๙๒,๐๐๐ ๑๓,๐๐๐,๐๐๐	๔๐,๓๖๔,๐๐๐ ๒๗,๓๖๔,๐๐๐ ๑๓,๐๐๐,๐๐๐	๑๓๕,๔๕๖,๐๐๐ ๑๐๙,๔๕๖,๐๐๐ ๒๖,๐๐๐,๐๐๐	พื้นที่ภาคกลาง	✓		✓	ปศ.
แนวทางที่ ๓.๓ ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีการเกษตรเพื่อยกระดับสู่ Smart Farmer และ Smart Farming และการปรับปรุงระบบ การบริหารจัดการตลาดให้มีประสิทธิภาพ			๑๓๑,๓๒๒,๐๐๐	๑๓๒,๓๒๒,๐๐๐	๒๖๓,๖๔๔,๐๐๐					
	๑. โครงการศูนย์ข้าวชุมชนต้นแบบผลิตเมล็ดพันธุ์		๑๑๒,๔๙๐,๐๐๐	๑๑๓,๔๙๐,๐๐๐	๒๒๕,๙๘๐,๐๐๐	เพชรบุรี ราชบุรี กาญจนบุรี นครปฐม นนทบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา ลพบุรี สระบุรี ชัยนาท สิงห์บุรี อ่างทอง สุพรรณบุรี	✓			กข.
	๒. โครงการพัฒนาอุตสาหกรรมสัตว์น้ำสวยงามและพรรณไม้น้ำภาคกลางเพื่อการส่งออก (ปลาสวยงาม/พรรณไม้น้ำ)		๑๘,๘๓๒,๐๐๐	๑๘,๘๓๒,๐๐๐	๓๗,๖๖๔,๐๐๐	นครปฐม ราชบุรี กาญจนบุรี สุพรรณบุรี นนทบุรี สมุทรปราการ กรุงเทพฯ ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา		✓	✓	กป.

ยุทธศาสตร์/แนวทาง	แผนงาน/โครงการ	งบประมาณ (บาท)				พื้นที่เป้าหมาย	ห่วงโซ่คุณค่า (Value-chain)			หน่วยงานหลัก/สนับสนุน
		๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	รวม		ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง	
แนวทางที่ ๓.๔ พัฒนาความอุดมสมบูรณ์ทรัพยากรประมงทะเลและการส่งเสริม และพัฒนาธุรกิจประมงในพื้นที่ ที่มีศักยภาพบริเวณชายฝั่งรอบอ่าวไทย			๖๗,๕๘๐,๐๐๐	๖๗,๕๘๐,๐๐๐	๑๓๕,๑๖๐,๐๐๐					
	๑. โครงการการบริหารจัดการทรัพยากรประมงโดยชุมชนมีส่วนร่วม (ปะการังเทียม)		๖๗,๕๘๐,๐๐๐	๖๗,๕๘๐,๐๐๐	๑๓๕,๑๖๐,๐๐๐	ประจวบคีรีขันธ์ สมุทรสงคราม เพชรบุรี สมุทรสาคร สมุทรปราการ กรุงเทพฯ	✓	✓	✓	กป.
ยุทธศาสตร์ที่ ๔ บริหารจัดการน้ำและทรัพยากรธรรมชาติเพื่อแก้ไขปัญหาน้ำท่วม ภัยแล้ง และคงความสมดุลของระบบนิเวศอย่างยั่งยืน		๑,๑๐๑,๕๑๙,๒๐๐	๒,๙๐๘,๘๕๕,๒๐๐	๓,๓๕๓,๓๓๙,๖๐๐	๗,๓๖๓,๗๑๔,๐๐๐					
แนวทางที่ ๔.๑ พัฒนาแหล่งน้ำและระบบกระจายน้ำในพื้นที่แล้งซ้ำซาก	๑.โครงการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม	๑,๑๐๑,๕๑๙,๒๐๐	๒,๙๐๘,๘๕๕,๒๐๐	๓,๓๕๓,๓๓๙,๖๐๐	๗,๓๖๓,๗๑๔,๐๐๐	พื้นที่ภาคกลาง	✓			ชป.
แนวทางที่ ๔.๒ ป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วมพื้นที่เศรษฐกิจ ชุมชน แหล่งประวัติศาสตร์ โบราณสถาน และพื้นที่น้ำท่วมซ้ำซาก										

ยุทธศาสตร์/แนวทาง	แผนงาน/โครงการ	งบประมาณ (บาท)				พื้นที่เป้าหมาย	ห่วงโซ่คุณค่า (Value-chain)			หน่วยงานหลัก/สนับสนุน
		๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	รวม		ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง	
ยุทธศาสตร์ที่ ๕ เปิดประตูการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว เชื่อมโยงเขตเศรษฐกิจพิเศษทวาย-ภาคกลาง-ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก			๔๒,๘๗๐,๗๐๐	๒๘,๐๐๐,๐๐๐	๗๐,๘๗๐,๗๐๐					
แนวทางที่ ๕.๓ พัฒนามาตรฐานด้านชายแดนไทย-เมียนมา บ้านพุน้ำร้อน ด้านเจดีย์สามองค์ และด่านสิงขร เพื่อเชื่อมโยงการค้า การลงทุนและการท่องเที่ยว กับเมียนมา			๔๒,๘๗๐,๗๐๐	๒๘,๐๐๐,๐๐๐	๗๐,๘๗๐,๗๐๐					
	๑.โครงการส่งเสริมการค้าชายแดน		๔๒,๘๗๐,๗๐๐	๒๘,๐๐๐,๐๐๐	๗๐,๘๗๐,๗๐๐	ประจวบคีรีขันธ์	✓			กป. วก. ปศ.
	๑) ด้านประมง		๙,๓๗๐,๗๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๑๒,๘๗๐,๗๐๐					
	๒) ด้านพืช		๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๔๐,๐๐๐,๐๐๐					
	๓) ด้านปศุสัตว์		๑๓,๕๐๐,๐๐๐	๔,๕๐๐,๐๐๐	๑๘,๐๐๐,๐๐๐					

ส่วนที่ ๙ รายละเอียดโครงการ (Project idea)

➤ กรมการข้าว จำนวน ๔ โครงการ ดังนี้

โครงการที่ ๑ : โครงการพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตข้าวตลาดเฉพาะ (ข้าว กข ๔๓ และข้าวเจ้าพื้นนุ่ม)
ภายใต้ยุทธศาสตร์

➤ ยุทธศาสตร์แห่งชาติระยะ ๒๐ ปี (๒๕๖๐-๒๕๗๙)

- ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
- เป้าหมายที่ ๒ ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น ระบบนิเวศพัฒนาการเกษตร

➤ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (๒๕๖๐-๒๕๖๔)

- ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทาน
- เป้าหมายที่ ๒ การผลิตสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์มีประสิทธิภาพและคุณภาพมาตรฐานเพิ่มขึ้น
- แนวทางการพัฒนาที่ ๑ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานรองรับความต้องการของตลาด

➤ นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ

- ยุทธศาสตร์ที่ ๑๘ การรักษาความมั่นคงด้านอาหารและน้ำ

๑. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันผู้บริโภคให้ความสนใจเลือกรับประทานอาหารเพื่อสุขภาพมากขึ้น กระแสความนิยมเกี่ยวกับสุขภาพได้เข้าไปในกลุ่มผู้บริโภคแทบทุกกลุ่ม ข้อมูลจากสถาบันอาหาร กระทรวงอุตสาหกรรม กล่าวถึงเทรนด์การบริโภคอาหารในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา พบว่ากลุ่มผู้บริโภคมีความใส่ใจและดูแลในเรื่องสุขภาพกันมากขึ้น โดยกลุ่มธุรกิจร้านอาหารจากธรรมชาติและอาหารออร์แกนิก เช่น Whole Market ประสบความสำเร็จอย่างมาก บ่งบอกถึงศักยภาพธุรกิจอาหารเพื่อสุขภาพและกำลังซื้อของผู้บริโภคในกลุ่มดังกล่าว ในปี ๒๕๕๖ มูลค่าตลาดสินค้าอาหารและเครื่องดื่มออร์แกนิกทั่วโลกอยู่ที่ประมาณ ๘๐,๐๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องราว ๑๖๑,๕๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในปี ๒๕๖๑ คิดเป็นอัตราเติบโตเฉลี่ยสะสม (CAGR) ที่ ๑๕ % ต่อปี โดยมีตลาดอเมริกาเหนือและยุโรปเป็นตลาด ออร์แกนิกที่ใหญ่ที่สุดของโลก มีมูลค่าตลาดรวมกันสูงถึง ๙๕ % จากการสำรวจของ Euromonitor พบว่ามูลค่าตลาดอาหารเพื่อสุขภาพทั่วโลกมีแนวโน้มเติบโตอย่างต่อเนื่อง โดยในปี ๒๕๖๐ มีมูลค่าตลาดสูงถึง ๑ ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐฯ หรือประมาณร้อยละ ๑๕ ของมูลค่าอาหารและเครื่องดื่มทั้งหมด โดยประเทศที่บริโภคอาหารเพื่อสุขภาพเป็นอันดับต้นๆ ของโลกส่วนใหญ่เป็นประเทศที่มีกำลังซื้อสูง ได้แก่ สหรัฐอเมริกา เยอรมนี ฝรั่งเศส และจีน สำหรับประเทศไทย ในปี ๒๕๕๘ ตลาดอาหารและเครื่องดื่มเพื่อสุขภาพ มีมูลค่ากว่า ๑.๗ แสนล้านบาท ซึ่งหากพิจารณาย้อนหลังจากนี้ไป ๕ ปี จะมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยปีละ ๙.๑ % นับว่าเป็นอัตราการขยายตัวที่ค่อนข้างสูง เมื่อเทียบกับตลาดอาหารโดยรวมของประเทศซึ่งเติบโตแค่ ๓.๕ % ต่อปี คาดว่าแนวโน้มของผลิตภัณฑ์สุขภาพในไทยจะยังคงเติบโตต่อไป และคาดว่าในอีก ๑๐ ปีข้างหน้าจำนวนผู้สูงอายุจะเพิ่มขึ้นเป็น ๒ เท่า ยิ่งกระตุ้นให้ต้องดูแลเรื่องสุขภาพกันมากขึ้นด้วย และจากผลการศึกษาวิจัยข้าวที่มีคุณสมบัติเฉพาะโดยกรมการข้าว ร่วมกับคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดีมหาวิทยาลัยมหิดล พบว่าข้าวขัดขาวพันธุ์ กข ๔๓ มีค่าดัชนีน้ำตาลต่ำกว่าข้าวขาวดอกมะลิ ๑๐๕ ประมาณ ร้อยละ ๒๐ - ๓๐ ในการทดลองในระดับห้องปฏิบัติการ และประมาณร้อยละ ๑๕ - ๒๐ ในการทดลองในร่างกายมนุษย์ หรือมีค่าดัชนีน้ำตาลใกล้เคียงกับกลุ่มข้าวที่มีมิโมส ปานกลาง แต่คุณภาพการหุงต้มดี เป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค จึงเหมาะสำหรับผู้บริโภคที่ต้องการดูแลสุขภาพที่ไม่ชอบทานข้าวกล้อง ผู้ป่วยโรคเบาหวาน และผู้ป่วยโรคไต ที่มีข้อจำกัดในการรับประทานข้าวกล้อง ด้วยข้าวกล้องมีปริมาณโปรตีนที่ส่งผลให้ไตของผู้ป่วยดังกล่าวทำงานหนักขึ้น เนื่องจากไตต้องกรองและดูดซึมโปรตีนกลับสู่ร่างกายมากขึ้น จุดเด่นของข้าวพันธุ์ กข๔๓ คือ เป็นข้าวไม่ไวต่อช่วงแสง ต้านทานโรคไหม้ คุณภาพการสีดี สามารถนำมาทำเป็นข้าวขาว ๑๐๐% ได้ เมื่อหุงต้มจะมีลักษณะนุ่ม มีกลิ่นหอม อายุการ

เก็บเกี่ยว ๙๕ วัน โดยวิธีหว่านน้ำตาม หรือ ๑๐๕ วัน โดยวิธีปักดำ ผลผลิตเฉลี่ย ๕๖๐ กิโลกรัม/ไร่ ข้าวพันธุ์ กข๔๓ ยังเป็นข้าวทางเลือกให้เกษตรกรในการปลูกข้าวเพื่อเลี่ยงความเสี่ยงจากน้ำท่วมได้

นอกจากนี้แนวโน้มความต้องการข้าวในตลาดโลกปัจจุบัน คือ ต้องการข้าวคุณภาพ ในฐานะที่ประเทศไทยเป็นผู้ส่งออกข้าวที่สำคัญของโลก จะต้องเข้าใจพฤติกรรม รสนิยมของกลุ่มผู้บริโภคในตลาดข้าวโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มผู้บริโภคในตลาดใหม่ ๆ ที่มีกำลังซื้อสูง ไม่ว่าจะเป็น ชาวมุสลิมในแถบภูมิภาค ตะวันออกกลางและในอาเซียน รวมไปถึงกลุ่มผู้บริโภคข้าวประเภทพื้นนุ่มที่กำลังได้รับความนิยมจากผู้บริโภค โดยเฉพาะตลาดในประเทศจีน ประเทศฮ่องกง และตลาดอาเซียน กลุ่มผู้บริโภคชาวมุสลิมในประเทศต่างๆ เช่น ประเทศอินโดนีเซีย มาเลเซีย สิงคโปร์ ฟิลิปปินส์ และประเทศสหรัฐอเมริกาและเม็กซิโก เนื่องจากเป็นข้าวที่มีความนุ่ม ราคาถูกกว่าข้าวหอมมะลิ และคาดว่าในอนาคตจะมีแนวโน้มความต้องการข้าวนุ่มเพิ่มขึ้น รวมไปถึงกลุ่มผู้บริโภคข้าวเจ้าพื้นนุ่ม ซึ่งเป็นกลุ่มผู้บริโภคที่มีศักยภาพในการซื้อและตลาดมีโอกาสขยายตัวได้สูง อย่างไรก็ตามถึงแม้ประเทศจีนได้พัฒนาพันธุ์ข้าวขึ้นมาใหม่ที่มีความหอมและนุ่ม ชื่อว่า "Wu Chang" หรือ "DaoH ua Xiang" ซึ่งข้าวชนิดนี้เป็นที่นิยมมากในตลาดประเทศจีน โดยมีความต้องการประมาณปีละ ๗ - ๘ ล้านตัน ซึ่งยังไม่เพียงพอ ประเทศเวียดนามมีการนำเข้าพันธุ์ข้าวจากประเทศจีนมาปลูกแล้วส่งขายกลับไปยังประเทศจีน ประเทศจีนนำเข้าข้าวนุ่ม ปริมาณ ๒.๕ ล้านตัน ซึ่งส่วนใหญ่นำเข้าจากประเทศเวียดนามและประเทศปากีสถาน สำหรับกลุ่มข้าวเจ้าพื้นนุ่มเป็นข้าวที่ประเทศไทยส่งออกน้อย หรือยังไม่มีส่งออกเลย พันธุ์ข้าวกลุ่มข้าวเจ้าพื้นนุ่ม ได้แก่ กข๒๑ กข๓๙ กข๔๕ กข๕๙ กข๗๗ พิษณุโลก ๖๐-๑ และ กข๗๙ เป็นต้น ซึ่งตลาดส่งออกยังมีความต้องการข้าวเจ้าพื้นนุ่มอีกมาก ดังนั้นกรมการข้าวจึงได้ดำเนินงานโครงการพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตข้าวตลาดเฉพาะ เพื่อเป็นทางเลือกด้านการผลิตและการตลาดให้เกษตรกร ในการผลิตข้าวเพื่อสุขภาพและข้าวเจ้าพื้นนุ่มที่เป็นที่ต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศ

๒. วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมการผลิตและการตลาดข้าวพันธุ์ กข๔๓ และข้าวเจ้าพื้นนุ่มแบบครบวงจร

๓. กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ที่ได้รับประโยชน์

- ๓.๑ เกษตรกรมีรายได้จากการทำนาเพิ่มขึ้น
- ๓.๒ ผู้บริโภคข้าวมีทางเลือกในการบริโภคข้าวเพิ่มขึ้น
- ๓.๓ ประเทศมีรายได้จากการส่งออกข้าวเพิ่มขึ้น

๔. พื้นที่การดำเนินการ

๑๓ จังหวัด ภาคกลาง ได้แก่ กาญจนบุรี ชัยนาท นครปฐม นนทบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา เพชรบุรี ราชบุรี ลพบุรี สระบุรี สิงห์บุรี สุพรรณบุรี และอ่างทอง

๕. แนวทางการดำเนินการ

๕.๑ ประชุมวางแผนการดำเนินงานโครงการ เพื่อร่วมกันกำหนดเป้าหมายพื้นที่ดำเนินงานโครงการ ร่วมกัน และถอดบทเรียนผลการดำเนินงานโครงการที่ผ่านมาของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๕.๒ จัดเวทีชุมชน ประชาสัมพันธ์โครงการ และรับสมัครเกษตรกรและจัดทำทะเบียนเกษตรกร ๑๓ จังหวัด ๆ ละ ๑ ครั้ง

- รับสมัครเกษตรกรที่สมัครใจเข้าร่วมโครงการ ได้แก่ กลุ่มเกษตรกร หรือวิสาหกิจชุมชน หรือสหกรณ์การเกษตรที่เป็นสมาชิกกลุ่มนาแปลงใหญ่และมีความต้องการผลิตข้าว GAP

- จัดทำทะเบียนเกษตรกรเพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนการผลิตและการตลาด

- เพื่อสร้างความเข้าใจของสมาชิกในชุมชน และร่วมพิจารณาแผนการผลิต และกำหนดเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการผลิตเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวและเพิ่มคุณภาพผลผลิตข้าว

๕.๓ สนับสนุนเมล็ดพันธุ์ข้าว เพื่อส่งเสริมการใช้เมล็ดพันธุ์ดีที่มีคุณภาพจากแหล่งที่เชื่อถือได้และตรงตามพันธุ์ให้แก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ดังนี้

- ปี ๒๕๖๓ ในพื้นที่ ๑๐๐,๐๐๐ ไร่ ๆ ๑๐ กิโลกรัม รวม ๑,๐๐๐ ตัน
- ปี ๒๕๖๔ ในพื้นที่ ๑๒๐,๐๐๐ ไร่ ๆ ๑๐ กิโลกรัม รวม ๑,๒๐๐ ตัน
- ปี ๒๕๖๕ ในพื้นที่ ๑๔๐,๐๐๐ ไร่ ๆ ๑๐ กิโลกรัม รวม ๑,๔๐๐ ตัน

๕.๔ ส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวในชุมชน โดยสนับสนุนเมล็ดพันธุ์ข้าวเพื่อผลิตและกระจาย เมล็ดพันธุ์ข้าวเพื่อใช้ในพื้นที่ ดังนี้

- ปี ๒๕๖๓ ในพื้นที่ ๑๕,๐๐๐ ไร่ ๆ ๑๕ กิโลกรัม รวม ๒๒๕ ตัน
- ปี ๒๕๖๔ ในพื้นที่ ๑๘,๐๐๐ ไร่ ๆ ๑๕ กิโลกรัม รวม ๒๗๐ ตัน
- ปี ๒๕๖๕ ในพื้นที่ ๒๐,๐๐๐ ไร่ ๆ ๑๕ กิโลกรัม รวม ๓๐๐ ตัน

๕.๕ จัดเวทีเรียนรู้ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกรในการผลิตข้าวตามมาตรฐาน GAP ด้าน ICS และเพิ่มศักยภาพคณะกรรมการกลุ่มผลิตข้าว GAP ด้าน ICS ๑๓ จังหวัด ๆ ละ ๑ ครั้ง

๕.๖ ติดตามให้คำแนะนำเกษตรกรตลอดกระบวนการผลิตและการตลาด โดยสถาบันวิทยาศาสตร์ข้าวแห่งชาติ ศูนย์วิจัยข้าว และศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว ๑๓ จังหวัด ๆ ละ ๓ ครั้ง

๕.๗ ตรวจสอบและรับรองมาตรฐานข้าว GAP, GMP และ Q โดยตรวจสอบรับรองมาตรฐานข้าว GAP แบบรายเดี่ยว หรือแบบกลุ่ม ที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ในการผลิตข้าวตามมาตรฐาน GAP จำนวน ๑๐๐ กลุ่ม มาตรฐานโรงสีข้าว GMP และผลิตภัณฑ์ข้าว Q โดยกองตรวจสอบรับรองมาตรฐานข้าว และผลิตภัณฑ์

๕.๘ การเชื่อมโยงการตลาด จัดทำสื่อเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ ดังนี้

- ประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางต่าง ๆ ได้แก่ โทรทัศน์ และวิทยุ เป็นต้น
- จัดกิจกรรม press tour
- จัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ผ่านรายการอาหาร
- จัดทำแบบสำรวจสอบถามผู้บริโภคและผู้เกี่ยวข้อง
- จัดกิจกรรมบูทประชาสัมพันธ์
- จัดงานรณรงค์
- จัดทำสื่อและเอกสารเผยแพร่

๕.๙ จัดทำคู่มือการดำเนินงานโครงการและรายงานผลการดำเนินงาน

๕.๑๐ ติดตามและนิเทศงาน สรุปและจัดทำรายงานผลการดำเนินงานโครงการ

๖. ระยะเวลาดำเนินโครงการ

ตุลาคม ๒๕๖๒ – กันยายน ๒๕๖๕

๗. งบประมาณ

รวมทั้งสิ้น ๑๕๘,๑๒๐,๒๐๐ บาท แยกเป็น

ปี ๒๕๖๓ ๔๕,๙๖๘,๖๐๐ บาท

ปี ๒๕๖๔ ๕๓,๑๒๕,๘๐๐ บาท

ปี ๒๕๖๕ ๕๙,๐๒๕,๘๐๐ บาท

ที่	กิจกรรม	หน่วยนับ	ปริมาณ	ราคาต่อหน่วย (บาท)	งบประมาณ ปี ๒๕๖๓	งบประมาณ ปี ๒๕๖๔	งบประมาณ ปี ๒๕๖๕
๑	ประชุมวางแผนการดำเนินงานโครงการ	ครั้ง	๑	๗,๕๐๐	๗,๕๐๐	๗,๕๐๐	๗,๕๐๐
๒	จัดเวทีชุมชนฯ	จังหวัด	๑๓	๑๐,๐๐๐	๑๓๐,๐๐๐	๑๓๐,๐๐๐	๑๓๐,๐๐๐
๓	สนับสนุนเมล็ดพันธุ์ข้าว	ไร่	๑๐๐,๐๐๐	๒๑๐	๒๑,๐๐๐,๐๐๐	๒๕,๒๐๐,๐๐๐	๒๙,๔๐๐,๐๐๐
๔	ส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวในชุมชน	ไร่	๑๕,๐๐๐	๓๑๕	๔,๗๒๕,๐๐๐	๕,๖๗๐,๐๐๐	๖,๓๐๐,๐๐๐
๕	จัดเวทีเรียนรู้ฯ	จังหวัด	๑๓	๖,๐๐๐	๗๘,๐๐๐	๗๘,๐๐๐	๗๘,๐๐๐
๖	ติดตามให้คำแนะนำ	จังหวัด	๑๓	๑๐,๐๐๐	๑๓๐,๐๐๐	๑๓๐,๐๐๐	๑๓๐,๐๐๐
๗	ตรวจสอบและรับรองมาตรฐานข้าว ฯ	กลุ่ม	๑๐๐	๑๕,๐๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐	๒,๕๐๐,๐๐๐
๘	การเชื่อมโยงการตลาดฯ				๒,๐๐๐,๐๐๐	๒,๕๐๐,๐๐๐	๓,๐๐๐,๐๐๐
๙	ติดตามและนิเทศงาน				๔๓๒,๓๐๐	๔๒๙,๕๐๐	๔๙๙,๕๐๐
๑๐	ประชุมสรุปผลฯ	ครั้ง	๒	๗,๕๐๐	๑๕,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	๑๕,๐๐๐
๑๑	จัดทำคู่มือการดำเนินงานฯ	รายการ	๒		๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐
๑๒	จ้างเจ้าหน้าที่ช่วยปฏิบัติงาน	ราย	๒	๑๘๐,๐๐๐	๓๖๐,๐๐๐	๓๖๐,๐๐๐	๓๖๐,๐๐๐
๑๓	ค่าอำนวยการตามภารกิจ	จังหวัด	๑๓	๑๐,๐๐๐	๑๓๐,๐๐๐	๑๓๐,๐๐๐	๑๓๐,๐๐๐
๑๔	การประยุกต์ใช้ภาพถ่ายดาวเทียม SAR ในการประเมินพื้นที่ปลูกข้าวในลุ่มน้ำเจ้าพระยาและลุ่มน้ำแม่กลอง				๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐
๑๕	การพัฒนาคุณภาพดินพื้นที่ปลูกข้าวลุ่มน้ำเจ้าพระยา-แม่กลอง (พด.)				๔,๔๗๐,๐๐๐	๑๐,๔๘๕,๐๐๐	๑๐,๔๘๕,๐๐๐
๑๖	เสริมสร้างศักยภาพการบริหารจัดการด้านการเงิน การบัญชีแก่สถาบันเกษตรกร (ตส.)				๙๔๐,๘๐๐	๙๔๐,๘๐๐	๙๔๐,๘๐๐
รวม					๔๕,๙๖๘,๖๐๐	๕๓,๑๒๕,๘๐๐	๕๙,๐๒๕,๘๐๐
รวมทั้งสิ้น					๑๕๘,๑๒๐,๒๐๐		

๘. ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

๘.๑ ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ

ส่งเสริมการผลิตข้าวพันธุ์ กข๔๓ และข้าวเจ้าพื้นนุ่มได้ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๘๐ ของพื้นที่เป้าหมาย

๘.๒ ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ

ปริมาณผลผลิตข้าวพันธุ์ กข๔๓ และข้าวเจ้าพื้นนุ่มได้มาตรฐาน ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของพื้นที่เป้าหมาย

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๙.๑ ทำให้มีผลผลิตข้าวพันธุ์ กข ๔๓ และข้าวเจ้าพื้นนุ่ม คุณภาพดี ประมาณ ๑๖๘,๐๐๐ ตัน ข้าวเปลือก โดยจำหน่ายได้ในราคา ๑๒,๕๐๐ บาทต่อตัน คิดเป็นมูลค่าประมาณ ๒,๑๐๐ ล้านบาท

๙.๒ ทำให้มีผลผลิตข้าวคุณภาพดีประมาณ ๔๘,๖๐๐ ตัน โดยจำหน่ายได้ในราคา ๘,๑๕๐ บาทต่อตัน คิดเป็นมูลค่าประมาณ ๓๙๖ ล้านบาท

๙.๓ ผู้บริโภคมีทางเลือกในการรับประทานข้าวเพื่อสุขภาพและข้าวเจ้าพื้นนุ่ม

๑๐. ข้อมูลผู้ประสานงาน

๑๐.๑ นายกิตติโชติ จันทร์ศรีตระกูล

ตำแหน่งผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการผลิตและจัดการผลผลิต สำนักส่งเสริมการผลิตข้าว

โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๒๕๖๑ ๓๔๘๗

มือถือ ๐๘๙-๐๒๖๘๒๗๘

๑๐.๒ นางสาวเกศวดี พึ่งเกษม

ตำแหน่งนักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ สำนักส่งเสริมการผลิตข้าว

โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๒๕๖๑ ๓๔๘๗

มือถือ ๐๙๗-๐๕๓๒๐๔๕

โครงการที่ ๒ : โครงการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยววิถีชีวิตชาวนาและวัฒนธรรมท้องถิ่น ภายใต้ยุทธศาสตร์

➤ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงระดับนานาชาติและสร้างความเชื่อมโยงเพื่อกระจายการท่องเที่ยวทั่วทั้งภาค

- แนวทางพัฒนาการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวชุมชน แหล่งผลิตสินค้า OTOP และแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อให้เกิดการกระจายรายได้สู่ชุมชน

๑. หลักการและเหตุผล

การส่งเสริม พัฒนา ฟื้นฟู อนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีและวิถีชีวิตชาวนาในรูปแบบของการท่องเที่ยวถือเป็นแนวทางการดำเนินงานที่นำไปสู่ความยั่งยืนอย่างเป็นรูปธรรม เนื่องจากสังคมในปัจจุบันมีความตระหนักถึงความสำคัญของศิลปะ วัฒนธรรม เทศกาล รวมถึงมรดกทางวัฒนธรรมพื้นบ้านมากขึ้น ทำให้เกิดการตื่นตัวต่อวัฒนธรรม ประกอบกับความหลากหลายทางวัฒนธรรมของในแต่ละพื้นที่ที่ถือเป็นจุดกำเนิดของการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ดังจะเห็นได้ว่าในหลายประเทศได้มีการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจนกลายเป็นศูนย์กลางของอุตสาหกรรม และนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจทั้งระดับประเทศและระดับภูมิภาค สามารถนำรายได้เข้าสู่ประเทศจำนวนมาก นอกจากนี้การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมยังเป็นเครื่องมือสำคัญในการสืบทอดวัฒนธรรมให้คงอยู่ต่อไป สำหรับประเทศไทยแล้ว การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมบริการที่สร้างรายได้ และการจ้างงานให้กับประเทศไทยเป็นอย่างมาก อย่างไรก็ตามกลไกการแข่งขันของตลาดการท่องเที่ยวที่สูงขึ้น กระแสการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจึงได้รับความสนใจเพิ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะวัฒนธรรมข้าวของประเทศไทยที่มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว และได้มีการถ่ายทอดสืบเนื่องมาเป็นเวลานาน อีกทั้งการจัดทำแนวทางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมยังช่วยเสริมสร้างรายได้ให้กับชาวนาและชุมชน จากการนำกลยุทธ์เรื่องความน่าสนใจของวัฒนธรรมภูมิปัญญาการผลิตข้าวที่มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นมาเป็นแรงดึงดูดนักท่องเที่ยวจากภายในและภายนอกประเทศ

กรมการข้าว จึงเห็นควรจัดทำโครงการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยววิถีชีวิตชาวนาและวัฒนธรรม โดยการจัดงานฟื้นฟู และส่งเสริมวัฒนธรรมข้าวและวิถีชีวิตชาวนา เพื่อเป็นการส่งเสริม และอนุรักษ์วิถีชีวิตชาวนา วัฒนธรรมประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับข้าวและชาวนาไทยให้ดำรงอยู่คู่ชุมชนและสังคมไทยต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ เพื่อเป็นการอนุรักษ์และฟื้นฟูวัฒนธรรมประเพณีภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับข้าวและชาวนา
- ๒.๒ เพื่อส่งเสริมเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ด้านวัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับข้าว โดยร่วมกับหน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง
- ๒.๓ เพื่อส่งเสริมให้มีต้นแบบแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมข้าวและวิถีชีวิตชาวนาร่วมกับชุมชนในท้องถิ่น
- ๒.๔ เพื่อส่งเสริม และพัฒนาการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์จากข้าว

๓. กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ที่ได้รับประโยชน์

ชาวนา เกษตรกร นักเรียน และผู้ที่สนใจทั่วไป จำนวน ๖,๕๐๐ ราย รายละเอียดดังนี้

๓.๑ เดือนตุลาคม ๒๕๖๓ – กันยายน ๒๕๖๔ จำนวน ๓,๐๐๐ ราย

๓.๒ เดือนตุลาคม ๒๕๖๔ – กันยายน ๒๕๖๕ จำนวน ๓,๕๐๐ ราย

๔. พื้นที่การดำเนินการ

จำนวน ๑๓ จังหวัดในพื้นที่ภาคกลาง ได้แก่ จังหวัดกาญจนบุรี ชัยนาท นครปฐม นนทบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา เพชรบุรี ราชบุรี ลพบุรี สระบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง และจังหวัดสุพรรณบุรี

๕. แนวทางการดำเนินการ

การจัดการฟื้นฟูและส่งเสริมวัฒนธรรมข้าวและวิถีชีวิตชาวนา ในรูปแบบส่งเสริมการท่องเที่ยว วัฒนธรรม จำนวน ๑๓ ครั้ง ในจังหวัดพื้นที่ภาคกลาง ได้แก่ จังหวัดกาญจนบุรี ชัยนาท นครปฐม นนทบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา เพชรบุรี ราชบุรี ลพบุรี สระบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง และจังหวัดสุพรรณบุรี มีแนวทาง และขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

๕.๑ ศูนย์วิจัยข้าว ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว และสถาบันวิทยาศาสตร์ข้าวแห่งชาติ ดำเนินการรวบรวมข้อมูล พื้นที่และชุมชนที่มีความเหมาะสม จำนวน ๑๓ แห่ง โดยพิจารณาจากความเหมาะสมของศูนย์ข้าวชุมชนและ กลุ่มโครงการนาแปลงใหญ่ในพื้นที่ดังกล่าว (กำหนดจังหวัดละ ๑ แห่ง)

๕.๒ คัดเลือกศูนย์ข้าวชุมชนหรือกลุ่มโครงการนาแปลงใหญ่ที่มีความเหมาะสม จำนวน ๑๓ ศูนย์ๆ ละ ๑ จังหวัด สำหรับดำเนินกิจกรรม ดังนี้

๕.๒.๑ พัฒนา ส่งเสริม และปรับปรุงพื้นที่ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรวิถีข้าววิถีไทย

๕.๒.๒ พัฒนาผลิตภัณฑ์การแปรรูปและเพิ่มมูลค่าสินค้าข้าวจากภูมิปัญญาท้องถิ่น จำนวน ๑๓ ผลิตภัณฑ์ ๑ ผลิตภัณฑ์ต่อ ๑ ศูนย์

๕.๓ จัดงานฟื้นฟูและส่งเสริมวัฒนธรรมข้าวและวิถีชีวิตชาวนา จำนวน ๑๓ ครั้ง มีบุคคลเป้าหมายครั้งละ ๕๐๐ คน ในจังหวัดพื้นที่ภาคกลาง ได้แก่ จังหวัดกาญจนบุรี ชัยนาท นครปฐม นนทบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา เพชรบุรี ราชบุรี ลพบุรี สระบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง และจังหวัดสุพรรณบุรี

๖. ระยะเวลาดำเนินโครงการ

เดือนตุลาคม ๒๕๖๓ – กันยายน ๒๕๖๕ โดยมีรายละเอียดดังนี้

๖.๑ เดือนตุลาคม ๒๕๖๓ – กันยายน ๒๕๖๔ ดำเนินการ ๖ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนนทบุรี ปทุมธานี ราชบุรี ลพบุรี นครปฐม และจังหวัดสุพรรณบุรี

๖.๒ เดือนตุลาคม ๒๕๖๔ – กันยายน ๒๕๖๕ ดำเนินการ ๗ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสระบุรี กาญจนบุรี ชัยนาท สิงห์บุรี พระนครศรีอยุธยา เพชรบุรี และจังหวัดอ่างทอง

๗. งบประมาณ

จำนวน ๑๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สิบสามล้านบาทถ้วน) ดังนี้

๗.๑ ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ จำนวน ๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท

งบดำเนินงาน ๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๑) ค่าใช้สอย ๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๗.๒ ปีงบประมาณ ๒๕๖๕ จำนวน ๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท

งบดำเนินงาน ๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๑) ค่าใช้สอย ๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๘. ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

๘.๑ มีการรวมกลุ่มเพื่อจัดทำแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรวิถีข้าววิถีไทย จำนวน ๑๓ แห่ง

๘.๒ มีการจัดงานเพื่อประชาสัมพันธ์การฟื้นฟูและส่งเสริมวัฒนธรรมข้าวและวิถีชีวิตชาวนา ในรูปแบบ ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม จำนวน ๑๓ ครั้ง

๘.๓ มีการพัฒนาการแปรรูปและเพิ่มมูลค่าสินค้าข้าวจากภูมิปัญญาท้องถิ่น จำนวน ๑๓ ผลิตภัณฑ์

๘.๔ มีชาวนา เกษตรกร นักเรียน และผู้ที่สนใจทั่วไป เข้าร่วมงาน ไม่น้อยกว่า จำนวน ๖,๕๐๐ ราย

๘.๕ เกษตรกรในชุมชนที่เข้าร่วมโครงการมีรายได้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ๙.๑ มีการอนุรักษ์และฟื้นฟูวัฒนธรรมประเพณีภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับข้าวและชาวนา
- ๙.๒ ชาวนา เกษตรกร นักเรียน และผู้สนใจทั่วไป ได้รำลึกถึงความสำคัญของวัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับข้าว
- ๙.๓ มีการส่งเสริม เผยแพร่ และประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในชุมชนด้านวัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับข้าว รวมทั้งการเชิดชูเกียรติชาวนา
- ๙.๔ มีผลิตภัณฑ์แปรรูปและเพิ่มมูลค่าสินค้าข้าว จำนวน ๑๓ ผลิตภัณฑ์
- ๙.๕ เกษตรกรในชุมชนที่เข้าร่วมโครงการมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการส่งเสริมให้เกิดแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรวิถีข้าววิถีไทย และการจำหน่ายผลิตภัณฑ์

๑๐. ข้อมูลผู้ประสานงาน

- ๑๐.๑ นางสาวปริญญ์ เชื้อชูชาติ นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ
กลุ่มส่งเสริมวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น
สำนักส่งเสริมการผลิตข้าว
โทรศัพท์ ๐๒ ๕๖๑ ๒๕๔๖
- ๑๐.๒ นางสาวอรพิน นิชำนาญ นักวิชาการเกษตร
กลุ่มส่งเสริมวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น
สำนักส่งเสริมการผลิตข้าว
โทรศัพท์ ๐๒ ๕๖๑ ๒๕๔๖

โครงการที่ ๓: โครงการศูนย์ข้าวชุมชนต้นแบบผลิตเมล็ดพันธุ์ ภายใต้ยุทธศาสตร์

➤ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมโดยใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีและความคิดสร้างสรรค์ เพื่อสามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

- แนวทางส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีการเกษตรเพื่อยกระดับสู่ Smart Farmer และ Smart Farming โดยส่งเสริมให้เกษตรกรมีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีการผลิตที่ทันสมัย

๑. หลักการและเหตุผล

ศูนย์ข้าวชุมชนเป็นองค์กรชาวนาที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้สนับสนุนการจัดตั้งขึ้นตั้งแต่ปี ๒๕๔๓ เป็นต้นมา มีบทบาทหน้าที่ในการผลิตและกระจายเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดีในชุมชน เป็นศูนย์เรียนรู้ในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตข้าว รวมทั้งเป็นศูนย์กลางการพัฒนาข้าวของชุมชน โดยในปัจจุบันได้มีศูนย์ข้าวชุมชนขึ้นทะเบียนกับกรมการข้าว จำนวน ๒,๐๒๘ ศูนย์ ใน ๗๑ จังหวัด (ข้อมูล ณ วันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๒) โดยศูนย์ข้าวชุมชนดังกล่าว ที่มีการจัดตั้งไว้แล้วนั้นยังคงมีการดำเนินงานกิจกรรมต่อเนื่องในลักษณะการบริหารจัดการแบบชุมชนมีส่วนร่วม “โดยชาวนา เพื่อชาวนา” ภายใต้การกำกับดูแลโดยกรมการข้าว ซึ่งได้วางระบบร่วมกับผู้แทนของศูนย์ข้าวชุมชน โดยจัดตั้งคณะกรรมการในการบริหารศูนย์ข้าวชุมชนในทุกระดับ และมีการสร้างเครือข่ายในรูปแบบของคณะกรรมการ ได้แก่ ระดับศูนย์ จังหวัด เขต และประเทศ จึงกล่าวได้ว่าศูนย์ข้าวชุมชนเป็นองค์กรตัวแทนของชาวนาทั้งประเทศได้อย่างแท้จริง แต่เนื่องจากในการส่งเสริมและพัฒนาศูนย์ข้าวชุมชนที่ผ่านมา ยังมีข้อจำกัดหลายประการ เช่น การสนับสนุนงบประมาณดำเนินงานไม่ต่อเนื่อง การขาดเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดี การบริหารจัดการศูนย์ยังไม่มีประสิทธิภาพ อีกทั้งเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานที่ทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงในระดับพื้นที่มีจำนวนไม่เพียงพอ จึงส่งผลให้ศูนย์ข้าวชุมชนที่จัดตั้งแล้วขาดความเข้มแข็งไม่สามารถดำเนินงานกิจกรรมต่างๆ ของศูนย์ข้าวชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ด้วยเหตุผลดังกล่าว เพื่อให้ศูนย์ข้าวชุมชนสามารถบริหารจัดการศูนย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความเข้มแข็ง มีการสร้างและเชื่อมโยงเครือข่ายอย่างเป็นระบบมากขึ้น และเป็นที่รู้จักของหน่วยงานต่างๆ ทั้งภายใน และภายนอกกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวมทั้งผลักดันให้ศูนย์ข้าวชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานเชิงนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในระดับพื้นที่มากขึ้น กรมการข้าวจึงเห็นควรจัดทำโครงการเสริมสร้างศักยภาพศูนย์ข้าวชุมชนและเครือข่ายชาวนา ในปี ๒๕๖๓ โดยมีแนวคิดในการเสริมสร้างศักยภาพศูนย์ข้าวชุมชน และเครือข่ายชาวนาเพื่อให้เกิดความเข้มแข็ง สามารถยกระดับการผลิตข้าวและพัฒนาชาวนา ส่งผลให้ชาวนาในศูนย์ข้าวชุมชนสามารถพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อสร้างศักยภาพด้านการผลิตและการบริหารจัดการของศูนย์ข้าวชุมชนหลักและศูนย์ข้าวชุมชนเครือข่ายให้เกิดความเข้มแข็ง และยั่งยืน

๒.๒ เพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์แก้ไขปัญหาและสามารถร่วมกันตัดสินใจได้ด้วยชุมชนตลอดกระบวนการผลิตได้ทุกขั้นตอน

๓. กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ที่ได้รับประโยชน์

ศูนย์ข้าวชุมชนต้นแบบผลิตเมล็ดพันธุ์ รวมทั้งแปลงเรียนรู้การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดี จำนวน ๖๐ ศูนย์

๓.๑ เดือนตุลาคม ๒๕๖๓ – กันยายน ๒๕๖๔ จำนวน ๓๐ ศูนย์

๓.๒ เดือนตุลาคม ๒๕๖๔ – กันยายน ๒๕๖๕ จำนวน ๓๐ ศูนย์

๔. พื้นที่การดำเนินการ

จำนวน ๑๓ จังหวัดในพื้นที่ภาคกลาง ได้แก่ จังหวัดกาญจนบุรี ชัยนาท นครปฐม นนทบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา เพชรบุรี ราชบุรี ลพบุรี สระบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง และจังหวัดสุพรรณบุรี

จังหวัด	จำนวนศูนย์ข้าวชุมชน	
	ปี ๒๕๖๔	ปี ๒๕๖๕
นนทบุรี	๑	๑
ปทุมธานี	๒	๒
พระนครศรีอยุธยา	๓	๓
สระบุรี	๑	๑
ลพบุรี	๓	๓
สุพรรณบุรี	๕	๕
สิงห์บุรี	๒	๒
ชัยนาท	๕	๕
นครปฐม	๑	๑
อ่างทอง	๑	๑
กาญจนบุรี	๒	๒
ราชบุรี	๒	๒
เพชรบุรี	๒	๒
รวม	๓๐	๓๐

๕. แนวทางการดำเนินการ

การยกระดับศูนย์ข้าวชุมชน จำนวน ๖๐ ศูนย์ โดยคัดเลือกศูนย์ข้าวชุมชนที่มีการขึ้นทะเบียน ศูนย์ข้าวชุมชนตามระเบียบกรมการข้าว ว่าด้วยศูนย์ข้าวชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๐ ไว้แล้วให้เป็นต้นแบบในการผลิต และกระจายเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดี รวมทั้งเป็นจุดถ่ายทอดองค์ความรู้ในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดี ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

➤ เดือนตุลาคม ๒๕๖๓ – กันยายน ๒๕๖๔

๑. สนับสนุนเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดีจากกรมการข้าว ให้แก่ศูนย์ข้าวชุมชน จำนวน ๓๐ ศูนย์ๆ ละ ๓ ตัน/ปี เพื่อผลิตพันธุ์ที่มีคุณภาพในการผลิตและกระจายเมล็ดพันธุ์ข้าว

๒. ทำแปลงเรียนรู้การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดีในศูนย์ข้าวชุมชน จำนวน ๓๐ ศูนย์ๆ ละ ๑ จุดๆ ละ ๕ ไร่ เพื่อเป็นแปลงหลักในการอบรม ส่งเสริมและเผยแพร่การพัฒนากิจการกรมต่างๆ ตามภารกิจของ กรมการข้าว

๓. ศึกษาดูงาน โดยนำสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชน จำนวน ๓๐ ศูนย์ ไปศึกษาดูงานในแปลงนาของศูนย์ข้าวชุมชน หลักของภาคอื่นที่ประสบความสำเร็จและมีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

๔. อบรมสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนในรูปแบบโรงเรียนชาวนา จำนวน ๓๐ ศูนย์ โดยนำสมาชิกศูนย์ข้าว ชุมชนเข้ารับการอบรมในแปลงนาของศูนย์ข้าวชุมชนหลักหรือแปลงนาสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนเพื่อถ่ายทอด เทคโนโลยีการผลิตข้าวและพัฒนาองค์ความรู้ รวมทั้งถ่ายทอดประสบการณ์ให้แก่สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนในรูปแบบ โรงเรียนชาวนา

๕. ประชุมและให้คำแนะนำ (๓ ครั้ง/ปี) เพื่อพัฒนาระบบควบคุมภายในแบบกลุ่มและยกระดับ เกษตรกรในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวของศูนย์ข้าวชุมชน จำนวน ๓๐ ศูนย์

๖. สนับสนุนเครื่องจักรกลการเกษตร ประกอบด้วย เครื่องทำความสะอาดเมล็ดพันธุ์ จำนวน ๓๐ เครื่อง เครื่องลดความชื้นเมล็ดพันธุ์ จำนวน ๓๐ อุปกรณ์ต่อพ่วง เครื่องอัดฟางข้าว จำนวน ๓๐ เครื่อง อุปกรณ์ต่อพ่วง ฝานไถกลบตอซัง จำนวน ๓๐ เครื่อง และรถดำนานาแบบนั่งขับ จำนวน ๓๐ เครื่อง

➤ **เดือนตุลาคม ๒๕๖๔ – กันยายน ๒๕๖๕**

๑. สนับสนุนเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดีจากกรมการข้าว ให้แก่ศูนย์ข้าวชุมชน จำนวน ๓๐ ศูนย์ๆ ละ ๓ ตัน/ปี เพื่อเมล็ดพันธุ์ที่มีคุณภาพในการผลิตและกระจายเมล็ดพันธุ์ข้าว

๒. ทำแปลงเรียนรู้การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดีในศูนย์ข้าวชุมชน จำนวน ๓๐ ศูนย์ๆ ละ ๑ จุดๆ ละ ๕ ไร่ เพื่อเป็นแปลงหลักในการอบรม ส่งเสริมและเผยแพร่การพัฒนากิจการกรมต่างๆ ตามภารกิจของกรมการข้าว

๓. ศึกษาดูงาน โดยนำสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชน จำนวน ๓๐ ศูนย์ ไปศึกษาดูงานในแปลงนาของศูนย์ข้าวชุมชนหลักของภาคอื่นที่ประสบความสำเร็จและมีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

๔. อบรมสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนในรูปแบบโรงเรียนชาวนา จำนวน ๓๐ ศูนย์ โดยนำสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนเข้ารับการอบรมในแปลงนาของศูนย์ข้าวชุมชนหลักหรือแปลงนาสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตข้าวและพัฒนาองค์ความรู้ รวมทั้งถ่ายทอดประสบการณ์ให้แก่สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนในรูปแบบโรงเรียนชาวนา

๕. ประชุมและให้คำแนะนำ (๓ ครั้ง/ปี) เพื่อพัฒนาระบบควบคุมภายในแบบกลุ่มและยกระดับเกษตรกรในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวของศูนย์ข้าวชุมชน จำนวน ๓๐ ศูนย์

๖. จัดการแสดงผลงานศูนย์ข้าวชุมชนที่ยกระดับเป็นศูนย์ข้าวชุมชนต้นแบบผลิตเมล็ดพันธุ์ จำนวน ๑ ครั้ง เพื่อรวบรวมแสดงผลงานการดำเนินงาน ผลิตภัณฑ์และความเข้มแข็งของศูนย์ข้าวชุมชน จำนวน ๖๐ ศูนย์ ในพื้นที่ ๑๓ จังหวัดภาคกลาง ให้เป็นที่รู้จักและเป็นต้นแบบให้ศูนย์ข้าวชุมชนในพื้นที่ และภูมิภาคอื่นใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จ

๗. สนับสนุนเครื่องจักรกลการเกษตร ประกอบด้วย เครื่องทำความสะอาดเมล็ดพันธุ์ จำนวน ๓๐ เครื่อง เครื่องลดความชื้นเมล็ดพันธุ์ จำนวน ๓๐ อุปกรณ์ต่อพ่วง เครื่องอัดฟางข้าว จำนวน ๓๐ เครื่อง อุปกรณ์ต่อพ่วง ฝานไถกลบตอซัง จำนวน ๓๐ เครื่อง และรถดำนานาแบบนั่งขับ จำนวน ๓๐ เครื่อง

๖. ระยะเวลาดำเนินโครงการ

เดือนตุลาคม ๒๕๖๓ – กันยายน ๒๕๖๕

๗. งบประมาณ

งบประมาณจำนวน ๒๒๕,๙๘๐,๐๐๐ บาท สำหรับยกระดับศูนย์ข้าวชุมชนต้นแบบผลิตเมล็ดพันธุ์ จำนวน ๖๐ ศูนย์ จังหวัดในพื้นที่ภาคกลาง มีรายละเอียดดังนี้

๗.๑ ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ จำนวน ๑๑๒,๔๙๐,๐๐๐ บาท

งบดำเนินงาน	๘,๐๙๐,๐๐๐ บาท
๑) ค่าใช้สอย	๖,๑๑๐,๐๐๐ บาท
๒) ค่าวัสดุ	๑,๙๘๐,๐๐๐ บาท

งบลงทุน ๑๐๔,๔๐๐,๐๐๐ บาท

๑) ครุภัณฑ์ ๑๐๔,๔๐๐,๐๐๐ บาท

- เครื่องทำความสะอาดเมล็ดพันธุ์พันธุ์ (๓๐ เครื่อง x ๓๐๐,๐๐๐) ๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท
- เครื่องลดความชื้นเมล็ดพันธุ์ (๓๐ ชุด x ๒,๐๐๐,๐๐๐) ๖๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
- อุปกรณ์ต่อพ่วง เครื่องอัดฟางข้าว (๓๐ เครื่อง x ๕๐๐,๐๐๐) ๑๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท
- อุปกรณ์ต่อพ่วง ฝานไถกลบตอซัง (๓๐ เครื่อง x ๘๐,๐๐๐) ๒,๔๐๐,๐๐๐ บาท
- รถดำนาแบบนั่งขับ (๓๐ เครื่อง x ๖๐๐,๐๐๐) ๑๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๗.๒ ปีงบประมาณ ๒๕๖๕ จำนวน ๑๑๓,๔๙๐,๐๐๐ บาท

งบดำเนินงาน ๙,๐๙๐,๐๐๐ บาท

๑) ค่าใช้สอย ๗,๑๑๐,๐๐๐ บาท

๒) ค่าวัสดุ ๑,๙๘๐,๐๐๐ บาท

งบลงทุน ๑๐๔,๔๐๐,๐๐๐ บาท

๑) ครุภัณฑ์ ๑๐๔,๔๐๐,๐๐๐ บาท

- เครื่องทำความสะอาดเมล็ดพันธุ์พันธุ์ (๓๐ เครื่อง x ๓๐๐,๐๐๐) ๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท
- เครื่องลดความชื้นเมล็ดพันธุ์ (๓๐ ชุด x ๒,๐๐๐,๐๐๐) ๖๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
- อุปกรณ์ต่อพ่วง เครื่องอัดฟางข้าว (๓๐ เครื่อง x ๕๐๐,๐๐๐) ๑๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท
- อุปกรณ์ต่อพ่วง ฝานไถกลบตอซัง (๓๐ เครื่อง x ๘๐,๐๐๐) ๒,๔๐๐,๐๐๐ บาท
- รถดำนาแบบนั่งขับ (๓๐ เครื่อง x ๖๐๐,๐๐๐) ๑๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๘. ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

๘.๑ มีศูนย์ข้าวชุมชนต้นแบบผลิตเมล็ดพันธุ์ รวมทั้งแปลงเรียนรู้การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดี ในพื้นที่ภาคกลาง จำนวน ๖๐ ศูนย์

๘.๒ ศูนย์ข้าวชุมชนสามารถผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดี ไม่น้อยกว่า ๕๐ ตัน/ศูนย์

๘.๓ สมาชิกในศูนย์ข้าวชุมชนต้นแบบมีรายได้เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๙.๑ มีศูนย์ข้าวชุมชนต้นแบบผลิตเมล็ดพันธุ์ ในพื้นที่ภาคกลาง จำนวน ๖๐ ศูนย์

๙.๒ ชาวนามีเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดีสำหรับใช้เพาะปลูก

๙.๓ สมาชิกในศูนย์ข้าวชุมชนต้นแบบผลิตเมล็ดพันธุ์มีแหล่งเรียนรู้ ส่งผลให้มีความรู้ ความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม สำหรับการบริหารจัดการข้าวอย่างเป็นระบบและยั่งยืน

๙.๔ ศูนย์ข้าวชุมชนต้นแบบผลิตเมล็ดพันธุ์ มีความเข้มแข็งทั้งในด้านการผลิตข้าว และการบริหารจัดการศูนย์ข้าวชุมชน รวมทั้งมีการสร้างเครือข่ายในระดับต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกศูนย์ข้าวชุมชนที่เกี่ยวข้อง

๙.๕ สมาชิกในศูนย์ข้าวชุมชนต้นแบบมีรายได้เพิ่มขึ้น

๑๐. ข้อมูลผู้ประสานงาน

๑๐.๑ นางสาวปริญญา เชื้อชูชาติ นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ

กลุ่มส่งเสริมวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น สำนักส่งเสริมการผลิตข้าว โทรศัพท์ ๐๒ ๕๖๑ ๒๕๔๖

๑๐.๒ นางดารารพร บุญเกษม นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ

กลุ่มส่งเสริมวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น สำนักส่งเสริมการผลิตข้าว โทรศัพท์ ๐๒ ๕๖๑ ๒๕๔๖

๑๐.๓ นางสาวอรพิน นิชำนาญ นักวิชาการเกษตร

กลุ่มส่งเสริมวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น สำนักส่งเสริมการผลิตข้าว โทรศัพท์ ๐๒ ๕๖๑ ๒๕๔๖

**โครงการศูนย์ข้าวชุมชนต้นแบบผลิตเมล็ดพันธุ์
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕ กรมการข้าว**

ที่	กิจกรรม	รายละเอียด (ตัวคูณ)	หน่วยนับ	ปริมาณ	ราคาต่อหน่วย	งบประมาณ
	รวมงบประมาณทั้งหมด					๒๒๕,๙๘๐,๐๐๐
	งบดำเนินงาน					๑๗,๑๘๐,๐๐๐
	- ค่าใช้สอย					๑๓,๒๒๐,๐๐๐
	- ค่าวัสดุ					๓,๙๖๐,๐๐๐
	งบลงทุน					๒๐๘,๘๐๐,๐๐๐
งบประมาณ ปี ๒๕๖๔						
๑	กิจกรรมยกระดับศูนย์ข้าวชุมชนต้นแบบผลิตเมล็ดพันธุ์					
	งบดำเนินงาน					๘,๐๙๐,๐๐๐
	- ค่าใช้สอย					๖,๑๑๐,๐๐๐
	- ค่าวัสดุ					๑,๙๘๐,๐๐๐
๑.๑	ค่าเบี้ยเลี้ยง ที่พัก ยานพาหนะ					๒๖๐,๐๐๐
	- ติดตามงาน ส่วนภูมิภาค	๑๓ หน่วยงาน *๑๐,๐๐๐บาท	หน่วยงาน	๖	๑๐,๐๐๐	๒๖๐,๐๐๐
๑.๒	ค่าจ้างเหมาบริการ					๔๕๐,๐๐๐
	- จ้างเหมาทำแปลงเรียนรู้	๓๐ แห่ง *๑๕,๐๐๐ บาท	แห่ง	๓๐	๑๕,๐๐๐	๔๕๐,๐๐๐
๑.๓	ค่าฝึกอบรมสัมมนา					
	- อบรมสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนหลัก	๓๐ ศูนย์*๕ ครั้ง*๒๐ คน *๑,๐๐๐ บาท	แห่ง	๓๐	๑๐๐,๐๐๐	๓,๖๐๐,๐๐๐
	- ศึกษาดูงานศูนย์ข้าวชุมชน	๓๐ ศูนย์*๑ ครั้ง*๒๐ คน *๑,๐๐๐ บาท	แห่ง	๓๐	๒๐,๐๐๐	๓,๐๐๐,๐๐๐
๑.๔	ค่าประชุม					๖๐๐,๐๐๐
	- การพัฒนาระบบควบคุมภายใน แบบกลุ่มเพื่อยกระดับเกษตรกรใน การผลิต เมล็ดพันธุ์ข้าว	๓๐ ศูนย์*๓ ครั้ง * ๒๐,๐๐๐ บาท	ครั้ง	๙๐	๒๐,๐๐๐	๑,๘๐๐,๐๐๐
๑.๕	ค่าวัสดุ					๑,๙๘๐,๐๐๐
	- ค่าเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดี	๓๐ ศูนย์*๓ ตัน *๒๒,๐๐๐ บาท	ตัน	๙๐	๒๒,๐๐๐	๑,๙๘๐,๐๐๐
๒	งบลงทุน					๑๐๔,๔๐๐,๐๐๐
	- เครื่องทำความสะอาดเมล็ดพันธุ์		เครื่อง	๓๐	๓๐๐,๐๐๐	๙,๐๐๐,๐๐๐
	- เครื่องลดความชื้นเมล็ดพันธุ์		ชุด	๓๐	๒,๐๐๐,๐๐๐	๖๐,๐๐๐,๐๐๐
	- อุปกรณ์ต่อพ่วง เครื่องอัดฟางข้าว		เครื่อง	๓๐	๕๐๐,๐๐๐	๑๕,๐๐๐,๐๐๐
	- อุปกรณ์ต่อพ่วง ฝานไถกลบตอซัง		อัน	๓๐	๘๐,๐๐๐	๒,๔๐๐,๐๐๐
	- รถดำนาแบบนั่งขับ		คัน	๓๐	๖๐๐,๐๐๐	๑๘,๐๐๐,๐๐๐

ที่	กิจกรรม	รายละเอียด (ตัวคูณ)	หน่วยนับ	ปริมาณ	ราคาต่อหน่วย	งบประมาณ
งบประมาณปี ๒๕๖๕						
๑	กิจกรรมยกระดับศูนย์ข้าวชุมชนต้นแบบผลิตเมล็ดพันธุ์					
	งบดำเนินงาน					๙,๐๙๐,๐๐๐
	- ค่าใช้สอย					๗,๑๑๐,๐๐๐
	- ค่าวัสดุ					๑,๙๘๐,๐๐๐
๑.๑	ค่าเบี้ยเลี้ยง ที่พัก ยานพาหนะ					๒๖๐,๐๐๐
	- ติดตามงาน ส่วนภูมิภาค	๑๓ หน่วยงาน *๑๐,๐๐๐ บาท	หน่วยงาน	๑๓	๑๐,๐๐๐	๒๖๐,๐๐๐
๑.๒	ค่าจ้างเหมาบริการ					๑,๔๕๐,๐๐๐
	- จ้างเหมาทำแปลงเรียนรู้	๓๐ แปลง*๑๕,๐๐๐ บาท	แห่ง	๓๐	๑๕,๐๐๐	๔๕๐,๐๐๐
	- จัดงานแสดงผลงานศูนย์ข้าวชุมชนที่ ยกระดับเป็นศูนย์ข้าวชุมชนต้นแบบ ผลิตเมล็ดพันธุ์		ครั้ง	๑		๑,๐๐๐,๐๐๐
๑.๓	ค่าฝึกอบรมสัมมนา					๓,๖๐๐,๐๐๐
	- อบรมสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชนหลัก	๓๐ ศูนย์*๕ ครั้ง* ๒๐ คน *๑,๐๐๐ บาท	แห่ง	๓๐	๑๐๐,๐๐๐	๓,๐๐๐,๐๐๐
	- ศึกษาดูงานศูนย์ข้าวชุมชน	๓๐ ศูนย์*๑ ครั้ง* ๒๐ คน *๑,๐๐๐ บาท	แห่ง	๓๐	๒๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐
๑.๔	ค่าประชุม					๑,๘๐๐,๐๐๐
	- การพัฒนาระบบควบคุมภายใน แบบกลุ่มเพื่อยกระดับเกษตรกรใน การผลิต เมล็ดพันธุ์ข้าว	๓๐ ศูนย์*๓ ครั้ง* ๒๐,๐๐๐ บาท	ครั้ง	๙๐	๒๐,๐๐๐	๑,๘๐๐,๐๐๐
๑.๕	ค่าวัสดุ					๑,๙๘๐,๐๐๐
	- ค่าเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดี	๓๐ ศูนย์*๓ ตัน* ๒๒,๐๐๐ บาท	ตัน	๙๐	๒๒,๐๐๐	๑,๙๘๐,๐๐๐
๒	งบลงทุน					๑๐๔,๔๐๐,๐๐๐
	- เครื่องทำความสะอาดเมล็ดพันธุ์		เครื่อง	๓๐	๓๐๐,๐๐๐	๙,๐๐๐,๐๐๐
	- เครื่องลดความชื้นเมล็ดพันธุ์		ชุด	๓๐	๒,๐๐๐,๐๐๐	๖๐,๐๐๐,๐๐๐
	- อุปกรณ์ต่อพ่วง เครื่องอัดฟางข้าว		เครื่อง	๓๐	๕๐๐,๐๐๐	๑๕,๐๐๐,๐๐๐
	- อุปกรณ์ต่อพ่วง ฝานไถกลบตอซัง		อัน	๓๐	๘๐,๐๐๐	๒,๔๐๐,๐๐๐
	- รถดำนแบบนั่งขับ		คัน	๓๐	๖๐๐,๐๐๐	๑๘,๐๐๐,๐๐๐

ข้อมูล ณ วันที่ ๔ ต.ค. ๖๒

โครงการที่ ๔ : โครงการส่งเสริมและพัฒนาการผลิตข้าวอย่างยั่งยืน

ภายใต้ยุทธศาสตร์

➤ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมโดยใช้นวัตกรรมเทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์เพื่อสามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน การพัฒนามาตรฐานฟาร์มเพื่อผลิตอาหารปลอดภัย (Food Safety) จากสินค้าเกษตรหลักของภาคเพื่อส่งออกสินค้าเกษตรคุณภาพสูง

๑. หลักการและเหตุผล

กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน ได้รายงานข้อมูลในปี ๒๕๕๖ ว่าประเทศไทยปล่อยก๊าซเรือนกระจกสู่บรรยากาศประมาณ ๓๔๔ ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าคิดเป็นการปล่อยจากภาคพลังงานร้อยละ ๕๖ รองลงมาภาคเกษตรกรรม ร้อยละ ๒๔ จากขยะมูลฝอยและของเสีย ร้อยละ ๘ จากป่าไม้และการใช้ที่ดิน ร้อยละ ๗ และจากกระบวนการอุตสาหกรรมร้อยละ ๕ โดยปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากนาข้าว คิดเป็นประมาณร้อยละ ๑๐ ของการปล่อยก๊าซเรือนกระจกทั้งหมดของประเทศ หรือประมาณ ๔๐ ล้านตันเทียบเท่าคาร์บอนไดออกไซด์ ซึ่งนับว่าน้อยมากเมื่อเปรียบเทียบกับภาคพลังงาน แต่อย่างไรก็ตามก๊าซเรือนกระจกที่ถูกปล่อยจากนาข้าวส่วนใหญ่ คือ ก๊าซมีเทน ซึ่งเกิดจากการย่อยสลายสารอินทรีย์โดยจุลินทรีย์ที่อยู่ในดินนาในสภาพไร้อากาศ (นาข้าวมีสภาพน้ำท่วมขัง) จุลินทรีย์จะย่อยสารอินทรีย์ที่ต้นข้าวและรากข้าวมากที่สุดช่วงต้นข้าวออกดอก ออกรวง ผลจากการย่อยสลายในสภาพที่ขาดออกซิเจนนี้ จะเกิดก๊าซมีเทนขึ้นและก๊าซนี้จะปล่อยสู่ชั้นบรรยากาศผ่านทางช่องว่างในลำต้นข้าว ทำให้เกิดสภาวะเรือนกระจกต่อโลกไม่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ไม่เกิดการผลิที่ยั่งยืน สำนักส่งเสริมการผลิตข้าวจึงเห็นควรเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวอย่างยั่งยืน ประกอบด้วยกิจกรรมสร้างการตระหนักรู้การผลิตข้าวที่ยั่งยืน การส่งเสริมและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวอย่างยั่งยืน ได้แก่ การปรับระดับพื้นที่ให้เรียบสม่ำเสมอ การปลูกข้าวแบบเปียกสลับแห้ง การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การจัดการตอซังและฟางข้าว

๒. วัตถุประสงค์ของโครงการ

เพื่อถ่ายทอดความรู้ในการส่งเสริมและพัฒนาการผลิตข้าวที่ยั่งยืนแก่เกษตรกร และส่งเสริมให้เกษตรกรมีระบบการผลิตและการตลาดข้าวที่ครบวงจร

๓. กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ที่ได้รับประโยชน์

- ๓.๑ เกษตรกรได้รับประโยชน์จากการลดต้นทุนการผลิตข้าวและทำให้มีรายได้จากการทำนาเพิ่มมากขึ้น
- ๓.๒ ผู้บริโภคข้าวได้รับความปลอดภัยจากการบริโภคข้าวที่มีมาตรฐาน
- ๓.๓ ประเทศมีระบบการผลิตข้าวที่มีคุณภาพมาตรฐานและมีการบริหารจัดการข้าวอย่างครบวงจร

๔. พื้นที่การดำเนินการ

๑๓ จังหวัด ภาคกลาง ได้แก่ กาญจนบุรี ชัยนาท นครปฐม นนทบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา เพชรบุรี ราชบุรี ลพบุรี สระบุรี สิงห์บุรี สุพรรณบุรี และอ่างทอง

๕. แนวทางการดำเนินการ

- ๕.๑ การจัดทำคู่มือการดำเนินงานโครงการ
- ๕.๒ การประชุมชี้แจงแนวทางการดำเนินงานโครงการ
- ๕.๓ การประชาสัมพันธ์เพื่อรับสมัครกลุ่มเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ
- ๕.๔ การรับสมัครกลุ่มเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ
- ๕.๕ การจัดเวทีชุมชนเพื่อชี้แจงโครงการและวางแผนการผลิตและการตลาด
- ๕.๖ การจัดทำฐานข้อมูลของกลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ

๕.๗ การอบรมถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกร

- เทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวอย่างยั่งยืน
- เทคโนโลยีการผลิตข้าว ตามมาตรฐานเกษตรดีที่เหมาะสม (GAP) แบบกลุ่ม (ICS)
- การบริหารจัดการผลผลิตและการวางแผนด้านการตลาด
- การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากข้าว
- การพัฒนาโรงสีข้าวชุมชนให้ได้รับ GMP และการผลิตข้าวสาร Q

๕.๘ การเตรียมความพร้อมเกษตรกร/การประเมินมาตรฐานการผลิตเบื้องต้น เพื่อเข้าสู่ระบบการตรวจรับรองมาตรฐานเกษตรดีที่เหมาะสม (GAP) แบบกลุ่ม (ICS)

๕.๙ การอบรมถ่ายทอดความรู้แก่ผู้ประกอบการเกี่ยวกับการพัฒนาโรงสี GMP และการผลิตข้าวสาร Q

๕.๑๐ การอบรมเชิงปฏิบัติการระบบการตรวจสอบย้อนกลับด้วย QR-Code

๕.๑๑ การตรวจสอบและรับรองมาตรฐานข้าว GAP, GMP และ Q

๕.๑๒ การบริหารจัดการผลผลิต/การตลาดและการเชื่อมโยง

๕.๑๓ การจัดทำสื่อเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

๕.๑๔ การประชุมสรุปผลการดำเนินงานโครงการ

๕.๑๕ การติดตามและนิเทศงาน

๕.๑๖ การรายงานผลการดำเนินงาน

๕.๑๗ จ้างเจ้าหน้าที่ช่วยปฏิบัติงาน

๕.๑๘ อำนวยการ

๖. ระยะเวลาดำเนินงานโครงการ

ปี ๒๕๖๔ – ๒๕๖๕

๗. งบประมาณ

- ปี ๒๕๖๔ ๑๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท

- ปี ๒๕๖๕ ๑๑,๐๐,๐๐๐ บาท

รวมทั้งสิ้น ๒๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ที่	กิจกรรม	หน่วยนับ	ปริมาณ	ราคาต่อหน่วย (บาท)	งบประมาณ
๑	การจัดทำคู่มือการดำเนินงานโครงการ	เล่ม	๔๐	๑๐๐	๔,๐๐๐
๒	การประชุมชี้แจงแนวทางการดำเนินงานโครงการ	ครั้ง	๑	๖,๐๐๐	๖,๐๐๐
๓	การประชาสัมพันธ์เพื่อรับสมัครกลุ่มเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ				-
๔	การรับสมัครกลุ่มเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ	ราย	๖๕๐	๑๐๐	๖๕,๐๐๐
๕	การจัดเวทีชุมชนเพื่อชี้แจงโครงการและวางแผนการผลิตและการตลาด	ครั้ง	๑๓	๑๐,๐๐๐	๑๓๐,๐๐๐
๖	การจัดทำฐานข้อมูลของกลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ	ราย	๖๕๐	๑๐๐	๖๕,๐๐๐
๗	การอบรมถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกร	ราย	๖๕๐	๓๐๐	๑๙๕,๐๐๐
๘	การเตรียมความพร้อมเกษตรกร/การประเมินมาตรฐานการผลิตเบื้องต้น	ราย	๖๕๐	๑๐๐	๖๕,๐๐๐
๙	การอบรมถ่ายทอดความรู้แก่ผู้ประกอบการ	ราย	๖๕	๖,๐๐๐	๓๙๐,๐๐๐
๑๐	การอบรมเชิงปฏิบัติการระบบการตรวจสอบย้อนกลับด้วย QR-Code	ราย	๑๙๕	๖,๐๐๐	๑,๑๗๐,๐๐๐
๑๑	การตรวจสอบและรับรองมาตรฐานข้าว GAP, GMP และ Q				๒,๐๐๐,๐๐๐
๑๒	การบริหารจัดการผลผลิต/การตลาดและการเชื่อมโยง				๒,๐๐๐,๐๐๐
๑๓	การจัดทำสื่อเผยแพร่และประชาสัมพันธ์				๑,๐๐๐,๐๐๐
๑๔	การประชุมสรุปผลการดำเนินงานโครงการ	ครั้ง	๑	๖,๐๐๐	๖,๐๐๐
๑๕	การติดตามและนิเทศงาน				๒๒๔,๐๐๐
๑๖	การรายงานผลการดำเนินงาน	เล่ม	๕๐๐	๓๐๐	๑๕๐,๐๐๐
๑๗	จ้างเจ้าหน้าที่ช่วยปฏิบัติงาน	ราย	๑๖	๑๘๐,๐๐๐	๒,๘๘๐,๐๐๐
๑๘	อำนวยการ	ศูนย์	๑๓	๕๐,๐๐๐	๖๕๐,๐๐๐
	รวมทั้งสิ้น				๑๑,๐๐๐,๐๐๐

๘. ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

๘.๑ เชิงปริมาณ ร้อยละ ๘๐ ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการผ่านการรับรองมาตรฐานข้าว GAP

๘.๒ เชิงคุณภาพ ร้อยละ ๘๐ ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีระบบการบริหารจัดการผลผลิตข้าวดีขึ้น

๙. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๙.๑ เกษตรกรมีรายได้และความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

๙.๒ ผู้ประกอบการมีผลการประกอบการที่สูงขึ้น

๑๐. ข้อมูลผู้ประสานงาน

นางสาวอรอนงค์ โคกสูงเนิน ตำแหน่งนักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ

สำนักส่งเสริมการผลิตข้าว

โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๒๕๖๑ ๓๙๖๒

มือถือ ๐ ๘๐๘๐๖๐๖๖๒

➤ กรมประมง จำนวน ๘ โครงการ ดังนี้

โครงการที่ ๑ : โครงการส่งเสริมการค้าชายแดน

๑. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล

จากการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของอาเซียน ส่งผลต่อการเคลื่อนย้ายสินค้าและบริการในบริเวณชายแดนเศรษฐกิจที่ติดประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งคาดว่าจะทำให้มีปริมาณการนำเข้าและส่งออกสินค้าและผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรไปยังประเทศประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนเพิ่มมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นพืช ปศุสัตว์ และประมง ซึ่งจะส่งผลให้ระบบเศรษฐกิจการค้าชายแดนขยายตัวเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตามการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศมีความจำเป็นที่จะต้องตรวจสอบและเฝ้าระวังในเรื่องของคุณภาพสินค้าและโรคระบาดต่าง ๆ ที่จะมาจากการสินค้าและผลิตภัณฑ์ เพื่อเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค และเฝ้าระวังป้องกันโรคระบาดด้านพืช ปศุสัตว์ และประมง ไม่ให้มีผลกระทบกับเกษตรกรผู้ผลิตสินค้าเกษตรภายในประเทศ ดังนั้น กรมประมงจึงจัดทำโครงการพัฒนาด้านสินค้าเกษตร ในพื้นที่ด่านสิงขร จ.ประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งเป็นด่านที่มีปริมาณและมูลค่าการนำเข้าและส่งออกสินค้าเกษตรสูง ให้เป็นด่านเศรษฐกิจสินค้าเกษตรชายแดนให้มีคุณภาพได้มาตรฐานสากล และเป็นการบูรณาการด่านสินค้าเกษตร ให้สามารถบริการเกษตรกร/ผู้ประกอบการได้ในจุดให้บริการเดียว (One Stop Service) เพื่อเป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายให้กับเกษตรกรและผู้ประกอบการ และเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการค้าชายแดนส่งเสริมสนับสนุนระบบโลจิสติกส์และการอำนวยความสะดวกด้านการค้าชายแดนเพื่อรองรับการเติบโตของเมืองและเอื้อต่อการค้าและการลงทุน

๒. วัตถุประสงค์ของโครงการ

เพื่อพัฒนาศักยภาพของด่านสินค้าประมงชายแดนให้ได้มาตรฐานสากล ให้สินค้าสัตว์น้ำที่นำเข้า-ส่งออก มีคุณภาพ และปลอดภัยจากโรคระบาด และอำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้ายสินค้าประมงที่ผ่านชายแดนให้มีความสะดวกและรวดเร็ว

๓. เป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ

๑. ด้านเศรษฐกิจสินค้าเกษตรชายแดนมีคุณภาพได้มาตรฐานสากล ๑ แห่ง (One Stop Service) ๑ แห่ง

๒. ระยะเวลาการออกใบอนุญาต นำเข้าส่งออกสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำลดลงร้อยละ ๑๐

๔. ความเชื่อมโยงกับทิศทางการพัฒนาภาค

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ : เปิดประตูการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว เชื่อมโยงเขตเศรษฐกิจพิเศษทวาย - ภาคกลาง - ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก

แนวทางการพัฒนาที่ ๕.๓ : พัฒนามาตรฐานด้านชายแดนไทย - เมียนมา บ้านพุน้ำร้อน ด่านเจดีย์สามองค์ และด่านสิงขร เพื่อเชื่อมโยงการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวกับเมียนมา

๕. กิจกรรมที่สำคัญของโครงการ: พัฒนาด่านสินค้าประมง-ภาคกลาง

๖. หน่วยงานรับผิดชอบ: กรมประมง

๗. ระยะเวลาดำเนินการ ๑ ปี (ปี ๒๕๖๓)

๘. งบประมาณ ๖.๓๑๖๔ ล้านบาท

๙. ผลผลิต (Output) : ด่านสินค้าเกษตรชายแดนมีคุณภาพได้มาตรฐานสากล ๑ แห่ง (One Stop Service)

๑๐. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)

๑๐.๑ สินค้าเกษตรที่นำเข้าประเทศมีคุณภาพ ไม่มีโรคระบาดหรือสิ่งเจือปนที่อาจติดมาแล้วก่อให้เกิดผลกระทบทางเศรษฐกิจ

๑๐.๒ เศรษฐกิจการค้าชายแดนสินค้าเกษตรเพิ่มขึ้น

โครงการที่ ๒ : โครงการส่งเสริมและพัฒนากุ้ง

๑. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล

พื้นที่ภาคกลางเป็นแหล่งประมงน้ำจืดที่สำคัญของประเทศ สัตว์น้ำที่นิยมนำมาบริโภค ได้แก่ ปลาช่อน และปลาสลิด ซึ่งข้อมูลจากระบบภูมิสารสนเทศประมง (Fisheries Map) ณ วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๑ ประเทศไทยมีฟาร์มเลี้ยงปลาช่อน จำนวน ๓,๖๙๖ ฟาร์ม เนื้อที่เลี้ยงรวม ๓,๗๔๕.๒๓ ไร่ โดยเฉพาะพื้นที่ภาคกลางกล่าวได้ว่า เป็นแหล่งเลี้ยงปลาช่อนที่สำคัญของประเทศ โดย “ปลาช่อนแม่ลา” จากจังหวัดสิงห์บุรี เป็นชื่อเรียกที่คุ้นหู แต่ด้วยสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป แม่น้ำลาต้นเหือด ปลาช่อนแม่ลาที่เคยขึ้นชื่อ และสามารถพบได้ทั่วไปเริ่มหาได้ยาก ปัจจุบันกรมประมงสามารถเพาะขยายพันธุ์และปล่อยคืนสู่ธรรมชาติ เพื่อเป็นการอนุรักษ์ และสำหรับปลาสลิด เป็นปลาน้ำจืดพื้นบ้านของไทย มีแหล่งกำเนิดอยู่ในที่ราบลุ่มภาคกลาง ข้อมูลจากระบบภูมิสารสนเทศประมง (Fisheries Map) ณ วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๑ ประเทศไทยมีฟาร์มเลี้ยงปลาสลิด จำนวน ๒,๑๙๕ ฟาร์ม เนื้อที่เลี้ยงรวม ๒๑,๓๘๙.๖๑ ไร่ แหล่งเลี้ยงปลาสลิดที่สำคัญ คือ อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ และทางภาคใต้มีการเลี้ยงในเขตจังหวัดปัตตานี และนราธิวาส ซึ่งเป็นพื้นที่ดินพรุดินเปรี้ยว ปัจจุบันมีเกษตรกรเลี้ยงปลาสลิดในพื้นที่จังหวัดอื่นด้วย ได้แก่ สมุทรสาคร เพื่อเป็นการเพิ่มผลผลิตให้มีปริมาณเพียงพอต่อการบริโภค ปัจจุบันมีการพัฒนาการเพาะเลี้ยงปลาสลิดให้ได้ผลผลิตที่แน่นอนมากขึ้น พัฒนาการเลี้ยงมาเป็นแบบกึ่งพัฒนา มีการเพิ่มอาหารธรรมชาติในบ่อเลี้ยง โดยการใส่ปุ๋ยอินทรีย์ ได้แก่ ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก เป็นต้น นอกจากนี้ยังเลี้ยงโดยใช้อาหารสมทบจำพวกรำละเอียด และปลาป่น และแปรรูปเพื่อเป็นสินค้าส่งออกในรูปแบบผลิตภัณฑ์ปลาสลิดเค็มตากแห้ง เป็นต้น

เพื่อเป็นการยกระดับการผลิตสัตว์น้ำทั้ง ๒ ชนิด ให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน เน้นกระบวนการผลิตที่ได้มาตรฐาน ผลผลิตที่ได้มีความปลอดภัยต่อการบริโภค การเพิ่มศักยภาพการผลิต การพัฒนาศักยภาพเกษตรกร การพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการแปรรูป รวมถึงการเพิ่มช่องทางการตลาด ล้วนเป็นสิ่งที่ต้องดำเนินการควบคู่กันไป กรมประมงจึงได้จัดทำโครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดเชิงพาณิชย์ เพื่อเป็นการส่งเสริมและพัฒนากุ้งและปลาสลิด มีการแปรรูปผลิตภัณฑ์ที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ พัฒนามาตรฐานฟาร์มผลิตที่ไม่ต่ำกว่ามาตรฐานระดับขั้นปลอดภัย (Food safety) จากสินค้าเกษตรหลักของภาค มีการขับเคลื่อนการพัฒนาแบบบูรณาการจากทั้งภาครัฐและภาคเอกชน สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (ยุทธศาสตร์ที่ ๒) และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) ในยุทธศาสตร์ที่ ๓ การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน โดยมุ่งเน้นการเสริมสร้างและพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิต และมีความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์การพัฒนาภาค ของประเทศ ในการยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมโดยใช้นวัตกรรม เทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์ เพื่อให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน ยกระดับสู่การเป็น Smart Farmer และ Smart Farming เพื่อให้เกษตรกรประสบความสำเร็จในเชิงธุรกิจ ต่อไป

๒. วัตถุประสงค์โครงการ

เพื่อสร้างความเข้มแข็งและเปิดโอกาสให้เกษตรกรเข้าถึงองค์ความรู้สำคัญในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม พัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากปลาช่อน และปลาสลิด ผลักดันสู่ความเป็นผู้ประกอบการแปรรูปแบบมืออาชีพ มีกระบวนการผลิตที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน GMP และมีความปลอดภัยต่อการบริโภค มีการพัฒนาการเก็บรักษา การขนส่งเพื่อยืดอายุของผลิตภัณฑ์และพัฒนาในรูปแบบบรรจุภัณฑ์ใหม่ๆ ที่ดึงดูดใจผู้บริโภคโดยยังคงไว้ซึ่งความเชื่อมโยงกับชุมชนท้องถิ่นและวัฒนธรรม

๓. เป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ

๓.๑ เกษตรกรได้รับการพัฒนาศักยภาพด้านการผลิต และการแปรรูป ๒๐๐ ราย

๓.๒ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีรายได้เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับรายได้ก่อนเข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕

๔. ความเชื่อมโยงกับทิศทางการพัฒนาภาค

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมโดยใช้นวัตกรรม เทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์ เพื่อให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

แนวทางการพัฒนาที่ ๓.๒ พัฒนามาตรฐานฟาร์มเพื่อผลิตอาหารปลอดภัย (Food safety) จากสินค้าเกษตรหลักของภาค

๕. กิจกรรมที่สำคัญของโครงการ

กิจกรรมที่ ๑ พัฒนาศักยภาพของเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด

๑.๑ รับสมัครและคัดเลือกเกษตรกรโครงการฯ ที่มีความพร้อมด้านเงินลงทุน เนื่องจากการเพาะเลี้ยง สัตว์น้ำ ได้แก่ ปลาช่อน และปลาสลิด มีต้นทุนการผลิตสูง ซึ่งใช้อาหารเม็ดสำเร็จรูปในระหว่างการเลี้ยง

๑.๒ จัดฝึกอบรมเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ โดยกำหนดหลักสูตรที่เฉพาะเจาะจงสำหรับการ พัฒนาของแต่ละกลุ่ม เน้นการปรับศักยภาพเกษตรกรเป้าหมายให้มีความรู้ความสามารถในการจัดทำ และวางแผนการผลิตที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดที่แท้จริง เพื่อยกระดับการผลิตปลาช่อน และปลาสลิด ไปสู่ การผลิตมาตรฐานสากล

๑.๓ จัดศึกษาดูงานด้านการเพาะเลี้ยง และแปรรูปปลาช่อนและปลาสลิด

๑.๔ สนับสนุนปัจจัยการผลิต (พันธุ์ปลาคุณภาพ อาหารสำหรับเลี้ยงปลาช่อน และปลาสลิด ฯลฯ)

๑.๕ จัดกิจกรรม matching ผู้ซื้อ-ผู้ขาย เพื่อให้เกิดการต่อรองราคาที่เป็นธรรม โดยมีหน่วยงาน ภาครัฐกำกับและกำหนดกติกา

๑.๖ จัดงานกินปลาช่อน ปลาสลิด หรือจัดกิจกรรมอื่นๆ เพื่อเป็นการกระตุ้นการบริโภคปลาช่อน และปลาสลิดในพื้นที่จังหวัดภาคกลางที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญต่าง ๆ ตามเทศกาลต่าง ๆ

๑.๗ ติดตามและประเมินผล

กิจกรรมที่ ๒ พัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการแปรรูปผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำจืด

๒.๑ ประเมินศักยภาพและคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

๒.๒ ตรวจสอบสุขลักษณะสถานที่ผลิตและกระบวนการผลิต พร้อมสุ่มตัวอย่างผลิตภัณฑ์และน้ำใช้ ของกลุ่มเป้าหมายก่อนการปรับปรุงมาตรฐานวิเคราะห์คุณภาพ

๒.๓ จัดทำแผนเพื่อพัฒนาและปรับปรุงในด้านกระบวนการผลิต โรงเรือน บรรจุภัณฑ์ เครื่องมือ และอุปกรณ์การผลิตที่เหมาะสม

๒.๔ สนับสนุนปัจจัยการผลิต เพื่อปรับปรุง และยกระดับคุณภาพมาตรฐานของผลิตภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์ และโรงเรือนของกลุ่ม

๒.๕ ตรวจสอบสุขลักษณะสถานที่ผลิต และกระบวนการผลิต พร้อมสุ่มตัวอย่างผลิตภัณฑ์และน้ำใช้ ของกลุ่มเป้าหมายหลังการปรับปรุง มาตรวจวิเคราะห์คุณภาพ

๒.๖ จัดประกวดผลิตภัณฑ์ปลาช่อนและปลาสลิดระดับจังหวัด กลุ่มจังหวัด และระดับภาค

๒.๗ ติดตามการดำเนินงานของกลุ่มเป้าหมาย

๖. หน่วยงานรับผิดชอบ : กรมประมง

๗. ระยะเวลาในการดำเนินงาน : ๑ ปี (ปี ๒๕๖๓)

๘. งบประมาณ : ๒.๓๓๒๖ ล้านบาท

๙. ผลผลิต (output)

๙.๑ เกษตรกรได้รับการพัฒนาศักยภาพด้านการผลิต การแปรรูป และการวางแผนการตลาดปีละไม่น้อยกว่า ๑๐๐ รายต่อชนิด

๙.๒ ฟาร์มเพาะเลี้ยงปลาช่อนและปลาสิดได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP ปีละไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๕๐ ต่อชนิด

๙.๓ ผลิตภัณฑ์จากปลาช่อนของกลุ่มเป้าหมายมีความปลอดภัยและเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค มีการแปรรูปผลิตภัณฑ์เพิ่มขึ้น ปีละไม่น้อยกว่า ๑ ชนิดผลิตภัณฑ์

๙.๔ กลุ่มเกษตรกรได้รับการพัฒนาศักยภาพด้านการแปรรูปที่ถูกสุขลักษณะตามมาตรฐาน GMP และได้รับการสนับสนุนในการวางแผนพัฒนาในเชิงธุรกิจ ปีละไม่น้อยกว่า ๑ กลุ่ม

๙.๕ ผลผลิตปลาสิดแปรรูปที่สามารถตรวจสอบแหล่งที่มาของผลผลิตได้ร้อยละ ๑๐๐

๙.๖ พัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์เพิ่มมูลค่า กลุ่มละไม่น้อยกว่า ๑ ผลิตภัณฑ์

๑๐. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)

เชิงปริมาณ

๑. เกษตรกรในโครงการฯ มีรายได้เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับรายได้ที่ไม่ได้เข้าร่วมโครงการฯ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๒๐

๒. โรงเรือน/กระบวนการผลิต ผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ของกลุ่มเป้าหมายได้รับการพัฒนาให้ถูกสุขลักษณะ เป็นไปตามมาตรฐานและมีประสิทธิภาพมากขึ้น ปีละไม่น้อยกว่า ๑ กลุ่ม/ชนิด

เชิงคุณภาพ

๑. ยกระดับภาคการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจัดให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากลเพื่อรองรับการพัฒนาประเทศและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันได้ในอนาคต นำมาซึ่งความมั่นคงในการประกอบอาชีพเกษตรกรและคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของเกษตรกร

๒. ผลิตภัณฑ์จากปลาช่อนและปลาสิดของกลุ่มเป้าหมายมีรูปแบบบรรจุภัณฑ์ที่สวยงามดึงดูดลูกค้า และสามารถรักษาคุณภาพผลิตภัณฑ์ในบรรจุภัณฑ์ได้

๓. กลุ่มเกษตรกรมีกระบวนการผลิตและการแปรรูปอย่างถูกสุขลักษณะตามมาตรฐาน GMP มีความปลอดภัยต่อการบริโภค ได้รับการสนับสนุนในการวางแผนพัฒนาในเชิงธุรกิจเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันได้ในอนาคต นำมาซึ่งความมั่นคงในการประกอบอาชีพเกษตรกรและคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของเกษตรกร

โครงการที่ ๓ : โครงการพัฒนาศักยภาพการผลิตกุ้งก้ามกรามคุณภาพตลอดห่วงโซ่การผลิต

๑. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล

ภาคกลาง เป็นจังหวัดที่มีผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดมากเป็นอันดับต้นของประเทศ โดยเฉพาะกุ้งก้ามกรามกระจายอยู่ในพื้นที่จังหวัดราชบุรี สุพรรณบุรี นครปฐม กาญจนบุรี อยุธยา ปทุมธานี สิงห์บุรี นนทบุรี กรุงเทพฯ เป็นต้น ซึ่งหน่วยงานราชการให้ความสำคัญกับเกษตรกร และให้มีการผลิตที่มีประสิทธิภาพ (Productivity)

แม้ว่าจังหวัดภาคกลางจะมีเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงกุ้งก้ามกรามจำนวนมาก และเป็นฐานการผลิตกุ้งก้ามกรามที่สำคัญของประเทศไทย แต่ยังขาดการพัฒนาสายพันธุ์ให้ได้มาตรฐานและเพียงพอ การสร้างนวัตกรรม การให้ความรู้ด้านความปลอดภัยทางชีวภาพ(Biosecurity) การแปรรูป และการเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าสัตว์น้ำและเพิ่มมูลค่าผลผลิตด้านการประมงให้ยั่งยืนรวมทั้งการขยายตลาดผู้บริโภคให้กว้างขวางทั้งในและต่างประเทศ จึงมีความจำเป็นเร่งด่วนในการส่งเสริมและ พัฒนาการตลาดกุ้งก้ามกราม ให้เกษตรกร เสริมสร้างวิสัยทัศน์และการให้ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีการผลิตการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐาน และการจำหน่ายสัตว์น้ำ การให้ความรู้ด้านความปลอดภัยทางชีวภาพ(Biosecurity) การแปรรูป เป็นการพัฒนาเสริมสร้างประสบการณ์ต่างๆ ทั้งด้านการบริหารจัดการ ตลอดจนเทคโนโลยีด้านการผลิต กลไกการค้าขายผลผลิตทางการประมง รวมถึงการนำองค์ความรู้มาประยุกต์และ พัฒนาการดำเนินงาน และแนวทางในการขยายช่องทางการตลาด เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันมากขึ้น

๒. วัตถุประสงค์ของโครงการ

๒.๑ เพื่อส่งเสริมการผลิตพันธุ์กุ้งก้ามกรามที่ได้มาตรฐานมีคุณภาพ

๒.๒ เพื่อยกระดับคุณภาพสินค้ากุ้งก้ามกราม สร้างนวัตกรรม

๒.๓ เพื่อพัฒนาการแปรรูปกุ้งก้ามกราม และประชาสัมพันธ์ส่งเสริมช่องทางการตลาด

๓. เป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ

๓.๑ ได้สายพันธุ์กุ้งก้ามกรามที่ได้มาตรฐานมีคุณภาพตามความต้องการของเกษตรกร อย่างน้อย ๑ สายพันธุ์

๓.๒ กรมประมงสามารถผลิตพันธุ์กุ้งก้ามกรามที่ได้มาตรฐานมีคุณภาพ เพียงพอต่อความต้องการของโรงเพาะฟัก

๓.๓ ได้นวัตกรรมในการพัฒนาสายพันธุ์ที่มีเพศผู้มากขึ้น หรือได้นวัตกรรมการคัดแยกเพศกุ้งก้ามกรามขนาดเล็ก

๓.๔ มีการพัฒนาการผลิต ปม.๑ ที่มีคุณภาพเพียงพอ อย่างน้อยจังหวัดละ ๑ แห่ง

๓.๕ เกษตรกรได้รับการอบรมด้านความปลอดภัยทางชีวภาพ การแปรรูป และตลาดออนไลน์ อย่างน้อยจังหวัดละ ๑๐๐ คน

๓.๖ ได้องค์ความรู้ในการสร้างนวัตกรรมการเลี้ยงกุ้งก้ามกรามแบบแยกเพศ

๓.๗ สามารถหาแหล่งโปรตีนอื่นทดแทนปลาป่นได้อย่างน้อย ๑ แหล่ง (จากงานวิจัยของ กรมประมง)

๓.๘ ได้องค์ความรู้ในการแปรรูปกุ้งก้ามกรามเพื่อคงรสชาติ และความสด อย่างน้อย ๓ รายการ (กรมประมงร่วมกับเกษตรกร)

๓.๙ มีการแสดงสินค้าผลผลิตกุ้งก้ามกรามในต่างประเทศอย่างน้อย ๓ ประเทศ (กรมประมงร่วมกับเกษตรกร)

๔. ความเชื่อมโยงกับทิศทางการพัฒนาภาค

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมโดยใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีและความคิดสร้างสรรค์เพื่อให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

๕. กิจกรรมที่สำคัญของโครงการ

๕.๑ กิจกรรมหลัก : ส่งเสริมการผลิตพันธุ์กุ้งก้ามกรามที่ได้มาตรฐานมีคุณภาพ

๕.๒ กิจกรรมหลัก : ยกระดับคุณภาพสินค้า สร้างนวัตกรรม

๕.๓ กิจกรรมหลัก : พัฒนาการแปรรูป และส่งเสริมช่องทางการตลาด

๖. หน่วยงานรับผิดชอบ : จังหวัดราชบุรี/สุพรรณบุรี/นครปฐม/กาญจนบุรี/อยุธยา/ปทุมธานี/สิงห์บุรี/นนทบุรี/ประจวบคีรีขันธ์/กทม.

๗. ระยะเวลาในการดำเนินงาน : เริ่ม ๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ – สิ้นสุด ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔

๘. งบประมาณ : จำนวน ๔๓,๕๔๘,๐๐๐ บาท

๙. แผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายเงิน

๑. กิจกรรมหลัก : ส่งเสริมการผลิตพันธุ์กุ้งก้ามกรามที่ได้มาตรฐานมีคุณภาพ

งบประมาณ ๗,๑๕๔,๐๐๐ บาท

๑.๑ ส่งเสริมโรงเพาะฟักต้นแบบเพื่อพัฒนาสายพันธุ์ที่มีคุณภาพและเพียงพอกับความต้องการ

๑.๒ กุ้งก้ามกรามได้รับการพัฒนาสายพันธุ์ที่มีคุณภาพได้มาตรฐานสม่ำเสมอ และให้มี เพศผู้มากขึ้น

๑.๓ จัดตั้ง/ส่งเสริม/สนับสนุน พัฒนาการผลิต ปม.๑ ให้มีคุณภาพและเพียงพอ

๒. กิจกรรมหลัก : ยกระดับคุณภาพสินค้ากุ้งก้ามกราม และสร้างนวัตกรรม

งบประมาณ ๖,๑๓๔,๐๐๐ บาท

๒.๑ อบรมให้ความรู้ด้านความปลอดภัยทางชีวภาพ (Biosecurity) การแปรรูป และ ตลาดออนไลน์

๒.๒ สร้างนวัตกรรมการเลี้ยงกุ้งก้ามกรามแบบแยกเพศ (ถอดองค์ความรู้)

๒.๓ วิจัยหาแหล่งโปรตีนอื่นทดแทนปลาป่น

๓. กิจกรรมหลัก : พัฒนาการแปรรูปกุ้งก้ามกราม และประชาสัมพันธ์ส่งเสริมช่องทางการตลาด

งบประมาณ ๓๐,๒๖๐,๐๐๐ บาท

๓.๑ พัฒนาการแปรรูปกุ้งก้ามกรามเพื่อคงรสชาติ และความสด

๓.๒ จัดงานเทศกาลบริโภคกุ้งก้ามกรามระดับภาค

๓.๓ เปิดตลาดช่องทางการทำตลาดออนไลน์

๓.๔ จัดตลาดเกษตรกรสำหรับผู้เลี้ยงกุ้งก้ามกราม

๓.๕ จัดงานแสดงสินค้าผลผลิตกุ้งก้ามกรามในต่างประเทศ (จีน ไต้หวัน และสิงคโปร์)

(หมายเหตุ : ถัวจ่ายทุกรายการ)

๑๐. ผลผลิต (output)

๑๐.๑ มีโรงเพาะฟักกุ้งก้ามกรามมีการพัฒนาสายพันธุ์ที่มีคุณภาพสม่ำเสมอ และเพียงพอกับความต้องการ จำนวน ๕ แห่ง

๑๐.๒ มีโรงเพาะฟักกุ้งก้ามกรามต้นแบบเพื่อพัฒนาสายพันธุ์กุ้งก้ามกรามที่มีคุณภาพ ให้มีเพศผู้มากขึ้น จำนวน ๑ แห่ง

๑๐.๓ จัดตั้ง/ส่งเสริม/สนับสนุน สถานผลิต ปม.๑ เพื่อพัฒนาการผลิตให้มีคุณภาพ และเพียงพอ จำนวน ๑๐ แห่ง

๑๐.๔ ให้ความรู้ด้านความปลอดภัยทางชีวภาพ (Biosecurity) จำนวน ๑๐ ครั้ง

๑๐.๕ สร้างนวัตกรรมการเลี้ยงกุ้งก้ามกรามแบบแยกเพศ จำนวน ๑ นวัตกรรม

๑๐.๖ วิจัยหาแหล่งโปรตีนอื่นทดแทนปลาป่น เช่น หนอนนก จำนวน ๑ ชนิด/แหล่ง

๑๐.๗ พัฒนาโรงเพาะฟักกุ้งก้ามกราม ให้ได้มาตรฐานเพิ่มมากขึ้น จำนวน ๕ แห่ง

๑๐.๘ มีการพัฒนาการแปรรูปกุ้งก้ามกราม เพื่อรักษาคุณภาพ จำนวน ๓ รายการ

- ๑๐.๙ มีการจัดงานเทศกาลบริโภคกึ่งกำกรามระดับภาค จำนวน ๑ ครั้ง
- ๑๐.๑๐ เปิดตลาดช่องทางการทำตลาดออนไลน์ จำนวน ๓ ช่องทาง
- ๑๐.๑๑ ส่งเสริมการบริโภคแบบจำหน่ายตรง (การจัดตลาดเกษตรกรสำหรับผู้เลี้ยงกึ่งกำกราม) จำนวน ๕ แห่ง และมีการแสดงสินค้าผลผลิตกึ่งกำกรามในต่างประเทศ จำนวน ๓ ประเทศ

๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)

- ๑๑.๑ กึ่งกำกรามได้รับการพัฒนาสายพันธุ์ที่มีคุณภาพสม่ำเสมอ และเพียงพอกับความต้องการของโรงเพาะฟัก
- ๑๑.๒ กึ่งกำกรามได้รับการพัฒนาสายพันธุ์ให้มีเพศผู้มากขึ้น
- ๑๑.๓ มีการพัฒนาการผลิต ปม.๑ ให้มีคุณภาพและเพียงพอ
- ๑๑.๔ มีการพัฒนาการแปรรูปกึ่งกำกราม เพื่อรักษาคุณภาพ
- ๑๑.๕ มีการจัดงานเทศกาลบริโภคกึ่งกำกราม
- ๑๑.๖ เปิดตลาดช่องทางการทำตลาดออนไลน์
- ๑๑.๗ ส่งเสริมการบริโภคแบบจำหน่ายตรง(จัดตลาดเกษตรกรสำหรับผู้เลี้ยงกึ่งกำกราม)
- ๑๑.๘ ให้ความรู้ด้านความปลอดภัยทางชีวภาพ(Biosecurity)
- ๑๑.๙ มีการสร้างนวัตกรรมการเลี้ยงกึ่งกำกรามแบบแยกเพศ
- ๑๑.๑๐ มีการวิจัยหาแหล่งโปรตีนอื่นทดแทน เช่น หนอนนก
- ๑๑.๑๑ มีการพัฒนาโรงเพาะฟักกึ่งกำกราม ให้ได้มาตรฐานเพิ่มมากขึ้น
- ๑๑.๑๒ มีการจัดแสดงสินค้ากึ่งกำกรามในตลาดต่างประเทศเพิ่มขึ้น

๑๒. ผลสัมฤทธิ์ (Impact)

ผู้ประกอบการโรงเพาะฟักกึ่งกำกรามในพื้นที่ภาคกลาง สามารถพัฒนาสายพันธุ์กึ่งกำกรามให้มีคุณภาพสม่ำเสมอและเพียงพอกับความต้องการของโรงเพาะฟัก และตรงกับความต้องการของตลาดผู้บริโภค เกษตรกรผู้เลี้ยงกึ่งกำกรามได้รับการถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีด้านความปลอดภัยทางชีวภาพ (Biosecurity) สร้างนวัตกรรมการเลี้ยงกึ่งกำกรามแบบแยกเพศ การวิจัยหาแหล่งโปรตีนอื่นทดแทน เช่น หนอนนก มีการจัดงานเทศกาลบริโภคกึ่งกำกราม การแปรรูป การทำตลาดออนไลน์ และมีตลาดสำหรับเกษตรกรเพื่อเป็นช่องทางการตลาดรองรับการจำหน่ายสินค้ากึ่งกำกราม ในระดับรากหญ้าต่อไป

โครงการที่ ๔ : พัฒนาการแปรรูป บริหารจัดการ และจำหน่ายผลิตภัณฑ์จระเข้ครบวงจร เพื่อแก้ไขปัญหา ราคาจระเข้ตกต่ำ

๑. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล

ประเทศไทยประสบความสำเร็จในการเพาะเลี้ยงจระเข้ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๔๙ ทำให้จระเข้ถูกจัดเป็นสัตว์เศรษฐกิจที่มีความสำคัญเชิงพาณิชย์ อุตสาหกรรมเกษตร และการท่องเที่ยว การเพาะเลี้ยงจระเข้มีการขยายตัวไปทั่วประเทศโดยเฉพาะภาคกลาง ต่อมารัฐบาลได้ออกพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดให้จระเข้จัดเป็นสัตว์ป่าคุ้มครองตามกฎหมาย แต่อนุญาตเพาะเลี้ยงและค้าขายได้ ภายใต้การควบคุมดูแลของกรมประมง นอกจากนี้การค้าจระเข้ทั้ง ๓ ชนิด ยังอยู่ภายใต้อนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศ ซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ หรือไซเตส จากข้อมูลปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ประเทศไทยเพาะเลี้ยงจระเข้มากกว่า ๑ ล้านตัว มีผู้เพาะเลี้ยงที่ได้รับอนุญาตจำนวน ๑,๒๐๐ ราย มีมูลค่าส่งออกต่างประเทศ จำนวน ๓,๘๐๐ ล้านบาท เนื่องจากจระเข้เป็นสัตว์ที่สามารถนำอวัยวะมาใช้ประโยชน์ได้ทุกส่วน ไม่ว่าจะเป็น เนื้อ เลือด และ ไขมัน โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์หนังจากหนังจระเข้ สามารถสร้างอาชีพและรายได้ให้กับผู้เลี้ยงอย่างมาก แต่จากการขยายตัวของเพาะเลี้ยงจระเข้เป็นจำนวนมากและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี รวมทั้งมีประเทศคู่แข่งทางการค้ามากขึ้น เช่น เวียดนาม กัมพูชา เป็นต้น และส่งผลิตภัณฑ์หนังจระเข้เข้ามาจำหน่ายในตลาดประเทศไทย ปัจจุบันการเพาะเลี้ยงจระเข้ของประเทศไทยมีปัญหาผลผลิตล้นตลาด ไม่มีผู้รับซื้อ เกษตรกรได้รับความเดือดร้อนทำให้ราคาจระเข้มีชีวิตรอดต่ำกว่า ๗๕ เปอร์เซ็นต์

ในขณะที่หนังจระเข้จัดเป็นสินค้าโภคภัณฑ์ประเภทหนึ่งที่มีความต้องการในตลาดสูงและมีราคาดีเป็นสินค้าหนึ่งที่สวยงามตามธรรมชาติ ราคาสูง และมีความแข็งแรงทนทานเหมาะสำหรับผลิตเป็นของใช้ เช่น กระเป๋า รองเท้า เข็มขัด ก่องบูทรี หรือแม้กระทั่งใช้ในการผลิตสินค้าเคหะสิ่งทอสำหรับบ้านและรถยนต์ ดังนั้นการเพิ่มหรือกระตุ้นอัตราการใช้ผลิตภัณฑ์เครื่องหนังจระเข้ และการบริโภคผลิตภัณฑ์จากเนื้อจระเข้ภายในประเทศ เป็นอีกหนทางหนึ่งในการแก้ไขปัญหาผลผลิตล้นตลาดได้ โดยการจัดทำโครงการจัดแสดงสินค้า จำหน่าย และเชื่อมโยงการกระจายสินค้าระดับภูมิภาค (ผลิตภัณฑ์จากจระเข้) เพื่อสนับสนุนกลุ่มอาชีพสินค้า และผลิตภัณฑ์ที่ผลิตภายในภาคกลาง สร้างโอกาสและเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้า รวมถึงจัดตั้งศูนย์แปรรูปผลิตภัณฑ์อาหารและผลิตภัณฑ์ โดยการรวมกลุ่มของเกษตรกรองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นผู้เพาะเลี้ยงจระเข้ เป็นการช่วยส่งเสริมในการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์สินค้าจากจระเข้อย่างครบวงจร เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบปัญหาราคาจระเข้ตกต่ำ ให้สามารถช่วยเหลือตนเอง ในการเพิ่มมูลค่าสินค้าและเพิ่มทางเลือกในการจำหน่ายผลผลิตและผลิตภัณฑ์จากจระเข้ จากผู้ผลิตโดยตรงถึงผู้บริโภคภายในประเทศ

๒. วัตถุประสงค์ของโครงการ

- ๒.๑ เพื่อแก้ไขปัญหาให้เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงจระเข้ เนื่องจากราคาจระเข้ตกต่ำ
- ๒.๒ เสริมสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงจระเข้
- ๒.๓ พัฒนาการแปรรูปและผลิตภัณฑ์สินค้าจากจระเข้
- ๒.๔ สร้างและพัฒนากาตลาดผลิตภัณฑ์สินค้าจากจระเข้ครบวงจร

๓. เป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ

เป้าหมาย

๑. จัดตั้งโรงเชือด จำนวน ๑ แห่ง
๒. จัดตั้งโรงแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเนื้อจระเข้ จำนวน ๓ แห่ง
๓. จัดตั้งโรงแปรรูปผลิตภัณฑ์จากหนังจระเข้ จำนวน ๔ แห่ง
๔. จัดตั้งศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์จากจระเข้ จำนวน ๓ จังหวัด
๕. จัดแสดงสินค้า จำหน่าย และเชื่อมโยงการกระจายสินค้า (ผลิตภัณฑ์จากจระเข้) ระดับภูมิภาค จำนวน ๔ ครั้ง

ตัวชี้วัด

๑. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการจำหน่ายจระเข้มีชีวิต ไม่น้อยกว่า ๓๐ เปอร์เซ็นต์ (ราคาปัจจุบันจระเข้ขนาด ๒ เมตรขึ้นไป ราคา ๑,๕๐๐ บาท)
๒. เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงจระเข้ช่องทางการจำหน่ายเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า ๓ แห่ง

๔. ความเชื่อมโยงกับทิศทางการพัฒนาภาค

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมโดยใช้นวัตกรรมเทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์เพื่อให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

แนวทางพัฒนาที่ ๒ พัฒนามาตรฐานฟาร์มเพื่อผลิตอาหารปลอดภัย (Food Safety)

๕. กิจกรรมที่สำคัญของโครงการ

กิจกรรมที่ ๑ จัดตั้งศูนย์แปรรูปผลิตภัณฑ์จระเข้ครบวงจร

- ตั้งศูนย์แปรรูปผลิตภัณฑ์จระเข้ครบวงจร โดยรวมกลุ่มของเกษตรกรองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น ผู้เพาะเลี้ยงจระเข้

กิจกรรมที่ ๒ จัดแสดงสินค้า จำหน่าย และเชื่อมโยงการกระจายสินค้าระดับภูมิภาค (ผลิตภัณฑ์จากจระเข้)

- จัดแสดงสินค้า จำหน่าย และเชื่อมโยงการกระจายสินค้าระดับภูมิภาค (ผลิตภัณฑ์จากจระเข้)

๖. หน่วยงานรับผิดชอบ

กิจกรรมที่ ๑ ตั้งศูนย์แปรรูปผลิตภัณฑ์จระเข้ครบวงจร โดยรวมกลุ่มของเกษตรกรองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นผู้เพาะเลี้ยงจระเข้

- สำนักงานประมงจังหวัดราชบุรี อ่างทอง ลพบุรี สมุทรปราการ และสิงห์บุรี

กิจกรรมที่ ๒ จัดแสดงสินค้า จำหน่าย และเชื่อมโยงการกระจายสินค้าระดับภูมิภาค (ผลิตภัณฑ์จากจระเข้)

- สำนักงานประมงจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สิงห์บุรี กรุงเทพฯ นนทบุรี และ สมุทรปราการ

๗. ระยะเวลาในการดำเนินงาน : ปีงบประมาณ ๒๕๖๔-๒๕๖๕

๘. งบประมาณ : งบประมาณ ๕๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๙. แผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายเงิน

➤ ปี ๒๕๖๔ งบประมาณ ๓๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท

กิจกรรมที่ ๑ ตั้งศูนย์แปรรูปผลิตภัณฑ์จระเข้ครบวงจร โดยรวมกลุ่มของเกษตรกรองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นผู้เพาะเลี้ยงจระเข้

- โรงเชือด (ราชบุรี) งบประมาณ ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท

- โรงแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเนื้อจระเข้ เช่น ลูกชิ้น ไส้กรอก บาร์บีคิว เนื้อจระเข้แดดเดียว เป็นต้น (ราชบุรี, อ่างทอง, ลพบุรี) งบประมาณแต่ละ ๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท (รวมโรงเรือน เครื่องจักร และ อุปกรณ์) งบประมาณรวม ๑๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท

- ฟอกหนัง (สมุทรปราการ) เกษตรกรเป็นผู้ออกค่าใช้จ่าย

- โรงแปรรูปผลิตภัณฑ์จากหนังจระเข้ (ราชบุรี, อ่างทอง, ลพบุรี, สิงห์บุรี) งบประมาณโรงเรือนแต่ละ ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท ค่าเครื่องจักรและอุปกรณ์แต่ละ ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท งบประมาณรวม ๑๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท

➤ ปี ๒๕๖๕ งบประมาณ ๑๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท

กิจกรรมที่ ๒ จัดแสดงสินค้า จำหน่ายและเชื่อมโยงการกระจายสินค้าระดับภูมิภาค

- จัดหาจัดแสดงสินค้า จำหน่าย และเชื่อมโยงการกระจายสินค้า (ผลิตภัณฑ์จากจระเข้) ระดับภูมิภาค ๔ ภาค จำนวน ๔ ครั้ง งบประมาณครั้งละ ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท งบประมาณรวม ๑๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท (พระนครศรีอยุธยา และสิงห์บุรี)

- ศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์จากจระเข้ (กรุงเทพฯ, นนทบุรี, สมุทรปราการ) ๓ จังหวัด งบประมาณค่าเช่าสถานที่จังหวัดละ ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท งบประมาณรวม ๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๑๐. ผลผลิต (output)

๑๐.๑ มีโรงเชือด จำนวน ๑ แห่ง

๑๐.๒ มีโรงแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเนื้อจระเข้ จำนวน ๓ แห่ง

๑๐.๓ มีโรงแปรรูปผลิตภัณฑ์จากหนังจระเข้ จำนวน ๔ แห่ง

๑๐.๔ มีศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์จากจระเข้ จำนวน ๓ จังหวัด

๑๐.๕ มีการแสดงสินค้า จำหน่าย และเชื่อมโยงการกระจายสินค้า (ผลิตภัณฑ์จากจระเข้) ระดับภูมิภาค ภายในประเทศจำนวน ๔ ครั้ง

๑๐.๖ มีผลิตภัณฑ์แปรรูปจากเนื้อและหนังจระเข้

๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (outcome)

เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงจระเข้มีรายได้เพิ่มขึ้นจากการขายจระเข้มีชีวิต และสามารถแก้ไขปัญหาราคาจระเข้มีชีวิตตกต่ำ

๑๒. ผลสัมฤทธิ์ (impact)

เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงจระเข้สามารถทำธุรกิจ ได้อย่างยั่งยืน

โครงการที่ ๕ : โครงการพัฒนาศักยภาพการผลิตปลาน้ำจืดแบบครบวงจร

๑. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล

โครงการพัฒนาศักยภาพการผลิตปลาน้ำจืดแบบครบวงจร เป็นโครงการดำเนินงานของหน่วยงานสังกัดกรมประมงในกลุ่มจังหวัดภาคกลาง สอดคล้องกับแผนพัฒนาภาคกลางในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๕) ซึ่งยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับภาคการประมง ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ยุทธศาสตร์การผลิตสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมโดยใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีและความคิดสร้างสรรค์เพื่อให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน ได้แก่ ๑) นำผลการวิจัยและพัฒนาด้านการเกษตร และอุตสาหกรรมเกษตรมาใช้ในเชิงพาณิชย์ ๒) พัฒนามาตรฐานฟาร์มเพื่อผลิตอาหารปลอดภัย (Food safety) จากสินค้าเกษตรหลักของภาคเพื่อส่งออกสินค้าเกษตรคุณภาพสูง ๓) ส่งเสริมการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดโดยใช้เทคโนโลยีการเกษตรเพื่อยกระดับสู่ Smart Farmer และ Smart Farming ซึ่งปลาน้ำจืด ที่นิยมบริโภคมีทั้งสดและแปรรูปได้แก่ ปลาดุกและปลาสลิด โดยเฉพาะการแปรรูปปลาดุกเป็นปลาดุกแดดเดียว ปลาดุกเค็ม ปลาดุกย่าง ปลาดุกเส้น ปลาดุกหวาน ลูกชิ้นปลาดุก ทอดมันปลาดุก ปลาดุกฟู ปลาดุกผัดขิง ปลาดุกผัดขอสสเต็ก น้ำพริกปลาดุก และหนังปลาดุกทอดกรอบ ส่วนแปรรูปปลาสลิดได้แก่ ปลาสลิดแดดเดียว กุนเชียงปลาสลิด ปลาสลิดทอดกระเทียม ยำปลาสลิดทอด น้ำพริกปลาสลิด และเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ ซึ่งผลิตภัณฑ์อาหารจากปลาน้ำจืดมีคุณค่าทางโภชนาการค่อนข้างสูงโดยผู้บริโภคจะได้รับทั้งโปรตีน วิตามินและเกลือแร่ ผลิตภัณฑ์แปรรูปปลาน้ำจืดมีความสำคัญทางเศรษฐกิจอย่างมากของภาคกลาง มีปริมาณการผลิต ๗๕,๗๕๓ ตันต่อปี คิดเป็นมูลค่ามากกว่า ๒,๘๐๐ ล้านบาทต่อปี แต่ผู้ผลิตส่วนใหญ่ประสบปัญหาคือการขาดแคลนวัตถุดิบ โดยเฉพาะปลาน้ำจืดสดในพื้นที่ภาคกลางมีปริมาณไม่เพียงพอ ภาคกลางมีความต้องการปลาน้ำจืดในการแปรรูปจำนวนไม่น้อยกว่า ๒,๐๐๐ ตันต่อปี และเกษตรกรมีศักยภาพที่จะพัฒนากลุ่มแปรรูป จำนวน ๖ กลุ่ม ที่ผ่านมาผู้ผลิตส่วนใหญ่นำวัตถุดิบปลาน้ำจืดมาจากพื้นที่อื่นๆ เพื่อแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ ดังนั้นการพัฒนาการเพาะเลี้ยงปลาน้ำจืดแบบครบวงจร จะทำให้ผลผลิตปลาน้ำจืดมีปริมาณเพียงพอต่อความต้องการและมีคุณภาพ จากการยกระดับมาตรฐานการเพาะเลี้ยง จะส่งผลให้เกษตรกรหรือผู้ประกอบการมีความมั่นใจถึงมาตรฐานความปลอดภัยของปลาน้ำจืดที่จะนำมาบริโภคและแปรรูป การจัดตั้งกลุ่มหรือการรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงปลาน้ำจืดเพื่อผลิตและแปรรูป การออกแบบบรรจุภัณฑ์ ออกแบบยี่ห้อ/ฉลากผลิตภัณฑ์ รวมทั้งการเรียนรู้ช่องทางการตลาดจะเป็นการเพิ่มมูลค่าสินค้า ทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น ดังนั้นหากสามารถพัฒนาให้เกษตรกรมีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการด้านการผลิตปลาน้ำจืดแบบครบวงจร จะทำให้ประชาชนได้รับโปรตีนจากปลาน้ำจืดอย่างเพียงพอในการบริโภค และยังเป็นการเพิ่มรายได้ให้เกษตรกร ส่งผลให้มีคุณภาพชีวิต และความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น เกิดความมั่นคงและยั่งยืนในการประกอบอาชีพด้านการประมงของภาคกลางและประเทศต่อไป

๒. วัตถุประสงค์โครงการ

๒.๑ เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เพาะเลี้ยงปลาน้ำจืดให้มีความสามารถด้านการผลิตและการแปรรูปสินค้าปลอดภัยและได้มาตรฐาน

๒.๒ เพื่อยกระดับการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดของเกษตรกรให้เข้าสู่ระบบมาตรฐาน

๒.๓ เพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เพาะเลี้ยงปลาน้ำจืด/ผู้ประกอบการให้เกิดการรวมกลุ่มหรือจัดตั้งกลุ่มในการผลิตและแปรรูปผลิตภัณฑ์จากปลาน้ำจืดที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน มีความปลอดภัยต่อการบริโภค

๒.๔ เพื่อพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการแปรรูปปลาน้ำจืดให้มีการพัฒนารูปแบบบรรจุภัณฑ์ ยี่ห้อ/ฉลากสินค้า เพื่อดึงดูดผู้บริโภครวมทั้งเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าปลาน้ำจืดในการสร้างโอกาสและสร้างรายได้ให้กับกลุ่มเกษตรกร

๓. พื้นที่เป้าหมาย

พื้นที่จังหวัดภาคกลาง รวม ๖ จังหวัด คือจังหวัดสุพรรณบุรี จังหวัดสระบุรี จังหวัดปทุมธานี จังหวัดอ่างทอง จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรสงคราม

๔. เป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ

๔.๑ เกษตรกรได้รับการพัฒนาศักยภาพด้านการผลิตและการวางแผนการผลิตปลาน้ำจืดที่ปลอดภัย ได้มาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของตลาดจำนวน ๕๒๐ ราย

๔.๒ เกษตรกรสามารถพัฒนาสินค้าและผลิตภัณฑ์ของกลุ่มเป้าหมายให้ได้คุณภาพและได้มาตรฐาน มีการรวมกลุ่มผลิต และกลุ่มแปรรูปปลาน้ำจืดต้นแบบ จำนวน ๖ กลุ่ม

๔.๓ เกษตรกรมีรายได้จากการประกอบอาชีพเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐

๔.๔ ฟาร์มเพาะเลี้ยงปลาน้ำจืดได้รับการรับรองมาตรฐานชั้น GAP จำนวน ๓๓๐ ฟาร์ม

๔.๕ สถานประกอบการแปรรูปปลาน้ำจืดได้รับการพัฒนา ยกระดับ/หรือรักษากระบวนการผลิต เข้าสู่มาตรฐานฮาลาล ไม่น้อยกว่า ๒๐ สถานประกอบการ

๔.๖ เกษตรกร/ผู้ประกอบการได้รับการส่งเสริมกิจกรรมการขาย และจัดนิทรรศการ ออกร้าน เพื่อประชาสัมพันธ์สินค้าปลาน้ำจืดทั้งในพื้นที่และนอกเขตพื้นที่ของจังหวัด ๑๖ ครั้งต่อปี

๕. ความเชื่อมโยงกับทิศทางการพัฒนาภาคกลาง

➤ เชื่อมโยงกับประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคกลาง

ประเด็นยุทธศาสตร์ ที่ ๓ ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมโดยใช้นวัตกรรม เทคโนโลยีและความคิดสร้างสรรค์ เพื่อสามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

➤ ประเด็นการพัฒนา

๑. พัฒนามาตรฐานฟาร์มเพื่อผลิตอาหารปลอดภัย (Food safety) จากสินค้าปลาน้ำจืด

๒. ยกระดับมาตรฐานสินค้าปลาน้ำจืดเพื่อการส่งออกคุณภาพสูง

๓. ส่งเสริมและสนับสนุนธุรกิจ SMEs Startup โดยการนำงานวิจัยนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และการใช้กลยุทธ์การตลาด เพื่อให้สามารถเริ่มต้นธุรกิจและเติบโตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๖. กิจกรรมที่สำคัญของโครงการ

๖.๑ กิจกรรมด้านการพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลาน้ำจืด ประกอบด้วย ๖ กิจกรรมย่อย ได้แก่

๑. คัดเลือกเกษตรกรผู้เลี้ยงปลาน้ำจืดที่มีความพร้อมเข้าร่วมโครงการฯ

๒. จัดฝึกอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีความรู้มาตรฐาน GAP มาตรฐานฮาลาล และระบบการรับรองมาตรฐานฮาลาล การแปรรูปปลาน้ำจืด การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ โดยการพัฒนากลุ่มปรับศักยภาพในการเพาะพันธุ์ปลาน้ำจืด มุ่งเน้นการผลิตปลาน้ำจืดให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

๓. จัดศึกษาดูงานด้านการเพาะเลี้ยงปลาน้ำจืดคุณภาพ และการแปรรูปผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ

๔. การสนับสนุนปัจจัยการผลิตปลาน้ำจืดพันธุ์ดี อาหารปลาน้ำจืด อุปกรณ์ที่จำเป็นเพื่อพัฒนาเป็นกลุ่มเกษตรกรต้นแบบ

๕. จัดกิจกรรม matching ผู้ซื้อ-ผู้ขาย เพื่อให้เกิดการต่อราคาที่เป็นธรรม

๖. จัดงานเทศกาลกินปลาน้ำจืด หรือกิจกรรมอื่นๆ เพื่อกระตุ้นการบริโภคปลาน้ำจืดในพื้นที่จังหวัดภาคกลางที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ

๖.๒ กิจกรรมเพิ่มศักยภาพการแปรรูปส่งเสริมการจำหน่ายและการตลาดปลาน้ำจืดเพื่อสร้างฐานรายได้ที่ยั่งยืน ประกอบด้วย ๖ กิจกรรมย่อย ได้แก่

๑. พัฒนาชนิดผลิตภัณฑ์แปรรูป บรรจุภัณฑ์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม และประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างศักยภาพด้านการตลาด และผลิตภัณฑ์ปลอดภัยได้มาตรฐาน

๒. ยกระดับมาตรฐานของผลิตภัณฑ์แปรรูป โดยสนับสนุนปัจจัยการผลิตเพื่อปรับปรุง และยกระดับคุณภาพมาตรฐานของผลิตภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์ และโรงเรือนของกลุ่มฯ

๓. กิจกรรมสร้างความเข้มแข็งให้กลุ่มแปรรูป โดยจัดทำแผนเพื่อพัฒนาและปรับปรุงด้านกระบวนการผลิต

๔. พัฒนารูปแบบบรรจุภัณฑ์ ยี่ห้อ/ฉลากสินค้า และสร้างอัตลักษณ์ของผลิตภัณฑ์ เพื่อให้สามารถเข้าสู่ช่องทางการจำหน่ายได้

๕. กิจกรรมส่งเสริมการจำหน่ายและการตลาดปลาน้ำจืด โดยจัดประกวดผลิตภัณฑ์ปลาน้ำจืดระดับจังหวัด กลุ่มจังหวัด ระดับภาค และระดับประเทศ

๖. ติดตามการดำเนินงานของกลุ่มเป้าหมาย

๗. หน่วยงานรับผิดชอบ

๗.๑ สำนักงานประมงจังหวัดในพื้นที่ภาคกลาง รวม ๖ จังหวัด คือจังหวัดสุพรรณบุรี จังหวัดปทุมธานี จังหวัดสระบุรี จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรสงคราม จังหวัดอ่างทอง

๗.๒ กองวิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด

๗.๓ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดในภาคกลาง

๗.๔ ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดในภาคกลาง

๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ

ระยะเวลาดำเนินการ ๒ ปี (ตุลาคม ๒๕๖๔ - กันยายน ๒๕๖๕)

๙. งบประมาณ รวมทั้งสิ้น ๑๓,๖๓๑,๓๕๐ บาท

กิจกรรมหลักที่ ๑ ด้านการพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลาผลิต วงเงิน ๔,๔๑๘,๒๐๐ บาท ประกอบด้วย ๓ กิจกรรมย่อย ดังนี้

๑. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการลดต้นทุน (อบรม สนับสนุนการปรับปรุงบ่อเลี้ยง และพัฒนาการ สนับสนุนปัจจัยการผลิต ปีละ ๒๔๐ ราย)

- งบดำเนินงาน ๘๕,๐๐๐ บาท

- งบอุดหนุน ๑,๔๐๐,๐๐๐ บาท

๒. ยกระดับมาตรฐานสินค้า (อบรมเตรียมความพร้อม และรับการตรวจประเมินมาตรฐานฟาร์มขึ้น GAP ปีละ ๒๔๐ ราย)

- งบดำเนินงาน ๒,๘๗๓,๒๐๐ บาท

- งบอุดหนุน - บาท

๓. ส่งเสริมและพัฒนากลุ่ม (อบรมการรวมกลุ่ม การทำบัญชีครัวเรือน- บัญชีฟาร์ม ปีละ ๑๔๐ ราย)

- งบดำเนินงาน ๖๐,๐๐๐ บาท

- งบอุดหนุน - บาท

กิจกรรมหลักที่ ๒ เพิ่มศักยภาพการแปรรูปส่งเสริมการจำหน่ายและการตลาดพลาสติกเพื่อสร้างฐานรายได้ที่ยั่งยืน วงเงิน ๒,๒๔๐,๐๐๐ บาท ประกอบด้วย ๕ กิจกรรมย่อยดังนี้

๑. พัฒนาด้านสุขลักษณะของสถานที่แปรรูปและกระบวนการผลิต (อบรมตรวจสอบสุขลักษณะและสถานที่ผลิตและกระบวนการผลิต ปีละ ๙๐ ราย)

- งบดำเนินงาน ๖๐๐,๐๐๐ บาท

- งบอุดหนุน - บาท

๒. ปรับปรุงและยกระดับคุณภาพมาตรฐานของผลิตภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์ และโรงเรือนของกลุ่ม (สนับสนุนปัจจัยการผลิต ปีละ ๔๐ ราย)

- งบดำเนินงาน - บาท

- งบอุดหนุน ๔๐๐,๐๐๐ บาท

๓. พัฒนาการตลาดและบริหารจัดการด้านการตลาดให้แก่ผู้ผลิต/ผู้ประกอบการสินค้า/ผลิตภัณฑ์และผู้ประกอบการด้านการค้า และธุรกิจบริการ (สัมมนาปีละ ๔ ครั้ง)

- งบดำเนินงาน ๒๐๐,๐๐๐ บาท

- งบอุดหนุน - บาท

๔. จัดมหกรรมสินค้าผลิตภัณฑ์พลาสติกสู่ตลาดโลก จำนวน ๒ ครั้ง

- งบดำเนินงาน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท

- งบอุดหนุน - บาท

๕. จัดเจรจาจับคู่ธุรกิจ (Business Matching) เพื่อเชื่อมโยงการผลิตและการตลาด (ปีละ จำนวน ๕๐ ราย)

- งบดำเนินงาน ๔๐,๐๐๐ บาท

- งบอุดหนุน - บาท

กิจกรรมหลักที่ ๓ ด้านการพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลาชุก วงเงิน ๖,๙๗๓,๑๕๐ บาท ประกอบด้วย ๕ กิจกรรมย่อยดังนี้

๑. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการลดต้นทุน (อบรมพัฒนาความรู้ทักษะการจัดการและกระบวนการผลิต ปีละ ๒๗๐ ราย)

- งบดำเนินงาน ๙๗๒,๐๐๐ บาท

- งบอุดหนุน - บาท

๒. พัฒนาศักยภาพเกษตรกร/ผู้ประกอบการ เพื่อให้สามารถจัดการระบบการการผลิตและแปรรูปตามมาตรฐานฮาลาล (อบรมพัฒนาความรู้ระบบการการผลิตและการแปรรูปสัตว์น้ำตามมาตรฐานฮาลาลและการแปรรูปผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำตามมาตรฐาน GMP (ปีละ ๒๗๐ ราย)

- งบดำเนินงาน ๑,๒๖๘,๐๐๐ บาท

- งบอุดหนุน - บาท

๓. พัฒนา/ยกระดับกระบวนการแปรรูปสัตว์น้ำเข้าสู่ระบบมาตรฐานฮาลาล โดยสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นเพื่อเป็นกลุ่มต้นแบบการจัดการระบบการผลิตตามแนวมาตรฐานฮาลาล/มาตรฐาน GMP (ปีละ ๓๐ ฟาร์ม)

- งบดำเนินงาน ๕๕๐,๒๕๐ บาท

- งบอุดหนุน - บาท

๔. พัฒนาแบรนด์ และเสริมสร้างภาพลักษณ์สินค้าสัตว์น้ำคุณภาพ ปลอดภัย ได้มาตรฐานฮาลาล / มาตรฐาน GMP เพื่อการเพิ่มมูลค่าและช่องทางการจำหน่ายสินค้าสัตว์น้ำ (ปีละ ๑๐ ผลิตภัณฑ์)

- งบดำเนินงาน ๑,๖๖๒,๙๐๐ บาท

- งบอุดหนุน - บาท

๕. ประชาสัมพันธ์ และส่งเสริมช่องทางการตลาดและการจำหน่ายผลิตภัณฑ์มาตรฐานฮาลาล / มาตรฐาน GMP (ศึกษาดูงานด้านการเพาะพันธุ์สัตว์น้ำ/สนับสนุนแผ่นพับ บรรจุภัณฑ์ติดตราสัญลักษณ์เพื่อส่งเสริมการจำหน่าย /การติดตามดูแลผลผลิต/ประเมินผล (ปีละ ๒๗๐ ราย)

- งบดำเนินงาน ๒,๕๒๐,๐๐๐ บาท

- งบอุดหนุน - บาท

๑๐. แผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ

แผนงานบูรณาการพัฒนาพื้นที่ระดับภาค

๑. ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ งบดำเนินการ ๑๑,๘๓๑,๓๕๐ บาท งบอุดหนุน ๑,๘๐๐,๐๐๐ บาท

๒. ปี พ.ศ. ๒๕๖๕ งบดำเนินการ ๑๑,๘๓๑,๓๕๐ บาท งบอุดหนุน ๑,๘๐๐,๐๐๐ บาท

๑๑. ผลผลิต (Output)

๑๑.๑ เกษตรกรได้รับการพัฒนาศักยภาพการผลิต การแปรรูป และการวางแผนการตลาดปีละไม่น้อยกว่า ๕๑๐ ราย

๑๑.๒ ฟาร์มเพาะเลี้ยงปลาน้ำจืดได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP ปีละไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

๑๑.๓ สถานประกอบการการผลิตภัณฑ์แปรรูปปลาน้ำจืดได้รับการรับรองมาตรฐานฮาลาล จำนวนไม่น้อยกว่า ๑๐ สถานประกอบการ

๑๑.๔ ผลิตภัณฑ์จากปลาน้ำจืดกลุ่มเป้าหมายมีความปลอดภัยและเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค มีการสร้างแบรนด์สินค้าแปรรูปผลิตภัณฑ์เพิ่มขึ้น ปีละไม่น้อยกว่า ๑๐ ผลิตภัณฑ์

๑๑.๕ กลุ่มเกษตรกรได้รับการพัฒนาศักยภาพด้านการแปรรูปที่ถูกต้องลักษณะตามมาตรฐานและได้รับการสนับสนุนในการวางแผนพัฒนาในเชิงธุรกิจ ปีละไม่น้อยกว่า ๖ กลุ่ม

๑๑.๖ ผลผลิตปลาน้ำจืดแปรรูปสามารถตรวจสอบแหล่งที่มาของผลผลิตได้ร้อยละ ๑๐๐

๑๒. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)

เชิงปริมาณ

๑ เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับรายได้ที่ยังไม่ได้เข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐

๒ เกษตรกรมีการรวมกลุ่มกันเพื่อบริหารจัดการสัตว์น้ำจืดแบบครบวงจร ตั้งแต่กระบวนการผลิต/โรงเรือน/ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มเป้าหมายได้รับการพัฒนาให้ถูกต้องลักษณะเป็นไปตามมาตรฐาน ปีละไม่น้อยกว่า ๖ กลุ่ม

เชิงคุณภาพ

๑. ยกระดับภาคการเพาะเลี้ยงปลาน้ำจืดให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากลเพื่อรองรับการพัฒนาประเทศและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในอนาคต นำมาซึ่งความมั่นคงในการประกอบอาชีพ และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของเกษตรกร

๒. ผลิตภัณฑ์ปลาน้ำจืดของกลุ่มเป้าหมายมีรูปแบบบรรจุภัณฑ์ที่สวยงาม ดึงดูดลูกค้า และสามารถรักษาคุณภาพผลิตภัณฑ์ในบรรจุภัณฑ์ได้

๓. กลุ่มเกษตรกรมีกระบวนการผลิตและการแปรรูปอย่างถูกต้องลักษณะตามมาตรฐานสากล มีความปลอดภัยต่อการบริโภค ได้รับการวางแผนพัฒนาในเชิงธุรกิจ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันได้ในอนาคต นำมาซึ่งความมั่นคงในการประกอบอาชีพและคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของเกษตรกร

๑๓. ผลสัมฤทธิ์ (Impact)

“เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงและผู้ประกอบการแปรรูปปลาสด สามารถอยู่ในสังคมตามสภาพแวดล้อม และสามารถพึ่งพาตนเองได้”

๑. เกษตรกรผู้เลี้ยงปลาน้ำจืด : มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สามารถพึ่งพาตนเองได้

๒. ผู้ประกอบการแปรรูปปลาน้ำจืด : ประกอบธุรกิจที่สามารถแข่งขันได้ในตลาดทั้งในและต่างประเทศ

๓. ประชาชน ผู้บริโภค : มีความมั่นใจในความปลอดภัยด้านอาหารประมง

ผลทางอ้อม/ส่วนรวม : สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข และนำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ระยะยาว

แผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายเงิน ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔

ขั้นตอนการดำเนินงาน	จำนวน หน่วยนับ	วงเงิน (บาท)	แผนการดำเนินงาน			
			ไตรมาส ๑	ไตรมาส ๒	ไตรมาส ๓	ไตรมาส ๔
กิจกรรมหลักที่ ๑ ด้านการพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลาสดประกอบด้วย ๓ กิจกรรมย่อยดังนี้ - เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการลดต้นทุน (อบรม สนับสนุนการปรับปรุงบ่อเลี้ยงและพัฒนาการ สนับสนุนปัจจัยการผลิต) - ยกระดับมาตรฐานสินค้า (อบรมเตรียมความพร้อม และรับการตรวจประเมินมาตรฐานฟาร์มขึ้น GAP) - ส่งเสริมและพัฒนากลุ่ม (อบรมการรวมกลุ่มการทำบัญชีครัวเรือน- บัญชีฟาร์ม)	๒๔๐ ราย ๒๔๐ ราย ๑๔๐ ราย	๑,๔๘๕,๐๐๐ ๒,๘๗๓,๒๐๐ ๖๐,๐๐๐				
กิจกรรมหลักที่ ๒ เพิ่มศักยภาพการแปรรูปส่งเสริมการจำหน่ายและการตลาดปลาสดเพื่อสร้างฐานรายได้ที่ยั่งยืน ประกอบด้วย ๕ กิจกรรมย่อยดังนี้ - พัฒนาด้านสุขลักษณะของสถานที่แปรรูปและกระบวนการผลิต (อบรม ตรวจสอบสุขลักษณะและสถานที่ผลิตและกระบวนการผลิต) - ปรับปรุงและยกระดับคุณภาพมาตรฐานของผลิตภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์ และโรงเรือนของกลุ่ม (สนับสนุนปัจจัยการผลิต) - พัฒนาการตลาดและบริหารจัดการด้านการตลาดให้แก่ผู้ผลิต/ผู้ประกอบการสินค้า/ผลิตภัณฑ์และผู้ประกอบการด้านการค้า และธุรกิจบริการ (สัมมนา) - จัดมหกรรมสินค้าผลิตภัณฑ์ปลาน้ำจืดสู่ตลาดโลก - จัดเจรจาจับคู่ธุรกิจ (Business Matching) เพื่อเชื่อมโยงการผลิตและการตลาด	๙๐ ราย ๔๐ ราย ๔ ครั้ง ๒ ครั้ง ๕๐ ราย	๖๐๐,๐๐๐ ๔๐๐,๐๐๐ ๒๐๐,๐๐๐ ๑,๐๐๐,๐๐๐ ๔๐,๐๐๐				

แผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายเงิน ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔

ขั้นตอนการดำเนินงาน	จำนวน หน่วยนับ	วงเงิน (บาท)	แผนการดำเนินงาน			
			ไตรมาส ๑	ไตรมาส ๒	ไตรมาส ๓	ไตรมาส ๔
กิจกรรมหลักที่ ๓ ด้านการพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลาอุกประกอบด้วย ๕ กิจกรรมย่อย ดังนี้ - เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการลดต้นทุน (อบรมพัฒนาความรู้ทักษะการจัดการและกระบวนการผลิต) - พัฒนาศักยภาพเกษตรกร/ผู้ประกอบการ เพื่อให้สามารถจัดการระบบการการผลิตและแปรรูปตามมาตรฐานฮาลาล (อบรมพัฒนาความรู้ระบบการการผลิตและการแปรรูปสัตว์น้ำตามมาตรฐานฮาลาล และการแปรรูปผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำตามมาตรฐาน GMP) - พัฒนา/ยกระดับกระบวนการแปรรูปสัตว์น้ำเข้าสู่ระบบมาตรฐานฮาลาล โดยสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นเพื่อเป็นกลุ่มต้นแบบการจัดการระบบการผลิตตามแนวมาตรฐานฮาลาล/มาตรฐาน GMP - พัฒนาแบรนด์ และเสริมสร้างภาพลักษณ์สินค้าสัตว์น้ำคุณภาพ ปลอดภัย ได้มาตรฐานฮาลาล / มาตรฐาน GMP เพื่อการเพิ่มมูลค่าและช่องทางการจำหน่ายสินค้าสัตว์น้ำ (ปีละ ๑๐ ผลิตภัณฑ์) - ประชาสัมพันธ์ และส่งเสริมช่องทางการตลาด และการจำหน่ายผลิตภัณฑ์มาตรฐานฮาลาล / มาตรฐาน GMP (ศึกษาดูงานด้านการเพาะพันธุ์สัตว์น้ำ/สนับสนุนแผ่นพับ บรรจุภัณฑ์ติดตราสัญลักษณ์ เพื่อส่งเสริมการจำหน่าย /การติดตามดูแลผลผลิต/ ประเมินผล	๒๗๐ ราย	๙๗๒,๐๐๐	←			→
	๒๗๐ ราย	๑,๒๖๘,๐๐๐		←		→
	๓๐ ฟาร์ม	๕๕๐,๒๕๐		←		→
	๑๐ ผลิตภัณฑ์	๑,๖๖๒,๙๐๐		←		→
	๒๕๐ ราย	๒,๕๒๐,๐๐๐		←		→
รวมเป็นเงินทั้งสิ้น		๑๓,๖๓๑,๓๕๐				

แผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายเงิน ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕

ขั้นตอนการดำเนินงาน	จำนวน หน่วยนับ	วงเงิน (บาท)	แผนการดำเนินงาน			
			ไตรมาส ๑	ไตรมาส ๒	ไตรมาส ๓	ไตรมาส ๔
กิจกรรมหลักที่ ๑ ด้านการพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลาสดประกอบด้วย ๓ กิจกรรมย่อยดังนี้ - เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการลดต้นทุน (อบรม สนับสนุนการปรับปรุงบ่อเลี้ยงและพัฒนาการ สนับสนุนปัจจัยการผลิต) - ยกระดับมาตรฐานสินค้า (อบรมเตรียมความพร้อม และรับการตรวจประเมินมาตรฐานฟาร์มขึ้น GAP) - ส่งเสริมและพัฒนากลุ่ม (อบรมการรวมกลุ่มการทำบัญชีครัวเรือน- บัญชีฟาร์ม)	๒๔๐ ราย ๒๔๐ ราย ๑๔๐ ราย	๑,๔๘๕,๐๐๐ ๒,๘๗๓,๒๐๐ ๖๐,๐๐๐		←		→
กิจกรรมหลักที่ ๒ เพิ่มศักยภาพการแปรรูปส่งเสริมการจำหน่ายและการตลาดปลาสดเพื่อสร้างฐานรายได้ที่ยั่งยืน ประกอบด้วย ๕ กิจกรรมย่อย ดังนี้ - พัฒนาด้านสุขลักษณะของสถานที่แปรรูปและกระบวนการผลิต (อบรม ตรวจสอบสุขลักษณะและสถานที่ผลิตและกระบวนการผลิต) - ปรับปรุงและยกระดับคุณภาพมาตรฐานของผลิตภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์ และโรงเรือนของกลุ่ม (สนับสนุนปัจจัยการผลิต) - พัฒนาการตลาดและบริหารจัดการด้านการตลาดให้แก่ผู้ผลิต/ผู้ประกอบการสินค้า/ผลิตภัณฑ์และผู้ประกอบการด้านการค้า และธุรกิจบริการ (สัมมนา) - จัดมหกรรมสินค้าผลิตภัณฑ์ปลาน้ำจืดสู่ตลาดโลก - จัดเจรจาจับคู่ธุรกิจ (Business Matching) เพื่อเชื่อมโยงการผลิตและการตลาด	๙๐ ราย ๔๐ ราย ๔ ครั้ง ๒ ครั้ง ๕๐ ราย	๖๐๐,๐๐๐ ๔๐๐,๐๐๐ ๒๐๐,๐๐๐ ๑,๐๐๐,๐๐๐ ๔๐,๐๐๐	←			→

แผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายเงิน ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕

[illegible]

โครงการที่ ๖ : พัฒนาอุตสาหกรรมสัตว์น้ำสวยงามและพรรณไม้น้ำภาคกลางเพื่อการส่งออก

๑. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล

พื้นที่ภาคกลางเป็นพื้นที่หลักในการผลิตสัตว์น้ำสวยงามหลากหลายชนิด รวมถึงเป็นตลาดใหญ่ของประเทศ ในพื้นที่ภาคกลางที่เป็นแหล่งผลิตสำคัญ ประกอบด้วย นครปฐม ราชบุรี สุพรรณบุรี สมุทรปราการ ปทุมธานี กาญจนบุรี รวมถึงกรุงเทพมหานคร ซึ่งไม่เพียงเป็นตลาดกลางสัตว์น้ำสวยงามและพรรณไม้น้ำ แต่ยังเป็นแหล่งกระจายผลผลิตสัตว์น้ำสวยงามและพรรณไม้ที่สำคัญของประเทศที่ส่งออกสัตว์น้ำสวยงาม พรรณไม้น้ำ และสินค้าต่อเนื่องอื่นๆ หลากหลายไปสู่ภูมิภาคต่างๆ ของประเทศไทยรวมถึงตลาดโลก

จากข้อมูลหน่วยงานกรมประมงปริมาณผลิตสัตว์น้ำสวยงามสามารถส่งออกไปยังประเทศคู่ค้าที่สำคัญในพื้นที่ภาคกลาง คือ จังหวัดนครปฐม ราชบุรี และกาญจนบุรี และในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ มีศักยภาพผลผลิตสัตว์น้ำสวยงาม ที่มีการส่งออกในปริมาณสูงอันดับต้นๆ ประกอบด้วย ปลาปักด้น ไม่น้อยกว่า ๕,๐๐๐ ล้านตัว ปลาหางนกยูง ไม่น้อยกว่า ๔,๕๐๐ ล้านตัว ปลาทอง ไม่น้อยกว่า ๓,๕๐๐ ล้านตัว และปลาคาร์ฟ ไม่น้อยกว่า ๘๐๐,๐๐๐ ตัว มีมูลค่าการส่งออกต่อปี ไม่น้อยกว่า ๕,๐๐๐ ล้านบาท ซึ่งนอกเหนือจากรายได้จากการส่งออกแล้ว การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสวยงามยังเป็นแหล่งรายได้ของครัวเรือนจำนวนไม่น้อยในพื้นที่ภาคกลางที่ใช้พื้นที่เพื่อการผลิตไม่มากได้สร้างรายได้ของครัวเรือนได้สูงกว่า ๒๐๐,๐๐๐ บาท/ปี

ภายใต้ศักยภาพทางการผลิตสัตว์น้ำสวยงามและพรรณไม้น้ำ พื้นที่ภาคกลางมีจุดแข็งเชิงพื้นที่ มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบลุ่มและแหล่งน้ำใช้เพียงพอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประสบการณ์ของผู้ประกอบการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ รวมถึงระบบโลจิสติกส์ที่เอื้อต่อการเพาะเลี้ยงแบบเข้มข้น และสามารถขนส่งได้อย่างรวดเร็ว ออกสู่ตลาดทั้งในประเทศ ตลาดภูมิภาค และตลาดสากลที่มีความต้องการสัตว์น้ำสวยงามและพรรณไม้น้ำที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะสัตว์น้ำสวยงามที่คุณภาพดี มีมาตรฐาน หน่วยงานสำนักประมงจังหวัดต่างๆ ในพื้นที่ภาคกลางในฐานะหน่วยงานรับผิดชอบหลักและบุคคลากรที่มีความรู้ และประสบการณ์ให้การส่งเสริม แนะนำ และสร้าง ผู้แนะนำระดับพื้นที่เพื่อให้เกษตรกรผู้ผลิตสัตว์น้ำสวยงามและพรรณไม้น้ำสามารถนำความรู้ ประสบการณ์ที่ได้รับไปปรับปรุงกระบวนการผลิตของฟาร์มให้ได้สัตว์น้ำสวยงามและพรรณไม้น้ำที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน และพัฒนาอุตสาหกรรมการผลิตสัตว์น้ำสวยงามและพรรณไม้น้ำของประเทศไทยให้สามารถแข่งขันในตลาดโลกอย่างต่อเนื่อง

นอกเหนือจากการส่งเสริมด้านการผลิตแล้ว การใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการผลิตอาหารสัตว์น้ำมีชีวิตที่มีคุณภาพปลอดจากเชื้อก่อโรคที่มีแนวโน้มมีความต้องการเพิ่มขึ้น รวมถึงการใช้อาหารสัตว์น้ำมีชีวิตที่ผ่านกระบวนการผลิตอย่างถูกสุขลักษณะจะสามารถช่วยลดความเสี่ยงจากเชื้อก่อโรคที่เป็นอุปสรรคการส่งออกสัตว์น้ำสวยงาม และมีเครือข่ายการเฝ้าระวังโรคในสัตว์น้ำของภาคกลาง ซึ่งจะสนับสนุนการขยายตัวของอุตสาหกรรมการผลิตสัตว์น้ำสวยงามคุณภาพ เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสวยงามในเขตพื้นที่ภาคกลางได้รับการถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีด้านการผลิตอาหารสัตว์น้ำมีชีวิต มีศูนย์ผลิตอาหารสัตว์น้ำมีชีวิตครบวงจร พัฒนาระบบการผลิตสัตว์น้ำสวยงามเข้าสู่มาตรฐานการเพาะเลี้ยงสัตว์สวยงามที่ดี รวมถึงการสามารถนำสินค้าสวยงามคุณภาพที่มีกระบวนการผลิตที่ได้มาตรฐาน ไปเผยแพร่ในงานมหกรรมด้านสัตว์น้ำสวยงามและพรรณไม้น้ำ จะช่วยให้ผู้ประกอบการในประเทศต่างๆ ได้มีโอกาสเข้าถึงสินค้าสัตว์น้ำสวยงามของไทย ที่จะสามารถขยายตลาดส่งออกไปยังประเทศต่างๆ ในทุกภูมิภาคของโลกได้

๒. วัตถุประสงค์ของโครงการ

๒.๑ พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพการผลิตอาหารสัตว์น้ำมีชีวิตเพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิต และขยายอุตสาหกรรมเพาะเลี้ยงสวยงามคุณภาพในเขตพื้นที่ภาคกลางเพื่อการส่งออก

๒.๒ เสริมสร้างความรู้ประสบการณ์การจัดการระบบการปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสวยงามที่ดีแก่เกษตรกร/ผู้ประกอบการในจังหวัดในเขตพื้นที่ภาคกลางเพื่อให้อุตสาหกรรมสามารถพัฒนาระดับกระบวนการผลิตเข้าสู่มาตรฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อการส่งออก

๒.๓ สนับสนุนการพัฒนาการจัดการระบบความปลอดภัยทางชีวภาพเพื่อช่วยลดความเสี่ยงการสูญเสียผลผลิตและการแพร่กระจายโรคสัตว์น้ำของฟาร์มสัตว์น้ำสวยงามและพัฒนาเครือข่ายเฝ้าระวังโรคสัตว์น้ำสวยงาม เพื่อเป็นข้อมูลรองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมสัตว์น้ำสวยงามเพื่อการส่งออก

๒.๔ สร้างเสริมความรู้และเครือข่ายผู้ผลิตสัตว์น้ำสวยงามรายใหม่เชื่อมโยงกับกลุ่มที่มีประสบการณ์เพื่อขยายเครือข่ายการผลิตและพัฒนาต่อยอดการผลิตและประชาสัมพันธ์ขยายตลาดสัตว์น้ำสวยงามและพรรณไม้น้ำทั้งในประเทศและตลาดโลก

๒.๕ จัดมหกรรมแสดงสัตว์น้ำสวยงามและพรรณไม้น้ำทั้งในระดับประเทศ และเข้าร่วมการจัดงานแสดงสัตว์น้ำสวยงาม และพรรณไม้น้ำในกลุ่มประเทศเอเชีย ยุโรป หรือพื้นที่อื่นๆ ที่มีศักยภาพการประชาสัมพันธ์ขยายตลาดสินค้าสัตว์น้ำสวยงามและพรรณไม้น้ำคุณภาพได้มาตรฐานของไทย

๓. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

๓.๑ ศูนย์ผลิตผลิตคลอเรลล่า (Chlorella sp.) และอาหารมีชีวิตที่มีคุณภาพปลอดภัยก่อโรคสนับสนุนเกษตรกร/ผู้ประกอบการในพื้นที่จังหวัดภาคกลาง

๓.๒ เกษตรกร/ผู้ประกอบการฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสวยงามและพรรณไม้น้ำ และเกษตรกร/ผู้ประกอบการรายใหม่ในพื้นที่จังหวัดภาคกลางได้รับการพัฒนาเสริมสร้างความรู้ สนับสนุนวัสดุที่จำเป็นในการปรับปรุงระบบการผลิตตามมาตรฐาน และ/หรือได้ความรู้ด้านการพัฒนาระบบการผลิตสัตว์น้ำสวยงามและพรรณไม้น้ำ และ/หรือการพัฒนาระบบความปลอดภัยทางชีวภาพฟาร์ม

๓.๓ ศูนย์เรียนรู้กลุ่มต้นแบบเพื่อแนะแนวในพื้นที่และเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้การผลิต ตลาด และทำธุรกิจสัตว์น้ำสวยงามออนไลน์

๓.๔ ผลตรวจวิเคราะห์ตัวอย่างสัตว์น้ำสวยงามทางห้องปฏิบัติของฟาร์มในพื้นที่จังหวัดภาคกลางตามมาตรฐานสากล OIE และบัญชีโรคสัตว์น้ำที่กรมประมงเฝ้าระวัง และข้อมูลผลตรวจมีการอย่างเป็นระบบเพื่อเป็นข้อมูลสนับสนุนการเฝ้าระวังโรคสัตว์น้ำสวยงามสนับสนุนอุตสาหกรรมส่งออกสัตว์น้ำสวยงาม

๓.๕ ฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสวยงามและพรรณไม้น้ำได้รับการพัฒนาระดับเข้าสู่มาตรฐานการปฏิบัติการผลิตสัตว์น้ำสวยงามที่ดี (GAP) และ/หรือมาตรฐานการส่งออก (สอ.)

๓.๖ เครือข่ายผู้ผลิตรายใหม่และกลุ่มเกษตรกรที่มีประสบการณ์ได้รับการเชื่อมโยงเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และขยายตลาดสัตว์น้ำสวยงามและพรรณไม้น้ำออนไลน์

๓.๗ งานมหกรรมสัตว์น้ำสวยงามคุณภาพและพรรณไม้น้ำภาคกลาง และการออกร้าน สร้างภาพลักษณ์ประชาสัมพันธ์สินค้าสัตว์น้ำสวยงามและพรรณไม้น้ำสนับสนุนการสร้างภาพลักษณ์ และขยายตลาดรองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมน้ำสวยงาม

๓.๘ ร่วมจัดแสดงในงานแสดงสินค้าในภูมิภาคเอเชีย หรือยุโรป หรืออเมริกา เพื่อการประชาสัมพันธ์เผยแพร่สินค้าสัตว์น้ำสวยงามคุณภาพและพรรณไม้น้ำของประเทศ และเจรจาการค้า/จับคู่ธุรกิจสร้างโอกาสขยายตลาดสากล

๔. พื้นที่เป้าหมาย

๔.๑ สำนักงานประมงจังหวัดในพื้นที่ภาคกลางทุกจังหวัด

๔.๒ สำนักงานจังหวัดในเขตพื้นที่ภาคกลาง รวมถึงสำนักงานประมงกรุงเทพมหานคร

๔.๓ กลุ่มวิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสวยงามและพรรณไม้น้ำ กองวิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด กรมประมง

๕. ความเชื่อมโยงกับทิศทางการพัฒนาภาค

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมโดยใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีและความคิดสร้างสรรค์เพื่อให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

แนวทางพัฒนาที่ ๓ ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี การเกษตรเพื่อยกระดับสู่ Smart Farmer และ Smart Farming

๖. กิจกรรมหลัก

กิจกรรมหลักที่ ๑ พัฒนาศักยภาพการผลิต แพลงตอนพืชคลอเรลล่า (Chlorella sp.) และอาหารสัตว์น้ำมีชีวิตเพื่อพัฒนาศักยภาพการผลิตสัตว์น้ำสวยงามที่คุณภาพและมาตรฐานเพื่อการส่งออก

๑. จัดตั้งศูนย์ผลิตคลอเรลล่า (Chlorella sp.) และอาหารมีชีวิตสำหรับการผลิตสัตว์น้ำสวยงาม ณ ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาการผลิตอาหารสัตว์น้ำสวยงามคุณภาพเพื่อการส่งออก (งบอุดหนุน)

๒. เสริมสร้างความรู้ และประสบการณ์การจัดการระบบผลิตอาหารสัตว์น้ำสวยงาม เพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมการเพาะเลี้ยงสวยงามคุณภาพ

๓. สนับสนุนการขยายและกระจายอาหารสัตว์น้ำสวยงามแก่เกษตรกรและผู้ประกอบการในเขตภาคกลางและพื้นที่อื่นๆ ที่มีความต้องการ

➤ งบประมาณ ทั้งสิ้น ๓,๙๐๐,๐๐๐ บาท ประกอบด้วย

๑. งบประมาณปกติ ๓๐๐,๐๐๐ บาท

๒. งบอุดหนุน ๓,๖๐๐,๐๐๐ บาท

➤ ผู้รับผิดชอบ

๑. สำนักงานประมงจังหวัดนครปฐม

๒. สำนักงานประมงจังหวัดราชบุรี

➤ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๑. สำนักงานจังหวัดในเขตพื้นที่ภาคกลาง ได้แก่ กาญจนบุรี และสุพรรณบุรี

๒. สำนักงานประมงพื้นที่กรุงเทพมหานคร

๓. กลุ่มวิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสวยงามและพรรณไม้น้ำ กองวิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด กรมประมง

กิจกรรมหลักที่ ๒ พัฒนา/ยกระดับกระบวนการผลิตสัตว์น้ำสวยงามและพรรณไม้น้ำเข้าสู่ระบบมาตรฐาน

๑. อบรมหลักการปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสวยงามที่ดี การจัดการสุขภาพสัตว์น้ำสวยงาม และระบบความปลอดภัยทางชีวภาพฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสวยงาม และสนับสนุนวัสดุที่จำเป็นสำหรับการจัดการระบบการผลิตตามแนวทางการปฏิบัติที่ดีเพื่อเตรียมความพร้อมรับการตรวจรับรองมาตรฐานฟาร์มไม่น้อยกว่า ๑๕๐ ฟาร์ม/ปี

๒. ตรวจรับรองฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสวยงามตามมาตรฐานการปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดสวยงามที่ดี GAP มกษ. และตรวจการรับรองฟาร์มสัตว์น้ำสวยงามเพื่อการส่งออก จำนวนไม่น้อยกว่า ๑๕๐ สถานประกอบการฟาร์ม/ปี

๓. สร้างเสริมการพัฒนาแบรนด์สัตว์น้ำสวยงามและพรรณไม้ และพัฒนาเครือข่ายเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้การผลิตและทำธุรกิจสัตว์น้ำสวยงามออนไลน์จำนวนไม่น้อยกว่า ๑๕๐ ราย/ปี

๔. จัดตั้งศูนย์เรียนรู้กลุ่มต้นแบบและพัฒนาศักยภาพผู้แนะแนวในพื้นที่ (On the job training of Local Trainer) เพื่อแนะนำ/แนะแนว (Coaching) การขึ้นทะเบียนและเตรียมความพร้อมรับการตรวจรับรองฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสวยงามเพื่อการส่งออก และเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้การผลิตและทำธุรกิจสัตว์น้ำสวยงามออนไลน์ ไม่น้อยกว่า ๔ กลุ่ม/ปี(งบอุดหนุน)

➤ **งบประมาณทั้งสิ้น ๒,๓๐๐,๐๐๐ บาท ประกอบด้วย**

๑. งบปกติ ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท

๒. งบอุดหนุน ๘๐๐,๐๐๐ บาท

➤ **ผู้รับผิดชอบ**

๑. สำนักงานจังหวัดในเขตพื้นที่ภาคกลางทุกจังหวัด

๒. สำนักงานประมงพื้นที่กรุงเทพมหานคร

➤ **หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง**

๑. กลุ่มวิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสวยงามและพรรณไม้น้ำ กองวิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด กรมประมง

๒. ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดในเขตพื้นที่ภาคกลางทุกจังหวัด

กิจกรรมหลักที่ ๓ พัฒนาระบบความปลอดภัยทางชีวภาพระดับฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและสัตว์น้ำสวยงาม และสร้างเครือข่ายการเฝ้าระวังโรคสัตว์น้ำ

๑. อบรมเชิงปฏิบัติการหลักการจัดการสุขภาพสัตว์น้ำสวยงามและระบบความปลอดภัยทางชีวภาพฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสวยงาม และการและสนับสนุนวัสดุสำหรับที่จำเป็นสำหรับการจัดการปลอดภัยทางชีวภาพฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสวยงาม ไม่น้อยกว่า ๒๑๐ ราย/ปี

๒. ตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการโรคสัตว์น้ำตามบัญชี OIE เพื่อเฝ้าระวังและมาตรฐานเพื่อส่งออกสินค้าสัตว์น้ำมีชีวิต จำนวน ๗๐๐ ตัวอย่าง

๓. พัฒนาเครือข่ายระบบแจ้งเตือนด้านโรคสัตว์น้ำของจังหวัดในภาคกลางสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมสัตว์น้ำสวยงามในพื้นที่ภาคกลางจำนวน ๑ รายการ

➤ **งบประมาณทั้งสิ้น ๒,๓๑๖,๐๐๐ บาท**

➤ **ผู้รับผิดชอบ : สำนักงานประมงจังหวัดนครปฐม**

➤ **หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง**

๑. กองวิจัยและพัฒนาสุขภาพสัตว์น้ำ กรมประมง

๒. สำนักงานประมงจังหวัดในเขตพื้นที่ภาคกลาง ได้แก่

- สำนักงานประมงจังหวัดนครปฐม
- สำนักงานประมงจังหวัดราชบุรี
- สำนักงานประมงจังหวัดสุพรรณบุรี
- สำนักงานประมงจังหวัดกาญจนบุรี
- สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรปราการ และ
- สำนักงานประมงจังหวัดนนทบุรี

๓. สำนักงานประมงพื้นที่กรุงเทพมหานคร

๔. กลุ่มวิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสวยงามและพรรณไม้น้ำ กองวิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด กรมประมง

กิจกรรมหลักที่ ๔ ส่งเสริมเกษตรกรและผู้ประกอบการรายใหม่

๑. อบรมหลักการผลิตและการจัดการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสวยงาม หลักการผลิตและการจัดการผลิตพรรณไม้น้ำ และสนับสนุนวัสดุสำหรับการจัดการระบบการผลิตที่จำเป็นสำหรับเกษตรกร/ผู้ประกอบการรายใหม่จำนวนไม่น้อยกว่า ๑๕๐ ราย/ปี

๒. สร้างเสริมความรู้และประสบการณ์การพัฒนาแบรนด์สัตว์น้ำสวยงาม และพรรณไม้น้ำแก่เกษตรกร/ผู้ผลิตรายใหม่ และสนับสนุนการเชื่อมโยงเครือข่ายผู้ผลิตรายใหม่และกลุ่มเกษตรกรที่มีประสบการณ์ เพื่อขยายตลาดสัตว์น้ำสวยงาม จำนวนไม่น้อยกว่า ๑๕๐ ราย/ปี

๓. ประชาสัมพันธ์และแบรนด์สินค้าสัตว์น้ำและสัตว์น้ำสวยงามที่โดดเด่น เพื่อขยายธุรกิจบนสื่อออนไลน์ และ/หรือสื่ออื่นๆ ระยะเวลา ๑๒ เดือน

➤ งบประมาณทั้งสิ้น ๑,๗๑๖,๐๐๐ บาท

➤ ผู้รับผิดชอบ

๑. สำนักงานประมงจังหวัดในเขตพื้นที่ภาคกลาง ได้แก่

- สำนักงานประมงจังหวัดนครปฐม
- สำนักงานประมงจังหวัดราชบุรี
- สำนักงานประมงจังหวัดสุพรรณบุรี
- สำนักงานประมงจังหวัดกาญจนบุรี
- สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรปราการ และ
- สำนักงานประมงจังหวัดนนทบุรี

๒. สำนักงานประมงพื้นที่กรุงเทพมหานคร

➤ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๑. กลุ่มวิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสวยงามและพรรณไม้น้ำ กองวิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด กรมประมง

กิจกรรมหลักที่ ๕ พัฒนาศักยภาพและเชื่อมโยงตลาดระดับพื้นที่ ภูมิภาค และตลาดโลก

๑. จัดมหกรรมสัตว์น้ำสวยงามภาคกลางแสดงสินค้าสัตว์น้ำสวยงามและพรรณไม้น้ำของเกษตรกร/ผู้ประกอบการ และความร่วมมือจัดนิทรรศการออกร้านสร้างภาพลักษณ์ ประชาสัมพันธ์สินค้าสัตว์น้ำสวยงามและพรรณไม้น้ำของจังหวัดในภาคกลาง จำนวน ๑ ครั้งต่อปี

๒. จัดนิทรรศการออกร้านสร้างภาพลักษณ์ ประชาสัมพันธ์สินค้าสัตว์น้ำสวยงามคุณภาพได้มาตรฐาน และพรรณไม้น้ำภายในพื้นที่ของจังหวัดในภาคกลาง จำนวน ๑ ครั้ง/จังหวัด/ปี

๓. เข้าร่วมจัดแสดงสินค้าสัตว์น้ำสวยงามและพรรณไม้น้ำในงานแสดงสินค้าทั้งในภูมิภาคเอเชียหรือยุโรป หรืออเมริกา เพื่อประชาสัมพันธ์เผยแพร่สัตว์น้ำสวยงามคุณภาพและพรรณไม้น้ำ จำนวนไม่น้อยกว่า ๒๐ ราย/กลุ่ม ต่อ ปี

๔. พัฒนาคู่มือหรือแนวทางการประชาสัมพันธ์และการทำธุรกิจ/ตลาดผลิตผล ผลิตภัณฑ์ และสินค้าสัตว์น้ำ/สัตว์น้ำสวยงามคุณภาพเพื่อให้เกษตรกรและผู้ประกอบการสามารถใช้เพื่อเป็นแนวทางการเจรจาการค้า และขยายตลาด จำนวน ๒ รายการ

➤ งบประมาณทั้งสิ้น ๘,๖๐๐,๐๐๐ บาท

➤ ผู้รับผิดชอบ

๑. สำนักงานประมงจังหวัดในเขตพื้นที่ภาคกลาง ได้แก่

- สำนักงานประมงจังหวัดนครปฐม
- สำนักงานประมงจังหวัดราชบุรี
- สำนักงานประมงจังหวัดสุพรรณบุรี
- สำนักงานประมงจังหวัดกาญจนบุรี
- สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรปราการ
- สำนักงานประมงจังหวัดนนทบุรี และ
- สำนักงานประมงจังหวัดปทุมธานี

๒. สำนักงานประมงพื้นที่กรุงเทพมหานคร

➤ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กลุ่มวิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสวยงามและพรรณไม้น้ำ กองวิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด กรมประมง

๗. หน่วยงานดำเนินงาน หน่วยงานสำนักงานประมงจังหวัดในเขตพื้นที่ภาคกลาง ประกอบด้วย

๑. สำนักงานประมงจังหวัดนครปฐม
๒. สำนักงานประมงจังหวัดราชบุรี
๓. สำนักงานประมงจังหวัดกาญจนบุรี
๔. สำนักงานประมงจังหวัดสุพรรณบุรี
๕. สำนักงานประมงจังหวัดนนทบุรี
๖. สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรปราการ
๗. สำนักงานประมงจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๘. สำนักงานประมงจังหวัดปทุมธานี
๙. สำนักงานประมงพื้นที่กรุงเทพมหานคร

๑๐. กลุ่มวิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสวยงามและพรรณไม้น้ำ กองวิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด กรมประมง

๘. ระยะเวลาในการดำเนินงาน ปี ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕

๙. งบประมาณ งบประมาณรวมทั้งสิ้น ๑๘,๘๓๒,๐๐๐ บาท/ปี ประกอบด้วย

๙.๑ งบประมาณปกติ ๑๔,๔๓๒,๐๐๐ บาท/ปี

๙.๒ งบอุดหนุน ๔,๔๐๐,๐๐๐ บาท/ปี

๑๐. ผลผลิต (output)

ผลผลิต

๑. ศูนย์ผลิตคลอเรลล่า (Chlorella sp.) และอาหารมีชีวิตที่มีคุณภาพปลอดภัยก่อโรค ได้รับการสนับสนุนเพื่อจัดตั้งสำหรับการผลิตอาหารสัตว์น้ำสวยงามสนับสนุนเกษตรกร/ผู้ประกอบการที่ต้องการ จำนวน ๒ แห่ง/ปี

๒. เกษตรกร/ผู้ประกอบการฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสวยงามและพรรณไม้น้ำในพื้นที่จังหวัดภาคกลางได้รับการพัฒนาเสริมสร้างความรู้ สนับสนุนวัสดุที่จำเป็นในการปรับปรุงระบบการผลิตตามมาตรฐานการปฏิบัติทางการเลี้ยงสัตว์น้ำจืดสวยงามที่ดี จำนวนไม่น้อยกว่า ๓๐๐ ราย/ปี

๓. ศูนย์เรียนรู้กลุ่มต้นแบบเพื่อแนะแนวในพื้นที่ และเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้การผลิตและทำธุรกิจสัตว์น้ำสวยงามออนไลน์จำนวน ๔ กลุ่ม/ปี (งบอุดหนุน)

๔. เกษตรกร/ผู้ประกอบการฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสวยงามและพรรณไม้น้ำในพื้นที่จังหวัดภาคกลางได้รับการพัฒนาเสริมสร้างความรู้ สนับสนุนวัสดุที่จำเป็นในการพัฒนาระบบความปลอดภัยทางชีวภาพฟาร์ม จำนวนไม่น้อยกว่า ๓๐๐ ราย/ปี

๕. สัตว์น้ำสวยงามของฟาร์มในพื้นที่ภาคกลาง ได้รับตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการสำหรับโรคสัตว์น้ำตามมาตรฐานสากล OIE และบัญชีโรคสัตว์น้ำที่กรมประมงเฝ้าระวัง สามารถใช้ข้อมูลผลตรวจ ที่มี การจัดเก็บอย่างเป็นระบบเพื่อสนับสนุนการเฝ้าระวังโรคสัตว์น้ำสวยงาม และสนับสนุนอุตสาหกรรมส่งออก สัตว์น้ำสวยงาม จำนวนไม่น้อยกว่า ๖๐๐ ตัวอย่าง/ปี

๖. เกษตรกร/ผู้ประกอบการรายใหม่ในพื้นที่จังหวัดภาคกลางได้รับการพัฒนาเสริมสร้างความรู้ สนับสนุนวัสดุที่จำเป็นในการจัดการผลิตสัตว์น้ำสวยงาม/พรรณไม้น้ำเพื่อเป็นอาชีพ/อาชีพเสริม และสร้าง ความเข้มแข็งระบบตลาดสมัยใหม่จำนวนไม่น้อยกว่า ๓๐๐ราย/ปี

๗. ฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสวยงามและพรรณไม้น้ำในพื้นที่จังหวัดภาคกลางได้รับการพัฒนา ยกระดับเข้าสู่มาตรฐานการปฏิบัติการผลิตสัตว์น้ำสวยงามที่ดี และ/หรือมาตรฐานการส่งออกสัตว์น้ำสวยงาม ไม่น้อยกว่า ๑๕๐ ราย/ปี

๘. เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร ในพื้นที่ภาคกลางได้รับการสนับสนุนอย่างต่อเนื่องในการสร้าง และเชื่อมโยงเครือข่ายผู้ผลิตรายใหม่และกลุ่มเกษตรกรที่มีประสบการณ์เพื่อขยายตลาดสัตว์น้ำสวยงาม และพรรณไม้น้ำออนไลน์ไม่น้อยกว่า ๑ เครือข่าย/จังหวัด

๙. ข้อมูลเพื่อการเฝ้าระวังโรคสัตว์น้ำสวยงามได้รับการจัดการอย่างเป็นระบบเพื่อสนับสนุน การเฝ้าระวังโรคสัตว์น้ำตามมาตรฐานสากล OIE และสนับสนุนอุตสาหกรรมสัตว์น้ำสวยงามของเกษตรกร/ ผู้ประกอบการในจังหวัดในพื้นที่ภาคกลาง จำนวน ๑ ระบบ

๑๐. มหกรรมสัตว์น้ำสวยงามคุณภาพและพรรณไม้น้ำภาคกลาง สนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรม น้ำสวยงาม ได้รับการจัดเพื่อเป็นช่องทางประชาสัมพันธ์ผลผลิตสัตว์น้ำสวยงามและพรรณไม้น้ำ จำนวนไม่น้อยกว่า ๑ ครั้ง ต่อ ปี

๑๑. นิทรรศการออกงานสร้างภาพลักษณ์ ประชาสัมพันธ์สินค้าสัตว์น้ำสวยงาม และพรรณไม้น้ำ ภายในพื้นที่ของจังหวัดในภาคกลาง จำนวน ๑ ครั้ง/จังหวัด/ปี

๑๒. เกษตรกร/ผู้ประกอบการค้าสัตว์น้ำสวยงามและพรรณไม้น้ำในจังหวัดในภาคกลาง ได้รับการสนับสนุนให้นำสัตว์น้ำสวยงามคุณภาพได้มาตรฐานและพรรณไม้น้ำ ไปร่วมจัดแสดงในงานแสดง สินค้าในภูมิภาคเอเชีย หรือยุโรป หรืออเมริกา เพื่อประชาสัมพันธ์เผยแพร่สัตว์น้ำสวยงามคุณภาพ และพรรณไม้น้ำจำนวนไม่น้อยกว่า ๒๐ ราย/กลุ่มต่อปี

๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)

ผลลัพธ์

๑. หัวเชื้อคลอเรลล่า (Chlorella sp.) และอาหารสัตว์น้ำสวยงามวัยอ่อนมีชีวิต ที่มีคุณภาพ ปลอดภัยก่อโรค มีปริมาณการผลิตรองรับความต้องการของเกษตรกรและผู้ประกอบการ เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๑๐ ต่อปี

๒. เกษตรกร/ผู้ประกอบการสัตว์น้ำสวยงามและพรรณไม้น้ำได้รับความรู้ตามหลักสูตรที่กำหนดได้ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของผู้ร่วมกิจกรรม และสามารถนำวัสดุที่ได้รับเพื่อจัดการผลิต/ปรับปรุงระบบการผลิต ตามมาตรฐานและสร้างผลผลิตสัตว์น้ำสวยงามที่มีคุณภาพเป็นที่ต้องการของตลาดในประเทศและตลาดส่งออก ทั่วโลก

๓. ศูนย์รู้เรียนรู้กลุ่มต้นแบบเพื่อแนะแนวในพื้นที่ที่มีการใช้บริการอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นศูนย์กลาง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดการระบบผลิตสัตว์น้ำสวยงามและทำธุรกิจสัตว์น้ำสวยงามออนไลน์

๔. ผลิตผลสัตว์น้ำเพื่อการบริโภคจากฟาร์มที่นำความรู้และประสบการณ์ ไปสู่การปฏิบัติที่ผ่านการรับรองระบบการปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดี เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๘๐ ของฟาร์ม ที่ร่วมกิจกรรม

๕. ผลិតภณท์แปรรูปสัตว์น้ำจากสถานประกอบการที่ผ่านการรับรองสุขอนามัยเบื้องต้นมีเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และปริมาณเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ต่อปี

๖. เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสวยงาม ได้รับความรู้การจัดการระบบความปลอดภัยทางชีวภาพระดับฟาร์ม สามารถผ่านการทดสอบที่กำหนด ได้ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๘๐ ของผู้ร่วมกิจกรรม และสามารถเป็นต้นแบบเผยแพร่ความรู้ประสบการณ์ด้านการจัดการไปสู่เกษตรกร/ผู้ประกอบการในพื้นที่ข้างเคียง

๗. ฟาร์มเพาะเลี้ยงสวยงาม ผ่านการตรวจตัวอย่างว่าปลอดจากโรคที่กำหนดตามมาตรฐาน OIE เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของฟาร์มที่ร่วมกิจกรรม

๘. ระบบเฝ้าระวังโรคสัตว์น้ำและอาหารปลอดภัย สามารถสนับสนุนข้อมูลตามนโยบายสุขภาพหนึ่งเดียว (One Health) ในการรับรู้ข้อมูลด้านการใช้ยาสัตว์ สารเคมีในกระบวนการผลิตสัตว์น้ำ และความเสี่ยงการเกิดและแพร่กระจายโรคสัตว์น้ำในระดับพื้นที่

๙. ความสามารถในการเข้าถึงผลิตผล ผลิตภณท์ และสินค้าสัตว์น้ำ/สัตว์น้ำสวยงามของผู้บริโภคกลุ่มต่างๆ รวมถึงความพึงพอใจในผลิตผล ผลิตภณท์ และสินค้าสัตว์น้ำ/สัตว์น้ำสวยงามจังหวัด ทำให้ยอดการทำการค้าและการจำหน่ายสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

โครงการที่ ๗ : การบริหารจัดการทรัพยากรประมงโดยชุมชนมีส่วนร่วม

๑. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล

พื้นที่บริเวณภาคกลางที่มีพื้นที่ติดกับชายฝั่งทะเล ประกอบด้วยจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาครสมุทรปราการ และกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นแหล่งทำการประมงพื้นบ้านที่สำคัญของประเทศ และมีความสำคัญทางการประมงทะเลมาตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบัน ส่งผลให้ชาวประมงในบริเวณชายฝั่งทะเลในพื้นที่ภาคกลางมีการพัฒนา และยังคงมีการสืบทอดของชาวประมงจากรุ่นสู่รุ่นมาตลอด ผลผลิตจากทรัพยากรประมงทะเลบริเวณดังกล่าวก่อให้เกิดการนำไปใช้ในด้านการใช้บริโภค อีกทั้งก่อให้เกิดอาชีพ การจ้างแรงงาน และตลอดเวลาที่ผ่านมามีการพัฒนาต่างๆ มักจะมุ่งเน้นไปเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีสมัยใหม่ทางด้านเครื่องมือทำให้เกิดการจับสัตว์น้ำที่เกินศักยภาพการผลิต มีการใช้ประโยชน์มากเกินไปโดยปราศจากความรับผิดชอบ ทำให้ทรัพยากรประมง และแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำอยู่ในสภาพที่เสื่อมโทรม รัฐบาลจึงได้กำหนดแนวทางการพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลทั้ง ๒๒ จังหวัดให้มีศักยภาพด้านประมงให้คงความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรชายฝั่งทะเลอย่างยั่งยืน โดยเร่งรัดการอนุรักษ์ฟื้นฟูและการจัดการการใช้ประโยชน์ทรัพยากรประมงให้เป็นระบบที่เหมาะสม ควบคู่ไปกับการแก้ไขปัญหาการทำการประมงผิดกฎหมายทั้งระบบ และบูรณาการทำงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ กระบวนการบริหารจัดการทรัพยากรประมงต้องครอบคลุมกิจกรรมและความร่วมมือจากชุมชนชาวประมง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน โดยเน้นการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรประมงอย่างรับผิดชอบ ส่งเสริมให้เกิดการฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ เพื่อให้เกิดความอุดมสมบูรณ์และความยั่งยืนต่อไปในอนาคต

สาเหตุสำคัญอีกประการหนึ่งที่ทำให้เกิดภาวะทรัพยากรสัตว์น้ำชายฝั่งเสื่อมโทรม เนื่องจากการขาดความร่วมมือกันในการอนุรักษ์ทรัพยากรจากหลายภาคส่วน ชาวประมงส่วนน้อยที่มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ร่วมมือร่วมใจกันใช้เครื่องมือประมงที่ไม่ผิดกฎหมาย ในขณะที่กลุ่มชาวประมงบางส่วนเล็งเห็นว่าทรัพยากรประมงชายฝั่งเป็นของสาธารณประโยชน์ ใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่ขาดจิตสำนึกในการอนุรักษ์ส่วนรวม เหล่านี้ทำให้เกิดปัญหาทรัพยากรสัตว์น้ำชายฝั่งเสื่อมโทรมเพิ่มขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ จากปัญหาดังกล่าวจึงจำเป็นต้องเร่งหาแนวทางฟื้นฟูทรัพยากรประมงชายฝั่ง ให้มีความอุดมสมบูรณ์เพิ่มมากขึ้น สอดคล้องกับความต้องการในปัจจุบัน และสร้างความตระหนักรู้ การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรให้กับชุมชนต่อไป และสร้างความตระหนักรู้ การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรให้กับชุมชนต่อไป

๒. วัตถุประสงค์ของโครงการ

๒.๑ เพื่อสนับสนุนและพัฒนาศักยภาพองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นให้มีความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการประมงและการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำโดยชุมชนมีส่วนร่วม

๒.๒ เพื่อเพิ่มพื้นที่และฟื้นฟูแหล่งอาศัยสัตว์น้ำที่มีคุณภาพใกล้ชายฝั่งทะเล และพัฒนาศักยภาพให้มีความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรสัตว์น้ำในท้องถิ่น

๒.๓ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำบริเวณชายฝั่งทะเลภาคกลาง

๒.๔ เพื่อพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการสินค้าประมง ผลักดันสู่ความเป็นผู้ประกอบการมืออาชีพ มีกระบวนการแปรรูปสินค้าประมงที่มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน มีการพัฒนารูปแบบบรรจุภัณฑ์ใหม่ๆ ที่ดึงดูดใจและความต้องการของผู้บริโภค

๒.๕ เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์สินค้าประมงในพื้นที่ภาคกลางให้เป็นรู้จักของตลาดและผู้บริโภค

๓. เป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ

๓.๑ ส่งเสริมชุมชนประมงพื้นบ้านที่มีพื้นที่ติดชายฝั่งทะเลภาคกลาง จำนวน ๖ จังหวัด (จ.เพชรบุรี จ.ประจวบคีรีขันธ์, จ.สมุทรสงคราม, จ.สมุทรสาคร, จ.สมุทรปราการ และกรุงเทพมหานคร)

๓.๒ สมาชิกองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นที่ได้รับการฝึกอบรมในการบริหารจัดการทรัพยากรประมง ปีละไม่น้อยกว่า ๕๐๐ คน

๓.๓ จัดสร้างแหล่งอาศัยสัตว์ทะเล ปีละไม่น้อยกว่า ๕ แห่ง

๓.๔ เสริมสร้างความเข้มแข็งของธนาคารสัตว์น้ำ ปีละไม่น้อยกว่า ๕ แห่ง

๓.๕ ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำ ปีละไม่น้อยกว่า ๕ แห่ง

๓.๖ เชื่อมโยงการตลาดผ่านระบบการซื้อขายแบบออนไลน์ ปีละไม่น้อยกว่า ๕๐ ราย

๓.๗ จัดมหกรรมแสดงสินค้าประมงในพื้นที่ภาคกลาง ปีละไม่น้อยกว่า ๑ ครั้ง

๓.๘ สร้างจิตสำนึกการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในทะเล ปีละไม่น้อยกว่า ๑ ชุมชน

๔. ความเชื่อมโยงกับทิศทางการพัฒนาภาค

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมโดยใช้นวัตกรรมเทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์เพื่อให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

แนวทางพัฒนาที่ ๓.๔ ฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ทรัพยากรประมงทะเล

๕. กิจกรรมที่สำคัญของโครงการ

กิจกรรมที่ ๑ เสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชนประมงท้องถิ่น

๑. จัดประชุมชี้แจง/ฝึกอบรมสมาชิกชุมชนประมงท้องถิ่นให้มีความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการทรัพยากรประมง (โดย สนง.ประมง จ.เพชรบุรี, จ.ประจวบคีรีขันธ์, จ.สมุทรสงคราม, จ.สมุทรสาคร และ จ.สมุทรปราการ)

กิจกรรมที่ ๒ จัดสร้างและฟื้นฟูแหล่งที่อยู่อาศัยสัตว์ทะเล

๑. จัดสร้างแหล่งที่อยู่อาศัยสัตว์น้ำ (ปะการังเทียม) (โดย สนง.ประมง จ.เพชรบุรี, ประจวบคีรีขันธ์)

๒. จัดสร้างแหล่งที่อยู่อาศัยสัตว์ทะเล (ซั้งกอหรือซั้งเชือก) (โดย สนง.ประมง จ.เพชรบุรี, จ.ประจวบคีรีขันธ์ และ จ.สมุทรปราการ)

๓. จัดสร้างแหล่งอาศัยสัตว์ทะเล (แพเชือก) (โดย สนง.ประมง จ.เพชรบุรี)

กิจกรรมที่ ๓ เพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำในแหล่งน้ำ

๑. ปลอยพันธุ์สัตว์น้ำลงในแหล่งตามแนวชายฝั่งทะเลในพื้นที่ภาคกลาง (โดย สนง.ประมง จ.เพชรบุรี จ.ประจวบคีรีขันธ์, จ.สมุทรสงคราม, จ.สมุทรสาคร และ จ.สมุทรปราการ)

กิจกรรมที่ ๔ เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับธนาคารสัตว์น้ำ

๑. สร้างความตระหนักรู้ในการอนุรักษ์โดยชุมชนมีส่วนร่วม โดยจัดอบรม/ดูงาน การสร้างธนาคารสัตว์น้ำ จำนวน ๑ รุ่นๆละ ๑๐ ราย (โดย สนง.ประมงพื้นที่กรุงเทพมหานคร)

๒. สนับสนุนการจัดตั้งโครงการธนาคารสัตว์น้ำ และวัสดุอุปกรณ์การดำเนินงานของธนาคารสัตว์น้ำ เช่น โครงสร้างหลังคา, ถังพลาสติก, แผงโซล่าเซลล์, บั๊มน้ำ, บั๊ลม, ถังออกซิเจน และวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นอื่นๆ (โดย สนง.ประมง จ.เพชรบุรี, จ.ประจวบคีรีขันธ์, จ.สมุทรสงคราม, จ.สมุทรสาคร, จ.สมุทรปราการ และ กรุงเทพมหานคร)

กิจกรรมที่ ๕ กิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำ

๑. จัดทำป้าย/แผ่นพับ/เอกสารอื่นๆ ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของธนาคารสัตว์น้ำ (โดย สนง.ประมง จ.เพชรบุรี, จ.ประจวบคีรีขันธ์, จ.สมุทรสงคราม, จ.สมุทรสาคร, จ.สมุทรปราการ และ กรุงเทพมหานคร)

๒. เชิญชวน และประชาสัมพันธ์ ประชาชน นักเรียน นักศึกษา นักท่องเที่ยว เข้าเยี่ยมชมและศึกษาดูงาน เกี่ยวกับการเพาะฟักและอนุบาลสัตว์น้ำ และการดำเนินงานของธนาคารสัตว์น้ำ (โดย สนง.ประมง จ.เพชรบุรี, จ.ประจวบคีรีขันธ์, จ.สมุทรสงคราม, จ.สมุทรสาคร, จ.สมุทรปราการ และ กรุงเทพมหานคร)

๓. ปลอยพันธุ์สัตว์น้ำจากการเพาะฟักและอนุบาลของธนาคารสัตว์น้ำ (โดย สนง.ประมง จ.เพชรบุรี, จ.ประจวบคีรีขันธ์, จ.สมุทรสงคราม, จ.สมุทรสาคร, จ.สมุทรปราการ และ กรุงเทพมหานคร)

๔. เยี่ยมชมและศึกษาเรียนรู้วิถีชีวิตของชาวประมงพื้นบ้านในพื้นที่ชายฝั่งทะเลภาคกลาง (โดย สนง.ประมง จ.เพชรบุรี, จ.ประจวบคีรีขันธ์, จ.สมุทรสงคราม, จ.สมุทรสาคร, จ.สมุทรปราการ และ กรุงเทพมหานคร)

๕. จัดตั้งจุดจำหน่ายผลิตภัณฑ์สินค้าประมง (สด/แปรรูป) (โดย สนง.ประมง จ.เพชรบุรี, จ.ประจวบคีรีขันธ์, จ.สมุทรสงคราม, จ.สมุทรสาคร, จ.สมุทรปราการ และ กรุงเทพมหานคร)

กิจกรรมที่ ๖ การจัดทำแหล่งอนุรักษ์พันธุ์สัตว์น้ำ

๑. จัดทำแนวเขตพื้นที่รักษาพันธุ์สัตว์น้ำพร้อมป้ายประชาสัมพันธ์ เพื่อเป็นแหล่งพ่อแม่พันธุ์สัตว์น้ำ (โดย สนง.ประมง จ.เพชรบุรี, จ.ประจวบคีรีขันธ์, จ.สมุทรสงคราม, จ.สมุทรสาคร)

กิจกรรมที่ ๗ การพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าประมงแปรรูป

๑. จัดประชุมชี้แจงให้ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์สินค้าประมง พร้อมสนับสนุนปัจจัยการผลิต เพื่อปรับปรุง และยกระดับคุณภาพมาตรฐานของผลิตภัณฑ์ และบรรจุภัณฑ์สินค้าประมง (โดย สนง.ประมง จ.เพชรบุรี)

กิจกรรมที่ ๘ การเชื่อมโยงการตลาดผ่านระบบซื้อขายออนไลน์

๑. จัดฝึกอบรมให้ความรู้แก่กลุ่มพ่อค้าแม่ค้าพื้นบ้าน, กลุ่มผู้ประกอบการค้าขายอาหารทะเลสด, กลุ่มผู้ประกอบการสินค้าประมงแปรรูป, กลุ่มชาวประมง เกี่ยวกับการค้าขายสินค้าประมงผ่านระบบออนไลน์ โดย สนง.ประมง จ.เพชรบุรี, จ.ประจวบคีรีขันธ์, จ.สมุทรสงคราม, จ.สมุทรสาคร, จ.สมุทรปราการ และ กรุงเทพมหานคร)

กิจกรรมที่ ๙ การจัดมหกรรมแสดงสินค้าประมง (roadshow)

๑. นำผลิตภัณฑ์สินค้าประมงในพื้นที่ภาคกลางมาจัดแสดง (roadshow) เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์สินค้าในลักษณะของผู้ผลิตพบผู้บริโภค

กิจกรรมที่ ๑๐ สร้างจิตสำนึกการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในทะเล

๑. การจัดทำถุงอวนสำหรับใส่ขยะจากทะเล

๒. การจัดทำเตาเผาขยะจากทะเลแบบไร้ควัน

๖. หน่วยงานรับผิดชอบ

๖.๑ สำนักงานประมงจังหวัดเพชรบุรี

๖.๒ สำนักงานประมงจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

๖.๓ สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสงคราม

๖.๔ สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร

๖.๕ สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรปราการ

๖.๖ สำนักงานประมงพื้นที่กรุงเทพมหานคร

๗. ระยะเวลาในการดำเนินงาน

ระยะเวลาดำเนินการ ๒ ปี (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๖๕)

๘. งบประมาณ ๑๓๕,๑๖๐,๐๐๐ บาท

๙. แผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายเงิน

ปี ๒๕๖๔ งบประมาณ ๖๗,๕๘๐,๐๐๐ บาท

ปี ๒๕๖๕ งบประมาณ ๖๗,๕๘๐,๐๐๐ บาท

๑๐. ผลผลิต (output)

๑๐.๑ สมาชิกองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นมีความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการทรัพยากรประมง ปีละไม่น้อยกว่า ๕๐๐ คน

๑๐.๒ มีแหล่งอาศัยสัตว์ทะเล ปีละไม่น้อยกว่า ๕ แห่ง

๑๐.๓ ประชาชน นักเรียน นักศึกษา และนักท่องเที่ยว เข้าเยี่ยมชมธนาคารสัตว์น้ำ ปีละไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐ คน

๑๐.๔ มีการเชื่อมโยงการตลาดผ่านระบบการซื้อขายแบบออนไลน์ ปีละไม่น้อยกว่า ๕๐ ราย

๑๐.๕ มีจัดมหกรรมแสดงสินค้าประมงในพื้นที่ภาคกลาง ปีละไม่น้อยกว่า ๑ ครั้ง

๑๐.๖ มีการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในทะเล ปีละไม่น้อยกว่า ๑ ชุมชน

๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (outcome)

เชิงปริมาณ

๑. องค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นมีแผนงาน/มาตรการในการบริหารจัดการทรัพยากรประมง ปีละไม่น้อยกว่า ๕ แผนงาน

๒. มีพื้นที่ที่ได้รับการจัดสร้างหรือฟื้นฟูเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยสัตว์น้ำ ปีละไม่น้อยกว่า ๕ แห่ง

๓. มีปริมาณสัตว์น้ำเพิ่มขึ้นประมาณ ๒๐-๓๐%

๔. ผู้ประกอบการสินค้าประมง มีรายได้เพิ่มขึ้นจากการจำหน่ายสินค้าประมงไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๒๐

๕. มีชุมชนประมงท้องถิ่นที่มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในทะเล ปีละไม่น้อยกว่า ๑ ชุมชน

๖. มีประชาชน นักเรียน นักศึกษา นักท่องเที่ยว เข้ามาเยี่ยมชมและศึกษาดูงานด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำ ปีละไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐ คน

เชิงคุณภาพ

๑. บริเวณชายฝั่งทะเลมีความอุดมสมบูรณ์ เป็นแหล่งอาศัยของทรัพยากรสัตว์น้ำ

๒. การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรประมงระหว่างหน่วยงานภาครัฐ เอกชน ชุมชน ประมงท้องถิ่น และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๓. ทรัพยากรสัตว์น้ำเพิ่มขึ้นและชาวประมงมีรายได้จากการจับสัตว์น้ำเพิ่มขึ้น

๔. ชุมชนประมงท้องถิ่น มีมาตรการในการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรประมง

๕. มีการยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์สินค้าประมง ให้เป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค และความต้องการของตลาด

๖. ชุมชนประมงมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำ

๑๒. ผลสัมฤทธิ์ (impact)

๑. ชุมชนประมงท้องถิ่น มีการจัดทำแผนงาน/มาตรการในการบริหารจัดการทรัพยากรประมง จำนวน ๕ แผนงาน/ปี จำนวน ๓ ปี
๒. มีการจัดสร้างและฟื้นฟูแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำ จำนวน ๕ แห่ง/ปี จำนวน ๓ ปี
๓. ปริมาณสัตว์น้ำบริเวณชายฝั่งทะเลเพิ่มขึ้นประมาณ ๒๐-๓๐%
๔. สินค้าประมง มีรายได้จากการจำหน่ายสินค้าประมงเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๐
๕. ชุมชนประมงท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในทะเล จำนวน ๑ ชุมชน/ปี จำนวน ๓ ปี
๖. ชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำ ร้อยละ ๒๐

โครงการที่ ๘ : โครงการส่งเสริมการค้าชายแดน ภาคกลาง

๑. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล

จากการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของอาเซียน ส่งผลต่อการเคลื่อนย้ายสินค้าและบริการในบริเวณชายแดนเศรษฐกิจที่ติดประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งคาดว่าจะทำให้มีปริมาณการนำเข้าและส่งออกสินค้าและผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรไปยังประเทศประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนเพิ่มมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นพืช ปศุสัตว์ และประมง ซึ่งจะส่งผลให้ระบบเศรษฐกิจการค้าชายแดนขยายตัวเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตามการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศมีความจำเป็นที่จะต้องตรวจสอบและเฝ้าระวังในเรื่องของคุณภาพสินค้าและโรคระบาดต่าง ๆ ที่จะมาจากการสินค้าและผลิตภัณฑ์ เพื่อเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค และเฝ้าระวังป้องกันโรคระบาดด้านพืช ปศุสัตว์ และประมง ไม่ให้มีผลกระทบกับเกษตรกรผู้ผลิตสินค้าเกษตรภายในประเทศ ดังนั้น กรมประมงจึงจัดทำโครงการพัฒนาด้านสินค้าเกษตร ในพื้นที่ด่านสิงขร จ.ประจวบฯ ซึ่งเป็นด่านที่มีปริมาณและมูลค่าการนำเข้าและส่งออกสินค้าเกษตรสูง ให้เป็นด่านเศรษฐกิจสินค้าเกษตรชายแดนให้มีคุณภาพได้มาตรฐานสากล และเป็นการบูรณาการด้านสินค้าเกษตร ให้สามารถบริการเกษตรกร/ผู้ประกอบการได้ในจุดให้บริการเดียว (One Stop Service) เพื่อเป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายให้กับเกษตรกรและผู้ประกอบการ และเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการค้าชายแดนส่งเสริมสนับสนุนระบบโลจิสติกส์และการอำนวยความสะดวกด้านการค้าชายแดนเพื่อรองรับการเติบโตของเมืองและเอื้อต่อการค้าและการลงทุน

๒. วัตถุประสงค์ของโครงการ

- ๒.๑ เพื่อพัฒนาศักยภาพของด่านสินค้าประมงชายแดนให้ได้มาตรฐานสากล
- ๒.๒ เพื่อให้สินค้าสัตว์น้ำที่นำเข้า-ส่งออก มีคุณภาพ และปลอดจากโรคระบาด
- ๒.๓ เพื่ออำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้ายสินค้าประมงที่ผ่านชายแดนให้มีความสะดวกและรวดเร็ว

๓. เป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ

- เป้าหมาย

๑. พัฒนาศักยภาพด่านสินค้าเกษตรชายแดน
๒. เฝ้าระวังและตรวจสอบคุณภาพสินค้าประมงที่ผ่านด่านสินค้าเกษตรชายแดน

- กลุ่มเป้าหมาย (Target group) : ผู้ประกอบการ / เกษตรกร / ประชาชนที่นำเข้าและส่งออกสินค้าเกษตรผ่านด่านชายแดน

- ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ

๑. เชิงปริมาณ (Output) ด้านเศรษฐกิจสินค้าเกษตรชายแดนมีคุณภาพได้มาตรฐานสากล (One Stop Service) จำนวน ๑ แห่ง

๒. เชิงคุณภาพ (Outcome) สินค้าประมงที่นำเข้ามีคุณภาพได้มาตรฐานผ่านการตรวจวิเคราะห์สารตกค้าง และโรคสัตว์น้ำ ไม่น้อยกว่า ๕๐ ตัวอย่าง

๔. ความเชื่อมโยงกับทิศทางการพัฒนาภาค

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ : เปิดประตูการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว เชื่อมโยงเขตเศรษฐกิจพิเศษทวาย - ภาคกลาง - ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก

แนวทางการพัฒนาที่ ๕.๓ : พัฒนามาตรฐานด่านชายแดนไทย - เมียนมา บ้านพุน้ำร้อน ด่านเจดีย์สามองค์ และด่านสิงขร เพื่อเชื่อมโยงการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวกับเมียนมา

๕. กิจกรรมที่สำคัญของโครงการ

กิจกรรมพัฒนาเพิ่มศักยภาพด้านสินค้าประมง ตรวจสอบคุณภาพมาตรฐานและโรคระบาดในสัตว์น้ำให้ได้ตรงตามมาตรฐานและถูกต้องตามกฎหมาย

๖. หน่วยงานรับผิดชอบ กรมประมง กองควบคุมการค้าสัตว์น้ำและปัจจัยการผลิต

๗. ระยะเวลาในการดำเนินงาน ๒ ปี (ปี ๒๕๖๔-๒๕๖๕)

๘. งบประมาณ ๑๒,๘๗๐,๗๐๐ บาท

๙. แผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายเงิน

ปี ๒๕๖๔ งบประมาณ ๙,๓๗๐,๗๐๐ บาท

ปี ๒๕๖๕ งบประมาณ ๓,๕๐๐,๐๐๐ บาท

๑๐. ผลผลิต (output)

ด้านสินค้าเกษตรชายแดนมีคุณภาพได้มาตรฐานสากล ๑ แห่ง (One Stop Service)

๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (outcome)

สินค้าประมงที่นำเข้าส่งออกมีคุณภาพมาตรฐาน โดยได้รับการตรวจสอบคุณภาพมาตรฐานและโรคระบาดสัตว์น้ำ

๑๒. ผลสัมฤทธิ์ (impact)

ด้านเศรษฐกิจสินค้าเกษตรชายแดนให้บริการตรวจสอบคุณภาพมาตรฐานและโรคระบาดในสัตว์น้ำให้ได้ตรงตามมาตรฐานและถูกต้องตามกฎหมาย

➤ กรมปศุสัตว์ จำนวน ๒ โครงการ ดังนี้

โครงการที่ ๑ : โครงการพัฒนาและส่งเสริมการเกษตร (๒ กิจกรรม)

กิจกรรมที่ ๑ กิจกรรมส่งเสริมการบริโภคน้ำนมโคคุณภาพ

๑. หลักการและเหตุผล

นมและผลิตภัณฑ์จากนมอื่นๆ จัดอยู่ในกลุ่มอาหารที่อุดมไปด้วยคุณประโยชน์ต่างๆ มากมาย ทั้งทางด้านเป็นแหล่งโปรตีนที่มีประโยชน์ มีแร่ธาตุแคลเซียมสูงที่สุด ซึ่งมีความสำคัญอย่างมากในการเสริมสร้างกระดูกให้แข็งแรง โดยเป็นแคลเซียมที่ร่างกายสามารถดูดซึมไปใช้ได้ดีที่สุด และยังเป็นแหล่งรวมสารอาหารที่จำเป็นต่อร่างกาย และเกลือแร่ที่สำคัญ เช่น คาร์โบไฮเดรต ไขมัน ฟอสฟอรัส และวิตามิน นมช่วยเสริมสร้างกระดูกให้แข็งแรง ให้พลังงานกับร่างกาย สร้างความแข็งแรงให้กับกล้ามเนื้อ สร้างเสริมการเจริญเติบโต และซ่อมแซมส่วนที่สึกหรอ ทำให้ผิวหนังมีสุขภาพดี ช่วยสร้างเม็ดเลือดแดง ช่วยรักษาระดับความดันเลือดให้เป็นปกติ ช่วยระบบภูมิคุ้มกันในร่างกาย จากประโยชน์นานัปการข้างต้น ทำให้ทางกองผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ กรมปศุสัตว์ ต้องการที่จะส่งเสริมและกระตุ้นให้เกิดการบริโภคนม ที่ผลิตได้ในชุมชนจากกลุ่มเกษตรกรและสหกรณ์ผู้เลี้ยงโคนมต่างๆ ขึ้น โดยสนับสนุนในเรื่องการสร้างจุดจำหน่ายเคลื่อนที่และเทคนิคในการแปรรูปผลิตภัณฑ์นม เพื่อประชาสัมพันธ์ ธรณกร์การใช้และบริโภคนม และผลิตภัณฑ์ในประเทศ เป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าปศุสัตว์ไทย เกิดการกระตุ้นการบริโภคน้ำนมภายในประเทศ ส่งเสริมทางด้านการดูแลสุขภาพแก่ประชากรไทยทุกช่วงวัย และยังเป็นการกระตุ้นและส่งเสริมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจในระดับชุมชน ภูมิภาค ทั้งยังช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมให้มีรายได้เพื่อการเลี้ยงดูตนเองและสังคมอย่างยั่งยืน ต่อไป ดังนั้นกรมปศุสัตว์ จึงได้จัดทำ *นมหน้าฟาร์ม Milk Truck* ในพื้นที่ภาคกลาง ซึ่งจะสอดคล้องกับความต้องการของตลาด และตอบสนองนโยบายของรัฐบาลและแผนพัฒนาภาคกลาง

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ เพื่อสร้างจุดจำหน่ายเคลื่อนที่ จำนวน ๑ จุด ในการจำหน่ายนมจากผลิตภัณฑ์นมของสหกรณ์โคนม
- ๒.๒ เพื่อถ่ายทอดเทคนิคในการแปรรูปผลิตภัณฑ์นม และถ่ายทอดเทคนิคด้านการตลาด แก่สหกรณ์โคนม
- ๒.๓ เพื่อส่งเสริมการบริโภคนมและผลิตภัณฑ์จากเกษตรกรในพื้นที่เพิ่มขึ้น

๓. เป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จ/กลุ่มเป้าหมาย/พื้นที่ดำเนินการ

เป้าหมาย

๑. ส่งเสริมการใช้และบริโภคน้ำนมดิบในประเทศเพิ่มขึ้น
๒. พัฒนาระบบตลาดรองรับสินค้าปศุสัตว์จากชุมชน
๓. พัฒนาการแปรรูปผลิตภัณฑ์นมให้ได้มาตรฐานสากล

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

๑. คนในชุมชนสามารถเข้าถึงผลิตภัณฑ์นมและมีการบริโภคนมเพิ่มมากขึ้น
๒. ผู้บริโภคผลิตภัณฑ์นมในชุมชนมีความพึงพอใจ

กลุ่มเป้าหมาย (Target group) : สหกรณ์โคนม

พื้นที่ดำเนินการ : ทุกจังหวัดในพื้นที่ภาคกลางและกรุงเทพมหานคร (สมุทรปราการ , นนทบุรี , ปทุมธานี , พระนครศรีอยุธยา , สระบุรี , ลพบุรี , อ่างทอง , สิงห์บุรี , ชัยนาท , นครปฐม , ราชบุรี , กาญจนบุรี , สุพรรณบุรี , สมุทรสาคร , สมุทรสงคราม , เพชรบุรี , ประจวบคีรีขันธ์

๔. ความเชื่อมโยงกับทิศทางการพัฒนาภาค และยุทธศาสตร์ในแต่ละระดับ

แผนระดับที่ ๑

ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

แผนระดับที่ ๒

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ :

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๙ การพัฒนาภาคเมืองและพื้นที่เศรษฐกิจ

แผนพัฒนาภาคกลางและพื้นที่กรุงเทพมหานคร

เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์

“พัฒนากรุงเทพฯ สู่มหานครทันสมัยและภาคกลางเป็นฐานการผลิตสินค้าและบริการที่มีมูลค่าสูง”

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมโดยใช้นวัตกรรม เทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์ เพื่อให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

๕. กิจกรรมที่สำคัญของโครงการ

๖.๑ กิจกรรมส่งเสริมการบริโภคน้ำมันโคคุณภาพ

๑. กิจกรรมแปรรูปและพัฒนาจุดจำหน่ายน้ำมันโค

๒. จัดงานมหกรรมโคนมครบวงจร

๖. หน่วยงานรับผิดชอบ/ผู้ประสานงานโครงการ

หน่วยงาน : กรมปศุสัตว์

ชื่อผู้รับผิดชอบ : นายอำพล วรวิจิตรธรรม ตำแหน่ง ผอ.กองผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์

เบอร์โทรศัพท์ : ๐๒-๖๕๓๔๔๔๔ ต่อ ๓๓๓๗ มือถือ : ๐๘-๖๕๐๐-๔๔๗๐

ชื่อผู้ประสานงาน : นางสาววิไลย์กานา เพ็ญศรีสุวรรณ ตำแหน่ง นักจัดการงานทั่วไปปฏิบัติการ

เบอร์โทรศัพท์ : ๐๒-๖๕๓๔๔๔๔ ต่อ ๓๓๓๗ มือถือ : ๐๘-๑๔๔๔-๐๓๐๒

๗. ระยะเวลาในการดำเนินงาน

๒ ปี เริ่มต้น เดือนตุลาคม ๒๕๖๓ - กันยายน ๒๕๖๕

๘. งบประมาณ ๒๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ปี ๒๕๖๔ เป็นเงิน ๑๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ปี ๒๕๖๕ เป็นเงิน ๑๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๙. แผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายเงิน ประจำปี ๒๕๖๔

๙.๑ แผนปฏิบัติงาน

โครงการ/กิจกรรม	หน่วย นับ	แผนปฏิบัติงาน				
		Q๑	Q๒	Q๓	Q๔	รวม
๑.กิจกรรมส่งเสริมการบริโภคน้ำมันโคคุณภาพ						
๑.๑ กิจกรรมแปรรูปและพัฒนาจุดจำหน่ายน้ำมันโค	คั้น แท่ง		←→			๑ ๑๕
๑.๒ จัดงานมหกรรมโคนมครบวงจร	ครั้ง		←→			๑

๙.๒ แผนการใช้จ่ายเงิน ปี ๒๕๖๔

โครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	แผนปฏิบัติงาน				
		Q๑	Q๒	Q๓	Q๔	รวม
กิจกรรมส่งเสริมการบริโภคน้ำมันโคคุณภาพ	ล้านบาท	←			→	๑๓.๐๐๐๐

๑๐. ผลผลิต (Output) ปี ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕

๑๐.๑ รถสัทธิการแปรรูปผลิตภัณฑ์นมและส่งเสริมการตลาด (Milk Truck) ๒ คัน

๑๐.๒ จุดจำหน่ายนมชุมชน ๓๐ แห่ง

๑๐.๓ จัดงานมหกรรมโคนมครบวงจร ๒ ครั้ง

๑๑. ผลลัพธ์ (Outcome)

เกษตรกรและสหกรณ์ผู้เลี้ยงโคนมมีรายได้เพิ่มขึ้น

๑๒. ผลสัมฤทธิ์ (Impact)

อัตราการขยายตัวการผลิตภาคเกษตรเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑.๙

ผู้ประสานงานโครงการ

ชื่อผู้ประสาน นายไพโรจน์ จิวบุญสร้าง ตำแหน่ง นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

เบอร์โทร ๐-๒๖๕๓-๔๔๖๐ มือถือ : ๐๘-๑๔๕๗-๘๖๐๗

ชื่อผู้ประสาน นายพงศ์รัศมิ์ รุติศรีนพงษ์ ตำแหน่ง นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

เบอร์โทร ๐-๒๖๕๓-๔๔๖๐ มือถือ : ๐๘-๑๘๖๗-๐๕๓๘

E – mail : planning_policy@dld.go.th

โครงการที่ ๑ : โครงการพัฒนาและส่งเสริมการเกษตร (๒ กิจกรรม)

กิจกรรมที่ ๒ กิจกรรมศูนย์บริการอาหารสัตว์กรมปศุสัตว์ (Feed Center)

๑. หลักการและเหตุผล

ตามนโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ด้านความปลอดภัยของอาหารเพื่อให้ประชาชนผู้บริโภคภายในประเทศได้บริโภคอาหารที่มีคุณภาพ ปลอดภัย ปราศจากสารตกค้าง และปัจจุบันประเทศไทย มีการส่งออกสินค้าปศุสัตว์ เพิ่มขึ้นมากทำให้การเลี้ยงสัตว์มีการขยายตัว และพัฒนาเป็นอุตสาหกรรมการเกษตร และประเทศผู้นำเข้าสินค้าจากประเทศไทยมีข้อกำหนดต่างๆเพื่อให้ได้สินค้าที่มีคุณภาพและปลอดภัยต่อผู้บริโภค รวมทั้งการดูแลด้านสิ่งแวดล้อม ประกอบกับเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาพื้นที่ กลางและพื้นที่กรุงเทพมหานคร ในยุทธศาสตร์ที่ ๓ ยุทธศาสตร์การผลิตสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมโดยใช้ นวัตกรรมเทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์ เพื่อให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน มีแนวทางพัฒนา คือ พัฒนามาตรฐานฟาร์มเพื่อผลิตอาหารปลอดภัย (Food safety) จากสินค้าเกษตรหลักของภาค ได้แก่ ข้าว พืชผัก มะพร้าว โคเนื้อ โคเนื้อ สุกร ไก่ เป็ด กุ้ง ปลา โดยเฉพาะในพื้นที่ที่เป็นแหล่งผลิตสำคัญ เพื่อการส่งออก สินค้าเกษตรคุณภาพสูง ที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภคในตลาดเฉพาะและตลาดระดับบน

ดังนั้นกรมปศุสัตว์ จึงได้จัดทำโครงการ “โครงการพัฒนาพัฒนาคุณภาพอาหารสัตว์เพื่อผลิตอาหาร ปลอดภัย” เพื่อพัฒนาแหล่งอาหารหยาบคุณภาพดีสำหรับการเลี้ยงโคเนื้อและโคเนื้อในพื้นที่ภาคกลาง ทั้งนี้ เพื่อให้ได้สินค้าปศุสัตว์มีคุณภาพและปลอดภัยต่อผู้บริโภค

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อพัฒนากระบวนการผลิตอาหารสัตว์ให้มีคุณภาพและปริมาณเพียงพอ

๒.๒ เพื่อจัดตั้งศูนย์บริการอาหารสัตว์กรมปศุสัตว์ (Feed Center) ในพื้นที่ภาคกลาง

๓. เป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จ/กลุ่มเป้าหมาย/พื้นที่ดำเนินการ

เป้าหมาย

๑. ถ่ายทอดเทคโนโลยีการปลูกพืชอาหารสัตว์ให้กับเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์

๒. สินค้าปศุสัตว์ที่มีคุณภาพและมีความปลอดภัยด้านอาหาร

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

๑. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีรายได้เพิ่มขึ้น

๒. เกษตรกรที่ได้รับบริการมีความพึงพอใจ

กลุ่มเป้าหมาย (Target group) : ผู้ประกอบการ / เกษตรกร / ประชาชนที่บริโภคสินค้าปศุสัตว์

พื้นที่ดำเนินการ : ทุกจังหวัดในพื้นที่ภาคกลางและกรุงเทพมหานคร (สมุทรปราการ , นนทบุรี , ปทุมธานี , พระนครศรีอยุธยา , สระบุรี , ลพบุรี , อ่างทอง , สิงห์บุรี , ชัยนาท , นครปฐม , ราชบุรี , กาญจนบุรี , สุพรรณบุรี , สมุทรสาคร , สมุทรสงคราม , เพชรบุรี , ประจวบคีรีขันธ์

๔. ความเชื่อมโยงกับทิศทางการพัฒนาภาค และยุทธศาสตร์ในแต่ละระดับ

แผนระดับที่ ๑

ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

แผนระดับที่ ๒

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ :

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๙ การพัฒนาภาคเมืองและพื้นที่เศรษฐกิจ

แผนพัฒนาภาคกลางและพื้นที่กรุงเทพมหานคร

เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์

“พัฒนากรุงเทพฯ สู่มหานครทันสมัยและภาคกลางเป็นฐานการผลิตสินค้าและบริการที่มีมูลค่าสูง”

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมโดยใช้นวัตกรรม เทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์ เพื่อให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

แนวทางการพัฒนา

- พัฒนามาตรฐานฟาร์มเพื่อผลิตอาหารปลอดภัย (Food safety) จากสินค้าเกษตรหลักของภาค ได้แก่ ข้าว พืชผัก มะพร้าว โคนม โคเนื้อ สุกร ไก่ เป็ด กุ้ง ปลา โดยเฉพาะในพื้นที่ที่เป็นแหล่งผลิตสำคัญ เพื่อการส่งออกสินค้าเกษตรคุณภาพสูง ที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภคในตลาดเฉพาะและตลาดระดับบน

๕. กิจกรรมที่สำคัญของโครงการ

๕.๑ กิจกรรมศูนย์บริการอาหารสัตว์กรมปศุสัตว์ (Feed Center) ในปี ๒๕๖๔

๑. จัดตั้งศูนย์บริการอาหารสัตว์ กรมปศุสัตว์ (Feed Center) จำนวน ๓ แห่ง ได้แก่ ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์ชัยนาท ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์สุพรรณบุรี และ ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์ประจวบฯ

๒. คัดเลือกเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๓๐๐ ราย (จำนวนสัตว์ที่เข้าร่วมโครงการทั้งหมดไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐ ตัว)

๓. เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร ดำเนินการผลิตอาหารสัตว์ครบส่วน (TMR) จำนวน ๓๐,๐๐๐

๔. ติดตามและประเมินผล จำนวน ๓๖ ครั้ง

๕.๒ กิจกรรมศูนย์บริการอาหารสัตว์กรมปศุสัตว์ (Feed Center) ในปี ๒๕๖๕

๑. จัดตั้งศูนย์บริการอาหารสัตว์ กรมปศุสัตว์ (Feed Center) จำนวน ๑ แห่ง ได้แก่ ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์เพชรบุรี

๒. คัดเลือกเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑๐๐ ราย (จำนวนสัตว์ที่เข้าร่วมโครงการทั้งหมดไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐ ตัว)

๓. เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร ดำเนินการผลิตอาหารสัตว์ครบส่วน (TMR) จำนวน ๑๐,๐๐๐ ตัน สำหรับเลี้ยงปศุสัตว์ในพื้นที่

๔. ติดตามและประเมินผล จำนวน ๑๒ ครั้ง

๖. หน่วยงานรับผิดชอบ/ผู้ประสานงานโครงการ

หน่วยงาน : กรมปศุสัตว์

๑. กิจกรรมศูนย์บริการอาหารสัตว์กรมปศุสัตว์ (Feed Center)

ชื่อผู้รับผิดชอบ : นายอิทธิพล เผ่าไพศาล ตำแหน่ง ผอ.สำนักพัฒนาอาหารสัตว์

เบอร์โทรศัพท์ : ๐๒-๕๐๑๑๑๔๗-๘ ต่อ ๑๑๕ มือถือ : ๐๘-๕๖๖๐-๙๙๐๔

เบอร์โทรสาร : ๐๒-๕๐๑๑๑๖๕

E-mail : nutrition@adld.go.th

๗. ระยะเวลาในการดำเนินงาน

๒ ปี เริ่มต้น เดือนตุลาคม ๒๕๖๓ - กันยายน ๒๕๖๕

๘. งบประมาณ ๑๐๙,๔๕๖,๐๐๐ บาท จำแนกตาม Value chain ประกอบด้วย ๑ กิจกรรมหลัก

ปี ๒๕๖๔ กิจกรรมศูนย์บริการอาหารสัตว์กรมปศุสัตว์ (Feed Center) เป็นเงิน ๘๒,๐๙๒,๐๐๐ บาท

ปี ๒๕๖๕ กิจกรรมศูนย์บริการอาหารสัตว์กรมปศุสัตว์ (Feed Center) เป็นเงิน ๒๗,๓๖๔,๐๐๐ บาท

๙. แผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายเงิน ประจำปี ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕

๙.๑ แผนปฏิบัติงาน

โครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	แผนปฏิบัติงาน				
		Q๑	Q๒	Q๓	Q๔	รวม
กิจกรรมศูนย์บริการอาหารสัตว์กรมปศุสัตว์ (Feed Center)	ราย	←	→	→	→	๔๐๐
	แห่ง	←	→	→	→	๔

๙.๒ แผนการใช้จ่ายเงิน

โครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	แผนปฏิบัติงาน				
		Q๑	Q๒	Q๓	Q๔	รวม
กิจกรรมศูนย์บริการอาหารสัตว์กรมปศุสัตว์ (Feed Center)	ล้านบาท	←	→	→	→	๑๐๙.๔๕๖๐

๑๐. ผลผลิต (Output)

๑๐.๑ เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ในพื้นที่ภาคกลางได้รับการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต จำนวน ๔๐๐ ราย

๑๐.๒ จำนวนศูนย์บริการพืชอาหารสัตว์ในพื้นที่ภาคกลาง จำนวน ๔ แห่ง

๑๑. ผลลัพธ์ (Outcome)

๑๑.๑ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีรายได้ต่อรายไม่น้อยกว่า ๕๙,๔๖๐ บาทต่อปี

๑๑.๒ ความพึงพอใจของเกษตรกรที่ให้บริการไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

๑๒. ผลสัมฤทธิ์ (Impact)

อัตราการขยายตัวการผลิตภาคเกษตรเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑.๙

ผู้ประสานงานโครงการ

ชื่อผู้ประสาน นายไพโรจน์ จีวบุญสร้าง ตำแหน่ง นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

เบอร์โทร ๐-๒๖๕๓-๔๔๖๐ มือถือ : ๐๘-๑๔๕๗-๘๖๐๗

ชื่อผู้ประสาน นายพงศ์ภัส ฐิติศรีนพงษ์ ตำแหน่ง นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

เบอร์โทร ๐-๒๖๕๓-๔๔๖๐ มือถือ : ๐๘-๑๘๖๗-๐๕๓๘

E – mail : planning_policy@dld.go.th

โครงการที่ ๒ : ส่งเสริมการค้าชายแดน

๑. หลักการและเหตุผล

การจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ มีเป้าหมายร่วมกันของประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของอาเซียน ซึ่งจะส่งผลให้มีการเคลื่อนย้ายสินค้าและบริการทั้งการนำเข้าและการส่งออกสินค้าเกษตรบริเวณชายแดนจากประเทศเพื่อนบ้านเพิ่มมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นสินค้าพืช ปศุสัตว์ ประมง ประกอบกับแนวทางการพัฒนาภาคกลาง ในยุทธศาสตร์ ที่ ๕ เปิดประตูการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว เชื่อมโยงเขตเศรษฐกิจพิเศษทวาย-ภาคกลาง-ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ได้กำหนดแนวทางการพัฒนา คือ พัฒนามาตรฐานด้านชายแดนไทย-เมียนมา บ้านพุน้ำร้อน ด้านเจดีย์สามองค์ และด่านสิงขร เพื่อเชื่อมโยงการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวกับเมียนมา โดยจัดระเบียบการใช้ประโยชน์ที่ดินให้สอดคล้องกับการพัฒนาในอนาคต พร้อมทั้งปรับปรุงและพัฒนาระบบโลจิสติกส์ ระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ จัดบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกบริเวณจุดผ่านแดน ตลอดจนระเบียบและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงมีความจำเป็นในการพัฒนาด้านตรวจสอบสินค้าเกษตรให้มีมาตรฐานทั้งด้านสถานที่ปฏิบัติงานเครื่องมืออุปกรณ์ รวมทั้งบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติการ และการร่วมบูรณาการภายในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และหน่วยงานภายนอก เช่น กรมศุลกากร กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงการต่างประเทศ ทั้งนี้เพื่อให้สินค้า ที่นำเข้ามาในประเทศมีคุณภาพ และได้มาตรฐานตามที่กำหนด เพื่อเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค และชะลอการนำเข้าสินค้าเกษตรไม่ให้นำเข้ามากจนเกินไป จนส่งผลกระทบต่อผู้ผลิตสินค้าเกษตรภายในประเทศ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมวิชาการเกษตร กรมปศุสัตว์ และกรมประมง ซึ่งมีภารกิจตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องต้องควบคุมการนำเข้า-ส่งออกสินค้าเกษตร จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการตรวจสอบคุณภาพของสินค้า และเพื่อป้องกันโรคราโรคต่างๆที่มากับสินค้าที่มีการนำเข้า รวมทั้งเพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกทางการค้าให้กับผู้ประกอบการ จึงได้จัดทำ “โครงการส่งเสริมการค้าชายแดน” เพื่อรองรับผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้น และเป็นการดำเนินการที่สอดคล้องตามนโยบายและแนวทางการพัฒนาภาคกลาง

➤ กรมวิชาการเกษตร

- การนำเข้า สินค้าเกษตรที่สำคัญ ได้แก่ พริกสด มะนาว มันสำปะหลัง ข้าวโพด และเงาะ คิดเป็นมูลค่ารวม ๑,๑๗๓.๒๐ ล้านบาท

- การส่งออก สินค้าเกษตรส่งออกสำคัญ ได้แก่ มะขาม มังคุด ลองกอง กล้วย และเงาะ คิดเป็นมูลค่ารวม ๑,๐๒๔.๘๙ ล้านบาท

➤ กรมปศุสัตว์

สัตว์มีชีวิต

- ปริมาณการนำเข้า จำนวน ๗,๕๕๐ ตัว คิดเป็นมูลค่ารวม ๒๓๗.๑๖๖๐ ล้านบาท
(ข้อมูล ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๑)

- ปริมาณการส่งออก จำนวน ๒๓,๑๕๓ ตัว คิดเป็นมูลค่ารวม ๔.๗๔๐๐ ล้านบาท
(ข้อมูล ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๑)

ซากสัตว์

- ปริมาณการนำเข้า จำนวน ๒ ตัน คิดเป็นมูลค่ารวม ๓๐,๐๐๐ บาท
(ข้อมูล ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๐)

ที่มา : กองสารวัตรและกักกัน กรมปศุสัตว์

➤ กรมประมง

- การนำเข้า มูลค่ารวม ๕,๘๗๘,๐๘๐,๐๐๐ บาท สินค้าประมงที่นำเข้าที่สำคัญ ได้แก่ ผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ (ข้อมูล ณ ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๑)

- การส่งออก มูลค่ารวม ๒๕,๒๐๑,๙๙๕ บาท สินค้าประมงส่งออกสำคัญ ได้แก่ กุ้ง (พันธุ์) และปลา (ข้อมูล ณ ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๑)

ที่มา : กอง..... กรมประมง

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อพัฒนาศักยภาพของด้านสินค้าเกษตรชายแดน (พืช ปศุสัตว์ ประมง) ให้ได้มาตรฐานสากล

๒.๒ เพื่อให้สินค้าเกษตรที่นำเข้า-ส่งออก มีคุณภาพและปลอดภัยจากโรคระบาดสัตว์

๒.๓ เพื่ออำนวยความสะดวกเกษตรกร/ผู้ประกอบการ ในการเคลื่อนย้ายสินค้าเกษตรที่ผ่านชายแดน ให้มีความสะดวกและรวดเร็ว

๓. เป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จ/กลุ่มเป้าหมาย/พื้นที่ดำเนินการ

เป้าหมาย

๑. พัฒนาศักยภาพด้านสินค้าเกษตรชายแดน

๒. เฝ้าระวังและตรวจสอบคุณภาพสินค้าปศุสัตว์ที่ผ่านด้านสินค้าเกษตรชายแดน

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

๑. เกษตรกรและผู้ประกอบการที่รับบริการมีความพึงพอใจ

๒. สินค้าปศุสัตว์ที่นำเข้าประเทศมีคุณภาพ ปลอดภัยจากโรคระบาดและสารปนเปื้อน

๓. เศรษฐกิจการค้าชายแดนสินค้าเกษตรเพิ่มขึ้น

กลุ่มเป้าหมาย (Target group) : ผู้ประกอบการ / เกษตรกร / ประชาชนที่นำเข้าและส่งออกสินค้าเกษตรผ่านด่านชายแดน

พื้นที่ดำเนินการ : พื้นที่เศรษฐกิจชายแดนด้านสิงขร อำเภอมะนัง จังหวัดยะลา

๔. ความเชื่อมโยงกับทิศทางการพัฒนาภาค และยุทธศาสตร์ในแต่ละระดับ

แผนระดับที่ ๑

ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

แผนระดับที่ ๒

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ :

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๙ การพัฒนาภาคเมืองและพื้นที่เศรษฐกิจ

แผนพัฒนาภาคกลางและพื้นที่กรุงเทพมหานคร

เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์

“พัฒนากรุงเทพฯ สู่มหานครทันสมัยและภาคกลางเป็นฐานการผลิตสินค้าและบริการที่มีมูลค่าสูง”

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ เปิดประตูการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว เชื่อมโยงเขตเศรษฐกิจพิเศษทวาย-ภาคกลาง-ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

แนวทางการพัฒนา

- พัฒนามาตรฐานด้านชายแดนไทย-เมียนมา บ้านพุน้ำร้อน ด้านเจดีย์สามองค์ และด้านสิงขร เพื่อเชื่อมโยงการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวเกี่ยวกับเมียนมา โดยจัดระเบียบการใช้ประโยชน์ที่ดินให้สอดคล้องกับการพัฒนาในอนาคต พร้อมทั้งปรับปรุงและพัฒนาระบบโลจิสติกส์ ระบบสาธารณสุขปศุสัตว์ และสาธารณสุขการ จัดบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกบริเวณจุดผ่านแดน ตลอดจนระเบียบและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง

๕. กิจกรรมที่สำคัญของโครงการ

กิจกรรมพัฒนาเพิ่มศักยภาพด้านสินค้าเกษตร

๑. จัดหาวัสดุอุปกรณ์ และครุภัณฑ์ ในการเพิ่มศักยภาพด้านกักกันสัตว์
๒. ตั้งด่านตรวจสอบคุณภาพและเชื้อโรคเบื้องต้น (Screening test)
๓. กักสินค้าปศุสัตว์ ในกรณีที่ผลการตรวจสอบเบื้องต้นไม่ผ่านคุณภาพหรือพบเชื้อโรค
๔. ห้องปฏิบัติการกลางฯ (Lab) ตรวจยืนยันผล
๕. ทำลายสินค้าในกรณีที่สินค้าไม่ผ่านคุณภาพหรือพบเชื้อโรค

๖. หน่วยงานรับผิดชอบ/ผู้ประสานงานโครงการ

หน่วยงาน : กรมปศุสัตว์

๑. กิจกรรมพัฒนาเพิ่มศักยภาพด้านสินค้าเกษตร

ชื่อผู้รับผิดชอบ : นายบุรินทร์ สรสิทธิ์สุขสกุล ตำแหน่ง ผอ.กองสารวัตรและกักกัน

เบอร์โทรศัพท์ : ๐๒-๕๐๑-๓๔๗๓ มือถือ : ๐๘-๑๙๘๑-๑๐๗๒ E-mail: burins@dld.go.th

๗. ระยะเวลาในการดำเนินงาน ๒ ปี เริ่มต้น เดือนตุลาคม ๒๕๖๓ - กันยายน ๒๕๖๕

๘. งบประมาณ ๑๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท จำแนกตาม Value chain ประกอบด้วย ๑ กิจกรรมหลัก

ปี ๒๕๖๔ เป็นเงิน ๑๓,๕๐๐,๐๐๐ บาท

๑. กิจกรรมพัฒนาเพิ่มศักยภาพด้านสินค้าเกษตร เป็นเงิน ๑๓,๕๐๐,๐๐๐ บาท

หมวดค่าตอบแทนใช้สอย และวัสดุ ๖,๒๐๑,๔๐๐ บาท

- ค่าเบี้ยเลี้ยง เช่าที่พัก และค่าพาหนะ ๒๕๐,๐๐๐ บาท
- ค่าจ้างเหมาบริการ ๔๓๒,๐๐๐ บาท
- วัสดุวิทยาศาสตร์และการแพทย์ ๔,๕๐๐,๐๐๐ บาท
- วัสดุน้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่น ๔๓๘,๐๐๐ บาท
- วัสดุเครื่องแต่งกาย ๔๖,๐๐๐ บาท
- วัสดุการเกษตร ๑๕๐,๐๐๐ บาท
- วัสดุสนามและการฝึก ๓๘๕,๔๐๐ บาท

หมวดงบประมาณ ๗,๒๙๘,๖๐๐ บาท

- ครุภัณฑ์ ๗,๒๙๘,๖๐๐ บาท
- ครุภัณฑ์วิทยาศาสตร์ ๑,๘๕๑,๐๐๐ บาท
- ครุภัณฑ์ยานพาหนะและขนส่ง ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท
- ครุภัณฑ์โฆษณาและเผยแพร่ ๑๐๗,๖๐๐ บาท
- ครุภัณฑ์ไฟฟ้าและวิทยุ ๒๔๐,๐๐๐ บาท
- ครุภัณฑ์สนาม ๓,๖๐๐,๐๐๐ บาท

ปี ๒๕๖๕ เป็นเงิน ๔,๕๐๐,๐๐๐ บาท

๙. แผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายเงิน ประจำปี ๒๕๖๔

๙.๑ แผนปฏิบัติงาน

โครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	แผนปฏิบัติงาน				
		Q๑	Q๒	Q๓	Q๔	รวม
กิจกรรมพัฒนาเพิ่มศักยภาพด้านสินค้าเกษตร	แห่ง ตัวอย่าง	←	→	←	→	๑ ๓,๗๕๐

๙.๒ แผนการใช้จ่ายเงิน

โครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	แผนปฏิบัติงาน				
		Q๑	Q๒	Q๓	Q๔	รวม
กิจกรรมพัฒนาเพิ่มศักยภาพด้านสินค้าเกษตร	ล้านบาท	←	→	←	→	๑๓.๕๐๐๐

๑๐. ผลผลิต (Output)

๑๐.๑ พัฒนาศักยภาพจุดตรวจด้านสินค้าปศุสัตว์ชายแดนไทย-เมียนมา จำนวน ๑ แห่ง

๑๐.๒ ตรวจสอบสินค้าปศุสัตว์ จำนวน ๓,๗๕๐ ตัวอย่าง

๑๑. ผลลัพธ์ (Outcome)

๑๑.๑ เกษตรกรและผู้ประกอบการที่รับบริการมีความพึงพอใจไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

๑๑.๒ สินค้าปศุสัตว์ที่นำเข้าประเทศมีคุณภาพ ปลอดภัยจากโรคระบาดและสารปนเปื้อน

๑๑.๓ เศรษฐกิจการค้าชายแดนสินค้าเกษตรเพิ่มขึ้น

๑๒. ผลสัมฤทธิ์ (Impact)

มูลค่าการค้าชายแดนภาคกลางเพิ่มไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒

ผู้ประสานงานโครงการ

ชื่อผู้ประสาน นายไพโรจน์ จีวบุญสร้าง ตำแหน่ง นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

เบอร์โทร ๐-๒๖๕๓-๔๔๖๐ มือถือ : ๐๘-๑๔๕๗-๘๖๐๗

ชื่อผู้ประสาน นายพงศ์ภัฏ ฐิติศรันพงษ์ ตำแหน่ง นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

เบอร์โทร ๐-๒๖๕๓-๔๔๖๐ มือถือ : ๐๘-๑๘๖๗-๐๕๓๘

E – Mail: planning_policy@dld.go.th

➤ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน ๑ โครงการ ดังนี้

โครงการที่ ๑ : โครงการพัฒนาสินค้าเกลือสู่เส้นทางท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ

๑. หลักการและเหตุผล

จากกรณีเกษตรกรชาวนาเกลือทะเลได้ร้องเรียนปัญหาราคาเกลือทะเลตกต่ำ การนำเข้าเกลือซึ่งกระทบต่อการตลาด ปัญหาเงินทุน และสินค้าเกลือทะเลไม่สอดคล้องกับมาตรฐานกฎหมาย ทำให้เกษตรกรประสบปัญหาหนี้สิน ประกอบกับประเทศไทยมีพื้นที่ทำนาเกลือทั้งหมดประมาณ ๘๑,๔๘๕ ไร่ โดยจังหวัดเพชรบุรีมีพื้นที่มากที่สุดร้อยละ ๔๗.๐ รองลงมาได้แก่ จังหวัดสมุทรสาคร ร้อยละ ๔๓.๑ จังหวัดสมุทรสงครามร้อยละ ๗.๗ ตามลำดับ ประกอบกับฤดูกาลผลิตเกลือทะเลในภาคกลางจะเริ่มในช่วงฤดูแล้งตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนถึงประมาณกลางเดือนพฤษภาคมของปีถัดไป ระยะเวลาประมาณ ๖-๗ เดือน ขึ้นอยู่กับสภาพอากาศเนื่องจากการทำนาเกลือไม่สามารถจะทำได้ในช่วงฤดูฝนและจะเริ่มเก็บผลผลิตเกลือได้ประมาณเดือนมกราคมเป็นต้นไป

ปัจจุบันชาวนาเกลือประสบปัญหาขาดทุนเนื่องจากราคาเกลือทะเลตกต่ำและผลผลิตล้นตลาด เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหานี้และเพิ่มมูลค่าผลผลิตเกลือ และเป็นการสร้างภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีการนำองค์ความรู้เกี่ยวกับการทำนาเกลือ มาเผยแพร่และองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ดังกล่าวอย่างเต็มที่นำมาซึ่งการสร้างสรรคคุณค่าและมูลค่าเพิ่ม

การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพเป็นการท่องเที่ยวที่กำลังได้รับความนิยมนับตั้งแต่ต้นนโยบายของรัฐบาลในการประกาศตัวให้ไทยเป็นศูนย์กลางการให้บริการสุขภาพตั้งแต่ปี ๒๕๔๖ ของเอเชีย เป็นต้นมา และการประเมินว่าทั่วโลกมีแนวโน้มว่าตลาดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพมีการขยายตัวมากกว่าการท่องเที่ยวเชิงการแพทย์ ๗-๘ เท่า ตามที่ได้ระบุไว้ในรายงานภาวะเศรษฐกิจท่องเที่ยวปี ๒๕๕๙ โดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพมีจุดมุ่งหมายที่จะให้บริการส่งเสริมสุขภาพ เพื่อให้สุขภาพชีวิตของนักท่องเที่ยวหรือผู้ป่วยดีขึ้น แต่ไม่ได้มุ่งเน้นในการรักษาหรือบำบัดโรค ดังนั้น การให้บริการแพทย์แผนไทย สปา และผลิตภัณฑ์สมุนไพรจึงเป็นกิจกรรมที่จัดรวมอยู่ในการให้บริการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ จากกระแสความตื่นตัวด้านการรักษาสุขภาพของคนทั่วโลกซึ่งมีแนวโน้มว่าจะมีอายุขัยโดยเฉลี่ยสูงขึ้น สอดคล้องกับการยินยอมที่จะใช้จ่ายเพื่อผลิตภัณฑ์สุขภาพและความงามสูงขึ้นเช่นเดียวกัน และเป้าหมายที่จะทำให้ความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตของประชาชนโดยรวมดีขึ้น จะต้องดำเนินการพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวเชิงสุขภาพสายเกลือ ๒ ประการใหญ่ด้วยกันได้แก่ (๑) ชุมชนจะต้องพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ตลอดจนการให้บริการให้มีความสวยงาม ดึงดูดใจ สะอาด ถูกสุขลักษณะสอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภคในยุคปัจจุบันที่ต้องการบริการที่มีมาตรฐาน สะอาดปลอดภัยดีต่อสุขภาพ (๒) ชุมชนจะต้องพัฒนาผลิตภัณฑ์จากเกลือหรือสมุนไพรเพื่อสุขภาพและความงาม ให้ได้มาตรฐานและถูกสุขลักษณะอนามัย เพื่อเป็นการเสริมสร้างความมั่นคงทางการเกษตรและศักยภาพในการพึ่งพาตนเองและความมั่นคงขึ้น การส่งเสริมให้มีการเชื่อมโยงเข้าสู่เส้นทางท่องเที่ยว โดยจัดงานเกลือทะเล และการประชาสัมพันธ์สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประโยชน์ของเกลือทะเล

๒. วัตถุประสงค์ของโครงการ

๒.๑ เพื่อประชาสัมพันธ์ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประโยชน์ของเกลือทะเล

๒.๒ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวให้เชื่อมโยงกับกลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการ และผู้บริโภค

๓. เป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ

เป้าหมาย

๑. เกษตรกรที่ทำนาเกลือในพื้นที่ภาคกลางตอนล่าง ๒

ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ

๑. เกษตรกร ภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนทั่วไปได้เข้าร่วมงานเกลือทะเล จำนวน ๕๐๐ ราย
๒. มีการประชาสัมพันธ์สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประโยชน์เกลือทะเล
๓. เกษตรกรผู้ผลิตเกลือทะเลเป้าหมายมีรายได้เพิ่มขึ้นจากเดิม
๔. เกษตรกรผู้ผลิตเกลือทะเลเป้าหมายมีช่องทางการจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร มีรายได้เพิ่มขึ้น

๔. ความเชื่อมโยงกับทิศทางการพัฒนาภาค

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาคูณภาพแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงระดับนานาชาติและสร้างความเชื่อมโยงเพื่อกระจายการท่องเที่ยวทั่วทั้งภาค

แนวทางการพัฒนา ๒.๕ พัฒนาการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวชุมชน แหล่งผลิตสินค้า OTOP และแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร เพื่อให้เกิดการกระจายรายได้สู่ชุมชน

๕. กิจกรรมที่สำคัญของโครงการ

๕.๑ จัดงานเกลือทะเล งบประมาณ ๔,๗๘๒,๒๕๐.- บาท

- กิจกรรมวิถีชีวิตการทำนาเกลือ
- กิจกรรมการแข่งขันการหาบเกลือ
- กิจกรรมการทำเกลือสปา
- กิจกรรมการนำเกลือมาแปรรูปกับสินค้าเกษตร
- กิจกรรมการนำเกลือมาเป็นของประดับ ที่ระลึก หรือของฝาก
- กิจกรรมส่งเสริมการขาย
- กิจกรรมแสดงผลงานผลิตภัณฑ์จากเกลือ

๕.๒ ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับประโยชน์ของเกลือทะเล เชิญชวนนักท่องเที่ยวให้มาเรียนรู้ งบประมาณ ๔๓๕,๐๐๐.- บาท

๕.๓ กิจกรรมพัฒนาผลิตภัณฑ์ เพื่อปรับปรุงรูปแบบบรรจุภัณฑ์ สร้าง Brand พัฒนาสินค้าเกลือให้มีคุณภาพเป็นสปาเกลือ งบประมาณ ๓๐๐,๐๐๐.- บาท

๕.๔ กิจกรรมการจัดตั้งเป็นศูนย์เรียนรู้ และพัฒนาการท่องเที่ยวภายในโฮมสเตย์ เช่น มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ วัฒนธรรม และวิถีชีวิตระหว่างกัน โดยนักท่องเที่ยวสามารถ มีกิจกรรมในระหว่างที่พักแรม สามารถสร้างรายได้เสริมให้กับชุมชนเพิ่มขึ้น และมีการอนุรักษ์วัฒนธรรมที่เรียบง่าย งบประมาณ ๖๐๐,๐๐๐.- บาท

๖. หน่วยงานรับผิดชอบ

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๗. ระยะเวลาดำเนินการ

๑ ปี เริ่มต้น เดือนตุลาคม ๒๕๖๓ - เดือนกันยายน ๒๕๖๔

๘. งบประมาณ ๖,๑๑๗,๒๕๐.- บาท

๙. แผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายเงิน

๙.๑ ค่าใช้สอย

๑. ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่ายานพาหนะสำหรับเจ้าหน้าที่ เป็นเงิน ๙๐,๐๐๐.- บาท
๒. ค่าจ้างเหมาบริการดำเนินการจัดงานเกลือ
 - ค่าเดินทัพพร้อมติดตั้งระบบ / สิ่งอำนวยความสะดวก เป็นเงิน ๒,๕๐๐,๐๐๐.- บาท
 - ค่าจ้างออกแบบและจัดทำโครงสร้างเวที ชุมประตู่จัดทำภูมิทัศน์ในภาพรวม เป็นเงิน ๒๕๐,๐๐๐.- บาท

- จัดกิจกรรมนิทรรศการเกลือและแสดงผลงานเกลือ เป็นเงิน ๕๐๐,๐๐๐.- บาท
- จัดแกล่งข้าวการจัดงานเกลือ เป็นเงิน ๒๐๐,๐๐๐.- บาท
- ค่าติดตั้งไฟภายนอกและภายในการจัดงานเกลือ จำนวน ๓ วัน เป็นเงิน ๕๐๐,๐๐๐.- บาท
- ค่าจ้างเหมาประเมินผลการจัดงาน ๕๐,๐๐๐.- บาท
- ค่าใช้จ่ายในการจัดแสดงบนเวทีและเปิดงาน เป็นเงิน ๖๐๐,๐๐๐.- บาท

๓. ค่าจ้างเหมาดำเนินการประชาสัมพันธ์การจัดงานเกลือ

- สปอตวิทยุ จำนวน ๔ สถานี เป็นเงิน ๙๐,๐๐๐.- บาท
- ป้ายคัทเอ๊าท์ประชาสัมพันธ์ เป็นเงิน ๓๐๐,๐๐๐.- บาท
- การประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อโซเชียลมีเดียและสื่อออนไลน์ เป็นเงิน ๔๕,๐๐๐.- บาท
- การจัดทำ Landmark การสร้าง Brand เป็นเงิน ๖๐๐,๐๐๐.- บาท

๔. ค่าใช้จ่ายในการสัมมนาและฝึกอบรม

- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่มในการประชุม จำนวน ๓ ครั้งๆ ละ ๒๕ รายๆ ละ

๓๐ บาท เป็นเงิน ๒,๒๕๐.- บาท

๙.๒ ค่าวัสดุสำนักงาน

- ค่าวัสดุสำนักงานในการประสานและอำนวยความสะดวก เป็นเงิน ๙๐,๐๐๐.- บาท
- ค่าวัสดุในการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้ เป็นเงิน ๓๐๐,๐๐๐.- บาท

๑๐. ผลผลิต (Output)

- ผลิตภัณฑ์เกลือทะเลมีคุณภาพเป็นที่ต้องการของผู้บริโภค และตลาดมากขึ้น
- ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประโยชน์ของเกลือทะเลบุคคลทั่วไปที่สนใจ

๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)

- เกษตรกรผู้ผลิตเกลือทะเลในพื้นที่เป้าหมายจังหวัดสมุทรสาคร สมุทรสงคราม เพชรบุรี ผลิตเกลือปริมาณเพิ่มมากขึ้นจากเดิม ร้อยละ ๕

- เกษตรกรผู้ผลิตเกลือทะเลเป้าหมายมีรายได้เพิ่มขึ้นจากเดิม ร้อยละ ๕

- เกษตรกรผู้ผลิตเกลือทะเลเป้าหมายมีช่องทางการจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร มีรายได้เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๕

- ผู้ที่เข้าร่วมงานสินค้าเกลือมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเกลือทะเลมากขึ้น

๑๒. ผลสัมฤทธิ์ (Impact)

- ร้อยละ ๗๐ ของจำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความพึงพอใจในระดับมาก

➤ กรมวิชาการเกษตร จำนวน ๑ โครงการ ดังนี้

โครงการที่ ๑ : พัฒนาด้านสินค้าเกษตร

๑. หลักการเหตุผลความจำเป็น

จากการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของอาเซียน ส่งผลต่อการเคลื่อนย้ายสินค้าและบริการในบริเวณชายแดนที่ติดประเทศเพื่อนบ้าน โอกาสในการขยายการนำเข้า-ส่งออกสินค้ามากขึ้นรวมทั้งสินค้าทางการเกษตรโดยเฉพาะสินค้าที่เป็นพืชและผลิตผลพืช จึงต้องมีการควบคุมการเคลื่อนย้ายสินค้านี้ดังกล่าว กรมวิชาการเกษตร ซึ่งมีการปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องต้องควบคุมการนำเข้า-ส่งออกพืชเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการแพร่ระบาดของศัตรูพืชจากการเคลื่อนย้ายพืชและเพื่อเป็นการสร้างความเชื่อมั่นในสินค้าของไทยไม่ให้เกิดการระบาดของศัตรูพืชจากต่างประเทศเข้ามาในประเทศไทยและเพื่อรองรับการเคลื่อนย้ายสินค้าตลอด ๒๔ ชั่วโมงในอนาคต จะต้องมีการพัฒนาด้านตรวจพืชให้มีมาตรฐานทั้งด้านสถานที่ปฏิบัติงานเครื่องมืออุปกรณ์ รวมทั้งบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติการ จึงมีความจำเป็นในการพัฒนาด้านตรวจพืชเพื่อให้มีความเหมาะสมต่อปริมาณงานและจุดที่มีสินค้าเข้า-ออกที่เพิ่มมากขึ้น

สภาพโดยทั่วไปของพื้นที่ ด้านตรวจพืชประจวบคีรีขันธ์ มีเขตพื้นที่รับผิดชอบตามเขตด้านศุลกากรประจวบคีรีขันธ์ในการตรวจสินค้านำเข้า ณ จุดผ่อนปรนพิเศษด่านสิงขร โดยด่านสิงขรอยู่ห่างจากตัว อำเภอเมืองประมาณ ๒๐ กิโลเมตร บริเวณด่านสิงขรจะมีอาคาร ศูนย์บริหารระบอบราชการชายแดนจุดผ่อนปรนสิงขร ซึ่งเป็นอาคารของศุลกากร และมีหน่วยงานอื่นๆ อยู่ข้างๆ ลักษณะเป็นห้องแถว เช่น ด้านประมง ด้านปศุสัตว์ ด้าน ออย เป็นต้น ซึ่ง ไม่มีห้องของด่านตรวจพืชอยู่ เนื่องจากเป็นด่านที่เพิ่งจัดตั้งใหม่ ในอดีตต้องให้ด่านตรวจพืชข้างเคียงมาทำการตรวจสินค้าให้ (ด่านตรวจพืชระนอง) จึงไม่ได้ประสานขอห้องไว้ให้ เวลาตรวจสินค้าเกษตรจึงค่อนข้างลำบาก

การเคลื่อนย้ายของสินค้าผ่านด่านสิงขรนั้น จะมีทั้งที่เป็นรถกระบะ รถหกล้อ และรถสิบล้อ ซึ่งสินค้าที่เกี่ยวข้องกับ พ.ร.บ. กักพืช ส่วนใหญ่จะเป็นพวกปาล์มน้ำมัน กากปาล์มน้ำมัน ไม้ไผ่ ใบจาก เป็นต้น ซึ่งการขนย้ายนั้นต้องใช้รถของไทยขึ้นไปถ่ายเปลี่ยนสินค้า จึงทำให้พนักงานบริเวณด่านเริ่มเสียหายเนื่องจากมีรถบรรทุกสินค้าน้ำหนักเยอะวิ่งไปมา

๒. สอดคล้องกับเป้าหมายแผนบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓

- ประเด็นพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตร ๖ ภาค

- สอดคล้องกับเป้าหมาย พัฒนารุงเทพฯสู่มหานครทันสมัย และภาคกลางเป็นฐานการผลิตสินค้าและบริการที่มีมูลค่าสูง โดยมีแนวทางการพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตร/แนวทางการพัฒนาหลัก เป็ดประตูการค้า การลงทุน หาดท่องเที่ยว เชื่อมโยงเขตเศรษฐกิจพิเศษทวาย-ภาคกลาง-ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

การนำเข้า-ส่งออกสินค้าการเกษตรที่ด่านตรวจพืชสิงขร

กิจกรรม	หน่วยนับ	ปี ๒๕๖๑		ปี ๒๕๖๒	
		แผน	ผล	แผน	แผน
กิจกรรมที่ : ตรวจสอบปัจจัยการผลิต/ศัตรูพืช/ออกใบรับรองและควบคุมกำกับดูแลตาม พ.ร.บ.					
๒.๑ การตรวจสอบวิเคราะห์ตัวอย่างปัจจัยการผลิต/สินค้าพืช/ผลผลิตทางการเกษตร					
การตรวจวินิจฉัยเชื้อโรค/ศัตรูพืชชั้นละเอียด เพื่อกักกันพืช	ตัวอย่าง				
๒.๒ การตรวจสินค้า/ร้านค้าจำหน่ายปัจจัยการผลิต					
ก. พืชนำเข้า	รายการ	๒๐	๒๒	๓๐	๓๐
- จำนวนตัวอย่างพืชที่ทำการตรวจสอบ	ตัวอย่าง	๖๐	๖๖	๙๐	
ข. ปุ๋ยเคมีนำเข้า	รายการ				
- จำนวนตัวอย่างปุ๋ยที่ทำการตรวจสอบ	ตัวอย่าง				
ค. วัตถุอันตรายนำเข้า	รายการ				
- จำนวนตัวอย่างวัตถุอันตรายที่ทำการตรวจสอบ	ตัวอย่าง				
ง. เมล็ดพันธุ์นำเข้า	รายการ				
- จำนวนตัวอย่างเมล็ดพันธุ์ที่ทำการตรวจสอบ	ตัวอย่าง				
๒.๔ การออกใบรับรองสุขอนามัยพืช	ตัวอย่าง				
- จำนวนใบรับรองสุขอนามัยพืช (PC)	ฉบับ				

๓. วัตถุประสงค์โครงการ (Outcomes)

เพื่อพัฒนาด่านตรวจพืชจำนวน ๑ ด่าน ให้สามารถอำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้ายสินค้า ด้วยความสะดวกและรวดเร็ว และมีศักยภาพในการตรวจสอบสินค้าที่นำเข้า-ส่งออกเป็นไปตามมาตรฐานสากล

๔. พื้นที่ดำเนินการ

ด่านตรวจพืชสิงขร จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

๕. กลุ่มเป้าหมายโครงการ (Target group)

ผู้ประกอบการ และประชาชนทั่วไป

๖. งบประมาณ

(ปี ๒๕๖๓ จำนวน – ลบ. /ปี ๒๕๖๔ จำนวน ๒๐ ลบ. /ปี ๒๕๖๕ จำนวน ๒๐ ลบ.)

งบลงทุน	งบปี ๖๓	งบปี ๖๔	งบปี ๖๕
๑. อาคารสถานกักพืช			✓
๒. บ้านพักข้าราชการ (ตามอัตรากำลังของด่าน)		✓	
๓. บ้านพักคนงาน			
๔. เตาเผา			✓
๕. อาคารที่ทำการ		✓	
๖. รั้วคอนกรีต		✓	
๗. เสาธง		✓	
๘. ลานตรวจพืช		✓	
๙. อาคารตรวจพืช		✓	
๑๐. เครื่องตรวจวินิจฉัยศัตรูพืชระยะไกล			✓
๑๑. กล้องจุลทรรศน์ชนิดสเตอริโอ ๓ ตา พร้อมชุดถ่ายภาพดิจิทัล			✓
๑๒. กล้องจุลทรรศน์ชนิดสเตอริโอ ๒ ตา			✓
๑๓. กล้องจุลทรรศน์ Microscope ๒ ตา หรือกล้องจุลทรรศน์ Microscope ๑ ตา			✓
๑๔. แวนขยายชนิดตั้งโต๊ะพร้อมไฟส่องในตัว			✓
๑๕. โต๊ะตรวจพืช หรือโต๊ะปฏิบัติการ			✓
๑๖. ชุดเครื่องแก้ว เช่น ขวดแก้ว สไลด์แก้ว กระจกปิดสไลด์ จานแก้ว			✓
๑๗. ชุดอุปกรณ์เก็บตัวอย่างแมลง เช่น ปากคีบ พู่กัน เข็มเย็บแมลง			✓
๑๘. ชุดอุปกรณ์ใช้อ่านคู่มือจัดแจงศัตรูพืชแบบอิเล็กทรอนิกส์พร้อมซอฟต์แวร์ Pest Point ประกอบด้วย แท็บเล็ต ๑ เครื่อง และกล้องจุลทรรศน์แบบพกพา ๑ เครื่อง			✓
๑๙. เครื่องโทรสาร แบบใช้กระดาษธรรมดา			✓
๒๐. เครื่องพิมพ์ติดแบบไฟฟ้า			✓
๒๑. เครื่องคอมพิวเตอร์ พร้อมอุปกรณ์บันทึกข้อมูล			✓
๒๒. เครื่องพิมพ์ชนิดเลเซอร์			✓
๒๓. เครื่องพิมพ์ชนิด DOT MATRIX PRINTER			✓
๒๔. รถบรรทุก (ดีเซล) ขนาด ๑ ตัน ขับเคลื่อน ๒ ล้อ แบบดับเบิลแค็บ พร้อมหลังคาไฟเบอร์กลาส		✓	

๗. ระยะเวลาดำเนินการโครงการ ปี ๒๕๖๓-๒๕๖๕

๘. วิธีและขั้นตอนการดำเนินงาน

๘.๑ การพัฒนาบุคลากร

- ภาษาอังกฤษ และภาษาของประเทศเพื่อนบ้าน
- กฎระเบียบ และความตกลงระหว่างประเทศ
- การอำนวยความสะดวกแก่ผู้ส่งออกและนำเข้า
- มาตรฐาน ความตกลงทางการค้าระหว่างประเทศ

- องค์ความรู้ ข้อมูลพื้นฐาน การนำเข้า-ส่งออก และมาตรการต่างๆของประเทศเพื่อนบ้าน
- การเชื่อมโยงระบบข้อมูลร่วมกับศุลกากร ในเรื่องระบบอิเล็กทรอนิกส์ ที่เกี่ยวกับมาตรฐานสินค้าเกษตรผู้นำเข้า-ส่งออก และด่านตรวจสอบสินค้าเกษตร

๘.๒ การพัฒนาพื้นที่

พัฒนาอาคารสถานที่ ห้องปฏิบัติการและด่านตรวจให้มีมาตรฐานสินค้าพืช จัดหา ติดตั้งเครื่องมืออุปกรณ์ครุภัณฑ์สำหรับห้องปฏิบัติการฯ เพื่อตรวจสอบสินค้าเกษตรนำเข้า-ส่งออก และเชื่อมโยงการปฏิบัติงานระบบงานเอกสาร และการออกหนังสืออนุญาต พัฒนาระบบตรวจสอบพืชตัดแปรพันธุกรรม (GMOs Lab)

๘.๓ การพัฒนาสินค้า

ส่งเสริมระบบการผลิตสินค้าเกษตร พืช สู่การผลิตตามการปฏิบัติการเกษตรที่ดี (GAP) การพัฒนาการบริหารจัดการ ปรับปรุงการปฏิบัติงานผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ อย่างเต็มรูปแบบในการเชื่อมโยงข้อมูลผลการตรวจปล่อยกับระบบ NSW ของกรมศุลกากร กับหน่วยงานภาครัฐ และภาคธุรกิจที่เกี่ยวข้อง พร้อมพัฒนาระบบรองรับการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน ให้เป็นมาตรฐานสากล

๘.๔ จัดตั้งศูนย์อำนวยความสะดวกการค้าชายแดนด้านสินค้าเกษตร

บูรณาการความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในด้านการปฏิบัติงานภาคสนาม และประสานแลกเปลี่ยนข้อมูลผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ ปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติ ๖ ฉบับ ได้แก่ พ.ร.บ.กักพืช/ พ.ร.บ.พันธุ์พืช/ พ.ร.บ.ปุ๋ย/พ.ร.บ.วัตถุอันตราย/พ.ร.บ.คุ้มครองพันธุ์พืช/พ.ร.บ.ควบคุมยาง

๙. ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ (Impact)

ด่านตรวจพืชสามารถให้บริการสนับสนุนการนำเข้าและส่งออกอย่างมีประสิทธิภาพ และได้มาตรฐานสากล

๑๐. (Outputs)

ด่านตรวจพืชมีมาตรฐานทั้งด้านสถานที่ ปฏิบัติงาน เครื่องมืออุปกรณ์ รวมทั้ง บุคลากรความรู้ความสามารถในการปฏิบัติภารกิจให้มีความเหมาะสม ต่อปริมาณงานและจุดที่มี สินค้าเข้า-ออก ที่เพิ่มมากขึ้น

๑๑. (Outcome)

ควบคุมการเคลื่อนย้ายสินค้าทางการเกษตรและการนำเข้า-ส่งออกพืชเพื่อป้องกัน ไม่ให้มีการแพร่ระบาดของศัตรูพืชจากการเคลื่อนย้ายพืช และสร้างความเชื่อมั่นในสินค้าของไทยไม่ให้เกิดการระบาดของศัตรูพืชจากต่างประเทศเข้ามา

เจ้าหน้าที่ประสานงาน

น.ส.ภารดี ไวยกะณี ตำแหน่ง นักวิเคราะห์นโยบายและแผนงานชำนาญการพิเศษ

เบอร์โทร (สำนักงาน)029405477 ต่อ 102 เบอร์โทร (มือถือ) 081 801 2729

E – Mail: budpatd@gmail.com

➤ กรมส่งเสริมการเกษตร จำนวน ๑ โครงการ ดังนี้

โครงการที่ ๑ : โครงการยกระดับการผลิตพืชผักปลอดภัยได้มาตรฐานในพื้นที่ภาคกลาง

- กิจกรรมย่อย : ๑. การพัฒนาการผลิตพืชผักให้ได้คุณภาพมาตรฐาน
๒. การสร้างแบรนด์สินค้าพืชผักเกษตรปลอดภัย
๓. การบริหารจัดการโครงการฯ

งบประมาณ ๑๖,๘๐๖,๐๐๐ บาท (สิบหกล้านแปดแสนหกพันบาทถ้วน)

กิจกรรมย่อย ๑ งบประมาณ ๑๑,๒๖๖,๐๐๐ บาท

กิจกรรมย่อย ๒ งบประมาณ ๕,๑๐๐,๐๐๐ บาท

กิจกรรมย่อย ๓ งบประมาณ ๔๔๐,๐๐๐ บาท

๑. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล

ภาคกลาง ๑๗ จังหวัด เป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพในการผลิตสินค้าเกษตร โดยเฉพาะพืชผัก และเป็นแหล่งแปรรูปสินค้าทางการเกษตร ที่สามารถเชื่อมโยงแหล่งผลิตสินค้า ทั้งภายใน ภายนอก และต่างประเทศ จึงเรียกได้ว่าภาคกลางเป็นพื้นที่ศูนย์กลางการเชื่อมโยงห่วงโซ่การผลิต ด้วยเหตุปัจจัยดังกล่าวข้างต้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาการผลิตพืชผักให้ได้คุณภาพมาตรฐาน และสร้างแบรนด์สินค้าพืชผักปลอดภัยของภาคกลางให้เป็นที่รู้จักและยอมรับของผู้บริโภคและผู้รับซื้อผลผลิตทั้งในประเทศ และต่างประเทศ

๒. วัตถุประสงค์ของโครงการ

๒.๑ เพื่อพัฒนาการผลิตพืชผักให้ได้คุณภาพมาตรฐาน

๒.๒ เพื่อสร้างแบรนด์สินค้าพืชผักเกษตรปลอดภัยภาคกลาง

๓. ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ

๓.๑ เกษตรกรในพื้นที่ ๑๗ จังหวัดภาคกลางที่สมัครขอการรับรองมาตรฐาน GAP พืชผักสามารถ ผ่านการตรวจรับรองได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๙๐

๓.๒ มีโรงรวบรวม/คัดแยกพืชผักต้นแบบตามมาตรฐานโรงรวบรวมผักและผลไม้สด (มกษ. ๙๐๔๗-๒๕๖๐) ในพื้นที่ภาคกลาง จำนวน ๑ โรง

๓.๓ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ภาคกลาง ๑๗ จังหวัด จำนวน ๑๗๐ คน มีความรู้ในเรื่องการปฏิบัติที่ดีสำหรับโรงรวบรวมผักและผลไม้สด (มกษ. ๙๐๔๗-๒๕๖๐) และการปฏิบัติที่ดีสำหรับโรงคัดบรรจุผักและผลไม้สด (มกษ. ๙๐๓๕-๒๕๕๓)

๓.๔ เกิดแบรนด์สินค้าพืชผักเกษตรปลอดภัยภาคกลางทั้ง ๑๗ จังหวัด

๔. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์

๔.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ สร้างฐานการผลิตให้เข้มแข็งและยั่งยืน เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร ส่งเสริมการเกษตรรายย่อยให้ปรับสู่การเกษตรที่ยั่งยืนและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๔.๒ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ เพื่อสร้างขีดความสามารถการผลิตในห่วงโซ่อุตสาหกรรมเกษตรโดยมุ่งเน้นการผลิตและการแปรรูปที่สร้างมูลค่าเพื่อการส่งออกสินค้าเกษตรคุณภาพสูงที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค

๔.๓ ยุทธศาสตร์ภาคกลาง “พัฒนากรุงเทพฯ สู่มหานครทันสมัยและภาคกลางเป็นฐานการผลิตสินค้าและบริการที่มีมูลค่าสูง”

๔.๔ นโยบายสำคัญ เป็นโครงการ Flagship ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ตอบสนองยุทธศาสตร์ของประเทศ ด้านการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมตามจังหวัดที่มีศักยภาพ และความโดดเด่นในการผลิตสินค้าเกษตร

๔.๕ นโยบายของนายกรัฐมนตรี จากแนวนโยบายของรัฐบาลที่พยายามผลักดันให้ประเทศไทยเข้าสู่ยุคดิจิทัลเต็มรูปแบบหรือเรียกว่า “ไทยแลนด์ ๔.๐” ซึ่งเป็นวิสัยทัศน์เชิงนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย หรือ โมเดลพัฒนา เศรษฐกิจของรัฐบาล ภายใต้การนำของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและหัวหน้าคณะรักษาความสงบ แห่งชาติ (คสช.) ที่เข้ามาบริหารประเทศบนวิสัยทัศน์ที่ว่า “มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” ที่มีภารกิจสำคัญในการ ขับเคลื่อนปฏิรูปประเทศด้านต่าง ๆ เพื่อปรับแก้ จัดระบบ ปรับทิศทาง และสร้างหนทางพัฒนาประเทศให้เจริญ สามารถรับมือกับโอกาสและภัยคุกคามแบบใหม่ ๆ ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว รุนแรงในศตวรรษที่ ๒๑ ได้อย่างเข้มแข็ง

๕. กิจกรรมหลักของโครงการ

๕.๑ การพัฒนาการผลิตพืชผักให้ได้คุณภาพมาตรฐาน งบประมาณ ๑๑,๒๖๖,๐๐๐ บาท

กิจกรรมที่ ๑ พัฒนาด้านการผลิต งบประมาณ ๓๕๐,๐๐๐ บาท

๑. จ้างเหมาสร้างห้องปฏิบัติการฯ (แบบตู้คอนเทนเนอร์) พร้อมอุปกรณ์สาธารณูปโภค เช่น ระบบน้ำ ระบบไฟ แอร์ ฯลฯ จำนวน ๑ ห้อง งบประมาณ ๓๕๐,๐๐๐ บาท (กรมส่งเสริมการเกษตร: สำนักงานเกษตรจังหวัดนนทบุรี)

กิจกรรมที่ ๒ พัฒนาด้านการรับรองแหล่งผลิตพืช งบประมาณ ๓,๗๙๕,๐๐๐ บาท

๑. พัฒนาอาสาสมัครเกษตรในการช่วยทำงานเป็นที่ปรึกษาเกษตรกร
จำนวน ๕๑๐ คน งบประมาณ ๕๙๕,๐๐๐ บาท (กรมวิชาการเกษตร)

๒. การรับรองแหล่งผลิตพืช

๒.๑ ค่าตอบแทนอาสาสมัครเกษตร จำนวน ๑,๐๐๐ แปลงๆ ละ ๓๐๐ บาท งบประมาณ ๓๐๐,๐๐๐ บาท (กรมส่งเสริมการเกษตร)

๒.๒ ค่าตรวจรับรองแหล่งผลิตพืช จำนวน ๑,๐๐๐ แปลงๆ ละ ๒,๐๐๐ บาท งบประมาณ ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท (กรมวิชาการเกษตร)

๓. การวิเคราะห์ตัวอย่างพืชผักเพื่อใช้ประกอบการรับรอง จำนวน ๓๐๐ ตัวอย่างๆ ละ ๓,๐๐๐ บาท งบประมาณ ๙๐๐,๐๐๐ บาท (กรมวิชาการเกษตร)

กิจกรรมที่ ๓ พัฒนาจุลตรวบรวม/โรงคัดบรรจุ งบประมาณ ๗,๑๒๑,๐๐๐ บาท

๑. จ้างเหมาสร้างโรงรวบรวม/คัดบรรจุขนาด กว้าง ๒๐ เมตร ยาว ๓๒ เมตร สูง ๓ เมตร พร้อมจัดหาวัสดุอุปกรณ์ จำนวน ๑ หลัง งบประมาณ ๖,๓๐๐,๐๐๐ บาท (กรมส่งเสริมการเกษตร: สำนักงานเกษตรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา (ตำบลนาคู อำเภอดมัย)

๒. การสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติที่ดีสำหรับโรงรวบรวมผักและผลไม้สด (มกษ. ๙๐๔๗-๒๕๖๐) และการปฏิบัติที่ดีสำหรับโรงคัดบรรจุผักและผลไม้สด (มกษ. ๙๐๓๕-๒๕๕๓) ให้กับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร จำนวน ๑๗๐ คน งบประมาณ ๖๐๐,๐๐๐ บาท (กรมวิชาการเกษตร)

๓. การตรวจรับรองโรงรวบรวมและโรงคัดบรรจุ จำนวน ๑๗ โรงๆ ละ ๘,๐๐๐ บาท งบประมาณ ๑๓๖,๐๐๐ บาท (กรมวิชาการเกษตร)

๔. การวิเคราะห์ตัวอย่างพืชผักเพื่อใช้ประกอบการรับรอง จำนวน ๓๔ ตัวอย่างๆ ละ ๓,๐๐๐ บาท งบประมาณ ๑๐๒,๐๐๐ บาท (กรมวิชาการเกษตร)

๕.๒ การสร้างแบรนด์สินค้าพืชผักเกษตรปลอดภัย งบประมาณ ๕,๑๐๐,๐๐๐ บาท

กิจกรรม การสร้างแบรนด์สินค้าเกษตรปลอดภัย เช่น การประชาสัมพันธ์ การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ (๑๗ จังหวัดๆละ ๓๐๐,๐๐๐ บาท) งบประมาณ ๕,๑๐๐,๐๐๐ บาท (กรมส่งเสริมการเกษตร)

๕.๓ การบริหารจัดการโครงการฯ งบประมาณ ๔๔๐,๐๐๐ บาท

๑. กรมส่งเสริมการเกษตร (๑๗ จังหวัดฯ ละ ๒๐,๐๐๐ บาท) งบประมาณ ๓๔๐,๐๐๐ บาท

๒. กรมวิชาการเกษตร งบประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ บาท

งบประมาณรวมทั้งสิ้น ๑๖,๘๐๖,๐๐๐ บาท

กรมวิชาการเกษตร : งบประมาณ ๔,๔๑๖,๐๐๐ บาท (สีลำนสีแสนหนึ่งหมื่นหกพันบาทถ้วน)

กรมส่งเสริมการเกษตร : งบประมาณ ๑๒,๓๙๐,๐๐๐ บาท (สีบสองลำนสามแสนเก้ำหมื่นบาทถ้วน)

๖. หน่วยงานรับผิดชอบ

- กรมวิชาการเกษตร
- กรมส่งเสริมการเกษตร

๗. ระยะเวลา ๑ ปี (เดือน ตุลาคม ๒๕๖๓ – เดือนกันยายน ๒๕๖๔)

๘. งบประมาณ ๑๖,๘๐๖,๐๐๐ บาท (สีบหกลำนแปดแสนหกพันบาทถ้วน)

๙. แผนปฏิบัติงาน

กิจกรรมย่อย	ระยะเวลาที่เริ่มดำเนินการ			
	ต.ค.-ธ.ค. ๖๓	ม.ค.-มี.ค. ๖๔	เม.ย.-มิ.ย. ๖๔	ก.ค.-ก.ย. ๖๔
๑. การพัฒนาการผลิตพืชผักให้ได้คุณภาพมาตรฐาน	←→			
๒. การสร้างแบรนด์สินค้าเกษตรปลอดภัย	←→			
๓. การบริหารจัดการโครงการฯ	←→			

๑๐. ผลผลิต/ผลลัพธ์

๑๐.๑ ผลผลิตพืชผักของภาคกลางมีคุณภาพมาตรฐานทั้ง ๑๗ จังหวัด

๑๐.๒ เกิดแบรนด์สินค้าพืชผักเกษตรปลอดภัยภาคกลางทั้ง ๑๗ จังหวัด

๑๐.๓ เกษตรกรมีการวางแผนการผลิตที่มีความสอดคล้องกับความต้องการของตลาด เกิดความเข้มแข็งและมั่นคงในด้านการตลาด สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

- ① ประตูเลื่อน กว้าง 1.5 เมตร สูง 2.5 เมตร พร้อมติดตั้งพรางแสงสี่เหลี่ยม
- ② ประตูเลื่อน กว้าง 2.0 เมตร สูง 2.5 เมตร พร้อมติดตั้งพรางแสงสี่เหลี่ยม
- ③ ประตูเลื่อน กว้าง 1.0 เมตร สูง 2.0 เมตร พร้อมติดตั้งพรางแสงสี่เหลี่ยม
- ④ ประตูไม้เปิดออก กว้าง 1.0 เมตร สูง 2.0 เมตร พร้อมติดตั้งพรางแสงสี่เหลี่ยม
- ⑤ ประตูเลื่อน กว้าง 2.0 เมตร สูง 2.5 เมตร
- ⑥ ประตูเลื่อน กว้าง 1.0 เมตร สูง 2.0 เมตร

- ⑦ หน้าต่างบานเลื่อน กว้าง 1.5 เมตร สูง 1.5 เมตร สูงจากพื้น 0.75 เมตร พร้อมติดตั้งพรางแสงสี่เหลี่ยม และก้อยกพื้นขึ้นเป็นอิสระวางของ และตู้เก็บของ ตามแนวพื้นที่สี่เหลี่ยม
- ⑧ ผ้าม่านปูสูง 1.2 เมตร จากนั้นติดตั้งดาวย่อยหรือเหล็กตัด และม้วนลวดกันแมลง
- ⑨ หน้าต่างบานเลื่อน พร้อมติดตั้งเหล็กตัด และม้วนลวดกันแมลง
- ⑩ ผ้าม่าน ติดหน้าต่างกระจกแบบพับไม่เปิด
- ⑪ ประตูเลื่อน กว้าง 1.0 เมตร สูง 2.0 เมตร

หมายเหตุ

1. ผ้าม่านห้องด้านในทุกห้องปูกระเบื้องสีจากพื้นสูง 1.75 เมตร ยกเว้น ห้องสำนักงาน ห้องประชุม ห้องเปลี่ยนเครื่องแต่งกาย ห้องเก็บตะกร้า ห้องเก็บอุปกรณ์ และ จุดลงสินค้า
2. ความสูงของอาคารจากพื้นถึงฝ้าเพดาน สูง 3 เมตร
3. ทุกห้องติดตั้งตู้ดูดอากาศ อย่างน้อย 1 ตัว แต่ที่ห้องฝั่งัก ② ให้ติดตั้งใหญ่สุด จำนวน 2 ตัว
4. ห้องเบอร์ 1-7 ติดโคมไฟหลอดแอลซีบีเปลี่ยนกระดากาทุก ห้องละ 4 เครื่อง
5. ห้องเบอร์ 1-7 ห้องประชุม และห้องสำนักงาน ติดเครื่องปรับอากาศ ทุกห้อง
6. ตัวอาคารยกสูงจากพื้นดิน 0.3 เมตร
7. พื้นห้องทุกห้องปูพื้นด้วยกระเบื้องโณสีขาว / สีเทา / สีครีม เท่านั้น

1 ตัวเลข 1 ช่อง เท่ากับ 1 เมตร

ระบบลำเลียงแบบลูกกลิ้ง (Roller Conveyor) แบบ Free Roller ขนาด กว้าง 1 เมตร ยาว 6 เมตร สูง 0.85 เมตร โดยตรงช่องลำเลียงจะเป็นหน้าต่าง กว้าง 1.5 เมตร ยาว 1.5 เมตร สูงจากพื้น 0.6 เมตร

- ☒ ① รางลำเลียงแบบหัวท้ายเรียบ เครื่องทดสับหรือแบบอัตโนมัติ ที่ไปมือเลื่อน และกล่องหิ้วรูปแบบแผ่น
- ☒ ② รางลำเลียง ขนาด 1x1.25 เมตร ลึก 0.3 เมตร พื้นอ่างมีความลาดเอียง 15 องศา ด้านข้างมีพื้นที่ว่างสำหรับวางถังขนาดกว้าง 1x1 เมตร ท่อระบายน้ำกว้างไม่น้อยกว่า 2 นิ้ว
- ☒ ③ ชุดอ่างล้างในห้องปฏิบัติการ ขนาด 1.8 x 0.75 x 0.75 เมตร เครื่องทดสับหรือแบบอัตโนมัติ ที่ไปมือเลื่อน และกล่องหิ้วรูปแบบแผ่น
- ☒ ④ ชุดตู้ดูดควันไร้ท่อ

